פ. ג'. וודהאוס

טוב ויפה, ג'יבס

פ. ג׳. וודהאוס / טוב ויפה, ג׳יבס

פ. ג'. וודהאוס

טוב ויפה, ג'יבס

הפרשה הסבוכה של גאסי פינק-נוטל,
מדלן באסט, הדודנית אנג'לה,
דודה דהליה, הדוד טום,
טאפי גלוסופ,
והטבח אנטול.

מאנגלית: ג'וד שבא

חרגול הוצאה לאור

P.G. Wodehouse

RIGHT-HO, JEEVES

Hebrew Translation by Judith Oppenheimer

עיצוב העטיפה: תמיר להב-רדלמסר
האיור על העטיפה: ירמי פינקוס

הערת המתרגמת:
תודה לקובי, לאליסיה, ולפורום תרגום בנענע, על העצות.
התרגום מוקדש לשועלים

מהדורה ראשונה, אוגוסט 2005
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

חרגול הוצאה לאור בע"מ
ת.ד. 11036, תל-אביב 61116
info@xargol.co.il
www.xargol.co.il

נדפס בישראל תשס"ה

Printed in Israel, 2005
ISBN 965-7120-58-6

פרק 1

"ג'יבס," אמרתי, "אני יכול לדבר בכנות?"

"כמובן, אדוני."

"מה שאני עומד לומר עלול לפגוע בך."

"כלל וכלל לא, אדוני."

"ובכן..."

לא - תישארו רגע על הקו. סטיתי מהמסלול.

אני לא יודע אם גם אצלכם זה ככה, אבל בכל פעם שאני מתחיל לספר משהו צצה אותה בעיה ארורה של מאיפה להתחיל. זה דבר שרצוי לא לטעות בו, כי צעד שגוי אחד ואתם מחוסלים. כלומר, אם תתעכבו יותר מדי כדי ליצור אווירה וכל זה, הלקוח יאבד עניין ויסתלק לו. אם לעומת זאת תפרצו כמו פנתרים מקו הזינוק, הקהל ילך לאיבוד - הוא ירים גבה ולא יהיה לו מושג במה דברים אמורים.

בכך שפתחתי את דיווחי על הפרשה המסובכת של גאסי פִינְק-נוֹטְל, מדלן בּאסֶט, בת-דודתי אנג'לה, דודתי דָהלִיָה, דודי טום, טאפִּי גלוֹסוֹפּ והטבח אנטוֹל, בפיסת הדיאלוג שלעיל, נכשלתי בשגיאה מן הסוג השני.

ובכן עלי לחזור מעט לאחור. אחרי בחינה כוללת ושיקולים לכאן ולכאן אני מגיע למסקנה שהורתה של הפרשה, אם זאת המילה הנכונה, הייתה בעת הביקור הזה שלי בקאן. אלמלא נסעתי לקאן לא הייתי פוגש את הבאסט או קונה את הזיג הלבן, אנג'לה לא הייתה פוגשת את הכריש שלה, והדודה דהליה לא הייתה משחקת באקארה.

כן, בהחלט, זה היה הפּוּאַן-ד'אַפּווּי.[1]

טוב ויפה. הרשו לי אם כך להציג את העובדות שבידי.

נסעתי לקאן בתחילת יוני - ג'יבס נשאר בבית כי לא רצה להחמיץ את המירוצים באסקוט. איתי נסעו דודתי דהליה ובתה אנג'לה. ארוסה של אנג'לה, טאפי גלוסופ, היה אמור להצטרף אלינו, אבל ברגע האחרון לא התפנה מעיסוקיו, והדוד טום, בעלה של דודה דהליה, לא בא כי הוא בשום פנים ואופן לא סובל את דרום צרפת.

הרקע איפוא לפניכם - דודה דהליה, דודנית אנג'לה, ואנוכי, פּנֵינו אל קאן, בתחילת יוני.

עד עכשיו הכל ברור למדי, לא?

שהינו בקאן כחודשיים, ופרט לכך שדודה דהליה יצאה בשן ועין ממשחק באקארה, ואנג'לה כמעט נבלעה על-ידי כריש בזמן שעשתה סקי מים, כולנו בילינו בנעימים.

בעשרים-וחמישה ביולי, שזוף ובכושר מעולה, ליוויתי דודה ובת חזרה ללונדון. בעשרים-ושישה ביולי בשעה שבע בערב נחתנו בתחנת ויקטוריה. בסביבות שבע ועשרים נפרדנו לשלום בביטויים של הערכה הדדית - הן לדהור במכוניתה של דהליה אל ברינקלי קוֹרט, משכנה אשר בווסטרשר, שם ציפו לביקור של טאפי בעוד יום או יומיים, ואני לדירתי, כדי להיפטר מהמזוודות, להתרענן מעט, וללבוש את הדג-מלוח לפני שאני חותר בכיוון 'הבטלנים' לחטוף ארוחת ערב.

והיה זה בדירתי, בעודני מייבש את החזה אחרי מקלחת נחוצה מאוד ומפטפט עם ג'יבס על הא ועל דא, קושר קצוות כביכול, כשלפתע הוא זרק לחלל את השם גאסי פינק-נוטל.

למיטב זכרוני הדיאלוג התנהל בערך כך:

אנוכי: אז מה, ג'יבס, אנחנו כאן, אה?

ג׳יבס: כן, אדוני.

אנוכי: אני מתכוון, בבית.

ג׳יבס: בלי ספק, אדוני.

אנוכי: נראה כמו יובלות מאז שנסעתי.

ג׳יבס: כן, אדוני.

אנוכי: בילית היטב באסקוט?

ג׳יבס: מאוד בנעימים.

אנוכי: הרווחת משהו?

ג׳יבס: סכום משביע רצון, תודה אדוני.

אנוכי: יפה. אם כך ג׳יבס, מה חדש בריאלטו?[2] מישהו צלצל או בא לבקר או משהו כשלא הייתי?

ג׳יבס: מר פינק-נוטל, אדוני, בא לכאן לעיתים תכופות.

נעצתי מבט. למעשה לא מופרז לומר שפערתי פה.

"מר פינק-נוטל?"

"כן, אדוני."

"אבל, מר פינק-נוטל? בלונדון?"

"כן, אדוני."

"אני המום."

אומר לכם למה הייתי המום. התקשיתי לייחס אמינות להודעה זו של ג׳יבס. אתם מבינים, פינק-נוטל הוא אחד מהבריות המשונות האלה שפוגשים פה ושם במסע החיים, אלה שלא סובלים את לונדון. שנים על שנים הוא חי מכוסה ירוקת בכפר מרוחק בלינקולנשר, ולא הגיע הנה אפילו לתחרות של איטון והארו.[3**] שאלתי אותו פעם אם הבדידות אינה מעיקה עליו, והוא אמר שלא, כי יש לו שלולית בגינה והוא לומד את אורחותיהם של הטריטונים.

לא יכולתי להעלות בדעתי מה הביא את הבחור לעיר הגדולה. חשבתי שכל עוד לא יִכלו הטריטונים, אין בעולם דבר שיזיז אותו ממחוזות הכפר.

"אתה בטוח?"

"כן, אדוני."

"שמעת טוב? פינק-נוטל?"

"כן, אדוני."

"משונה מאוד. חלפו לפחות חמש שנים מאז שהיה כאן בפעם האחרונה. הוא לא מסתיר את העובדה

שלונדון מעצבנת אותו. עד עכשיו נדבק לכפר שלו, מוקף כולו בטריטונים."

"אדוני?"

"טריטונים, ג'יבס. למר פינק-נוטל יש תסביך טריטונים חמור. בטח שמעת על טריטונים. הלטאות הקטנות שמתרוצצות בשלוליות."

"אוה, כן, אדוני. יצורים שוכני המים ממשפחת הסלמנדריים במחלקת דו-חיים."

"בדיוק. ובכן, גאסי היה תמיד שפוט שלהם. כבר בבית-הספר הוא גידל כמה."

"דומני שג'נטלמנים צעירים עושים זאת לעיתים, אדוני."

"הוא החזיק אותם בחדר שלו במיכלי זכוכית, וזכור לי שכל העסק היה די ריחני. אני מניח שכבר אז היה אפשר לצפות לאן זה יוביל, אבל אתה יודע איך זה בנים - נטולי דאגה, חסרי אחריות, עסוקים בענייני עצמם, בקושי הקדשנו מחשבה לפגם זה באישיותו של גאסי. לכל היותר אמרנו מדי פעם משהו על איך יש כל מיני טיפוסים בעולם, אבל שום דבר מעבר לזה. אתה מתאר לך את ההמשך. הצרות התרבו."

"האומנם, אדוני?"

"בהחלט, ג'יבס. הוא התמכר. הטריטונים השתלטו עליו. מרגע שעמד ברשות עצמו הוא פרש למעמקי הכפר והקדיש את חייו ליצורים השתקניים. אני מניח שתמיד אמר בליבו שיוכל לעזוב אותם אם רק ירצה, ואז - מאוחר מדי - גילה שטעה."

"זה קורה לא אחת, אדוני."

"אתה כל-כך צודק, ג'יבס. בכל אופן, בחמש השנים האחרונות הוא חי לו בחור הזה בלינקולנשר, מתבודד פרוש-מבני-מינו כמו הטוב שבנזירים, מחליף מים במיכלים כל יומיים ומסרב לראות נפש חיה. משום כך הופתעתי כשסיפרת לי שהוא צץ פתאום בשטח. עדיין קשה לי להאמין. אני נוטה לחשוב שיש כאן טעות, והציפור שבאה לבקר היא איזה גירסה אחרת של פינק-נוטל. לבחור שאני מכיר יש משקפיים במסגרת קרן ופרצוף של דג. איך זה מסתדר עם המידע שלך?"

"הבחור שבא לדירה הרכיב משקפיים במסגרת קרן, אדוני."

"ונראה כמו משהו על השיש?"

"ייתכן אומנם שהיה בו רמז לחיות-ים, אדוני."

"אם כך אני מניח שזה גאסי. אבל מה לכל הרוחות הביא אותו ללונדון?"

"יש באפשרותי להסביר זאת, אדוני. מר פינק-נוטל גילה את אוזני באשר למטרת ביקורו במטרופולין. הוא בא הנה משום שהגברת הצעירה נמצאת כאן."

"גברת צעירה?"

"כן, אדוני."

"אתה לא רוצה להגיד שהוא מאוהב?"

"כן, אדוני."

"אני בהלם. אני פשוט בהלם. לגמרי בהלם, ג'יבס."

ובאמת הייתי. כלומר, בדיחה זו בדיחה, אבל יש גבול.

סקרתי בעיני רוחי היבטים אחרים של פרשה מוזרה זו. גם אם נתעלם מן העובדה שגאסי פינק-נוטל, בניגוד לכל הערכות הפרשנים, התאהב - מה פתאום הוא מסתובב אצלי בדירה? ברור שבנסיבות כאלה בחור זקוק לידיד, אבל לא הבנתי למה בחר דווקא בי.

זה לא שהיינו ידידי נפש באיזשהו אופן. היו זמנים שהתראינו הרבה, אבל בשנתיים האחרונות אפילו לא החלפנו גלויות.

הצגתי זאת בפני ג'יבס:

"מוזר שהוא בא דווקא אלי, אבל טוב, אם זה מה שעשה אז אין מה להתווכח. הגולם בטח התאכזב

נוראות כשלא מצא אותי."

"לא, אדוני. מר פינק-נוטל לא בא לבקר אותך, אדוני."

"תתעשת, ג'יבס. הרגע אמרת לי שזה מה שהוא עשה, ואפילו בהתמדה."

"אני האיש שאיתו ביקש להיוועד, אדוני."

"אתה? לא ידעתי שאתם בכלל מכירים."

"לא היה לי העונג, עד שהוא בא הנה, אדוני. אבל דומה שמר סיפֶּרלי, שמר פינק-נוטל למד איתו באוניברסיטה, הציע לו להפקיד את ענייניו בידי."

התעלומה התפצחה. קלטתי את התמונה. ידוע לכם, אני משער, ששמו של ג'יבס כיועץ סתרים זה מכבר עשה לו כנפיים בין יודעי דבר, וכשמישהו מהמעגל הפנימי של מיודעי מוצא את עצמו שקוע במרק, המהלך הראשון שלו הוא להתגלגל לכאן ולהציג את הדברים בפני ג'יבס. אחרי שג'יבס מחלץ את א' מן המיצר, א' שולח אליו את ב', וכאשר הוא מחלץ את ב', ב' שולח את ג', וכן הלאה, אם אתם יורדים לסוף דעתי. בדרך זו צומחים משרדי הייעוץ הגדולים כמו זה של ג'יבס. ידעתי שסיפּי התרשם עמוקות מפעולתו של ג'יבס לטובתו כאשר ביקש להתארס לאליזבת מון, ולפיכך אין תמה שיעץ לגאסי להפנות בקשה. עניין שבשיגרה, אפשר לומר.

"אז אתה פועל לטובתו?"

"כן, אדוני."

" אני מבין. ומה הבעיה של גאסי?"

"באופן מוזר, אדוני, בדיוק זו שניצבה בפני מר סיפרלי בעת שהתאפשר לי לסייע לו. זכורה לך ודאי מצוקתו של מר סיפרלי, אדוני. הוא היה מאוהב עמוקות בעלמה מון וסבל מביישנות חריפה שנטלה ממנו את כושר הדיבור."

הנהנתי.

"כן, אני זוכר את מקרה סיפרלי. לא היה לו אומץ, מקרה קשה של פיק ברכיים, נכון? אני זוכר שאמרת שהוא נותן... מה זה היה?... נותן למשהו לעשות משהו... משהו עם חתולים, אם אינני טועה."

"'איני מעז' נסמך ל'אעשה', אדוני."[4]

"בדיוק. אבל מה עם החתולים?"

"כמו החתול המסכן במשל, אדוני."

"בדיוק. משגע אותי איך אתה חושב על הדברים האלה. וגאסי, אתה אומר, נמצא באותה סיטו'?"

"כן אדוני. בכל פעם שהוא מנסה להגיש הצעת נישואין, עוז רוחו נוטש אותו."

"ויחד עם זה, אם הוא מעוניין להתחתן עם הבחורה, עליו לומר לה את זה, מה? כלומר, הנימוס מחייב."

"בדיוק, אדוני."

שקלתי את הדברים.

"טוב, אני מניח שזה בלתי נמנע, ג'יבס. לא הייתי מנחש שפינק-נוטל יהיה אי-פעם קורבן לתשו' לוהטת, אבל אם כך קרה, אין פלא שקצת קשה לו."

"כן, אדוני."

"תראה איך הוא חי."

"כן, אדוני."

"אני חושב שכבר שנים הוא לא דיבר עם נערה. יש בזה לקח בשבילנו, ג'יבס, לא להסתגר בבתי כפר ולבהות במיכלי זכוכית. אינך יכול להיות הזכר הדומיננטי אם אתה עושה דברים כאלה. בחיים אלה עליך לבחור בין שתי דרכים. אתה יכול להסתגר בביתך בכפר ולבהות במיכלי זכוכית, או שאתה יכול להיות להיט עם בנות המין השני. אי אפשר שניהם."

"לא, אדוני."

שקלתי שוב. כמו שאמרתי, גאסי ואני די איבדנו קשר, ואף-על-פי-כן ליבי יצא אל הדג המסכן, כמו אל כל אחד מידידי המחליקים על קליפת הבננה של החיים.

מחשבותי נדדו לפעם האחרונה שראיתי אותו. היה זה לפני כשנתיים. קפצתי לביקור בביתו במסגרת טיול ממונע, והוא הוציא לי את החשק לאכול כשהביא לשולחן יצורים רגליים ירקרקים, התמוגג עליהם כמו אם צעירה, ולבסוף איבד אחד מהם בסלט. עלי לציין שהתמונה שעלתה במוחי ערערה את בטחוני באשר ליכולתו של הפתי האומלל לכבוש לבבות. במיוחד אם הנערה שנפל עליה היא מהגברתניות המודרניות האלה, כולה ליפסטיק וקור-רוח ועיניים לגלגניות, מה שבוודאי הייתה.

"אמור לי, ג'יבס," שאלתי, מצפה לגרוע מכל, "איזה מין נערה זאת, הבחורה של גאסי?"

"לא פגשתי את הגברת הצעירה, אדוני. מר פינק-נוטל מפליג בשבח מעלותיה."

"מחבב אותה, מה?"

"כן, אדוני."

"הוא הזכיר את שמה? אולי אני מכיר אותה."

"העלמה באסט. העלמה מדלן באסט."

"מה?"

"כן אדוני."

איזו הפתעה.

"חי נפשי, ג'יבס! תאר לעצמך. איזה עולם קטן!"

"הגברת הצעירה נמנית עם מכריך, אדוני?"

"אני מכיר אותה היטב. חדשות אלה הרגיעו את חששותי, ג'יבס. כל העניין מתחיל להצטייר כמו אפשרות מעשית."

"האומנם אדוני?"

"בהחלט. אני מודה שעד שסיפקת נתון זה הייתי ספקן באשר לסיכויים של גאסי המסכן לשכנע רווקה כלשהי לפסוע יחד איתו אל המזבח. תסכים איתי שהוא לא הטעם של כל אחת."

"אפשר שיש משהו בדבריך, אדוני."

"קליאופטרה לא הייתה מתלהבת ממנו."

"ייתכן שלא, אדוני."

"ואני בספק אם היה זוכה להצלחה אצל טלולה בנקהד."[5]

"לא, אדוני."

"אבל כשאתה אומר שמושא הערצתו הוא העלמה באסט, התקווה מבליחה. הוא בדיוק מסוג הבחורים שנערה כמו מדלן באסט תתנפל עליהם בשתי ידיים."

הבאסט הזאת, עלי להסביר, נוהגת לבקר בקאן, ומשום שהיא ואנג'לה נקשרו באחת מהחברויות המבעבעות האלה שנערות יוצרות, ראיתי אותה די הרבה. למעשה, ברגעים היותר קשים שלי היה נדמה לי שאני לא יכול לעשות צעד בלי להיתקל בה. ומה שעשה את זה כל-כך מציק ומטריד היה שככל שנפגשנו יותר, כך היה לי פחות מה לומר לה.

אתם יודעים איך זה עם נערות כאלה, הן כאילו מוציאות ממך את המילוי. יש משהו באישיות שלהן שמשתק את מיתרי הקול ומצמצם את המוח לכדי כרובית. ככה זה היה בין הבאסט וביני. עד כדי כך שנרשמו רגעים שבהם ברטראם ווסטר התעסק בעניבה, דשדש ברגליים, והתנהג בכל מובן אפשרי כמו לבֵנה מטומטמת. לא תתקשו לתאר לעצמכם אם כך, שכאשר עזבה שבועיים לפנינו, זה לא היה אפילו יום אחד מוקדם מדי עבור ברטראם.

לא היופי שלה שיתק אותי בצורה כזאת. היא נערה נאה למדי בסגנון נוזלי-בלונדיני ועיני-צלחת, אבל לא מסוג עוצרות הנשימה שעוצרות את הנשימה.

לא, מה שגרם להתפוררות בבחור שבדרך-כלל הוא רהוט עם בנות המין השני היה מצבה המנטאלי. אינני רוצה לגרום עוול לאיש, ולכן לא ארחיק לכת לומר שהיא ממש כתבה שירה, אבל בשיחה איתה, לפחות אצלי התעוררו לפעמים חשדות עזים בכיוון. זאת אומרת, כשנערה שואלת אותך פתאום, בלי שום אזהרה, אם אתה חושב שהכוכבים הם מחרוזות המרגניות של אלוהים, אתה מתחיל קצת לחשוב.

אם כך, בכל הנוגע להתמזגות נשמותינו, אין על מה לדבר, אבל עם גאסי, הסיטו' שונה לגמרי. כל מה שתיסכל אותי בנערה הזאת, דהיינו שהיא מתפקעת בעליל מאידיאלים וסנטימנטים וכל זה - היה בסדר גמור מבחינתו.

גאסי היה תמיד מן הטיפוסים החולמניים, ציפור רוחנית - אי אפשר להסתגר בכפר ולחיות רק למען טריטונים אם אתה לא כזה - ואני לא ראיתי מניעה לכך שאם ימריצו אותו איכשהו לפרוק מעל ליבו בלחש את המילים הבוערות, הוא והבאסט יתחברו כמו חביתה ונקניק.

"היא בדיוק הטיפוס בשבילו," אמרתי.

"אני שמח מאוד לשמוע, אדוני."

"והוא בדיוק הטיפוס בשבילה. לסיכום, דבר רצוי שיש לדחוף קדימה במלוא הקיטור. אמץ כל עצב, ג'יבס."

"בסדר גמור, אדוני," ענה האיש ההגון, "אפנה לטפל בעניין מייד."

ובכן תסכימו בוודאי שעד לרגע זה שררה מה שאפשר לכנות הרמוניה מושלמת. שיחת חולין ידידותית בין עובד למעביד, והכל כפתור ופרח, אבל צר לי לומר שבצומת זה בזמן חלה תפנית בלתי נעימה. לפתע השתנתה האווירה, ענני סערה נקשרו, ולפני שידעתי מי ומה, צלילים צורמים עיוותו את התמונה השלווה. כבר אירע כזאת בבית ווסטר.

הרמז הראשון לכך שהעניינים עומדים להתחמם היה שיעול תוכחה מיוסר מסביבות השטיח. עלי להסביר שבזמן חילופי הדברים לעיל, לאחר שייבשתי את הגֵו והתחלתי להתלבש בנחת, נותן על רגלי כאן גרב, שם נעל, מטפס בהדרגה למותנייה, חולצה, עניבה, מקטורן-אורך-ברך, ג'יבס היה עדיין במפלס נמוך, פורק את חפצי.

עכשיו הוא התרומם כשהוא אוחז חפץ לבן. למראהו הבנתי שהגיע לפתחי עוד משבר ביתי, עוד אחת מהתנצחויות אומללות אלה של רצון-עשת בין שני אנשים חזקים, ואם ברטראם לא יזכור את אבותיו הלוחמים ולא יעמוד על זכויותיו, כבודו יהיה למרמס.

אני לא יודע אם הייתם בקאן בקיץ זה. אם הייתם, ודאי זכור לכם שכל מי שהייתה בו יומרה כלשהי להיות הרוח החיה של חיי החברה, פקד את הקאזינו ואת אולמות הנשפים במכנסי ערב רגילים ומעליהם זיג לבן קצר עם כפתורי נחושת. מהרגע שעליתי לרכבת הכחולה בקאן[6] תהיתי איך יגיב ג'יבס לשלי.

אתם מבינים, בכל הנוגע למלבושי ערב ג'יבס הוא ריאקציונר צר אופק. כבר היו לי צרות איתו בנוגע לחולצות מסולסלות חזית, ולמרות שזיגים אלה, כמו שאמרתי, היו שיא האופנה, טו'ס ק'יל יָה דֶה שיק,[7]** בקוֹט ד'אזור, אפילו לרגע לא שגיתי באשליה, גם לא בזמן שנעתי בצעדי מחול בפאלם ביץ' קאזינו, שאותו זיג שמיהרתי לרכוש בהגיעי לקאן לא יעורר התקוממות עם שובי הביתה.

אזרתי חלצי.

"כן, ג'יבס?" אמרתי. ולמרות השלווה בקולי, משקיף מקרוב היה יכול להבחין בהבזק פלדה בעיני. איש אינו רוחש כבוד לאינטלקט של ג'יבס יותר ממני, אבל יש לרסן את הנטייה שלו להכתיב ליד שמאכילה אותו. הזיג הזה היה יקר לליבי, והייתי מוכן להילחם עבורו בכל הלהט של האדון רם-המעלה האביר דה-ווסטר, בקרב אזֶ'נקוּר.[8]***

"כן, ג'יבס?" אמרתי, "משהו מטריד אותך?"

"אני חושש שלא במתכוון עזבת את קאן כשברשותך מעיל ששייך לג'נטלמן אחר, אדוני."

הגברתי קצת את הפלדה.

"לא, ג'יבס," אמרתי בקול יציב, "זה שלי. קניתי אותו שם."

"לבשת אותו, אדוני?"

"בכל ערב."

"אבל ללא ספק אין בכוונתך ללבוש אותו באנגליה, אדוני."

ובכן, הגענו לשורש העניין.

"כן, ג'יבס."

"אבל אדוני..."

"רצית להגיד משהו?"

"לחלוטין לא הולם, אדוני."

"אינני מסכים, ג'יבס. אני צופה הצלחה גדולה לזיג. בכוונתי להפתיע בו את הקהל מחר במסיבת יום-ההולדת של פּוֹנגוֹ טוויסלטוֹן, ואין לי ספק שהוא יהיה הצלחה מסחררת. אין ויכוח, ג'יבס. לא יעזור שום נימוק פנטסטי שאולי תעלה נגד זה, אני לובש את הזיג!"

"בסדר גמור, אדוני."

הוא המשיך לפרוק את המזוודות. לא דיברתי עוד בנושא. נחלתי ניצחון, ואנו, בני ווסטר, איננו חוגגים על ראש יריבנו. סיימתי את ההכנות, בירכתי את האיש לשלום בלבביות, וברוח נדיבה הצעתי לו, מאחר שאני סועד בחוץ, לקחת לו חופש בערב וללכת לאיזה סרט חינוכי או משהו. מעין ענף זית, אם אתם מבינים את הכוונה.

דומה שהוא לא העריך את המחווה.

"תודה, אדוני, אני אשאר כאן."

בחנתי אותו בצמצום עיניים.

"מה, ברוגז, ג'יבס?"

"לא אדוני, אני חייב להישאר בדירה, כי מר פינק-נוטל הודיע לי שיבוא הערב."

"אה, גאסי מגיע? טוב, תמסור לו את אהבתי."

"בסדר גמור, אדוני."

"וויסקי וסודה, וכן הלאה."

"בסדר גמור, אדוני."

"טוב ויפה, ג'יבס."

ויצאתי בדרכי אל 'הבטלנים'.

ב'בטלנים' פגשתי את פונגו טוויסלטון, והוא דיבר כל-כך הרבה על המסיבה שהוא עורך בקרוב, וששמועות על אודותיה כבר הגיעו אלי במכתבים, כך שרק קרוב לאחת-עשרה חזרתי הביתה.

אך פתחתי את הדלת כפסע שמעתי קולות בוקעים מחדר ההסבה, ואך נכנסתי לחדר גיליתי שהם בוקעים מג'יבס ומי שבמבט ראשון נראה לי כמו השטן.

בחינה נוספת גילתה שזהו גאסי פינק-נוטל מחופש למפיסטופלס.

---

1. d'appui point (צרפתית): נקודת ההתחלה (כל ההערות בספר הן של המתר

2. שקספיר, הסוחר מוונציה, מערכה 3 תמו

3. ** משחק קריקט בין שני בתי-הספר היוקרתיים ל

4. מקבת, מערכה 1, תמונה 7. המשל הוא על החתול שרוצה לתפוס את הדג, אבל חושש להרטיב רגליים. תרגום ברוידא: עיניך כמוג-לב תחיה, כש'איני מעז' נסמך ל'אעשה', כמו החתול שבמשל."

5. כוכבת הוליוודית משנות ה-1920 וה-1930 שנודעה באורח חיים (

6. רכבת מותרות מפאריז לחוף התכלת, נחנכה בשנת 2

7. ** tout ce qu'il y a de chic (צרפתית): שיא ה

8. *** ניצחון אנגלי במלחמת מאה השנים בקרב בשנת 1415 נגד צבא צרפתי גדול ב

פרק 2

"מה נשמע, גאסי," אמרתי.

זה אולי לא ניכר בהתנהגותי, אבל הייתי מתועתע. המראה שנגלה לי היה בו די כדי לתעתע כל אחד. זאת אומרת, הפינק-נוטל הזה, כפי שנחרט בזכרוני, היה טיפוס שפוף שרועד כמו צפצפה אפילו כשהוא מוזמן לתה מנחה בבית הכומר. והנה הוא, אם לסמוך על החושים, עומד לקחת חלק בנשף מסיכות, צורת בידור שיש בה להעמיד במבחן את הקשוחים בינינו.

ותנו דעתכם, הוא הולך לנשף לא בתור פְּיֶירוֹ, כמו כל אנגלי בן תרבות, אלא כמפיסטופלס - מה שאומר, כמעט מיותר לציין, לא רק גרבונים ארגמניים כי אם גם זקן מלאכותי מחריד למדי.

מוזר, תודו. עם זאת, אדם צריך להסוות את רגשותיו. לא הפגנתי השתוממות גסת רוח, ותחת זה, כמו שציינתי, שאלתי מה-נש' בנימוס נונשלנטי.

הוא חייך אלי מבעד לטחב - די במבוכה, לדעתי.

"אוה, האלו ברטי."

"הרבה זמן לא התראינו. תשתה משהו?"

"לא תודה, אני חייב לצאת בתוך רגע. באתי רק לשאול את ג'יבס איך אני נראה. איך אני נראה, ברטי?"

ובכן, התשובה לזה הייתה כמובן "די זוועה". אבל אנו, בני ווסטר, בעלי דרך ארץ הננו, ויש לנו חוש טבעי לחובות המארח. איננו אומרים לחברינו היקרים בצל קורתנו שהם עשן בעיניים. התחמקתי מן השאלה.

"אני שומע שאתה בלונדון," אמרתי כלאחר יד.

"אה, כן."

"שנים לא היית כאן."

"אה, כן."

"ועכשיו אתה יוצא לערב של תענוגות."

הוא הצטמרר קצת. היה מבט של חיה נרדפת בעיניו.

"תענוגות?"

"אתה לא שש לקראת החגיגה או החינגה?"

"אני מניח שיהיה בסדר," הוא אמר בקול רפה. "בכל מקרה, אני חייב כבר לצאת. העסק מתחיל בערך באחת-עשרה. הזמנתי מונית... ג'יבס, תסתכל אם היא כבר פה?"

"בסדר גמור, אדוני."

הדלת נסגרה והשתררה מין שתיקה. עירבבתי לעצמי משקה בעוד גאסי הצמא לייסורים בחן את דמותו במראה. לבסוף החלטתי שמן הראוי לידע אותו שאני כבר מעודכן בפרטי המקרה. אולי יוקל לו אם יוכל לשים מבטחו באדם אוהד, בקיא בהלכות העולם. באופן כללי גיליתי שכאשר מישהו נמצא תחת השפעה, הדבר שהוא כמה לו ביותר זה אוזן קשבת.

"ובכן, גאסי, מצורע חביב שלי," אמרתי, "שמעתי הכל עליך."

"אה?"

"הבעיה הקטנה הזאת שלך. ג'יבס סיפר לי הכל."

זה לא עודד אותו במיוחד. קשה לדעת כשהבן-אדם נמצא מאחורי זקן של מפיסטופלס, אבל נדמה לי שהוא הסמיק קמעה.

"הייתי מעדיף שג'יבס לא יספר את זה לכל העולם. זה היה אמור להיות אישי."

לא יכולתי להרשות טון כזה.

"לעדכן את אדונו הצעיר ברכילות האחרונה זה לא בדיוק לספר לכל העולם," אמרתי בשמץ תוכחה.

"בכל אופן, זה המצב. אני יודע הכל. והייתי רוצה לפתוח את דברי," אמרתי, מתעלם מדעתי האישית שהנקבה המדוברת היא מטרד לחלוחי, עקב רצוני לחזק ולאמץ, "ולומר שמדלן באסט היא נערה מקסימה. ממש מציאה, ובדיוק הטיפוס בשבילך."

"אתה מכיר אותה?"

"מובן שאני מכיר אותה. מה שנשגב מבינתי הוא איך בכלל התחברתם. איפה פגשת אותה?"

"היא התארחה לפני שבועיים אצל קרובים ליד הבית שלי בלינקולנשר."

"כן, אבל בכל זאת, לא ידעתי שאתה מבקר אצל השכנים."

"אני לא. פגשתי אותה כשיצאה לטייל עם הכלב. לכלב נתקע קוץ ברגל, וכשניסתה להוציא אותו הוא נשך אותה. אז כמובן נחלצתי לעזרה."

"הוצאת את הקוץ?"

"כן."

"והתאהבת במבט ראשון?"

"כן."

"טוב, לעזאזל, עם יתרון כזה על ההתחלה, למה לא מימשת אותו מייד?"

"לא היה לי אומץ."

"ואז מה קרה?"

"שוחחנו קצת."

"על מה?"

"ציפורים."

"ציפורים? איזה ציפורים?"

"ציפורים שבמקרה היו בסביבה. והנוף ודברים כאלה. היא אמרה שהיא נוסעת ללונדון, וביקשה ממני לקפוץ לבקר אותה אם אני מזדמן."

"ואפילו אחרי זה לא לחצתם ידיים?"

"מובן שלא."

טוב, יותר לא היה לי מה להגיד. אם הבחור כזה שפן שהוא אפילו לא לוקח מה שמגישים לו על צלחת, אז הוא באמת מקרה אבוד. אבל אז הזכרתי לעצמי שהמקרה האבוד הזה למד איתי בבית-הספר. צריך להשתדל בשביל חברים ותיקים.

"ובכן," אמרתי, "נראה מה אפשר לעשות. אולי זה יסתדר. בכל מקרה, תשמח לדעת שאני מאחוריך במפעל הזה. יש לך את ברטראם ווסטר בפינה שלך, גאסי."

"תודה, ידידי. וג'יבס כמובן, שזה מה שבאמת חשוב."

אודה ולא אבוש, התכווצתי. הוא לא התכוון לרעה, מן הסתם, אבל אני חייב לומר שחוסר הטאקט הזה פגע בי. אנשים מרבים לפגוע בי באופן כזה. כלומר רומזים שבעיניהם ברטראם ווסטר לא חשוב, והחבר היחיד במשק הבית שיש לו משאבים מוחיים הוא ג'יבס.

זה מרגיז אותי.

והלילה זה הרגיז עוד יותר מהרגיל, כי די נמאס לי מג'יבס. בגלל העניין הזה עם הזיג. אומנם אילצתי אותו לרדת מזה, הכנעתי אותו, כמו שתיארתי, בכוח השקט של אישיותי הנחושה, אבל עדיין קצת כעסתי שבכלל העלה את העניין. נראה לי שדרושה לג'יבס יד ברזל.

"ומה הוא עושה לגבי זה?" חקרתי בנוקשות.

"הוא מקדיש למצב מחשבה רבה."

"מקדיש, מה?"

"בעצתו אני הולך לנשף הלילה."

"למה?"

"היא תהיה שם. למעשה היא ששלחה לי את ההזמנה. וג'יבס חשב..."

"ולמה לא פיירו?" שאלתי, מעלה את הנקודה שעלתה בדעתי ברגע שראיתי אותו, "למה לשבור מסורת עתיקה?"

"והוא במיוחד רצה שאני אלך בתור מפיסטופלס."

קפצתי. "הוא רצה, מה? הוא המליץ לך באופן מיוחד על תחפושת מסוימת זאת?"

"כן."

"הא!"

"אה?"

"שום דבר. רק 'הא'!"

אומר לכם למה אמרתי "הא!" הנה ג'יבס עושה עניין מזה שאני לובש זיג קצר לבן רגיל לחלוטין, מה שאינו רק טו'ס ק'יל יָה דֶה שיק אלא ממש צו האופנה, ובאותה נשימה, אפשר לומר, מסית את גאסי פינק-נוטל להכתים את חיי החברה הלונדונית בגרבונים ארגמניים. אירוני, מה? מעורר חשד למשוא פנים.

"מה יש לו נגד פיירו?"

"אני לא חושב שהוא מתנגד לפיירו כשלעצמו, אלא שבמקרה שלי הוא חשב שפיירו לא מתאים."

"אני לא מבין."

"הוא אמר שתחפושת פיירו, אף-על-פי שהיא נעימה לעין, אינה משרה סמכות כמו תחפושת של מפיסטופלס."

"אני עדיין לא תופס."

"זה עניין של פסיכולוגיה," הוא אמר.

היו זמנים שהערה כזאת הייתה מפילה אותי, אבל שהייה ממושכת במחיצתו של ג'יבס העשירה מאוד את המילון של ווסטר. ג'יבס תמיד היה חסיד נלהב של הפסיכולוגיה של היחיד, ועכשיו כשהוא שולף אותה מהשק אני מייד עוקב אחריו כמו כלב ציד.

"אוה, פסיכולוגיה?"

"כן. ג'יבס מאמין גדול בהשפעה שיש לבגדים על הנפש. הוא חושב שתחפושת בולטת כמו זו תנסוך בי עוז רוח. הוא אמר ששודד ים טוב באותה מידה. למעשה, שודד ים הייתה ההצעה הראשונה שלו, אבל התנגדתי למגפיים."

הבנתי אותו. יש מספיק צער בחיים גם בלי שבחורים כמו גאסי פינק-נוטל יסתובבו במגפי שודדים.

"ואתה חש מלא עוז רוח?"

"אם לדייק, ברטי ידידי, לא."

פרץ חמלה שטף אותי. אחרי הכל, למרות שקצת איבדנו קשר בשנים האחרונות, פעם זרקנו חיצי דיו אחד על השני.

"גאסי," אמרתי, "שמע לעצת ידיד ותיק, ואל תתקרב לנשף הזה."

"אבל זו ההזדמנות האחרונה שלי לראות אותה. היא נוסעת מחר לשהות עם ידידים בכפר, וחוץ מזה, אתה לא יודע."

"לא יודע מה?"

"שהרעיון של ג'יבס לא יעבוד. כרגע אני פוחד, נכון, אבל מי יודע אם זה לא יעבור לי כשאתערב בהמון מחופש. היה לי מקרה כזה כשהייתי ילד. פעם, בחגיגות חג המולד, הלבישו אותי בתור ארנבת והבושה הייתה נוראית, אבל כשהגעתי למסיבה מצאתי את עצמי מוקף בעשרות ילדים שרובם בתחפושות איומות עוד

יותר משלי והתעודדתי מאוד. הצטרפתי לחוגגים, ואפילו אכלתי ארוחה מפוארת כל-כך שהקאתי פעמיים במונית בדרך הביתה. מה שאני רוצה לומר הוא שאתה לא יכול להגיד בוודאות שזה לא יעבוד."

שקלתי את דבריו. הייתי ספקן, כמובן.

"ואתה לא יכול להתעלם מזה שיש היגיון בסיסי ברעיון של ג'יבס. בתחפושת בולטת כמו מפיסטופלס אולי יהיה לי קל יותר לבצע מעשה נועז. צבע באמת משנה. תראה את הטריטונים. בתקופת החיזור הזכר לובש צבעים בוהקים. זה מאוד עוזר לו."

"אבל אתה לא טריטון."

"הלוואי שהייתי. אתה יודע איך טריטון זכר מציע נישואים, ברטי? הוא עומד לפני הנקבה ומכשכש בזנב ומעקל את הגוף לחצי עיגול. יכולתי לעשות את זה בעמידה על הראש. לא היית שומע ממני תלונה אילו הייתי טריטון."

"אבל אם היית טריטון, מדלן באסט לא הייתה מסתכלת עליך. לא בעין אוהבת, זאת אומרת."

"היא כן, אם היא הייתה טריטון נקבה."

"אבל היא לא."

"לא, אבל נניח שכן."

"אבל אם כן, אתה לא היית מתאהב בה."

"כן אני כן, אם הייתי טריטון זכר."

פעימות חלשות באזור הרקות בישרו לי שהדיון הגיע לנקודת רוויה.

"טוב, בכל אופן," אמרתי, "אם נתמקד בעובדות הפשוטות ונניח לַחומר הציורי על זנבות רוטטים וכל זה, הנקודה המהותית היא שאתה עומד להופיע בנשף מסיכות, ואני אומר לך, גאסי, מנסיוני העשיר בנשפי מסיכות, שלא תפיק מזה הנאה."

"זאת לא שאלה של הנאה."

"אני לא הייתי הולך."

"אני חייב ללכת. אני אומר לך שהיא נוסעת מחר לכפר."

נכנעתי.

"שיהיה," אמרתי, "איך שאתה רוצה... כן, ג'יבס?"

"המונית של מר פינק-נוטל, אדוני."

"אה? המונית, מה? ...המונית שלך גאסי."

"אוה, המונית? אוה כן. כמובן, כן, ברור... תודה, ג'יבס... טוב, להתראות, ברטי."

ובחיוך רהוי, מהסוג שגלדיאטורים רומאים ודאי הפנו אל הקיסר לפני שנכנסו לזירה, גאסי טפטף החוצה, ואני פניתי לג'יבס. הגיע הרגע לקרוא אותו לסדר, ואני הייתי מוכן ומזומן.

ההתחלה הייתה קצת קשה. כלומר, אומנם הייתי נחוש בדעתי לנזוף בו, אבל לא רציתי לפצוע את רגשותיו עמוק מדי. אנו, בני ווסטר, גם כששומה עלינו לנהוג ביד ברזל, אנחנו מעדיפים לעשות זאת באופן ידידותי.

אחרי שיקול נוסף חשבתי שאין טעם בגינוני נימוסים כי אף פעם לא כדאי ללכת סח' סח'.

"ג'יבס," אמרתי, "אני יכול לדבר בכנות?"

"בהחלט, אדוני."

"מה שאני עומד לומר עלול לפגוע בך."

"כלל וכלל לא, אדוני."

"ובכן, שוחחתי קצת עם גאסי, והוא סיפר לי על תוכנית מפיסטופלס הזאת שלך."

"כן, אדוני?"

"אם אני מבין נכון את קו המחשבה שלך, אתה חושב שגאסי יתמלא אומץ מעצם העובדה שהוא מרופד בגרבונים ארגמניים, וברגע שייפגש עם המושא הנערץ, הוא יכשכש בזנב ובאופן כללי יפצח בנביחות שמחה."

"אני בדעה שהוא ייפטר מחלק גדול של ביישנותו הרגילה."

"אינני מסכים איתך, ג'יבס."

"לא, אדוני?"

"לא. למעשה, בלי להיכנס ליותר מדי דקויות, אני חושב שמכל הרעיונות האידיוטיים ששמעתי אי פעם בחיי, זה המפגר והמטומטם שבכולם. אין סיכוי שזה יעבוד. כל מה שעשית זה לחשוף לשווא את מר פינק-נוטל לאימה של נשף מסיכות. וזו לא הפעם הראשונה שדבר כזה קורה. אם להיות כן לחלוטין, ג'יבס, כבר שמתי לב לתכונה או לנטייה שלך להיות... מה המילה?"

"אינני יודע, אדוני."

"סובייקטיבי? לא. סוגסטיבי? לא, לא סוגסטיבי. זה על קצה הלשון שלי. משהו שמתחיל בסו ושפירושו הרבה יותר מדי מתחכם."

"סובטילי, אדוני?"

"כן, זאת המילה. יותר מדי סובטילי, ג'יבס, זה מה שאתה לעיתים קרובות נוטה להיות. השיטות שלך אף פעם לא ישירות. אתה מערפל את הכל ביותר מדי תיחכום. כל מה שגאסי זקוק לו הוא עצה בוגרת מאדם ממולח ובקיא בהוויות העולם. לכן אני מציע שמכאן ואילך תשאיר את המקרה לטיפולי."

"בסדר גמור, אדוני."

"אתה תרד מהנושא ותקדיש עצמך לתפקידיך בבית."

"בסדר גמור, אדוני."

"אני בוודאי אחשוב בתוך זמן קצר על משהו פשוט וישיר ועם זה יעיל. אקבע פגישה עם גאסי מחר."

"טוב מאוד, אדוני."

"טוב ויפה, ג'יבס."

אבל למחרת התחילו להגיע כל המברקים האלה, ואני מודה שבמשך עשרים וארבע השעות הבאות לא הקדשתי מחשבה לבחור המסכן, שכן היה עלי להתמודד עם בעיות משלי.

פרק 3

המברק הראשון הגיע זמן קצר אחרי השעה שתים-עשרה, וג'יבס הביא לי אותו יחד עם הכוסית של לפני הארוחה. הוא היה מדודתי דהליה, ונשלח ממארקט סנודסברי, עיירה במרחק מייל או שניים ממעונה הכפרי. וזו לשונו:

בוא מייד. טראוורס.

אם אומר לכם שהוא התמיה אותי עד מוות זו תהיה לשון המעטה, לכל היותר. עלה בדעתי שמעולם לא עבר מסר מסתורי מזה דרך כבלי הטלגרף. בחנתי אותו אחוז שרעפים במשך שני מרטיני יבש פלוס דיבידנד. קראתי אותו מהסוף להתחלה, קראתי אותו מן ההתחלה לסוף, למעשה זכור לי במעורפל שרחרחתי אותו, ועדיין לא ירדתי לפשרו.

כלומר, קחו בחשבון את העובדות. רק לפני שעות ספורות הדודה נפרדה ממני אחרי שהיינו בסמיכות קרובה כמעט חודשיים תמימים, והנה היא, נשיקת הפרידה שלי עדיין מרפרפת על לחייה, אם להתבטא ככה, מתחננת לאיחוד מחודש. ברטראם ווסטר אינו מורגל לרעב כזה לחברתו. שאלו כל אחד ממכרי, והוא יאמר לכם שאחרי חודשיים במחיצתי אדם מן היישוב מרגיש שזה מספיק לו בינתיים. הכרתי אנשים שלא יכלו לעמוד בזה יותר מימים ספורים.

לכן, בטרם התיישבתי למבושלת-היטב, שלחתי תשובה:

מבולבל. תסבירי. ברטי.

לזה התקבלה תשובה בזמן תנומת אחר-צהריים:

מה לכל הרוחות מבלבל כאן, חמור? בוא מייד. טראוורס.

שלוש סיגריות וכמה סיבובים בחדר, והתשובה הייתה בידי:

למה את מתכוונת ב"בוא מייד"? שלך. ברטי.

להלן התגובה:

אני מתכוונת בוא מייד, רפה-מוח מעצבן שכמוך. למה חשבת שאני מתכוונת? בוא מייד או צפה לקללת הדודה מחר בדואר הבוקר. באהבה. טראוורס.

שלחתי את המסר הבא בתקווה שיבהיר את העניינים:

כשאת אומרת "בוא" את מתכוונת "בוא לברינקלי קורט"? וכשאת אומרת "מייד" האם את מתכוונת ל"מייד"? אני בערפל. הלכתי לאיבוד. איחולים לבביים. ברטי.

שיגרתי את המברק בדרכי אל 'הבטלנים', שם ביליתי ערב נינוח, זורק קלפים לתוך צילינדר עם כמה

מהחבר'ה הטובים. חזרתי עם דממת הערב, והתשובה המתינה לי:

כן, כן, כן, כן! זה לא משנה אם אתה תופס או לא. רק תבוא מייד כמו שאני אומרת לך, ובשם אלוהים חדל פטפטת. אתה חושב שעשו אותי מכסף שאני יכולה לשלוח לך מברק כל עשר דקות? תפסיק להיות ראש כרוב ובוא תיכף ומייד. באהבה. טראוורס.

בנקודה זו הרגשתי שנחוצה חוות-דעת נוספת ומשכתי במצילה.

"ג'יבס," אמרתי, "התפתחות חשודה דמוית V_9 מסתמנת מכיוון ווסטרשר. תקרא את אלה," אמרתי, והגשתי לו את הראיות.

הוא סקר אותן.

"מה אתה מבין מזה, ג'יבס?"

"אני מבין שמרת טראוורס מבקשת שתבוא מייד, אדוני."

"גם אתה מבין את זה ככה, מה?"

"כן, אדוני."

"זאת גם הפרשנות שלי לדברים. אבל למה, ג'יבס? לעזאזל, זה עתה היו לה כמעט חודשיים ממני."

"כן, אדוני."

"ורבים סבורים שהמינון הממוצע למבוגר הוא יומיים."

"כן אדוני. אני מבין את הטענה שאתה מעלה. עם זאת, דומה שמרת טראוורס עומדת על כך. אני סבור שמוטב לך לעשות כבקשתה."

"לקפוץ לשם, אתה מתכוון?"

"כן, אדוני."

"אני בשום אופן לא יכול לצאת מייד. יש לי התכנסות חשובה ב'בטלנים' הלילה. מסיבת יום-ההולדת של פונגו טוויסלטון, אתה יודע."

"כן, אדוני."

לרגע השתררה דממה. שנינו חשבנו על האי-נעימות הקלה שהתעוררה קודם. חשתי חובה להתייחס לזה.

"אתה ממש טועה בקשר לזיג, ג'יבס."

"אלה הם עניינים של השקפה, אדוני."

"כשלבשתי אותו בקאזינו בקאן נשים יפות דחקו אישה ברעותה ולחשו: מי הוא?"

"מן המפורסמות שקוד הלבוש בבתי הקאזינו ביבשת מאוד בלתי מחייב, אדוני."

"וכשתיארתי אותו לפונגו אמש, הוא הוקסם."

"האומנם, אדוני?"

"וכך גם כל יתר הנוכחים. כולם כאחד הודו שעליתי על דבר טוב. לא נשמעה מילה אחת של ביקורת."

"האומנם, אדוני?"

"אני משוכנע שגם אתה תלמד לאהוב את הזיג, ג'יבס."

"חוששני שלא, אדוני."

נכנעתי. במקרים כאלה אין טעם לנסות לדבר עם ג'יבס בהיגיון. "עקשן כפרד" הוא הביטוי שעולה במחשבה. נאנחים וממשיכים הלאה.

"טוב, מכל מקום, אם נחזור לנושא שעל הפרק, אינני יכול עדיין לצאת לברינקלי קורט, או לשום מקום אחר. זה סופי. אומר לך מה, ג'יבס. תן לי דף ועיפרון, ואני אשיב לה שתצפה לי מתישהו בשבוע הבא או בעוד שבועיים. לכל הרוחות, הייתי מצפה שתוכל להסתדר כמה ימים בלעדי. זה רק עניין של כוח רצון."

"כן, אדוני."

"טוב ויפה. אכתוב לה 'צפי לי ממחר בעוד שבועיים' או משהו במשמעות הכללית הזאת, ואז אם תואיל לדשדש אל מעבר לפינה ולשלוח את המברק, זה יסדר את העניינים."

"בסדר גמור, אדוני."

וכך נמתח היום הארוך, עד שהגיע הזמן להתלבש למסיבה של פונגו.

כשפונגו ואני שוחחנו בליל אמש, הוא אמר לי שהילולת יום-ההולדת שלו מתוכננת בקנה מידה שיהמם את האנושות, ועלי לומר שאכן נכחתי באירועים עסיסיים פחות. השעה הייתה כבר אחרי ארבע כשהגעתי הביתה והתכוננתי ללכת לישון. אני זוכר שגיששתי אל המיטה וזחלתי פנימה, ונדמה לי שהלימון עוד לא הספיק לגעת בכר כשחריקת הדלת העירה אותי משנתי.

עוד לא ממש תקתקתי, אבל עלה בידי להרים עפעף.

"האם זה התה שלי, ג'יבס?"

"לא אדוני, זו מרת טראוורס."

ורגע אחר-כך נשמע רעש כקול רוח סערה,[10] ושארת הבשר חצתה את המפתן בשמונים קמ"ש, הנעה עצמית.

---

9. כמו הסימון V של שקעים ברומטריים. ביטוי חביב על וודה

10. ויהי קול רעש מן-השמים פתאֹם כקול רוח סערה וימלא את כל הבית אשר הם ישׁבים בו. הברית החדשה, מעשה השליחים 2.

פרק 4

נאמר על ברטראם ווסטר שאף שאין שופט ביקורתי ומפוכח ממנו לשארי בשרו, הוא גם יודע להביע הערכה למי שראוי לה. אם עקבתם אחרי זכרונותי בתשומת-לב, ודאי הבחנתם שלעיתים קרובות הזדמן לי לציין את העובדה שדודה דהליה היא בסדר גמור.

אם זכור לכם, זאת האישה שנישאה לדוד טום טראוורס במה שנקרא אם אינני טועה אַן סֶקוֹנד נוֹס,[11] בשנה שבלוּבוֹטל ניצח בקיימברידג'שר,[12]** ופעם דיברה על ליבי לכתוב מאמר בשם 'בגדי הגבר המקפיד בלבושו' לעיתון שהיא מנהלת, בּוּדוּאר הגברת. אישיות זו היא רחבת לב ונעימת הליכות, שתענוג להתרועע איתה, ואין בה שמץ מאותו שומו-שמים-עדין-נפש האופייני למוצג כמו, נניח, דודה אגתה, קללת-הפרברים ואימת כל אדם. אני רוחש כבוד עילאי לדודה דהליה, ומעולם לא הטלתי ספק באשר לאופיה, איכויותיה הספורטיביות, ובכלל, היותה ביצה ראויה.

בהיות אלה פני הדברים, יקל עליכם לשער את תדהמתי כשמצאתי אותה לצד מיטתי בשעה זו של הבוקר. כלומר, פעמים הרבה התארחתי בביתה, והרגלי ידועים לה. ידוע לה היטב שאינני מקבל קהל כל עוד לא לגמתי את התה שלי. לא יכולתי להימנע מן המחשבה שהתפרצותה לחדרי בשעה זו של היום, שבה הבדידות והמנוחה הן מן ההכרח, אינה הולמת אותה כלל.

ומלבד זה, איזה עניין יש לה להיות בלונדון? זה מה ששאלתי את עצמי. כאשר עקרת-בית מסורה חוזרת לביתה אחרי היעדרות של שבעה שבועות, אינכם מצפים שיום אחרי זה היא תתחיל שוב להתרוצץ. מן הראוי שתשהה קצת בבית, תדאג לצורכי בעלה, תיוועד עם הטבח, תאכיל את החתול, תסרק ותבריש את הצמרון הפומרני - ובקיצור, תישאר במקום אחד. הייתי קצת יותר מאביך-עיניים, אבל השתדלתי, ככל שהתירו לי שמורות עיני הפחות או יותר דבוקות, לתת בה מבט חריף ותקיף.

דומה שהיא לא קלטה אותו.

"תתעורר, ברטי, חמור שכמוך!" היא צעקה בקול שנכנס בין שתי גבותי ויצא מן העורף.

אם יש לדודה דהליה חיסרון, הרי זו נטייתה לפנות אל בן שיחה כאילו ראתה אותו ממרחק חצי מייל מטה את כלבי הציד ממסלולם. ללא ספק שריד מן הימים שבהם יום ללא מרדף אחרי שועל ביש מזל היה עבורה יום מבוזבז.

זרקתי בה עוד חריף ותקיף, והפעם הוא נקלט. מאידך, התרשמתי שהוא גרם לה לרדת לרמה אישית.

"אל תמצמץ לי בדרך מגונה זו," היא אמרה. "אני תוהה, ברטי," היא המשיכה, מביטה בי כמו שגאסי בוודאי מביט בטריטון שאינו עומד בקריטריונים, "אם יש לך שמץ מושג כמה לגמרי נתעב אתה נראה? הכלאה של אורגיה פרועה בסרט וצורת חיים נחותה בשלולית. אז בילית כל הלילה?"

"כן, נטלתי חלק באירוע חברתי," השבתי בקרירות, "מסיבת יום-ההולדת של פונגו טוויסלטון. לא יכולתי לאכזב את פונגו. נוֹבּלֶס אוֹבּליז'.[13]"

"טוב, קום ותתלבש."

חשבתי שלבטח לא שמעתי אותה טוב.

"לקום ולהתלבש?"

"כן."

זעתי באי-נוחות על הכרית וגנחתי קלות, ובצומת זה בזמן נכנס ג'יבס עם האוּלוֹנג[14] החיוני. אחזתי בו כטובע בכובע קש. אחרי לגימה עמוקה אחת או שתיים אומנם לא חזרתי לעצמי, כי מסיבות ימי-הולדת כמו של פונגו טוויסלטון אינן משהו שמחלימים ממנו בשתיית תה, אבל התאוששתי מספיק כדי שברטראם המוכר לנו יוכל לתת את דעתו לזוועה שנחתה עליו.

אבל ככל שנתתי, לא תפסתי.

"מה זה, דודה דהליה?" חקרתי לדעת.

"נראה כמו תה," היא השיבה. "אבל אתה בטח יודע יותר טוב. אתה שותה אותו."

אלמלא חששתי לשפוך את שיקוי המרפא, הייתי ללא ספק מחווה תנועה של קוצר רוח. אני יודע שזה מה שהרגשתי.

"לא מה שיש בתוך הספל הזה. כל זה! את מתפרצת הנה ואומרת לי לקום ולהתלבש, וכל הקשקוש הזה."

"התפרצתי הנה, כפי שניסחת זאת, כי המברקים שלי לא הניבו תוצאות. אמרתי לך לקום ולהתלבש כי אני רוצה שתקום ותתלבש. באתי לקחת אותך איתי. אהבתי את החוצפה שלך, מטלגרף לי שתבוא בשנה הבאה או מתי שזה לא היה. אתה בא איתי עכשיו. יש לי עבודה בשבילך."

"אבל אני לא רוצה עבודה."

"מה שאתה רוצה, בחורי, ומה שתקבל, הם שני דברים שונים. דרוש גבר בברינקלי קורט. תהיה מוכן עד הכפתור האחרון בתוך עשרים דקות."

"אבל אני בשום אופן לא יכול להיות מוכן עד שום כפתור בתוך עשרים דקות. אני מרגיש נורא."

נראה שהיא חוככת בדעתה.

"כן," היא אמרה, "אני מניחה שזה רק אנושי לתת לך יום או יומיים להתאוששות. בסדר אם ככה, אני מצפה לך ב-30 בחודש לכל המאוחר."

"אבל לעזאזל, מה זה כל זה? למה את מתכוונת 'עבודה'? למה עבודה? איזה מין עבודה?"

"אומר לך אם תפסיק רגע לדבר. עבודה קלה ונעימה למדי. אתה תיהנה ממנה. שמעת פעם על בית-הספר של מארקט סנודסברי?"

"אף פעם."

"זהו בית-הספר במארקט סנודסברי."

אמרתי בקרירות מסוימת שאת זה כבר ניחשתי.

"האם הייתי אמורה לדעת שאדם עם מוח כשלך יתפוס את זה בכזאת מהירות?" היא מחתה, "נכון מאוד. כמו שניחשת, בית-הספר של מארקט סנודסברי הוא בית-הספר של מארקט סנודסברי. אני מהנאמנים שלו."

"את מתכוונת מהאומנות."

"אני לא מתכוונת אומנות. תקשיב, חמור. יש חבר נאמנים באיטון, אמת? טוב מאוד. ככה גם בבית-הספר מארקט סנודסברי, ואני חברה בו. הם הטילו עלי לארגן את טקס חלוקת הפרסים השנתי. הטקס מתקיים ביום האחרון - השלושים ואחד בחודש זה. ברור?"

גמעתי עוד אונקייה מהמציל-חיים והנהנתי. אפילו אחרי מסיבת יום-ההולדת של פונגו טוויסלטון אני מסוגל לתפוס עובדות פשוטות כאלה.

"אני מבין אותך, כן. אני מבין את הטענה שאת מעלה. מארקט סנודסברי... בית-ספר... חבר נאמנים... פרסים... מבין. אבל מה לכל זה ולי?"

"אתה תעניק את הפרסים."

בהיתי. דבריה לא התקבלו על הדעת. הם נשמעו כמו הבל פה סתמי של דודה שישבה יותר מדי בשמש בלי כובע.

"אני?"

"אתה."

שוב בהיתי.

"את לא מתכוונת אני?"

"אני מתכוונת אתה בכבודך ובעצמך."

בהיתי בפעם השלישית.

"את עובדת עלי."

"אני לא. הכומר היה אמור לשמש בתפקיד, אבל כשהגעתי הביתה מצאתי מכתב שהוא נקע את הקרסול ונאלץ לוותר על המינוי. אתה מתאר לך באיזה מצב אני. טילפנתי לכל העולם - אף אחד לא מוכן ליטול את זה על עצמו. ואז פתאום חשבתי עליך."

החלטתי לבלום את הבלבול מוח הזה בו במקום. אין אדם להוט יותר מברטראם ווסטר לרצות דודות ראויות, אבל יש גבול, וגבול מאוד ברור דווקא.

"אז את חושבת שאני הולך לשלוף את הפרסים בשְבּוֹרוֹתָם[15] הזה שלך?"

"כן."

"ולשאת נאום?"

"בדיוק."

צחקתי בבוז.

"למען השם אל תתחיל להשתנק עכשיו. זה רציני."

"אני צחקתי."

"אה, צחקת? טוב, אני שמחה שאתה מתייחס לזה בחיוב."

"בבוז," הסברתי. "אני לא עושה את זה. סופית. אני פשוט לא עושה את זה."

"אתה כן עושה את זה, ברטי הצעיר, או שצלליתך לא תאפיל עוד את מפתן ביתי. ואתה מבין את משמעות הדבר - אין יותר סעודות אנטול בשבילך."

צמרמורת עזה אחזה בי. היא רמזה לשף שלה, האמן העילאי, מונארך בתחומו, שאיש לא יעלה עליו, יתר על כן - איש לא ישווה לו, בהכנת חומרי הגלם כך שיתמוססו בפיו של הצרכן אנין הטעם. אנטול היה תמיד האבן השואבת שמשכה אותי אל ברינקלי קורט עם הלשון בחוץ. הרבה מרגעי המאושרים ביליתי בבליסת הצלי והראגו של אדם דגול זה, ופלצות אחזה בי למחשבה שדרכי אליהם תיחסם.

"טוב, בסדר, לעזאזל!"

"חשבתי שזה יזעזע אותך, חזיר חמדני קטן."

"חזירים חמדנים קטנים לא קשורים לעניין," אמרתי בקרירות, "אדם אינו חזיר חמדני קטן משום שהוא מעריך תבשיליו של גאון."

"טוב, אני מודה, הם חביבים גם עלי," הסכימה שארת הבשר, "אבל לא תזכה לטעום מהם אם תסרב למטלה פשוטה ונעימה זו. אתה מבין? אפילו לא לרחרח. אז תכניס את זה לפומית 12 אינץ' שלך ותעשן את זה!"

התחלתי להרגיש כמו חיית פרא במלכודת.

"אבל למה את רוצה אותי? כלומר מה אני? תשאלי את עצמך."

"שאלתי הרבה פעמים."

"אני מתכוון, אני לא הטיפוס. בטח יש איזה טיפוס מרהיב שיכול להעניק את הפרסים. כשאני הייתי בבית-ספר זה היה בדרך-כלל ראש הממשלה או מישהו."

"זה היה באיטון. במארקט סנודסברי אנחנו לא כל-כך בררנים. כל מי שיש לו קרסוליות מרשים אותנו."

"למה את לא מבקשת מדוד טום?"

"דוד טום!"

"כן, למה לא? יש לו קרסוליות."

"ברטי," אמרה, "אני אגיד לך למה לא הדוד טום. אתה זוכר שהפסדתי את כל הכסף בבאקארה בקאן? טוב, בקרוב יהיה עלי לשוחח עם טום ולבשר לו את החדשות. אם תיכף אחרי זה אבקש ממנו ללבוש

צילינדר וכסיות לילך ולחלק את הפרסים במארקט סנודסברי, יהיו גירושים במשפחה. הוא יצמיד פתק לכרית הסיכות שלי ויישא רגליים כמו שפן. לא, בחורי, אתה האיש, וכדאי שתנסה להפיק מזה את המירב."

"אבל דודה דהליה, תקשיבי לקול ההיגיון. אני אומר לך, תפסת את האדם הלא נכון. אני מקרה אבוד במשחקים כאלה. תשאלי את ג'יבס על הפעם שגררו אותי לנאום בבית-ספר לבנות. עשיתי מעצמי חמור גמור."

"ואני משוכנעת שתעשה מעצמך חמור גמור לא פחות בשלושים-ואחד בחודש. משום כך אני רוצה אותך. כמו שאני רואה את זה, כל האירוע הולך להיות יבש למדי, ולא יזיק לנו אם נפיק ממנו איזה צחוק בריא. אני איהנה לראות אותך מחלק את הפרסים האלה. טוב, ברטי, לא אעכב אותך עוד, כי ללא ספק אתה משתוקק לעשות את ההתעמלות השוודית שלך. אני מצפה לך בעוד יום או יומיים."

ובמילים חסרות לב אלה אצה-רצה לדרכה, משאירה אותי טרף לרגשות הקודרים ביותר. מהלומה מהממת זו, בצירוף התגובה הטבעית של אחרי-המסיבה אצל פונגו, ולא מופרז לומר שנפשי נצרבה.

עדיין נאנקתי במחשכים כשנפתחה הדלת וג'יבס עמד בפתח.

"מר פינק-נוטל בא לראותך, אדוני."

---

11. En secondes noces, נישואים שניים (צרפ

12. ** מירוץ הסוסים של קיימברידג'שר, שמתקיים בניומארקט באוקטובר, הוא אחד ממירוצי הסוסים החש

13. noblesse oblige (צרפתית): האצילות מח

14. תה סיני מעלים שתססו קצת לפני שיובשו, נחשב בעל סגולות מ

15. Dotheboys Hall מתוך ניקלבי ניקולאס של צ'ארלס דיקנס, בית-ספר לבנים שהתנאים בו מחפירים - "היכל שבוו בתרגום עירית לינור (אחוזת בית 2005).

פרק 5

נתתי בו אחד המבטים שלי.

"ג'יבס," אמרתי, "ממש לא ציפיתי לזה ממך. אתה הרי מודע לכך שהייתי ער עד שעת לילה מאוחרת. אתה יודע שבקושי שתיתי את התה שלי, לא נסתרה ממך ההשפעה שיש לקולה הלבבי של הדודה דהליה על אדם עם כאב ראש, ואף-על-פי-כן אתה מביא הנה את גאסי פינק-נוטל. האם זה הזמן המתאים לפינק, או כל סוג אחר של נוטל?"

"אבל הבנתי ממך, אדוני, שאתה מבקש לראות את מר פינק-נוטל כדי לייעץ לו בענייניו."

אני מודה שזה האיר את העניין באור חדש. בצוק רגשותי לגמרי שכחתי שנטלתי על עצמי את הטיפול בענייניו של גאסי. זה שינה את המצב. אי אפשר להוציא לשון ללקוח. כלומר, לא הייתם רואים את שרלוק הולמס חורץ לשון ללקוח מפני שהוא בילה כל הלילה במסיבת יום-הולדת של דוקטור ווטסון. הייתי מעדיף אולי שהאיש יבחר שעה מתאימה יותר לפנות אלי, אבל מאחר שהוא כנראה מין עפרוני אנושי שעוזב את קינו הרטוב עם שחר,[16] הנחתי שעלי לקבל את פניו.

"אמת," אמרתי. "בסדר, תשליך אותו פנימה."

"בסדר גמור, אדוני."

"אבל לפני כן תביא לי עוד אחד ממשיבי-הנפש שלך."

"בסדר גמור, אדוני."

עד מהרה הוא שב עם הנוזל החיוני.

נדמה לי שכבר הזדמן לי לספר לכם על השיקויים להשבת הנפש של ג'יבס ועל השפעתם בבוקר שאחרי על בחור שחייו תלויים על חוט השערה. מה הם מכילים, אינני יודע. לטענתו יש בהם רוטב מסוג מסוים, חלמון ביצה, וקמצוץ פלפל אדום, אבל שום דבר לא ישכנע אותי שאין בהם משהו עמוק יותר. בכל מקרה, ההשפעה של בליעת אחד מאלה היא פנומנלית.

במשך שבריר שנייה לא קורה כלום. כאילו הטבע כולו ממתין בנשימה עצורה. ואז לפתע, כמו תקע השופר האחרון[17] ויום הדין הגיע בחומרה יוצאת-דופן. מדורות מתלקחות בכל הגוף, הבטן נגדשת בלבה מותכת, רוח סועה גועשת דרך העולם, והאדם מודע למעין פטיש קיטור הולם בעורפו. בשלב זה של התהליך האוזניים מצלצלות חזק, גלגלי העיניים מסתחררים, ומורגש עיקצוץ באזור הגבות.

ואז, בדיוק כשאתה מרגיש שעליך לצלצל לעורך-דין כדי להשליט סדר בעניינים לפני שיהיה מאוחר מדי, הכל מתבהר. הרוח שוככת, האוזניים חדלות לצלצל, ציפורים מצייצות, תזמורות כלי נשיפה מתחילות לנגן, והשמש עולה בדילוג מעל האופק.

ורגע אחר-כך כל מה שאתה מודע לו זו שלווה גדולה.

כשרוקנתי עכשיו את הכוס התחילה רוח חדשה מפעמת בקרבי. אני זוכר שג'יבס - שאומנם יורד לעיתים מן הפסים בדעותיו על ענייני לבוש ועצות לאוהבים אבל תמיד מכיר איזה ביטוי יפה - אמר פעם משהו על מישהו שמטפס על מדרגות האני-המת שלו אל עבר דברים נשגבים.[18**] ככה זה היה עכשיו אצלי. הרגשתי שברטראם ווסטר היושב במיטתו נשען על הכריות, הוא ברטראם חזק יותר, טוב יותר.

"תודה ג'יבס," אמרתי.

"על לא דבר, אדוני."

"זה עשה את העבודה. אני מוכן עכשיו להתמודד עם קשיי החיים."

"אני שמח לשמוע, אדוני."

"איזה שיגעון לא לשתות אחד כזה לפני ההיתקלות בדודה דהליה! בכל אופן, עכשיו מאוחר להצטער על כך. ספר לי על גאסי. איך הוא הסתדר בנשף המסיכות?"

"הוא לא הגיע לנשף המסיכות, אדוני."

הבטתי בו בחומרה מסוימת.

"ג'יבס," אמרתי, "אני מודה שאחרי משיב-הנפש הזה שלך אני מרגיש יותר טוב, אבל אל תציב בפני מבחן קשה מדי. אל תעמוד ליד מיטת חוליי ותדבר שטויות. דחפנו את גאסי למונית והוא יצא לעבר נשף המסיכות הזה, איפה שהוא לא היה. הוא היה מוכרח להגיע."

"לא, אדוני. כמו שהבנתי ממר פינק-נוטל, הוא נכנס למונית בידיעה ברורה שהאירוע שהוזמן אליו מתקיים בכיכר סאפוק 17, אלא שהמפגש התקיים לאמיתו של דבר בדרך סאפוק 71. ליקויי זיכרון ממין זה אינם בלתי שכיחים אצל אנשים כמו מר פינק-נוטל, השייכים מעצם טבעם למה שאפשר אולי לכנות טיפוסים חולמניים."

"אפשר גם לכנות אותם מטומטמים."

"כן, אדוני."

"ובכן?"

"כשהגיע לכיכר סאפוק 17, ניסה מר פינק-נוטל להוציא מכיסו כסף על-מנת לשלם את דמי הנסיעה."

"מה עצר בעדו?"

"העובדה שלא היה לו כסף, אדוני. הוא גילה שהשאיר את ארנקו, יחד עם כרטיס ההזמנה, על לזבז הקמין בחדרו אשר בבית דודו, שם הוא מתגורר. אי לכך הוא הורה לנהג המונית להמתין וצלצל בפעמון הדלת, וכשרב-המשרתים הופיע, ביקש ממנו לשלם למונית, בציינו שזה בסדר, שכן הוא אחד המוזמנים לנשף. רב-המשרתים הכחיש כל ידיעה על קיום נשף ריקודים במקום."

"ומיאן לתרום?"

"כן, אדוני."

"ואז..."

"מר פינק-נוטל הורה לנהג לנסוע חזרה לבית דודו."

"אם כך הסוף טוב, לא? כל מה שהיה עליו לעשות זה להיכנס, לקחת את הכרטיס והכסף, וכבר הוא בדרך הנכונה."

"לא ציינתי, אדוני, שמר פינק-נוטל שכח גם את המפתח על לזבז הקמין בחדרו."

"הוא היה יכול לצלצל בפעמון הדלת."

"הוא צלצל, אדוני, במשך כחמש-עשרה דקות, שבסופן נזכר שמאחר שרשמית הבית סגור וכל צוות העובדים יצא לחופשה, הוא התיר גם למנהל הבית לנסוע לבקר את בנו הספן בפורטסמות."

"אלוהים, ג'יבס!"

"כן, אדוני."

"הטיפוסים החולמניים האלה באמת קיימים, מה?"

"כן, אדוני."

"מה קרה אז?"

"דומה שמר פינק-נוטל נוכח בנקודה זאת שמעמדו בעיני נהג המונית מפוקפק. הספרות על המונה הגיעו כבר לסכום נכבד, ולא היה ביכולתו לפרוע את החוב."

"הוא היה יכול להסביר."

"אינך יכול להסביר לנהגי מוניות, אדוני. בנסותו לעשות כן, התברר לו שהבחור ספקן באשר לבוֹנָה פִּידֶס[19] שלו."

"אני הייתי מרים רגליים."

"ככל הנראה זו המדיניות שעלתה בדעתו של מר פינק נוטל. הוא זינק משם במהירות, והנהג, בניסיון

לעכב אותו, נאחז בכנף מעילו. מר פינק-נוטל הצליח להשתחרר מן המעיל, ונראה שהתגלותו בתחפושת שמתחת למעיל היכתה את הנהג במעין הלם. מר פינק-נוטל אמר לי ששמע מין התנשפות שורקת, וכשהסתכל אחורה ראה את האיש כורע כנגד המעקה וידיו מליטות את פניו. מר פינק-נוטל סבור שהוא התפלל. ללא ספק אדם נבער מדעת, בעל אמונות תפלות, אדוני. אולי גם שתיין."

"אם הוא לא היה כזה קודם, אני מוכן להתערב שנעשה כזה מייד אחר-כך. אני מניח שהוא חיכה בקוצר רוח לפתיחת הפאבים."

"מאוד ייתכן שבנסיבות אלה הוא גילה שנחוץ לו משקה."

"ובנסיבות אלה אני מניח שגם גאסי היה מגלה. מה בשם אלוהים הוא עשה אחרי זה? לונדון בשעת לילה - למען האמת גם לאור היום - אינה מקום לגבר בגרבונים ארגמניים."

"לא, אדוני."

"זה מזמין הערות."

"כן, אדוני."

"אני רואה את הציפור המסכן משתופף בצד הרחוב, מתגנב לסימטאות צרות, צולל לתוך מיכלי אשפה."

"הבנתי מהערותיו של מר פינק-נוטל, אדוני, שמשהו ברוח זו אכן התרחש. לבסוף, אחרי ליל שימורים, הוא מצא את דרכו למעונו של מר סיפרלי, שם קיבל מקלט ללילה ובגדים להחלפה בבוקר המחרת."

נשענתי על הכרים, גבותי מכווצות משהו. זה יפה מאוד לנסות לעשות טובה לידידים שחבשו איתך יחד את ספסל הלימודים, אבל חששתי שבהיחלצי לעזרת הטמבל הזה שמסוגל לשבש עניינים עד כדי כך, לקחתי על עצמי משימה גדולה מדי למאכל אדם. נראה לי שמה שגאסי צריך איננו עצה מאיש העולם אלא תא מרופד בקוֹלְנִי הַאץ'[20] ושני שומרים נאמנים שישגיחו שלא יעלה את המקום באש.

למעשה, עלתה בי לרגע המחשבה לרדת מן העניין ולהשיב אותו לטיפולו של ג'יבס, אבל גאוות בני ווסטר עצרה בעדי. כשאנחנו הווסטרים מניחים ידינו על המחרשה, לא במהרה נשיב את החרב לנדנה. מלבד זה, אחרי העניין עם הזיג הקצר, כל דבר שירמז על חולשה יהיה הרה אסון.

"אני מניח שאתה מבין, ג'יבס," אמרתי, כי למרות שאינני אוהב לנופף בשגיאותיהם של אחרים, את הדברים האלה יש לציין, "שהכל באשמתך."

"אדוני?"

"אין טעם להגיד 'אדוני?'. אתה יודע שכן. אלמלא עמדת על כך שילך לנשף - רעיון מטורף כמו שהבנתי מלכתחילה - כל זה לא היה מתרחש."

"כן, אדוני, אם כי אני מודה שלא צפיתי ש..."

"תמיד צפה לכל דבר, ג'יבס," אמרתי בשמץ נזיפה. "זאת הדרך היחידה. אילו למשל היית מאפשר לו ללבוש תחפושת פיירו, הדברים לא היו מתגלגלים כפי שהתגלגלו, כי בתחפושת פיירו יש כיסים. "בכל אופן," המשכתי בקול רך יותר, "לא ניכנס לזה עכשיו. התקרית לימדה אותנו מה קורה אם מתרוצצים בגרבונים ארגמניים, ואם כך, הרי למדנו מזה משהו. אתה אומר שגאסי מחכה בחוץ?"

"כן, אדוני."

"אז תשליך אותו פנימה ונראה מה אני יכול לעשות למענו."

---

16. בעקבות שיר של וויליאם דוונאנט מהמאה ה-17 (William Davenant, "The Lark Now Leaves His Watery Nest").

17. הברית החדשה, אגרת אל הקורינתיים, ט"ו

18. ** מתוך "In Memoriam A. H. H.", שיר של אלפרד לורד טניסון: "men may rise on stepping-stones / Of their dead selves to higher things."

19. bona fides (לטינית): כנות כ

20. בית-החלמה לחולי נפש בלונדון הוויקטורי

פרק 6

גאסי נשא עליו עדיין את אותות ההתנסות המרה. פניו היו חיוורות, עיניו כשתי דומדמניות, אוזניו שמוטות, וכל מראהו כשל אדם שנכנס לתוך כבשן ונתפס בגלגלים.[21] התרוממתי מעט על הכרים ובחנתי אותו בצמצום עיניים. ראיתי שנחוצה לו עזרה ראשונה, והייתי נכון להפשיל שרוולים.

"ובכן, גאסי."

"האלו, ברטי."

"נו, מה."

"נו, מה."

תמו חילופי הנימוסין, וחשתי שבא הרגע לגעת בעדינות בעבר.

"אני שומע שהסתבכת קצת."

"כן."

"הודות לג'יבס."

"זו לא אשמתו של ג'יבס."

"ודאי שזאת אשמתו."

"אני לא חושב. אני שכחתי את הארנק והמפתח..."

"ועכשיו כדאי שתשכח מג'יבס," אמרתי, כי סברתי שעדיף לשים את הדברים על השולחן מייד בהתחלה. "תשמח לשמוע שהוא כבר לא מטפל במקרה שלך."

להודעתי הייתה השפעה נאותה. הלסת צנחה, האוזניים נשמטו עוד יותר. כבר קודם הוא נראה כמו דג מת, ועכשיו נראה כמו דג עוד יותר מת, מהשנה שעברה, מוטל על חוף בודד, נעזב לחסדי הרוח והגלים.

"מה?"

"כן."

"אתה לא מתכוון שג'יבס כבר לא..."

"כן."

"אבל לעזאזל..."

הייתי אדיב, אך נחרץ.

"מצבך יהיה טוב יותר בלעדיו. ודאי התחוור לך מנסיונך הנורא אמש שג'יבס זקוק לפגרה. גם החריף שבהוגים נקלע לפעמים לתקופה חלשה. זה מה שקרה לג'יבס. ראיתי את זה מתפתח כבר כמה זמן. הוא לא בכושר. הוא צריך טיפול עשרת אלפים. זו בוודאי מהלומה בשבילך. אני מניח שבאת הבוקר לבקש את עצתו."

"כמובן."

"באיזה נושא?"

"מדלן באסט נסעה להתארח אצל ידידיה בכפר, ורציתי לשמוע מה לדעתו עלי לעשות."

"ובכן, כמו שאמרתי, ג'יבס לא מטפל יותר במקרה שלך."

"אבל ברטי, לעזאזל..."

"ג'יבס לא מטפל בך יותר," אמרתי בחריפות מסוימת, "מעכשיו אתה באחריותי הבלעדית."

"אבל מה אתה יכול לעשות, לכל הרוחות?"

כבשתי את כעסי. בני ווסטר הם שופטים הוגנים. איננו דנים לחומרה אנשים שהסתובבו כל הלילה בגרבוני ארגמן.

"את זה עוד נראה," אמרתי בנחת, "שב ונטכס עצה. אני חייב לומר שהעניין נראה לי פשוט למדי. אתה

אומר שהנערה נסעה לבקר חברים בכפר. מובן מאליו שגם אתה חייב לנסוע לשם ולהתגודד סביבה כמו איספלנית. אלמנטרי.”

”אבל אני לא יכול להידבק לאנשים זרים לחלוטין.”

”אתה לא מכיר את האנשים האלה?”

”כמובן שאינני מכיר אותם. אני לא מכיר אף אחד.”

קפצתי שפתיים. זה קצת סיבך את המצב.

”כל מה שאני יודע זה שהשם הוא טראוורס, והמקום נקרא בְּרינְקְלִי קוֹרט איפשהו בווסטרשר.”

הרפיתי שפתיים.

”גאסי,” אמרתי בחיוך אבהי, ”זה יום המזל שלך - היום שברטראם ווסטר לקח לידיו את ניהול עסקיך. כמו שחזיתי מהרגע הראשון, אני יכול להסדיר את הכל. היום אחר הצהריים אתה נוסע לברינקלי קורט כאורח כבוד.”

הוא רטט כמו מוס שוקולד. אני מניח שלטירון זו תמיד חוויה מרגשת לראות אותי בפעולה.

”אבל ברטי, אתה מכיר את הטראוורסים האלה?”

”הטראוורסים האלה זו דודתי דהליה.”

”באלוהים!”

”אתה רואה,” ציינתי, ”כמה טוב שאני לצידך. אתה הולך לג'יבס ומה הוא עושה? מלביש אותך גרבוני ארגמן ואחד מהזקנים המחרידים ביותר שעיני שזפו, ושולח אותך לנשף מסיכות. התוצאה - ייסורי נפש ואפס התקדמות. ואז אני נוטל את ההגה ומחזיר אותך אל הדרך הנכונה. האם ג'יבס היה יכול להכניס אותך לברינקלי קורט? אין סיכוי. הדודה דהליה היא לא דודה שלו. אני רק מציין את זה.”

”בחיי, ברטי, אני לא יודע איך להודות לך.”

”בחורי היקר!”

”אבל, תשמע.”

”מה עכשיו?”

”מה אני אעשה שם?”

”אם היית מכיר את ברינקלי קורט, לא היית שואל שאלה כזאת. זהו אחד המקומות הרומנטיים ביותר עלי אדמות. אוהבים גדולים במרוצת הדורות עשו את הגישושים הראשונים שלהם בברינקלי. המקום פשוט שורץ אווירה. אתה פוסע עם הנערה בשבילים מוצלים. אתם יושבים יחד על מדשאות מוצלות. אתם חותרים יחד בנהר. ככה בהדרגה תתקדם לעבר הנקודה שבה...”

”בחיי, אני חושב שאתה צודק.”

”מובן שאני צודק. שלוש פעמים התארסתי בברינקלי. בסוף לא יצא מזה כלום, אבל העובדות שרירות וקיימות. והלכתי לשם בלי רצון קלוש ביותר להתפלש ברגשות נאצלים. לא הייתה לי שום כוונה להציע נישואים לאף אחד. ובכל זאת, אך דרכה רגלי במגרש הרומנטי, מצאתי את עצמי מושיט יד לעבר הנערה הקרובה ביותר ומטיח את נפשי לרגליה. זה משהו באוויר.”

”אני מבין על מה אתה מדבר. זה בדיוק מה שהייתי רוצה להיות מסוגל לעשות, להתקרב לזה בשלבים. ובלונדון - מקום מקולל - הכל כל-כך חפוז שאין לך סיכוי.”

”אמת. אתה רואה נערה ביחידות בערך חמש דקות ביום, ואם אתה רוצה לבקש ממנה להיות אשתך אתה 22צריך להסתער כאילו אתה מנסה לחטוף את טבעת הזהב בסחרחרת.”

”בדיוק. לונדון מטלטלת אותך. בכפר אהיה אדם שונה לחלוטין. איזה מזל שהטראוורס הזאת יצאה פתאום הדודה שלך.”

”אני לא יודע למה אתה מתכוון יצאה פתאום. היא הייתה דודה שלי כל הזמן.”

"אני מתכוון, כמה מוזר שדווקא דודתך היא האדם שאצלה מדלן באסט מתארחת."

"בכלל לא. היא ובת-דודתי אנג'לה ידידות קרובות. בקאן הן בילו יחד כל הזמן."

"אוי, אז פגשת את מדלן בקאן? באלוהים, ברטי," אמר הלטא המסכן בלהט, "הלוואי שהייתי אני רואה אותה בקאן, היא בטח נראתה נפלא בתלבושת חוף! אוה, ברטי..."

"למדי," אמרתי, קצת בהסתייגות. אף שהתאוששתי בזכות אחת מפצצות העומק של ג'יבס, זה עדיין לא מסוג הדברים שאדם רוצה לשמוע אחרי לילה קשה. משכתי במצילה, וכשג'יבס הופיע ביקשתי ממנו להביא לי טופס מברקים ועיפרון. כתבתי מברק מנוסח היטב לדודה דהליה, ודיווחתי שאני שולח את ידידי אוגוסטוס פינק-נוטל לברינקלי קורט כדי ליהנות מקבלת הפנים שלה, ומסרתי אותו לגאסי.

"תשלח את זה בסניף הדואר הראשון שאתה עובר לידו," אמרתי. "המברק ימתין לה בשובה הביתה."

גאסי קיפץ החוצה מנופף במברק ונראה כמו קלוז-אפ של ג'ואן קרופורד, ואני פניתי אל ג'יבס ופרשתי לפניו את תמצית פעולותי.

"עיניך הרואות, ג'יבס, כל-כך פשוט, שום דבר סובטילי."

"כן, אדוני."

"שום דבר מרחיק לכת, שום דבר נפתל או ביזארי. רק התרופות של אמא טבע."

"כן, אדוני."

"כך הייתה המתקפה צריכה להתבצע מלכתחילה. איך אתה קורא לזה כששני אנשים ממינים שונים נזרקים לאתר מבודד, נפגשים זה עם זה כל יום ומבלים הרבה זמן יחד?"

"האם 'הסתופפות' היא המילה שאתה מבקש, אדוני?"

"יכול להיות. אני שם את הכל על הסתופפות, ג'יבס. לדעתי הסתופפות תעשה את העבודה. בנקודה זו, כידוע לך, גאסי הופך לג'לי בנוכחותה, אבל שאל את עצמך איך הוא ירגיש בתום שבוע, אחרי שהוא והיא יעמיסו נקניקיות מאותה קדירה יום אחר יום ליד מזנון ארוחת הבוקר, יבצעו מאותו האם, יטלו באותה מצקת מנזיד הכליות והבייקון. תשמע!"

עצרתי באחת. אחד מהרעיונות האלה שלי צץ במוחי.

"באלוהים, ג'יבס!"

"אדוני?"

"הנה לך דוגמה לאיך צריך לחשוב על הכל. שמעת אותי מזכיר נקניקיות, האם, כליות ובייקון...?"

"כן, אדוני."

"לא, אסור שיהיה דבר כזה. פטאלי. גישה מוטעית לגמרי. תן לי טופס מברק ועיפרון. אני חייב להזהיר את גאסי ללא דיחוי. עליו ליצור אצל הנערה את הרושם שהוא נמק מאהבה. אי אפשר לעשות את זה תוך כדי זלילת נקניקיות."

"לא, אדוני."

"טוב מאוד, אם כך."

נטלתי עוד נ' ועיפ' ורשמתי את הנוסח הבא:

פינק-נוטל
ברינקלי קורט
מארקט סנודסברי
ווסטרשר
עזוב נקניקיות. תתרחק מהאם. ברטי.

"שלח את זה בדחיפות, ג'יבס."

"בסדר גמור, אדוני."

שקעתי אל הכריות.

"ובכן, ג'יבס," אמרתי, "אתה רואה איך אני תופס פיקוד. אתה מבחין בשליטתי בפרטים. ודאי נוכחת לדעת שמוטב לך ללמוד את שיטותי."

"בוודאי, אדוני."

"ועדיין לא ירדת לחקר עומקה של תבונת מהלכי. אתה יודע מה הביא הנה את הדודה דהליה הבוקר? היא באה להגיד לי שאני צריך להעניק את הפרסים באיזה קולג' מפלצתי במארקט סנודסברי שהיא הנגידה שלו."

"האומנם, אדוני? חוששני שלא תראה בזה תפקיד נעים במיוחד."

"אה, אבל אני לא הולך לעשות את זה. אני הולך להפיל את זה על גאסי."

"אדוני?"

"בכוונתי לשלוח מברק לדודה דהליה ולומר לה שאינני יכול להגיע, ושאני מציע לה לשסות את גאסי בדיירי המוסד לעבריינים צעירים שלה."

"אבל מה אם מר פינק-נוטל יסרב, אדוני?"

"יסרב? אתה רואה אותו מסרב? רק שווה בדמיונך, ג'יבס. תמונה: הטרקלין בברינקלי. גאסי תקוע בפינה, הדודה דהליה ניצבת מעליו ומשמיעה קולות של צייד. אתה רואה אותו מסרב?"

"לא בקלות, אדוני, אני מסכים. מרת טראוורס ניחנה באישיות רבת-עוצמה."

"אין לו סיכוי לסרב. המוצא היחיד שלו זה להסתלק. אבל הוא לא יכול להסתלק אם הוא רוצה להיות עם העלמה באסט. לא, גאסי ייאלץ לכוף את ראשו, ואני ניצלתי ממטלה שהנפש מצטמררת ממחשבה עליה. לעלות על הדוכן ולשאת נאום אבירי לפני ערב-רב של ילדי בית-ספר נתעבים! לעזאזל, ג'יבס, כבר הייתי במצב כזה פעם, נכון? אתה זוכר את הפעם ההיא בבית-הספר לבנות?"

"בחיוניות רבה, אדוני."

"איזה חמור עשיתי מעצמי!"

"בהחלט, ראיתי אותך בביצועים טובים מזה."

"אני חושב שכדאי שתביא לי עוד אחד מהמפציצים המיוחדים שלך, ג'יבס. ההיחלצות בעור שיני החלישה אותי עד מאוד."

ככל הנראה נדרשו לדודה דהליה כשלוש שעות לחזור לברינקלי, כי רק הרבה אחרי ארוחת הצהריים הגיע מברק ממנה. הוא יצר רושם של מברק שנשלח בחרי אף שתי דקות אחרי שקראה את שלי.

וזו לשונו:

מתייעצת עם עורך-דין כדי לוודא אם חניקת אחיין אידיוט נחשבת רצח. אם לא, הישמר לנפשך. התנהגותך עוברת כל גבול. מה אתה חושב לעצמך להלביש עלי את חבריך הבזויים? האם ברינקלי קורט היא מושבת מצורעים בעיניך? מי זה הספינק-בוטל הזה? באהבה. טראוורס.

ציפיתי לתגובה ראשונית כזאת. השבתי ברוח מתונה יותר:

לא בוטל. נוטל. ברכות חמות. ברטי.

כנראה שגאסי הגיע מייד אחרי ששלחה את נהמת ליבה דלעיל, כי כעבור עשרים דקות התקבל המברק הבא:

הגיע אלי מברק מוצפן חתום בידיך. כתוב בו עזוב נקניקיות התרחק מהאם. שלח מייד מפתח. פינק-נוטל.

עניתי:

גם כליות. צ׳יריו. ברטי.

שמתי הכל על כך שגאסי יעשה רושם טוב על מארחתו, מבסס את בטחוני על העובדה שהוא מסוג הביישנים המתרפסים, מעבירי-ספלי-תה ומגישי-מנחות-דקות-של-לחם-בחמאה, שנשים כמו דודתי דהליה מחבבות ממבט ראשון. אני שמח לציין שהמברק הבא שלה הוכיח שלא הפרזתי בחריפות שכלי, שכן הוא זב אנושיות באחוז גבוה בהרבה.

כלהלן:

ובכן, החבר הזה שלך הגיע הנה, ואני חייבת לומר שבתור חבר שלך הוא נראה פחות תת-אדם מכפי שציפיתי. קצת פועה ובלוט-עיניים, אבל סך הכל נקי ומנומס וללא ספק בקי ביותר בענייני טריטונים. שוקלת לארגן לו סידרת הרצאות בסביבה. אהבתי את החוצפה שלך להשתמש בבית שלי כמלון קיץ ויהיה לי הרבה מה להגיד לך בנושא כשתגיע הנה. מצפה לך ב-30. תביא קרסוליות. באהבה. טראוורס.

לזה הגבתי:

אחרי עיון ביומן אינני יכול להגיע לברינקלי. מתנצל ממעמקי הלב. טוּדְל-אוּ. ברטי.

כעת לבשה תגובתה טונים מרושעים:

אוה, אז ככה זה, מה? אתה והיומן שלך, באמת. מתנצל ממעמקי הלב. ממש. הרשה לי להגיד לך, בחורי, שאם לא תבוא הנה תצטער ממעמקים הרבה יותר עמוקים. אם נדמה לך לרגע שתוכל להתחמק מהענקת הפרסים האלה אתה לגמרי טועה. מצטערת ממעמקי ליבי שברינקלי קורט רחוקה מאה מייל מלונדון ולא יכולה לזרוק עליך לבנה. באהבה. טראוורס.

עכשיו העמדתי את מזלי למבחן - הכל או לא כלום. לא היתה זו עת לחישובי כדאיות זהירים. התרתי את הרסן בלי לקמץ בהוצאות:

לא, לעזאזל תקשיבי, באמת, את לא רוצה אותי. גאסי פינק-נוטל הוא מחלק פרסים מלידה, הוא יביא לך כבוד. היי סמוכה ובטוחה שפינק-נוטל כמנצח על הטקס בשלושים ואחד בחודש יהיה הצלחה כבירה. אל תחמיצי הזדמנות גדולה שאולי לא תחזור. טינקֶרטי-טונק. ברטי.

חלפה לפחות שעה של מתח עוצר נשימה, עד שהגיעה הבשורה המשמחת:

טוב, בסדר. יש משהו בדבריך, אני מניחה. בעיני אתה תולעת-בוגדנית ופודינג בזוי, מוג-לב וחסר-עמוד-שידרה, אבל רשמתי את ספינק-בוטל. אז תישאר איפה שאתה ואני מקווה שאומניבוס ידרוס אותך. באהבה. טראוורס.

ההקלה היתה עצומה, כפי שאתם מתארים לעצמכם בוודאי. נראה שאבן נגולה מעל ליבי. כאילו יצקו לתוכי במשפך את המחיה-מתים של ג'יבס. בשעה שהתלבשתי לארוחת ערב כבר שרתי. ב'בטלנים' הייתי כל-כך שמח וטוב לב, שנשמעו כמה תלונות, וכששבתי הביתה נרדמתי כמו ילד קטן תוך חמש דקות מרגע שנכנסתי אל בין הסדינים. נדמה היה לי שהפרשה המטרידה כולה נסגרה סופית.

שערו אם כך את תדהמתי כשהתעוררתי למחרת וישבתי במיטתי לתה הבוקר, ועל הטס היה מברק נוסף.

ליבי צנח בקרבי. האם דודה דהליה נמלכה בדעתה? האם גאסי, מחמת אי-יכולת להתמודד עם המבחן הקשה הצפוי לו, התגנב בלילה דרך החלון והחליק על צינור המים? כשניחושים פרועים אלה דוהרים במוחי פתחתי את המעטפה, וצווחה נתמלטה מפי.

"אדוני?" אמר ג'יבס, שעצר בפתח הדלת.

קראתי את זה שוב. אכן, הבנתי נכונה את עיקר הדברים. לא הולכתי שולל באשר למהותם.

"ג'יבס," אמרתי, "אתה יודע מה קרה?"

"לא, אדוני."

"אתה מכיר את דודניתי אנג'לה?"

"כן, אדוני."

"אתה מכיר את טאפי גלוסופ?"

"כן, אדוני."

"הם ביטלו את האירוסים שלהם."

"אני מצטער לשמוע, אדוני."

"נמצא לפני מברק מהדודה דהליה שמציין זאת במפורש. על מה לדעתך המריבה?"

"אינני יודע, אדוני."

"מובן שאינך יודע. אל תהיה חמור, ג'יבס."

"לא, אדוני."

הרהרתי בדברים. הייתי נסער מאוד.

"טוב, זה אומר שעלינו לנסוע לברינקלי היום. הדודה דהליה ללא ספק מטפסת על הקירות, ומקומי לצידה. כדאי שתארוז עוד הבוקר ותיסע עם המזוודות ברכבת של 12:45. יש לי פגישה לארוחת צהריים, ואז אסע אחריך במכונית."

"בסדר גמור, אדוני."

הוספתי והרהרתי.

"אני חייב לומר שזה הלם גדול בשבילי, ג'יבס."

"אין ספק, אדוני."

"הלם גדול מאוד. אנג'לה וטאפי... צ-צ-צ. הם נראו כמו קיר וטאפט. החיים מלאים צער, ג'יבס."

"כן, אדוני."

"טוב, אלה פני הדברים."

"אין ספק, אדוני."

"טוב ויפה, אם כך. תכין את האמבט."

"בסדר גמור, אדוני."

21. ספר דניאל פרק ג'. הסיפור על שלושה חברים שהושלכו לאש בהוראת המלך נבוכדנצר, אבל יצאו משם ללא

22. הילדים הרוכבים על הסוסים בסחרחרת היו אמורים לחטוף בעזרת חרבות עץ טבעות שנתלו בשולי הסחרחרת או על ד
שבמרכזה.

פרק 7

כל הדרך לברינקלי קורט בדו-מושבית הגיתי בלי מעצורים. החדשות על הסדק או נתק בין אנג'לה וטאפי טרדו את מנוחתי.

אתם מבינים, תמיד הבטתי על השידוך הצפוי בעין אוהדת. לא פעם כשאחד מידידיך מתכנן לשאת נערה שאתה מכיר, אתה מוצא את עצמך מכווץ את הגבות ולועס את השפה התחתונה בפקפוק, מרגיש צורך להזהיר אותו או אותה או את שניהם יחד, כל עוד לא מאוחר מדי.

אבל לא חשבתי שום דבר כזה בקשר לטאפי ואנג'לה. טאפי, כשאיננו עושה מעצמו חמור, הוא ביצה הגונה למדי. גם אנג'לה היא ביצה הגונה למדי, וככל שמדובר על אהבה, לא מופרז לתאר אותם כשני לבבות הולמים כאחד.

אמת, היו להם מריבות קטנות, במיוחד באותה פעם שטאפי - במה שהיה בעיניו כנות ללא פשרות, ובעיני טמטום תהומי - אמר לאנג'לה שבכובע החדש שלה היא נראית כמו פקינז, אבל בכל סיפור אהבה צריך להביא בחשבון חיכוכים מדי פעם בפעם, ונראה שטאפי למד את הלקח, ומאותו יום והלאה חייהם יהיו שיר אחד מפואר ומתוק.[23]

והנה פתאום צצה לה התקרית הדיפלומטית הלגמרי לא צפויה הזאת.

כל הדרך הקדשתי למקרה את העידית שבמוח הווסטר, ועדיין לא הבנתי מה גרם לפרץ העוינות. הכבדתי רגלי בלי רחם על דוושת הגז במטרה להגיע לדודה דהליה במהירות האפשרית ולשמוע מפי הסוס את הסיפור הפנימי. כל ששת הצילינדרים פעמו יפה, נסעתי במהירות משביעה רצון, ונמצאתי במחיצת עצמי ובשרי סמוך לשעת הקוקטייל.

היא נראתה שמחה לראותי. למעשה היא ממש אמרה שהיא שמחה לראותי - הצהרה ששום דודה אחרת לא הייתה מתירה לעצמה. התגובה המסורתית של קרובים וידידים בראותם את ברטראם מגיע לביקור היא מין אֵימה חשֵכה.

"יפה מצידך להטות שכם, ברטראם," היא אמרה.

"מקומי לצידך, דודה דהליה," עניתי.

במבט חטוף יכולתי להבחין שהפרשה האומללה גרמה לה טלטלה. על פניה העליזות בדרך-כלל העיבו ערפילים, וחיוכה הלבבי בלט בהע'. לחצתי את ידה בחום, לציין שליבי שותת.

"סיפור מצער, קרובה יקרה," אמרתי, "שמעתי שנערמו קשיים. את ודאי מודאגת."

היא נחרה ברגש. היא נראתה כמו דודה שבזה הרגע נגסה בצדפה מקולקלת.

"מודאגת זו אמת. מאז שחזרתי מקאן לא היה לי רגע של מנוחה. רק חציתי את מפתן הבית," אמרה הדודה דהליה, חוזרת לרגע לעגה של שדות הציד, "הכל בשישו ושמחו. קודם התסבוכת עם חלוקת הפרסים."

בנקודה זו עצרה וזרקה בי מבט. "היה בדעתי לשוחח איתך בגילוי לב על התנהגותך בעניין, ברטי. כבר הכנתי כמה מילים טובות. אבל מאחר שנרתמת לעזרה בצורה כזאת, כנראה אניח לך בלא עונש. בכל מקרה, אולי יצא טוב מההתחמקות הפחדנית הנלוזה שלך, כי נראה לי שהספינק-בוטל הזה שלך יהיה בסדר. אם רק יצליח להימנע מטריטונים."

"הוא דיבר על טריטונים?"

"כן. מצמית אותי בעין נוצצת כמו יורד הים הזקן.[24] אבל אם זה היה הנורא שבסבלותי, לא היה איכפת לי. מה שמדאיג אותי עכשיו הוא מה טום יגיד כשהוא יתחיל לדבר."

"הדוד טום?"

"הלואי שיכולת לקרוא לו בשם אחר חוץ מדוד טום," אמרה הדודה דהליה בעצבנות קלה. "בכל פעם

שאתה אומר את זה אני מצפה שהוא ישחיר ויתחיל לנגן בנג'ו. כן, דוד טום, אם אתה מוכרח. במוקדם או במאוחר יהיה עלי לספר לו על ההפסדים שלי בבאקארה, וכאשר אעשה זאת הוא יתלקח כמו טיל."

"בכל זאת, בלי ספק, הזמן, הרופא הגדול..."

"הזמן הרופא הגדול, שילך לעזאזל. אני חייבת להוציא ממנו המחאה על סך חמש מאות פאונד עבור בודואר הגברת עד השלושה באוגוסט לכל המאוחר."

זה הדאיג אותי. לבד מן ההתעניינות הטבעית של אחיין בשבועון האנין של דודתו, הייתה בליבי פינה חמה לבודואר הגברת מאז שתרמתי לו מאמר על "בגדי הגבר המקפיד בלבושו". סנטימנטלי אולי, אך אנו, העיתונאים הוותיקים, נוצרים בליבנו רגשות כאלה.

"הבודואר על שרטון?"

"הוא יהיה אם טום לא ישלם. העיתון זקוק לתמיכה עד שיעבור את המשוכה."

"הוא לא עבר את המשוכה כבר לפני כמה שנים?"

"כן. והוא עדיין עובר אותה. כל עוד לא ניהלת שבועון נשים, אינך יודע משוכות מה הן."

"ואת חושבת שהסיכוי לקבל מדוד... מהדוד שלי משהו בזכות קשרי נישואים הוא קלוש?"

"אומר לך, ברטי. עד עכשיו כשנדרשה תמיכה פיננסית, הצלחתי לפנות אל טום ברוח העליזה והבוטחת של בן יחיד שמבקש מאביו הטוב שוקולד, אבל זה עתה טום קיבל דרישה מאנשי מס הכנסה לתוספת תשלום של חמישים ושמונה פאונד, שילינג אחד ושלושה פני, ומאז שחזרתי הוא מדבר רק על ההרס שהתחיקה הסוציאליסטית השמאלנית זורעת ומה יעלה בגורלנו."

לא הופתעתי כלל. כבר נוכחתי שלטום זה יש אותה תכונה שראיתי אצל אנשים אחרים שמלאים בכסף. תרמו אותם בסכום הפעוט ביותר, ואת הצווחות שלהם ישמעו עד קצווי הארץ. יש לו טונות של כסף, אבל הוא שונא להיפרד ממנו.

"אלמלא הבישולים של אנטול, אני מסופקת אם היה בו כוח להמשיך. תודה לאל על אנטול, אני אומרת."

הרכנתי ראש בהכרת תודה.

"אנטול הטוב," אמרתי.

"אמן," אמרה הדודה דהליה.

ארשת ההתעלות הרוחנית שהיא פועל-יוצא של כל מחשבה, ולו חטופה ביותר, על המטבח של אנטול, גוועה על פניה.

"אבל אני סוטה מהנושא," היא המשיכה. "סיפרתי לך איך רעדו מוסדי גיהינום מרגע שהגעתי הביתה. קודם הענקת הפרסים, אחר-כך טום, ועכשיו מעל לכל הריב השטני בין אנג'לה לגלוסופ הצעיר."

נדתי בכובד ראש. "מאוד הצטערתי לשמוע. הלם נורא. על מה כל הריב?"

"כרישים."

"אה?"

"כרישים. או יותר נכון, כריש אחד מסוים. הבהמה שתקף את הילדה המסכנה כשעשתה סקי מים בקאן. אתה זוכר את הכריש של אנג'לה?"

כמובן זכרתי את הכריש של אנג'לה. אדם בעל רגישות איננו שוכח שמפלצת מעמקים כמעט כירסמה את דודניתו. האפיזודה הייתה עדיין טרייה בזכרוני.

בקיצור נמרץ, מה שקרה הוא זה: אתם יודעים איך עושים סקי מים. סירת מנוע דוהרת קדימה, וגוררת אחריה כבל. אתם עומדים על לוח, מחזיקים את הכבל, והסירה מושכת אתכם. מדי פעם אתם מאבדים את האחיזה וצוללים לתוך המים, ואז עליכם לשחות חזרה אל הלוח.

זה תמיד נראה לי תהליך טיפשי, אך רבים שואבים ממנו הנאה.

ובכן, במקרה המדובר אנג'לה בדיוק הצליחה לתפוס את הלוח שלה אחרי שהתהפכה, כאשר כריש אימתני הופיע ונגח בה, והשליך אותה שוב לתוך המלוחים. לקח לה די הרבה זמן עד שהצליחה לעלות שוב על הלוח ועד שהבחור של סירת המנוע הבין מה מתרחש וגרר אותה אל חוף מבטחים. באותו פרק זמן נקל לשער את מצוקתה.

לדברי אנג'לה, בעל הסנפירים נגס פחות או יותר ללא הרף בקרסוליה, ועד שהגיעה העזרה, היא הרגישה יותר כמו שקד קלוי בסעודה ציבורית מאשר כמו משהו אנושי. זכור לי שהילדה המסכנה הייתה מאוד מבוהלת, ולא דיברה על שום דבר אחר במשך שבועות.

"אני זוכר את המקרה בבהירות," אמרתי, "אבל איך זה עורר בעיות?"

"אמש היא סיפרה לו על התקרית."

"ו..."

"עיניה נוצצות וכפות ידיה הקטנות שלובות בהתרגשות ילדותית."

"ללא ספק."

"ובמקום להעניק לה את ההבנה והאהדה שהייתה זקוקה להם, מה לדעתך עשה גלוסופ הארור? הוא הקשיב כמו גוש בצק, כאילו היא מדברת על מזג האוויר, וכשסיימה, הוציא את הפומית מפיו ואמר 'אני מניח שזה היה קרש צף'!"

"לא נכון!"

"כן נכון. ואפילו כשאנג'לה תיארה לו איך היצור זינק עליה ונשך אותה, הוא שוב הוציא את הפומית, ואמר 'אה! כנראה דג סנדל. הוא בלתי מזיק. ודאי רק ניסה לשחק!' בחיי! מה היית עושה אתה במקום אנג'לה? יש לה גאווה, ורגישות, וכל התכונות הטובות של אישה אמיתית. היא אמרה לו שהוא חמור ואידיוט ואין לו מושג מה הוא אומר."

עלי לציין שהבנתי את עמדתה של הנערה. פעם בחיים קורה למישהו משהו סנסציוני, וכשזה קורה, הוא לא רוצה שאנשים יוציאו ממנו את הלחלוחית. אני זוכר שבבית-הספר הייתי צריך לקרוא את הסיפור על הבחור הזה אותלו, שמספר לבחורה על התלאות שעברו עליו כששהה בקרב אוכלי האדם וכיו"ב. תארו לכם איך היה מרגיש אם אחרי שסיפר לה על היתקלות קשה במיוחד עם ראש השבט, והוא מצפה ל"אוה! לא! באמת?" אחוז חלחלה, היא אומרת לו שכל זה נשמע לה מופרך וככל הנראה האיש היה צמחוני ידוע בן המקום.

כן, הבנתי את עמדתה של אנג'לה.

"אבל אל תגידי לי שהמטומטם לא ירד מזה כשהוא ראה כמה זה מקומם אותה?"

"הוא לא. הוא התווכח. דבר הוביל לדבר, וחיש קל הם הגיעו לנקודה שהיא אמרה שאולי הוא לא מודע לזה, אבל אם הוא לא יקצץ בעמילנים ויעשה התעמלות כל בוקר הוא יהיה שמן כמו חזיר, והוא דיבר על המנהג של נערות מודרניות למרוח מייקאפ על הפנים, דבר שהוא מסתייג ממנו. ככה זה נמשך כמה זמן, ואז נשמע מפץ גדול והאוויר נמלא בשברים החרוכים של אירוסיהם. זה מדאיג אותי. תודה לאל שבאת, ברטי."

"שום דבר לא היה מונע ממני לבוא," אמרתי נרגש, כי דבריה נגעו לליבי, "הרגשתי שאת צריכה אותי."

"כן."

"למדי."

"או בעצם," היא אמרה, "לא אותך, כמובן, אלא את ג'יבס. תיכף כשכל זה קרה חשבתי עליו. המצב ללא ספק דורש ג'יבס. אם אי-פעם בהיסטוריה האנושית היה זמן שבו נדרש מוח עילאי בין כותלי בית זה, עכשיו הוא הרגע."

אני חושב שאילו עמדתי, הייתי מתנודד. למעשה אני בטוח בזה, אבל לא קל להתנודד כשיושבים בכורסה. לכן רק פני ביטאו את הפגיעה האנושה שפגעו בי מילותיה.

עד שאמרה אותן, הכל היה אור ותכלת - האחיין הקשוב מוכן לאמץ כל עצב כדי לתרום את חלקו. עכשיו התאבנתי ופני לבשו ארשת נוקשה וקפואה.

"ג'יבס!" סיננתי מבין שיניים חשוקות.

"אום בְּרופן,"[25] אמרה הדודה דהליה.

ראיתי שהיא לא מבינה.

"לא התעטשתי. אמרתי 'ג'יבס'!"

"וצדקת. איזה אישיות! בכוונתי להציג לו את כל העניין. ג'יבס הוא יחיד במינו."

קפאוני נעשה מודגש יותר.

"אני מעז לחלוק עליך."

"מעז מה?"

"לחלוק."

"מעז, מה?"

"בכל לב. ג'יבס אבוד."

"מה?"

"אבוד לגמרי. הוא איבד את זה. רק לפני ימים ספורים הייתי אנוס להוריד אותו מאיזה עניין כי הטיפול שלו היה כל-כך רשלני. ובכל מקרה, אני מתנגד לאקסיומה, אם אומנם אקסיומה זו המילה הנכונה, שג'יבס הוא הבחור היחיד עם מוח. אני מתנגד לכך שכולם מציגים בפניו את הדברים בלי להיוועץ איתי ולתת לי לנסות קודם."

נראה שהיא עומדת לדבר, אבל כיהיתי בה בתנועת יד.

"אמת שבעבר מצאתי לנכון לשאול מדי פעם בעצתו של ג'יבס. ייתכן גם שאוועץ בו בעתיד. אבל אני תובע את הזכות לנסות את כוחי באופן אישי בבעיות אלה כאשר הן צצות, בלי שכולם יתנהגו כאילו ג'יבס הוא הבצל היחיד בפשטידה. אומנם היו לג'יבס אי-אלו הצלחות בעבר, אבל לדעתי זה היה יותר מזל משכל."

"אתה וג'יבס רבתם?"

"מה פתאום!"

"נראה שיש לך משהו נגדו."

"בכלל לא."

עם זה עלי להודות שהיה בדבריה קורטוב של אמת. כל היום שררה בינינו קרירות, ואומר לכם מדוע. זכור לכם שג'יבס תפס את הרכבת של 12:45 ונסע עם המזוודות, בזמן שאני הלכתי לפגישת צהריים. ובכן, ממש לפני שיצאתי למקום המפגש, הוא הסתובב בדירה, ופתאום - אני לא יודע מה הכניס את החשד לראשי, אולי מנהגו החשאי קמעה - משהו לחש לי שעלי לבדוק את המלתחה. ואשר יגורתי בא לי - הזיג הלבן היה תלוי עדיין על הקולב. כלב-הציד לא ארז אותו.

ובכן, כמו שיעיד כל חבר ב'בטלנים', קשה להערים על ברטראם ווסטר. תחבתי את הזיג לתוך שקית נייר חום והכנסתי אותה למכונית, ועכשיו הוא היה מונח על כיסא בחדר הכניסה. אבל זה לא משנה את העובדה שג'יבס ניסה לעשות לי תרגיל מלוכלך, ואני מניח שקצת איך-קוראים-לזה התגנב לפרצופי כשהשמעתי את ההערה האחרונה.

"אין שום מריבה," אמרתי. "את יכולה לתאר את זה כהצטננות יחסים זמנית ותו לא. לא ראינו עין בעין בנושא הזיג הלבן עם כפתורי הנחושת, והייתי אנוס לעמוד על שלי. אבל..."

"טוב, זה לא משנה. בכל מקרה, הדבר החשוב הוא, דג מסכן, שאתה מדבר שטויות. ג'יבס איבד את האחיזה? אבסורדי. ראיתי אותו ברגע שהגיע, עיניו בורקות מרוב אינטליגנציה. אמרתי לעצמי 'שימי מבטחך בג'יבס', וזה מה שבדעתי לעשות."

"תעשי בחוכמה, דודה דהליה, אם תרשי לי לבדוק מה אני יכול לעשות בנדון."

"בשם אלוהים, אל תתערב, אתה רק תחמיר את המצב."

"להיפך, אולי יעניין אותך לדעת שבזמן הנהיגה לכאן הגיתי הרבה בבעיה של אנג'לה, ועלה בידי לנסח תוכנית, מבוססת על הפסיכולוגיה של הפרט, שאני מציע להתחיל ביישומה מוקדם ככל האפשר."

"אוי, אלוהים."

"הכרתי את טבע האדם אומרת שהתוכנית תעבוד."

"ברטי," אמרה הדודה דהליה במה שנראה לי כקוצר רוח, "תניח לזה! בשם שמים, תניח לזה! אני מכירה את התוכניות האלה שלך. בטח תציע לדחוף את אנג'לה לתוך האגם ואז להשליך פנימה את גלוסופ הצעיר שיציל אותה, או משהו כזה."

"שום דבר כזה."

"זה הסגנון שלך."

"התוכנית שלי הרבה יותר סובטילית. תרשי לי להציג אותה בפנייך."

"לא תודה."

"אני אומר לעצמי..."

"אבל לא לי."

"תקשיבי רגע."

"אני לא."

"טוב ויפה, אני סותם."

"אתה סתום מילדות."

הבנתי שמעט טובה תצמח מהמשך הדיון. נופפתי בידי ומשכתי כתף.

"טוב, דודה דהליה," אמרתי בארשת כבוד, "אם אינך רוצה לצעוד על קרקע בטוחה, זה עניינך. אבל את מחמיצה הנאה אינטלקטואלית. ובכל מקרה, כמה שלא תנהגי כמו הפתן החירש בתנ"ך,[26] שכפי שבוודאי ידוע לך בכל שחיללו לו יותר כך התנועע פחות או משהו כזה, אני אבצע את תוכניתי. אני מחבב את אנג'לה מאוד, ולא אחסוך מאמצים להחזיר את אור השמש אל ליבה."

"ברטי, טמבל תהומי שכמוך, אני חוזרת ומתחננת בפניך. האם תיאות בבקשה להניח לזה? אתה רק תקלקל את הדברים פי עשר."

אני זוכר שקראתי באחד הרומנים ההיסטוריים האלה על טיפוס אחד, יפיוף מטורזן או משהו כזה, שכאשר אנשים אמרו את הדבר הלא נכון, הוא רק צחק מתחת לעפעפיים שמוטים וניער גרגר אבק בלתי נראה מחפתי התחרה הבלגית המבהיקים שלו.[27]** זה מה שעשיתי. לפחות יישרתי את העניבה וחייכתי אחד מחיוכי צופני הסוד.

ואז פרשתי והלכתי לשוטט בגן.

והבחור הראשון שנתקלתי בו היה טאפי הצעיר, גביניו מעוננים, והוא משליך בלא חמדה אבנים לתוך עציץ פרחים.

---

23. מתוך "A Farewell", שיר של צ'רלס קינגסלי (המאה ה-19): "so make life, death, and that vast for-ever / One grand, sweet song"

24. מתוך "The Rime of the Ancient Mariner", שיר מאת סמיואל טיילור קולרידג' (המאה ה

25. שיבוש של Unberufen בגרמנית, שמשמעו "לבריאות" או "בלי עין ה

26. כְּמוֹ-פֶתֶן חֵרֵשׁ יַאְטֵם אָזְנוֹ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע לְקוֹל מְלַחֲשִׁים (תהילים נ"ח

27. ** הרומן ההיסטורי הוא סקארלט פימפרנל מאת הברונית אורצ'י, מ-1905. ב-1935 עשו ממנו סרט עם לסלי הווארד, ב
הרולד יאנג.

פרק 8

נדמה לי שכבר סיפרתי לכם על טאפי גלוסופ הצעיר. אם זכור לכם, זה הבחור שהתעלם בגסות מהעובדה שאנחנו ידידים מנוער, ולילה אחד ב'בטלנים' התערב איתי שאני יכול להיאחז בטבעות התלויות מעל לבריכת השחייה ולחצות אותה במעבר מטבעת לטבעת - מטלה ילדותית לאדם בעל גמישות גופנית כשלי - ואז כשהייתי באמצע, הוא הרחיק את הטבעת האחרונה, ואילץ אותי לצלול לתוך המים בבגדי ערב.

לומר שלא התמרמרתי על המעשה הנפסד, שראוי בעיני לתואר פשע המאה, זו סטייה מהאמת. סלדתי ממנו עמוקות, והתאוננתי עליו בזמנו, ועוד כמה זמן אחר-כך.

אבל אתם יודעים איך זה, הפצעים מעלים ארוכה, הכאב שוכך.

תבינו, אני לא אומר שאילו הייתה נקרית בדרכי הזדמנות לזרוק על טאפי ספוג רטוב ממקום גבוה או להכניס צלופח למיטתו או צורת ביטוי אחרת ברוח זו, לא הייתי מאמץ אותה ברצון. אבל לא מעבר לזה. כלומר, פצוע אנושות ככל שהייתי, לא הפקתי הנאה מהמחשבה שחייו של האיש נהרסים בגלל אובדן נערה, שלמרות כל מה שקרה לא היה ספק בליבי שהוא עדיין אוהב אותה כמו משוגע.

נהפוך הוא, כל מאודי היה בעד לאחות את הקרע ולהשיב ליושנה את הנופת-צופים בין הפתאים המפורדים. נרמזתם על כך כבר מתוך שיחתי עם הדודה דהליה, ואילו הייתם נוכחים במעמד ורואים את מבט ההשתתפות בצער שנתתי בטאפי, הייתם נרמזים אף יותר.

היה זה מן המבטים החודרים, הממיסים, והתלוותה אליו לחיצה לבבית של יד ימין והנחה רכה של יד שמאל על השכם.

"ובכן, טאפי נערי," אמרתי, "מה שלומך?"

השתתפותי בצערו גברה שעה שאמרתי מילים אלה, שכן עיניו לא הוצפו באור, כף ידי לא נלחצה בתשובה, בקצרה, לא ניכרה בו נטייה לצאת במחול אביב למראה חברו הוותיק. הבן-אדם נראה מעוך. כמו שג'יבס למיטב זכרוני אמר פעם על פונגו טוויסלטון כשזה ניסה להיגמל מעישון - התוגה סימנה אותו כְּשֶׁלה.[28] לא שהופתעתי, כמובן. בסיטו' זו, אין ספק, עגמומיות מסוימת היא אך טבעית.

הרפיתי מהיד, חדלתי ללוש את הכתף, ושלפתי את הקופסה כדי להציע לו סיגריה.

הוא נטל אותה באטימות.

"אתה כאן, ברטי?" הוא שאל.

"כן, אני כאן."

"רק עובר, או באת לשהות?"

חשבתי לרגע. הייתי יכול לומר לו שהגעתי לברינקלי קורט במטרה מוצהרת להביא לאיחוד מחודש בינו לבין אנג'לה, בכוונה לטוות שוב את החוטים שנקרעו וכן הלאה, ובמשך חצי הזמן הדרוש להצית סיגריה כמעט החלטתי לעשות כן. אבל אז חשבתי שבסך הכל אולי מוטב שלא. רצוי לא לפרסם את העובדה שבדעתי לקחת אותו ואת אנג'לה ולפרוט עליהם כמו על שני כלי מיתר. אנשים לא תמיד אוהבים שפורטים עליהם כמו על כלי מיתר.

"הכל תלוי," אמרתי, "אולי אני אשאר. אולי אני אזוז הלאה. תוכניותי מעורפלות."

הוא הנהן באדישות, די דומה לאדם שלא איכפת לו מה אעשה, ואני עמדתי שם, תולה מבטי בגן המוצף אור חמה. במבנה ובקלסתר הפנים טאפי די דומה לבולדוג, ומראהו עכשיו היה כשל אחת מהחיות המצוינות האלה רגע אחרי שמנעו ממנה חתיכת עוגה. אדם בעל חוש הבחנה כשלי לא התקשה לקרוא את המתחולל בנפשו, ולכן לא הופתעתי שמילותיו הבאות נגעו לסעיף המסומן באיקס על נייר העבודה.

"אני מניח ששמעת כבר את הסיפור הזה. על אנג'לה ועלי?"

"אכן שמעתי, טאפי ידידי."

"נפרדנו."

"אני יודע. הבנתי שהתעורר ויכוח בנידון הכריש של אנג'לה."

"כן. אמרתי לה שזה בטח היה דג סנדל."

"כך דיווחו לי מקורותי."

"ממי שמעת על זה?"

"מהדודה דהליה."

"היא בטח השמיצה אותי כהוגן."

"אוה, לא. פרט לקטע שבו התייחסה אליך כאל 'הגלוסופ הארור הזה', לדעתי היא התבטאה בלשון יוצאת-דופן במתינותה מפי אישה שהיתה חברה פעילה במועדון הציידים קוורן. יחד עם זה הבנתי, אם לא איכפת לך שאומר זאת, ידידי, שלהרגשתה יכולת לנהוג במעט יותר טאקט."

"טאקט!"

"ועלי להודות שאני נוטה להסכים איתה. האם זה היה נחמד, האם זה היה יפה, לקטום ככה את התפרחת מהכריש של אנג'לה? ודאי ידעת כמה הוא קרוב לליבה. האם לא שיערת איזה אגרוף בפרצוף זה יהיה עבור הילדה המסכנה לשמוע את האיש שמסרה לו את ליבה מתאר אותו כדג סנדל?"

ראיתי שהוא נאבק באיזה רגש עז בקרבו.

"ומה לגבי הצד שלי בסיפור?" הוא אמר בקול חנוק מהתרגשות.

"הצד שלך?"

"אני מקווה שאתה לא חושב," הוא אמר בלהט גובר, "שהייתי חושף את פרצופו של הכריש הסינתטי הארור הזה וקורא לו דג סנדל, מה שהוא בלי שום ספק היה, אלמלא היו סיבות שהובילו לזה? מה שגרם לי לומר את הדברים שאמרתי היה העובדה שאנג'לה, זבת החוטם הקטנה, דיברה אלי בצורה פוגעת ביותר, וניצלתי את ההזדמנות להשיב לה מעט כגמולה."

"פוגעת?"

"מאוד פוגעת. וכל זה בתגובה להערה שהשמעתי באקראי רק כדי לשמור על חוט השיחה. אמרתי שאני תוהה מה אנטול מתכונן להגיש לנו בארוחת הערב. היא אמרה שאני יותר מדי גשמי ואני לא צריך לחשוב כל הזמן על אוכל. גשמי, בטח! אני רוחני באופן יוצא-דופן."

"בהחלט."

"אני לא מבין מה רע בלתהות מה אנטול מכין לארוחת ערב. אתה מבין?"

"מובן שלא. הכרה בגדולתו של אמן."

"בדיוק."

"ובכל זאת..."

"מה?"

"עמדתי רק להגיד שחבל שתשבץ אהבה שבירירי שכזה יתפקשש בצורה כזאת, בזמן שמילים ספורות של הלקאה עצמית היו..."

הוא נעץ בי מבט.

"אתה לא מציע שאחזור בי?"

"זה הדבר היפה והנכון לעשותו, קשישי."

"אני אפילו לא חולם לחזור בי."

"אבל טאפי..."

"אני לא עושה את זה."

"אבל אתה אוהב אותה, לא?"

זה פגע בול במטרה. הוא רעד בצורה ניכרת ופיו התעקם. נשמה מיוסרת.

"אני לא אומר שאני לא אוהב את האפסית," הוא אמר בהתרגשות. "אני אוהב אותה מאוד, אבל זה לא משנה את העובדה שמה שלדעתי היא צריכה זה בעיטה בתושבת המכנסיים."

בן ווסטר מתקשה להבליג על דברים כאלה.

"טאפי, בחורי!"

"אין טעם להגיד 'טאפי, בחורי'."

"אבל אני כן אגיד 'טאפי, בחורי'. נימת דבריך מזעזעת אותי. אני מרים גבה. היכן רוח האבירות הישנה והטובה של הגלוסופים?"

"רוח האבירות הישנה והטובה של הגלוסופים היא בסדר גמור. איפה הרוח המתוקה, העדינה, הנשית, של האנג'לות? להגיד לבן-אדם שהוא מגדל סנטר כפול!"

"היא אמרה את זה?"

"כן."

"טוב, בנות זה בנות. תשכח את זה טאפי. לך אליה ותשלימו."

הוא הניד ראשו לשלילה.

"לא, מאוחר מדי. נאמרו דברים על הבטן שלי שאין ביכולתי להתעלם מהם."

"אבל דובי - כלומר טאפי - תהיה הוגן. אתה פעם אמרת לה שבכובע החדש שלה היא נראית כמו פקינז."

"היא באמת נראתה כמו פקינז. זו לא הייתה השמצה וולגרית. זו הייתה ביקורת בונה מבוססת, בלי שום מניע מאחוריה פרט לרצון כן למנוע ממנה לעשות מעצמה צחוק בציבור. לטפול בזדון על מישהו שהוא מתנשף כשהוא עולה במדרגות זה משהו אחר לגמרי."

התחלתי להבין שהמצב מחייב את כל תשומת-ליבי ותושייתי. אם רצוננו לשמוע פעמוני כלולות מצלצלים בכנסייה הקטנה במארקט סנודסברי, ברטראם ייאלץ להשקיע קצת מאמץ ממולח. הבנתי כבר משיחתי עם דהליה שהצדדים הניצים החליפו ביניהם מידה מסוימת של גילוי לב, אבל רק עכשיו נוכחתי עד לאן העניינים הידרדרו.

הפאתוס שבמצב הרס אותי. טאפי הודה במפורש שהאהבה עדיין בוערת בחזה הגלוסופ, ולא היה לי ספק, אפילו אחרי כל מה שקרה, שגם אנג'לה לא חדלה לאהוב אותו. ברגע זה היא ודאי מייחלת לזרוק עליו בקבוק, אבל הייתי מוכן להתערב שעמוק בתוכה עדיין שוכנים כל הרוך והחיבה הישנים. רק גאוותם הפצועה מנעה מן השניים להתקרב זה לזה, וחשבתי שאם טאפי יעשה את הצעד הראשון, הכל יבוא על מקומו בשלום.

עשיתי עוד ניסיון.

"ליבה נשבר בגלל המריבה, טאפי."

"איך אתה יודע? ראית אותה?"

"לא, אבל אני מוכן להתערב."

"היא לא נראית ככה."

"מסיכה, ללא ספק. ג'יבס עושה את זה כשאני מפעיל את סמכותי."

"היא מעקמת לעומתי את האף כאילו אני צינור ניקוז מקולקל."

"רק מסיכה. אני משוכנע שהיא עדיין אוהבת אותך, וכמה מילים עדינות מצידך זה כל מה שדרוש."

ראיתי שזה נגע לליבו. סערת נפשו הייתה גלויה לעין. הוא עשה מין סיבוב בעקב נעלו בתוך הדשא, וכאשר דיבר היה אפשר לשמוע את הטרמולו בקולו:

"אתה באמת חושב ככה?"

"בוודאות."

"הממ."

"אם רק תיגש אליה..."

הוא הניד ראש לשלילה.

"אני לא יכול לעשות את זה. זה יהיה פטאלי. בום, כל היוקרה שלי מתנדפת. אני מכיר בנות. תתרפס אליהן, ואפילו הטובות ביותר מתחילות להתנשא." הוא שקע בהרהורים. "הדרך היחידה לסדר את העניינים היא לרמוז לה בדרך עקיפה שאני מוכן לפתוח בהידברות. כדאי שאאנח קצת כשניפגש?"

"היא תחשוב שאתה מתנשף."

"נכון."

הדלקתי סיגריה נוספת כדי לתת את דעתי לסוגיה, וכמו לעיתים קרובות אצל הווסטרים, בחריקת הגלגל הראשונה עלה רעיון במוחי. נזכרתי בעצה שיעצתי לגאסי בעניין הנקניקיות וההאם.

"יש, טאפי. יש שיטה בדוקה לרמוז לנערה שאתה מאוהב בה, והיא עובדת טוב מאוד גם במקרה שהייתה לכם מריבה ואתה רוצה להתפייס. הלילה אל תאכל ארוחת ערב. אתה תראה כמה זה ירשים אותה. היא הרי יודעת שאתה להוט אחרי אוכל."

הוא התחלחל בעוז.

"אני לא להוט אחרי אוכל."

"ודאי, התכוונתי רק ש..."

"הקשקוש על זה שאני להוט אחרי אוכל חייב להיפסק," אמר טאפי בחום, "אני צעיר ובריא ויש לי תיאבון, אבל זה לא אותו דבר כמו להיות להוט אחרי אוכל. אני מעריץ את אנטול כרב-אמן במקצועו, ואני תמיד מוכן לשקול כל דבר שהוא מגיש לפני, אבל כשאתה אומר שאני להוט אחרי אוכל..."

"נכון, נכון. התכוונתי רק לומר שאם היא תראה אותך פוסח על המנות בארוחת הערב בלי לטעום, היא תבין שאתה שבור לב, וקרוב לוודאי תהיה הראשונה להשמיע צפירת הרגעה."

טאפי כיווץ את מצחו במחשבה.

"לפסוח על המנות, אה?"

"כן."

"לפסוח על המנות של אנטול?"

"כן."

"לפסוח בלי לטעום?"

"כן."

"תן לי להבין. הלילה, בארוחת ערב, כשרב-המשרתים יציע לי רי דֶה וֹו פִינַנסְיֶיר או מה שזה לא יהיה, חם מידיו של אנטול, אתה רוצה שאפסח עליה בלי לטעום."

"כן."

הוא נשך את שפתו. אפשר היה לחוש במאבק המתחולל בקרבו. ואז לפתע נגה על פניו מין זוהר. הקדושים המעונים בוודאי נראו ככה.

"בסדר."

"תעשה את זה?"

"כן."

"יופי."

"זה יהיה עינוי כמובן."

הצבעתי על הצד החיובי:

"רק לזמן-מה. בלילה, אחרי שכולם ילכו לישון, תוכל להתגנב ולפשוט על המזווה."

"נכון. אני יכול, מה?"

"אני מצפה שיהיה שם משהו קר."

"יהיה שם משהו קר," טאפי אמר בעליזות גוברת, "פשטידת בשר וכליות. אכלנו את זה היום בצהריים. אחת הפסגות של אנטול. מה שאני מעריץ באיש הזה," הוא אמר ברחש כבוד, "מה שאני מעריץ ללא סייג באנטול, זה שלמרות צרפתיותו הוא לא מגביל את עצמו למטבח הצרפתי כמו כל השפים האלה, אלא מוכן תמיד לשלב בתפריט מאכל אנגלי פשוט וטוב כמו פשטידת הבשר והכליות הנ"ל. פשטידה מופתית, ברטי, ויותר מחצי נשאר. זה יספק אותי בהחלט."

"ובארוחת ערב תפסח, כמו שסיכמנו?"

"בהחלט כמו שסיכמנו."

"יופי."

"רעיון מצוין. אחד הטובים של ג'יבס. תאמר לו את זה בשמי כשתראה אותו. אני אסיר תודה."

הסיגריה נשמטה מבין אצבעותי. זה היה כאילו סטרו לברטראם ווסטר על פניו במגבת מטבח רטובה.

"אתה לא רוצה לומר שלדעתך התוכנית שהתוויתי לפניך היא של ג'יבס?"

"מובן שהיא שלו. אין טעם לנסות לשטות בי, ברטי. אתה לא היית חושב על תעלול כזה במיליון שנה."

שקט השתרר. התרוממתי מלוא קומתי. ואז ראיתי שהוא לא מסתכל, וחזרתי לשבת.

"בוא, גלוסופ," אמרתי בקרירות, "כדאי שנלך. הגיע הזמן להתכונן לארוחת הערב."

---

28. על-פי "Elegy in a Country Churchyard", שיר מאת תומאס גריי (המאה ה

פרק 9

מילותיו המטומטמות של טאפי ניקרו עדיין במוחי כשעליתי לחדרי. הן המשיכו לנקר כשהסרתי מעלי את הזיג המחויט, ולא חדלו לנקר שעה שעשיתי את דרכי בפרוזדור לעבר הסאל דה באן,[29] עטוף בחלוק שלי.

לא יהיה זה מופרז לומר שהייתי מנוקר עד הנחיריים.

כלומר, אינני רודף מחמאות. הערצת ההמונים כמעט אינה קוסמת לי. אבל יחד עם זה, אם מישהו טורח לרקום תחבולה משובחת במיוחד למען חברו השקוע בבוץ, די נבזי מצידו של החבר לזקוף את זה לזכות המשרת האישי, במיוחד אם המשרת האישי הזה הוא אדם שמסתובב בבית ולא אורז זיגים.

אבל אחרי השתכשכות בחרסינה שלוות נפשי התחילה לחזור אלי. תמיד מצאתי שברגעים של שחיחות-הלב, מים וסבון הם מזור לנפש. אני לא אומר שממש שרתי באמבטיה, אבל לפרקים לשון המאזניים כמעט נטתה לכך. עוגמת הנפש שנגרמה בעטיו של הנאום חסר הטאקט קהתה במידה ניכרת.

גילוי ברווז גומי בקערית הסבון, כנראה רכושו של אורח צעיר ששהה במקום, תרם לא מעט למצב-רוח שפיר זה. מסיבות אלה ואחרות כבר שנים לא שיחקתי בברווז גומי באמבטיה, ומצאתי שהחוויה החדשה מרעננת מאוד. לטובת המעוניינים אציין שאם דוחפים את החפץ מתחת לפני המים ומרפים ממנו באחת, הוא מזנק החוצה באופן שיסיח גם את דעתו של הטרוד באדם. בתום עשר דקות כאלה חזרתי לחדר השינה ואנוכי כמעט ברטראם הישן וטוב הלב.

ג'יבס היה שם, עורך את מלבושי הערב. הוא בירך את אדונו הצעיר באדיבותו השגורה.

"ערב טוב, אדוני."

"ערב טוב, ג'יבס," עניתי באותה נימה לבבית.

"אני מקווה שהנסיעה נעמה לך, אדוני."

"נעמה ביותר, תודה, ג'יבס. הושט לי בטובך איזה גרב או שתיים."

הוא עשה כן, ואני התחלתי לגרוב.

"ובכן, ג'יבס," אמרתי, מושיט יד לעבר הבגדים התחתונים, "שוב אנחנו כאן בברינקלי קורט, חבל ווסטרשר."

"כן, אדוני."

"דייסה נאה בישלו לעצמם העניינים בחור הכפרי הזה."

"כן, אדוני."

"הקרע בין טאפי גלוסופ ובת-דודתי אנג'לה נראה רציני."

"כן, אדוני. בחדר המשרתים נוטים לחשוב שהעניין חמור."

"והמחשבה שעולה במוחך, ללא ספק, היא שנכון לי עמל רב בהשבת הסדר על כנו?"

"כן, אדוני."

"אתה טועה, ג'יבס. אני שולט במצב."

"אתה מפתיע אותי, אדוני."

"חשבתי שתופתע. כן, ג'יבס, הגיתי בנושא במשך כל זמן הנסיעה לכאן, והגעתי לתוצאות משביעות רצון ביותר. זה עתה נועדתי עם מר גלוסופ, והכל מסודר."

"האומנם, אדוני? מותר לי לשאול..."

"אתה מכיר את שיטותי, ג'יבס. ישם אותן.[30] האם ניסית לנעוץ שיניים בנושא?" שאלתי, לובש את החולצה ומתחיל לקשור את העניבה.

"אוה, כן, אדוני. תמיד נטיתי חיבה לעלמה אנג'לה, ולעונג יהיה לי אם אוכל להיות לה לעזר."

"רגש ראוי לציון. אבל אני מנחש שהגעת למבוי סתום?"

"לא, אדוני. מאמצי נשאו פרי."

"ומהו?"

"עלה בדעתי שאפשר להחיש את תהליך השכנת השלום בין מר גלוסופ לבין העלמה אנג'לה על-ידי פנייה לאינסטינקט הטבעי שמניע ג'נטלמנים לחוש לעזרה בשעה שסכנה מרחפת על..."

היה עלי להניח לרגע את העניבה כדי להרים את ידי. הייתי המום.

"אל תגיד לי, ג'יבס, שבכוונתך להידרדר לתרגיל הישן של היא-כמעט-טבעה-והוא-הציל-אותה? אני מופתע, ג'יבס, מופתע ודואב. כשדנתי בנושא עם הדודה דהליה ברגע שהגעתי לפה, היא שאלה במין זלזול אם אני הולך לדחוף את דודניתי אנג'לה לתוך האגם ואז להשליך פנימה את טאפי להציל אותה, ואני נתתי לה להבין בפירוש שהרעיון הוא עלבון לאינטליגנציה. ועכשיו, אם אכן מילותיך אומרות את מה שאני מבין מהן, אתה מציע בדיוק אותה תוכנית נבובה. באמת, ג'יבס!"

"לא, אדוני. אבל בזמן שטיילתי בשטח עברתי ליד הבנין שפעמון החירום תלוי עליו, ועלה במוחי הרעיון שאזעקת אש פתאומית באישון לילה עשויה להניע את מר גלוסופ להיחלץ לעזרת העלמה אנג'לה ולהביאה למקום מבטחים."

נרעדתי.

"גרוע, ג'יבס."

"ובכן, אדוני..."

"לא. שום דבר כזה."

"אני משער, אדוני..."

"לא ג'יבס. חדל. אמרנו מספיק. נניח לזה."

סיימתי לקשור את העניבה בדממה. רגשותי היו עמוקים מכדי להוציא הגה. ידעתי כבר שנכון לרגע זה האדם שלפני איבד את אחיזתו במציאות, אבל לא האמנתי שהוא ממש יתפורר לרסיסים. זכרתי כמה מההברקות שהיה שולף בעבר, והצטמררתי באימה לנוכח חדלות האישים הנוכחית שלו. או שזה חדלון אישים? אני מתכוון לנטייה המפחידה שלו לתקוע אניצי קש בשיער ולדבר כמו אידיוט גמור. זה סיפור שימיו כימות עולם, אני מניח. מוחו של האדם שועט במשך שנים במהירות העולה על מהירות האור, ולפתע משהו משתבש בתיבת ההילוכים, והוא מחליק על הכביש ונופל אל תעלה בצד הדרך.

"קצת נפתל," אמרתי, בנסותי להאיר את הנושא באור עדין ככל האפשר, "הליקוי המאפיין את כל תוכניותיך. אתה שם לב שזה קצת נפתל?"

"אפשר שהתוכנית שהצעתי עשויה להיחשב פתוחה לביקורת, אדוני, אבל פּוֹט דֶה מִיֶה..."

"אני לא מבין אותך, ג'יבס."

"ביטוי בצרפתית, אדוני, שמציין, 'בהעדר אפשרות טובה יותר'."

רגע קודם חשתי רק חמלה עדינה כלפי שבר כלי זה של מה שהיה פעם מוח דגול. מילים אלה הציתו מחדש את גאוות בני ווסטר וגררו תגובה חריפה.

"ידוע לי היטב מה משמעות פוט דה מיה, ג'יבס. לא לחינם ביליתי זה עתה חודשיים בקרב שכנינו הגאלים. וחוץ מזה, אני זוכר את זה מבית-הספר. מה שהפליא אותי הוא שאתה משתמש בביטוי זה, בעוד שידוע לך שאין כאן שום פוט דה מייה. מאיפה לקחת את הפוט דה מייה הזה? לא אמרתי לך שהכל מתוקתק?"

"כן, אדוני, אבל..."

"למה אתה מתכוון - אבל?"

"ובכן, אדוני..."

"קדימה, ג'יבס. אני מוכן, משתוקק למען האמת, לשמוע את דעתך."

"ובכן, אדוני, אם יורשה לי ליטול חירות ולהזכיר לך, שבעבר לא כל תוכניותיך צלחו במידה שווה."

השתרר שקט - די פועם - ובמהלכו לבשתי את המותנייה בתנועות מודגשות. רק אחרי שהידקתי את האבזם האחורי פתחתי בדברים.

"נכון, ג'יבס," אמרתי ברשמיות, "ייתכן שפעם או פעמיים החמצתי את האוטובוס. אבל אני מייחס את זה רק לחוסר מזל."

"האומנם, אדוני?"

"במקרה הנוכחי לא אכשל, ואומר לך מדוע. כי התוכנית שלי מעוגנת בטבע האנושי."

"האומנם, אדוני?"

"היא פשוטה, אינה מתוחכמת, ויתר על כן - מבוססת על הפסיכולוגיה של הפרט."

"האומנם, אדוני?"

"ג'יבס," אמרתי, "אל תגיד כל הזמן האומנם אדוני? אני משוכנע שאין דבר רחוק יותר ממחשבתך מאשר לרמוז לי כזאת, אבל אתה מדגיש את האום ומגיע בחבטה לנם, מה שעושה את זה שקול למעשה לב'מת? תדאג לתקן את זה, ג'יבס."

"בסדר גמור, אדוני."

"אני אומר לך שהכל מאורגן למשעי. אתה מעוניין לשמוע מהם הצעדים שנקטתי?"

"מעוניין ביותר, אדוני."

"אז תקשיב. המלצתי לטאפי לא לגעת באוכל היום בארוחת הערב."

"אדוני?"

"נו ג'יבס, אין ספק שאתה מסוגל לתפוס את הרעיון גם אם הוא לא עלה קודם במוחך. שכחת את המברק ששלחתי לגאסי פינק-נוטל כדי להרחיק אותו מהנקניקיות וההאם? זה אותו דבר. פסיחה על האוכל בלי לטעום ממנו הוא סימן אוניברסלי לאהבה. סחורה מובטחת. אתה בטח מבין."

"ובכן, אדוני..."

הזעפתי גבות.

"אני לא רוצה להישמע כאילו אני תמיד מעביר ביקורת על ההגייה שלך, ג'יבס," אמרתי, "אבל אני מחויב לציין בפניך שמבחינות רבות ה'ובכן אדוני' הזה שלך הוא בלתי נעים כמו ה'האומנם אדוני?'. כמו האחרון, גם הוא נגוע בגוון כלשהו של ספקנות מובהקת. הוא מרמז על חוסר אמון בחזון שלי. הרושם שנותר בי אחרי שאני שומע אותך מטיח אותו בפני כמה פעמים, הוא שלדעתך אין לי מושג מה אני סח, ורק תחושה פיאודלית של איך ראוי להתנהג מונעת ממך להחליף אותו ב'זה מה שאתה חושב'."

"אוה, לא, אדוני."

"טוב, ככה זה נשמע. למה אתה חושב שהתוכנית לא תעבוד?"

"אני חושש שהעלמה אנג'לה תייחס את ההתנזרות של מר גלוסופ לבעיות עיכול, אדוני."

לא חשבתי על זה, אני מודה, ולרגע יצאתי משיווי-משקל. אבל אז התעשתי. הבנתי מה עומד בשורש העניין. הבחור נחרד לנוכח חדלות - או חדלון - האישים הנוכחיים והוא פשוט מנסה להערים קשיים. החלטתי למוטט אותו בו במקום.

"אוה?" אמרתי. "זה מה שאתה חושב? שיהיה, זה לא משנה את העובדה שהוצאת את המעיל הלא נכון. הואל נא בטובך, ג'יבס," אמרתי בהצביעי לעבר מקטורן הערב הרגיל, או סמוקינג כמו שאנחנו קוראים לזה בקוט-ד'אזור, שהיה תלוי על קולב מידית הארון, "דחוף את הדבר השחור הזה לתוך הארון והוצא את הזיג הלבן עם כפתורי הנחושת."

הוא נתן בי מבט רב-משמעות. וכשאני אומר רב-משמעות, כוונתי היא שזיק של יראת כבוד מהולה

בהתנשאות ניצת בעיניו, ועל פניו חלפה מין עווית שרירים שלא הייתה ממש חיוך שקט ועם זאת גם לא ממש לא-חיוך-שקט. וגם כחכוח קל.

"צר לי לומר, אדוני, שלא במתכוון שכחתי לארוז את הבגד שאליו אתה מתייחס."

המראה של החבילה בחדר הכניסה עלה בעיני רוחי, וקרצתי לעברו בעליזות. אולי אפילו שרקתי תיבה או שתיים, אני לא לגמרי בטוח.

"אני יודע, ג'יבס," אמרתי, מחייך מתחת לעפעפיים שמוטים ומסיט גרגיר אבק מחפתי התחרה המופתיים שלי, "אבל אני לא שכחתי. תמצא אותו ארוז בנייר חום על כיסא במבואה."

הידיעה שתימרוניו השפלים הסתיימו בלא-כלום, ושלמרות הכל הבגד חי וקיים, ודאי הייתה זעזוע נורא בשבילו, אבל שום רמז לא ניכר בתוויו המסותתים. רק לעיתים נדירות ניכר בהם רמז. ברגעים של אי-נוחות, כמו שאמרתי לטאפי, ג'יבס עוטה מסיכה ושומר על שוויון-הנפש של אייל מפוחלץ.

"תוכל להביא אותו?"

"בסדר גמור, אדוני."

"טוב ויפה, ג'יבס."

עד מהרה שמתי פעמי לעבר חדר האוכל, והזיג היקר והטוב חובק בחן את עצמות השכם.

הדודה דהליה הייתה בחדר האוכל. היא הרימה את עיניה כשנכנסתי.

"האלו, עשן-לעיניים," אמרה. "לְמה בדיוק התחפשת?"

לא ירדתי לסוף דעתה.

"כוונתך לזיג?" שאלתי, מגשש.

"כן. אתה נראה כמו זמר במקהלת גברים במערכה השנייה של קומדיה מוזיקלית נודדת."

"את לא מתלהבת מהזיג?"

"אני לא."

"התלהבת ממנו בקאן."

"כאן לא קאן."

"אבל, לעזאזל..."

"אוה, לא חשוב. עזוב את זה. אם אתה דווקא רוצה להצחיק את רב-המשרתים, מה זה חשוב? מה בכלל חשוב?"

היה באורח דיבורה מן האיֵה-עוקצך-המוות,[31] מה שלא נעם לי. לא לעיתים קרובות אני מנחיל לג'יבס תבוסה מוחצת כמו זו שתיארתי זה עתה, וכשזה קורה אני מבקש לראות מסביבי פנים מחייכות.

"זנב למעלה, דודה דהליה," דחקתי בה בעליצות.

"לעזאזל זנב למעלה," היא השיבה בעגמומיות. "כרגע דיברתי עם טום."

"סיפרת לו?"

"לא. רק הקשבתי לו. עדיין לא היה לי אומץ לספר."

"הוא עוד מרוגז בגלל מס הכנסה?"

"מרוגז מאוד. הוא אומר שהציוויליזציה נמצאת בכור המצרף, וכל מי שבינה בקודקודו יכול לקרוא את הכתובת על הקיר."

"איזה קיר?"

"מהתנ"ך, חמור, משתה בלשצר."

"אה, כן. הרבה פעמים תהיתי איך עשו את הטריק הזה. עם מראות כנראה."

"הלוואי שיכולתי להשתמש במראות כדי לבשר לטום על עניין הבאקארה הזה."

בפי הייתה נכונה מילה של ניחומים עבורה. מאז פגישתנו אמש גלגלתי את הדבר במחשבתי, והבנתי היכן

שגתה. טעותה היא בכך שהיא חושבת שעליה לספר לדוד טום. כמו שאני רואה את העניין, זה מסוג הדברים שרצוי לשמור אותם בשקט.

"אני לא מבין למה את צריכה לספר לו שהפסדת בבאקארה."

"למה אתה מתכוון? לתת לבודואר ליפול לכור המצרף יחד עם הציוויליזציה? כי זה בלתי נמנע, אלא אם כן אני מקבלת המחאה בשבוע הבא. כבר חודשיים שהמדפיסים מחמיצים פנים כלפי."

"את לא עוקבת. תקשיבי. מוסכם ביניכם, אני מניח, שטום משלם את החשבונות של הבודואר. אם כתב-העת הארור הזה מדלג על משוכות כבר שנתיים, הוא ודאי התרגל בינתיים להוציא את הכסף. אז פשוט תבקשי ממנו לשלם לדפוס."

"ביקשתי. לפני שנסענו לקאן."

"והוא לא נתן?"

"כמובן שנתן. הוא נחלץ לעזרה כמו קצין וג'נטלמן. זה הכסף שהפסדתי בבאקארה."

"אה! לא ידעתי."

"אין הרבה שאתה כן יודע."

אהבת אחיין גרמה לי להתעלם מההשמצה.

"אוי," אמרתי.

"מה אמרת?"

"אמרתי אוי."

"אם תגיד את זה עוד פעם, אני אחבוט בך על המקום. יש לי מספיק גם בלי שיעשו לי אוי."

"אמת."

"אם נחוץ אוי אני כבר אדאג לזה בעצמי. ואותו דבר גם לגבי צקצוק לשון, במקרה שזה עלה בדעתך."

"רחוק ממני."

"יפה."

עמדתי לרגע מהורהר. הייתי מודאג. אם זכור לכם, ליבי כבר שתת דם הערב בגלל הדודה דהליה, ועכשיו הוא שתת בשנית. ידעתי כמה אמיצים רחשי ליבה כלפי העיתון. לראות את העיתון יורד לטמיון יהיה בשבילה כמו לראות ילד אהוב שוקע בפעם השלישית באיזו ביצה או בריכת יער.

ולא היה ספק שללא הכשרת קרקע זהירה, הדוד טום יעדיף לראות מאה גליונות של בודואר הגברת עושים פלאץ' במים מאשר לשלם את החשבון.

ואז עלתה בדעתי דרך לטיפול במצב. על הדודה הזאת, הבנתי, לנהוג באותו אופן כמו לקוחותי האחרים. טאפי גלוסופ פוסח על ארוחת הערב כדי להמיס את אנג'לה. גאסי פינק-נוטל פוסח על ארוחת הערב כדי להרשים את הבאסט. הדודה דהליה צריכה לפסוח על הארוחה כדי להכין את הדוד טום. כי יופיה של התוכנית שלי הוא בכך שאין גבול למספר המשתתפים. כל המרבה הרי זה משובח, וההנאה מובטחת בכל מקרה.

"יש לי," אמרתי. "יש רק דרך פעולה אחת. תאכלי פחות בשר."

היא הביטה בי במין מבט מתחנן. אני לא מוכן להישבע שעיניה היו מעורפלות מדמעה שלא זלגה, אבל אני די חושב שכן. היא ללא ספק הידקה את ידיה בבקשת רחמים.

"אתה מוכרח לקשקש, ברטי? האם לא תפסיק ולו רק הפעם, רק הלילה, כדי לרצות את דודה דהליה?"

"אני לא מקשקש."

"אני מעזה לומר שלאדם בעל אמות-מידה גבוהות כשלך קשקוש איננו דבר של מה בכך, אבל..."

הבנתי מה קרה. לא הסברתי את עצמי כראוי.

"זה בסדר," אמרתי. "אל תחששי. זה להיט אמיתי. כשאמרתי תאכלי פחות בשר התכוונתי שאת צריכה

לסרב לגעת במזון בארוחת הערב. רק תשבי נכאת רוח, ותנפנפי ביד יגעה כל מנה ברגע שתוגש לשולחן. את תראי מה יקרה. הדוד טום יבחין בחוסר התיאבון שלך, ואני מתערב שבסוף הארוחה הוא יבוא אליך ויגיד 'דהליה יקירתי' - אני מניח שהוא קורא לך דהליה - 'דהליה יקירתי,' הוא יגיד, 'שמתי לב שלא נגעת באוכל בארוחת הערב. האם משהו לא בסדר, דהליה יקירתי?' 'כן, טום יקירי', את תעני, 'יפה מצידך לשאול, יקירי. האמת היא, יקירי, שאני מאוד מודאגת'. 'יקירתי', הוא יגיד..."

דודה דהליה קטעה אותי בנקודה זו כדי לציין ששני הטראוורסים האלה הם צמד מתמרחים אם לשפוט לפי הדיאלוג שלהם. היא גם שאלה מתי אגיע לעיקר.

זרקתי בה מבט.

"'יקירתי,' הוא יגיד ברוך, 'האם אני יכול לעשות משהו?' ולזה את תעני בטח שיש - דהיינו לשלוף את פנקס ההמחאות ולהתחיל לרשום."

בעת שדיברתי בחנתי אותה בשים לב, ושמחתי לגלות הערכה מפציעה פתאום בעיניה.

"אבל ברטי, זה פשוט מבריק."

"אמרתי לך שלא ג'יבס הוא הברנש עם המוח."

"אני חושבת שזה יעבוד."

"זה חייב לעבוד. המלצתי על זה לטאפי."

"גלוסופ הצעיר?"

"כדי לרכך את אנג'לה."

"מצוין!"

"וגם לגאסי פינק-נוטל, שמנסה להרשים את הבאסט."

"תראו תראו! איזה מוח קטן ופעלתני."

"לא עוצר לרגע, דודה דהליה, לא עוצר לרגע."

"אז אתה לא הגולם שחשבתי שאתה, ברטי."

"מתי חשבת שאני גולם?"

"מתישהו בקיץ שעבר. שכחתי מה נתן לי את הרעיון. כן ברטי, תוכנית מבריקה. אני מניחה שג'יבס הגה אותה."

"ג'יבס לא הגה אותה. אני מוחה על רמזים כאלה. לג'יבס אין שום חלק בזה."

"טוב, בסדר, אל תתרגש. כן, אני חושבת שזה יעבוד. טום מת עלי."

"מי לא?"

"אעשה זאת."

ואז טפטפה פנימה יתר החבורה ודשדשנו לארוחת הערב.

עקב המצב בברינקלי קורט - זה שהמקום היה עמוס מעבר למותר בלבבות כואבים ולנשמות מיוסרות נותרו רק מקומות עמידה - לא ציפיתי שארוחת הערב תהיה אירוע שוקק חיים במיוחד. והיא באמת לא הייתה. שקטה, קודרת. כל העסק נראה יותר כמו ארוחת חג המולד באי השדים.

רווח לי כשזה נגמר.

הדודה דהליה, שבנוסף לכל הפורענויות גם נמנעה ממנה גישה לאבוס, הייתה מקרה אבוד בכל הנוגע לשיחה קולחת וחידודי לצון. העובדה שהוא במינוס של חמישים פאונד ומצפה שהציוויליזציה תתהפך בכל רגע על גבה גרמה לדוד טום, שתמיד נראה קצת כמו פְּטֶרוֹדֶקטיל צופן-יגון-כמוס, לשקוע עוד יותר במלנכוליה. הבאסט הייתה מפוררת-לחם חרישית, אנג'לה נראתה חצובה מסלע, ולטאפי היה מבע של נידון למוות המסרב לטעום מארוחת הבוקר הדשנה המקובלת לפני שהוא נגרר אל חצר ההוצאה להורג.

באשר לגאסי פינק-נוטל, קלסתרו היה מטעה קברנים מנוסים, שהיו מתחילים מייד בחניטה.

זו הייתה הפעם הראשונה שראיתי את גאסי מאז שנפרדנו בדירה שלי, ועלי לומר שהתנהגותו איכזבה אותי. קיוויתי למשהו תוסס בהרבה.

אם זכור לכם, בדירה שלי, באותה פגישה שהזכרתי, הוא למעשה נתן לי ערובה חתומה שכל מה שנחוץ כדי להתניע אותו זה תפאורה כפרית, אבל במראהו עכשיו לא היה שום רמז שהוא בכושר של אמצע עונה. הוא עדיין נראה כמו החתול במשל, ולא נדרש לי זמן רב להבין, שברגע שאצליח להימלט מחדר המתים עלי לקחת אותו הצידה לשיחת עידוד.

אם היה אי-פעם מישהו שנזקק לתרועת השכמה, היה זה פינק-נוטל.

ביציאת מצרים הגורפת של האבלים הוא נעלם מעיני, ובגלל דודה דהליה שסינדלה אותי למשחק שש-בש, לא יכולתי להתחיל מייד בחיפוש. אבל אחרי ששיחקנו זמן-מה, נכנס רב-המשרתים ושאל אותה אם היא יכולה לגשת לדבר עם אנטול, וכך הצלחתי לחמוק. כעבור עשר דקות בערך, לאחר שלא עליתי על ריחו בתוך הבית, יצאתי לפרוש את המכמורת בשטח, וכיתרתי אותו בגן הוורדים.

באותו רגע הוא רחרח ורד במין רפיון, אבל הסיט את המקור כשהתקרבתי.

"ובכן, גאסי," אמרתי.

זרחתי בחביבות, שהיא המדיניות הרגילה שלי כשאני פוגש חבר ותיק. אבל במקום לזרוח בחביבות בתשובה, הוא נתן בי מבט לא נעים. גישתו התמיהה אותי. הוא כאילו לא שמח לקראת ברטראם. לרגע ניצב דומם, סורק אותי במבט הלא נעים הזה, ואז פתח את פיו.

"אתה וה'ובכן, גאסי' שלך!"

הוא אמר את זה מבעד לשיניים חשוקות, שזה אף פעם לא מעשה חברי, ומצאתי את עצמי מגשש בערפל אפילו יותר.

"למה אתה מתכוון... אני וה'ובכן, גאסי' שלי?"

"אני אוהב את החוצפה שלך, מתפרץ ככה ואומר 'ובכן, גאסי'. זה בערך כל ה'ובכן, גאסי' שדרוש לי ממך, ווסטר. ואין טעם להעמיד פנים כאילו אתה לא יודע למה אני מתכוון. הענקת הפרסים הארורה! זה היה מעשה שפל להשתמט בעורמה ולזרוק את זה עלי. לא אברור במילותי - זהו מעשה נבלה נתעב."

סיפרתי לכם, אומנם, שבנסיעה הנה הקדשתי את רוב הזמן למחשבה על פרשת אנג'לה וטאפי, אבל לא שכחתי להקצות מחשבה או שתיים למה שאומר לגאסי כשאראה אותו. צפיתי שעשויה להתעורר איזו אי-נעימות זמנית בעת הפגישה, וכשמסתמנת שיחה קשה באופק, ברטראם ווסטר אוהב להכין את הסיפור שלו מבעוד מועד.

לכן יכולתי עכשיו להשיב על דבריו בכנות גברית נוטלת עוקץ. אמת, העלאת הנושא בפתאומיות ערערה אותי מעט, שכן מפאת לחץ המאורעות האחרונים, טקס הענקת הפרסים החליק במידה רבה אל ירכתי המוח, אבל התאוששתי במהירות, והיה ביכולתי כאמור להשיב בכנות גברית נ"ע. "אבל בחורי היקר," אמרתי, "חשבתי שברור לך שזה חלק מהתוכנית."

הוא אמר משהו על התוכנית שלי שלא קלטתי.

"בהחלט," המשכתי, "'להשתמט בעורמה' זה תיאור לגמרי שגוי של המצב. אני מקווה שאינך חושב שניסיתי להתחמק מהענקת הפרסים בעצמי. אין דבר שהייתי נהנה ממנו יותר, אבל סברתי שהדבר הנדיב וההוגן לעשות הוא לפסוע הצידה ולאפשר לך לתפוס את קדמת הבמה. וכך עשיתי. שיערתי שהצורך שלך גדול משלי. אתה לא רוצה להגיד שאתה לא שמח לקראת האירוע?"

הוא פלט ביטוי המוני שלא העליתי בדעתי שהוא מכיר. זה רק מראה שאתה יכול לקבור את עצמך בכפר ועדיין לרכוש אוצר מילים. קולטים דברים כאלה מן השכנים - הכומר, הרופא, החלבן, וכן הלאה.

"אבל לעזאזל," אמרתי, "אתה לא מבין שזה יעזור לך? זה יקפיץ את המניות שלך לשמים. אתה תעמוד שם על הדוכן, מורם מעם, דמות רומנטית, מרשימה, מוקד תשומת-הלב, המה שמו שכל העיניים נשואות

אליו. מדלן באסט תתאהב בך עד כלות. היא תראה אותך באור שונה לגמרי."

"אתה חושב?"

"כמובן. אוגוסטוס פינק-נוטל ידיד הטריטונים כבר מוכר לה. גם לאוגוסטוס פינק-נוטל כירופודיסט הכלבים התוודעה. אבל אוגוסטוס פינק-נוטל הנואם - זה יפיל אותה או שאני לא מבין כלום בנפש האישה. בנות משתגעות על דמויות ציבוריות. אם אי-פעם מישהו עשה מחווה של נדיבות למישהו אחר, הרי זה אני כשהענקתי לך את המינוי הנחשק הזה."

הוא התרשם מרהיטות דיבורי. כמובן, לא יכול היה להימנע מזה. הבעירה דעכה מאחורי משקפי הקרן שלו, ואת מקומה תפסה לטישת העיניים הדגית הישנה.

"תגיד," הוא אמר מהורהר, "נשאת פעם נאום, ברטי?"

"עשרות פעמים. קלי-קלות. עניין של מה בכך. פעם נאמתי בפני בית-ספר לבנות."

"לא התרגשת."

"לא טיפה."

"והצלחת?"

"הן תלו עיניים בשפתי והיו כחומר ביד היוצר בידי."

"לא זרקו ביצים או משהו?"

"כלום."

הוא פלט אנחה ארוכה, ולפרק זמן עמד, נועץ מבטו בדממה בחילזון עובר.

"טוב," הוא אמר לבסוף, "אולי זה יהיה בסדר. אולי אני מנפח את זה יותר מדי. אולי אני טועה לחשוב שזה גורל מר ממוות. אבל אני אומר לך: המחשבה על חלוקת הפרסים הזאת בשלושים ואחד בחודש הפכה את חיי לסיוט. אינני יכול לעצום עין, או לחשוב, או לאכול... דרך אגב, זה מזכיר לי. לא שלחת לי את הצופן למברק על הנקניקיות וההאם."

"זה לא היה מברק מוצפן. רציתי שתאכל בצמצום כדי שהיא תבין שאתה מאוהב."

הוא צחק צחוק חלול.

"אני מבין. בסדר, עשיתי את זה טוב מאוד גם ככה."

"כן, שמתי לב בארוחת הערב. נפלא."

"אני לא רואה מה נפלא בזה. זה לא יקדם אותי. לעולם לא אהיה מסוגל להציע לה נישואים. לא יהיה לי אומץ לזה גם אם אחיה על צנימים לשארית ימי."

"אבל לעזאזל, גאסי. בתפאורה הרומנטית הזאת הייתי מצפה שרחש הרוח בעצים לבדו..."

"לא איכפת לי מה היית מצפה. אני לא מסוגל לעשות את זה."

"נו באמת!"

"אני לא יכול. היא כל-כך מסוגרת, כל-כך מרוחקת."

"היא לא."

"היא כן. במיוחד כשמביטים בה מהצד. הבטת בה פעם מהצד? הפרופיל הקר והטהור שלה. הוא פשוט מוציא את האומץ מהבנאדם."

"הוא לא."

"אני אומר לך שכן. אני נותן בו מבט חטוף והמילים קופאות על שפתי."

הוא דיבר במין יאוש קהה, וכה בולט היה העדר העוזו והרצון הנחוש לנצֵח, שאני מודה שלרגע כמעט נואשתי מלהפיח חיים ברכיכה אנושית זו. ואז ראיתי את הנתיב. בזריזותי המופלאה הבנתי בדיוק מה דרוש לפינק-נוטל כדי לדחוף את האף מעבר לתיבת השופטים.[32]

"חייבים לרכך אותה," אמרת.

"חייבים מה?"

"לרכך אותה. למוסס אותה. לעבד אותה. דרושה עבודת חריש ראשונית. גאסי, הנה ההליך שאני מציע: אני אחזור עכשיו לבית ואגרור את הבאסט לטיול. אני אדבר איתה על לבבות כמהים, וארמוז שבעצם יש אחד כזה בשטח. אנגן על זה חזק ולא אחסוך מאמצים. בינתיים אתה תארוב בשוליים, ובערך אחרי רבע שעה תחבור אלינו משם. עד אז הלבבות יוכשרו, ואני מצפה שתוכל להמשיך בכוחות עצמך. זה כמו לקפוץ על אוטובוס נוסע."

אני זוכר שכילד בבית-הספר למדתי מין שיר על בחור ששמו פיג-משהו –פֶּסֶל ככל הנראה - שעשה פסל של בחורה, ומה שקרה יום אחד זה שהחתיכת אבן הזאת התעוררה לחיים. הלם רציני לבחור, כמובן, אבל הנקודה שאני חותר אליה היא שהיו בשיר כמה שורות שאם אני זוכר נכון אמרו בערך:

היא זעה... היא נעה... היא מתנערת,
רוח בשילדתה מתעוררת.[33]

ומה שאני מנסה להגיד זה שלא הייתם יכולים לתאר באופן מדויק יותר את מה שקרה לגאסי כשאמרתי מילות עידוד אלה. מצחו נעשה חלק, עיניו התבהרו, הלטישה הדגית נעלמה, והוא הביט בחילזון שעדיין שירך את דרכו הארוכה-ארוכה במשהו שמתקרב לנינוחות. שיפור ניכר.

"אני מבין למה אתה מתכוון. אתה כאילו תפלס את הדרך."

"בדיוק. עבודת הכנה."

"רעיון אדיר, ברטי. זה ישנה את הכל."

"למדי. אבל אל תשכח שאחרי זה הכל תלוי בך. אתה צריך לשנס מותניים ולשמן אותה, או שכל מאמצי היו לשווא."

משהו מהשאלוהים-ישמור הקודם שלו שב אליו. הוא לעלע קצת אוויר.

"אתה צודק. באלוהים, מה אני אגיד לה?"

במאמץ ריסנתי את סבלנותי הפוקעת. האיש היה איתי בבית-הספר.

"לעזאזל, יש מאות דברים שאתה יכול להגיד. תדבר על השקיעה."

"השקיעה?"

"כמובן. חצי מהגברים הנשואים שאתה פוגש התחילו בדיבורים על השקיעה."

"אבל מה אומרים על השקיעה?"

"לג'יבס היה אחד טוב לא מזמן. פגשתי אותו פעם מאוורר את הכלב בפארק, והוא אמר 'עכשיו עומם מראה הנוף המרצד, אדוני, ובאוויר הדרת קדרות דוממת'.[34]"

"מה עושה הנוף?"

"מרצד. מ' כמו מעיים, ר' כמו רכיכה."

"אה, מרצד? כן לא רע. הנוף מרצד... קדרות דוממת... כן, זה לא רע."

"אתה יכול לומר שלפעמים אתה חושב שהכוכבים הם מחרוזת המרגניות של אלוהים."

"אבל אני לא."

"אני מתאר לעצמי. אבל היא כן. תן לה את זה, ואני לא מעלה בדעתי אפשרות שהיא לא תחשוב שאתם נשמות תאומות."

"מחרוזת המרגניות של אלוהים?"

"מחרוזת המרגניות של אלוהים. ואז תברבר על כך שהדמדומים משרים עליך עצבות. אני יודע שאתה הולך להגיד לי שהם לא, אבל בהזדמנות זו הם ממש חייבים."

"למה?"

"זה בדיוק מה שהיא תשאל, וכבר העלית אותה על המסלול. כי אתה תענה שזה משום שחייך כה בודדים. כדאי גם לתת תיאור קצר של ערב אופייני במשכנך בלינקולנשר, ולצייר באוזניה איך אתה פוסע באחו בצעדים כבדים."

"אני בדרך-כלל בבית מקשיב לרדיו."

"לא אתה לא. אתה פוסע באחו בצעדים כבדים, כמה למישהי לאהוב. ואז תדבר על היום שהיא נכנסה לחייך."

"כמו נסיכת הפיות."

"בדיוק," אמרתי בהערכה, לא ציפיתי ממנו למשהו כל-כך לוהט. "כמו נסיכת הפיות. רעיון יפה, גאסי."

"ואז?"

"אחר-כך זה פשוט. אתה אומר שאתה רוצה להגיד לה משהו, ושופך את זה. זה לא יכול להיכשל. אני במקומך הייתי עושה את זה כאן בגן הוורדים. מן המפורסמות הוא שאין מהלך בטוח יותר מלנווט את מושא ההערצה לתוך גני ורדים לעת דמדומים. וכדאי שתיקח כמה לגימות קודם."

"לגימות?"

"כוסיות."

"אלכוהול אתה מתכוון? אבל אני לא שותה אלכוהול."

"מה?"

"אף פעם לא נגעתי בטיפה."

עלי להודות שזה עורר בי ספקות. הדעה הרווחת גורסת שבמקרים כאלה כמות מדודה היא מן ההכרח.

בכל מקרה, אם אלה העובדות, הנחתי שאין מה לעשות בנידון.

"אם כך תיאלץ להסתפק במיץ ג'ינג'ר."

"אני תמיד שותה מיץ תפוזים."

"אז מיץ תפוזים. תגיד לי, גאסי, כדי להיות בטוח, אתה באמת אוהב את הרקבובית הזאת?"

"מאוד."

"אם כך אין מה לומר יותר. בוא רק נחזור על הכל, כדי לוודא שאתה זוכר את פרטי התוכנית. תתחיל עם הנוף המרצד."

"הכוכבים מחרוזות המרגניות של אלוהים."

"הדמדומים משרים עצבות."

"כי חיי חיי בדידות."

"תאר חיים."

"לדבר על היום שפגשתי אותה."

"הקטע עם נסיכת הפיות. תגיד שאתה רוצה להגיד לה משהו, כמה אנחות, תפוס לה את היד, תן לה את כל ההצגה. יפה."

שבע רצון שהוא קלט את התסריט ומעתה הכל צפוי לזרום בצינורות הנכונים, נשאתי רגליים חזרה לתוך הבית.

רק כשהגעתי לחדר ההסבה והתאפשר לי לתת בבאסט מבט הגון גיליתי שהעליזות השאננה שבה יצאתי להרפתקאה דעכה משהו. במבט מקרוב הבנתי פתאום מה עומד לפני. המחשבה על לצאת לשוח עם דוגמית משונה זו עוררה בי תחושת צניחה בלתי נעימה. לא יכולתי שלא להיזכר בפעמים ששהיתי במחיצתה בקאן ובהיתי בה בטמטום, מייחל שאיזה נהג אדיב במכונית מרוצים יחלוף במקום ויפיג את המועקה בחבטת פגוש. כמו שכבר הבהרתי פעמים רבות, הנערה הזאת לא הייתה מידידי הקרובים ביותר.

מכל מקום, מילת הווסטר היא כבודו. בני ווסטר אולי חוששים, אך אינם מתחמקים. רק האוזן החדה ביותר הייתה מבחינה ברטט בקולי כששאלתי אותה אם היא רוצה לצאת לטיול לאיזה חצי שעה.

"ערב מקסים," אמרתי.

"כן, מקסים, הלא כן?"

"מקסים. מזכיר לי את קאן."

"כמה מקסימים היו הערבים שם."

"מקסימים," אמרתי.

"מקסימים," אמרה הבאסט.

"מקסימים," הסכמתי.

זה סיכם את חדשות מזג האוויר מהריביירה הצרפתית. עוד רגע, ונמצאנו במרחבים הפתוחים, היא הומייה על אודות הנוף, ועצמי עונה ב"אוה, בהחלט, למדי," ותוהה איך לתקוף את הנושא שעל סדר היום.

---

29. salle de bain (צרפתית): חדר אמ

30. אלוזיה לשרלוק הולמס, "אתה מכיר את שיטותי, ווטס

31. "איה עוקצך המוות, איה נצחונך שאול", איגרת פאולוס הראשונה אל הקורינתיים, ט"ו

32. סלנג של מרוצי סוסים. השופטים ממוקמים בעמדה שנקראת "תיבה", ותפקידם לקבוע את סדר הגעת הסוסים לקו ה

33. מתוך "The Building of the Ship" שירו של הנרי וודסוורת' לונגפלו (משורר אמריקאי מהמאה ה-19): "- starts,
she moves, - she seems to feel / The thrill of life along her keel". ברטי מבלבל כמובן בין השיר של לונגפלו
לפיגמליון מאת ג'ורג' ברנרד שו.

34. מתוך "Elegy in a Country Churchyard", שיר מפורסם מאוד של תומס גריי (משורר אנגלי בן המאה ה-18): "
fades the glimmering landscape on the sight / And all the air a solemn stillness holds"

פרק 10

אני יכול רק לדמיין כמה הכל היה שונה אילו הייתה מסוג הנערות שמפטפטים איתן בשמחה בטלפון ולוקחים אותן לסיבוב בדו-מושבית. במקרה כזה הייתי פשוט אומר "תקשיבי", והיא הייתה אומרת "מה?", והייתי אומר לה "את מכירה את גאסי פינק-נוטל?", והיא הייתה אומרת "כן", ואני הייתי אומר "הוא אוהב אותך", ואז או שהיא הייתה אומרת "הטמבל הזה? הצחקת אותי!" או בנימה חיובית יותר "נפלא! ספר לי עוד".

בכל מקרה העסק היה תם ונשלם בתוך פחות מדקה.

אבל עם הבאסט התבקש בעליל משהו הרבה פחות נמרץ והרבה יותר דביק. בגלל שעון הקיץ הדמדומים עדיין לא הסתלקו לטובת צללי הלילה בשעה שיצאנו למרחבים. בדל סיגריה עדיין הבהב מעל האופק, הכוכבים התחילו לצאת, עטלפים השתטו, מן הגן נדף הריח של הפרחים הלבנים האלה שמתחילים לפעול חזק בסוף היום - בקיצור, נתעמעם מראה הנוף המרצד ובאוויר הדרת קדרות דוממת, והיה ברור שזה ישפיע עליה באופן רע ביותר. עיניה היו פעורות, וארשת פניה רימזה על התעוררות הנשמה למעלה מן הרצוי.

מראהּ היה כשל נערה שמצפה למשהו עמוק מברטראם.

בנסיבות אלה, השיחה הזדחלה באופן בלתי נמנע. לעולם אינני במיטבי כאשר המצב דורש נימוחות מסוימת, ושמעתי חברים ב'בטלנים' שמעידים על עצמם אותו דבר. אני זוכר שפונגו טוויסלטון סיפר לי שהיה פעם עם נערה בתוך גונדולה, וההזדמנות היחידה שפתח את פיו היתה כדי לספר לה את הסיפור הישן על הבחור שהיה כל-כך טוב בשחייה שנהיה שוטר תנועה בוונציה.

הוא העיד שזה היה די על הפנים, וזמן קצר אחרי זה הנערה אמרה שהיא חושבת שנעשה קריר ומה דעתו לחזור למלון.

בקיצור, כמו שאמרתי, השיחה די קירטעה. זה היה יפה מאוד מצידי להבטיח לגאסי שאפלס דרך אל לב הבחורה בדיבורים על לבבות כואבים, אבל צריך אות פתיחה בשביל דברים כאלה. כשהגענו לשפת האגם והיא סוף-סוף פצתה את פיה, תארו לכם את דאבוני כשגיליתי שהיא מדברת על כוכבים.

לא עוזר לי בכלל.

"אוה, תביט," היא אמרה. היא הייתה אוה-תביטית מובהקת. שמתי לב לזה בקאן, כשהייתה מפנה את תשומת-ליבי בדרך זו לעצמים מגוונים כמו שחקנית צרפתייה, תחנת דלק כפרית, השקיעה על האסטורל, מייקל ארלֶן, אדם שמוכר משקפיים צבעוניים, הקטיפה הכחולה-עמוקה של הים התיכון, וראש העיר המנוח של ניו-יורק בבגד-ים שלם מפוספס. "אוה, תביט על הכוכב הקטן המתוק הזה שם למעלה לגמרי לבדו."

ראיתי את הכוכב שאליו התכוונה, ברנש קטן, פועל באופן עצמאי מעל לחורשה.

"כן," אמרתי.

"אני תוהה אם הוא מרגיש בודד."

"אני לא חושב."

"כנראה פיה התייפחה."

"אה?"

"אתה לא זוכר? בכל פעם שפיה מזילה דמעה, כוכב זעיר נולד בשביל החלב. האם חשבת על זה פעם, מר ווסטר?"

אף פעם לא. לגמרי בלתי סביר, לדעתי, וגם לא מתיישב עם הטענה שלה שהכוכבים הם מחרוזות המרגניות של אלוהים. זה לא הולך יחד.

בכל אופן, לא הייתי במצב רוח לבקר ולנתח, כי ראיתי שטעיתי כשחשבתי שהכוכבים אינם מהותיים לנושא. הם סיפקו אות פתיחה נאה למדי, ואני זינקתי עליו: "אם כבר מדברים על דמעות זולגות..."

אבל עכשיו היא הייתה כבר בקטע של ארנבונים, שכמה מהם השתעשעו ברגע זה בגן.

"אוה, תביט. השפנפנים הקטנים."

"אם מדברים על דמעות זולגות..."

"אתה לא אוהב את הערבים האלה, מר ווסטר, כשהשמש הולכת לישון וכל השפנפנים יוצאים החוצה לארוחת הערב הקטנה שלהם? כשהייתי ילדה חשבתי שארנבונים הם הגמדים שומרי האוצר, ואם אעצור את נשימתי ואעמוד ללא ניע, אראה את מלכת הפיות."

ציינתי במחוות ביטול שזה בדיוק מסוג הדברים הסהרוריים שבטח חשבה בתור ילדה, וחזרתי לעיקר.

"אם מדברים על דמעות זולגות," אמרתי בתקיפות, "אולי תתענייני לדעת שיש לב כואב בברינקלי קורט."

זה תפס אותה. היא ירדה מנושא הארנבונים. פניה, שלהטו במה שאני מניח היה התלהבות חמודה, התעננו. היא שילחה מפיה אנחה שנשמעה כמו אוויר יוצא מברווז גומי.

"אה כן. החיים כל-כך עצובים, הלא כן?"

"אכן, לאנשים מסוימים. הלב הכואב הזה, למשל."

"העיניים הנוגות שלה! האישונים המוצפים. ופעם הם ריקדו כמו שדונים של עונג. והכל עקב אי-הבנה טיפשית בגלל כריש. כמה טרגיות הן אי-הבנות. הקיץ הקץ על סיפור האהבה היפה, והכל בגלל שמר גלוסופ מתעקש שזה היה דג סנדל."

ראיתי שיש אצלה בלבול בחיבורים.

"אני לא מדבר על אנג'לה."

"אבל הלב שלה כואב."

"אני יודע שהוא כואב. אבל גם של עוד מישהו."

היא הביטה בי במבוכה.

"מישהו אחר? אתה מתכוון למר גלוסופ?"

"לא, אני לא."

"מרת טראוורס?"

איזה קוד אבירות של בני ווסטר מנע ממני להצליף לה באוזן, אבל הייתי משלם בשביל לעשות את זה. היה משהו מטומטם במיוחד באופן שהתעקשה להחמיץ את העיקר.

"לא, גם לא הדודה דהליה."

"אני בטוחה שהיא מאוד עצובה."

"בהחלט. אבל הלב שאני מדבר עליו לא כואב בגלל המריבה של טאפי ואנג'לה. הוא כואב מסיבה אחרת לגמרי. כלומר... לעזאזל, את יודעת למה לבבות כואבים!"

היא ריטטה קצת. כשדיברה, קולה היה לחשני: "אתה מתכוון - בגלל אהבה?"

"בהחלט. בול פגיעה. בגלל אהבה."

"אוה, מר ווסטר!"

"אני מבין שאת מאמינה באהבה ממבט ראשון?"

"כן, כמובן."

"טוב, זה מה שקרה ללב הכואב הזה. הוא התאהב במבט ראשון, ומאז הוא נשרף בלהבה, כמו שאומרים אם אינני טועה."

השתרר שקט. היא הסבה את ראשה והתבוננה בברווז ששט באגם וכירסם עשבים, דבר שאף פעם לא הבנתי למה מישהו ירצה לעשות, אם כי אני מניח שבאופן אובייקטיבי העשבים האלה לא גרועים בהרבה מתרד. היא עמדה שם קצת גומעת אותו, עד שפתאום נעמד על הראש ונעלם. זה שבר את הכישוף.

"אוה, מר ווסטר!" היא אמרה שוב, ומצליל קולה ראיתי שהיא נכנסת לעניינים.

"מאהבה אלייך, אני מתכוון," המשכתי, מתחיל להוסיף את השכלולים. אולי שמתם לב שבמקרים כאלה הקושי הוא לטעת את הרעיון העיקרי, להתוות את הקווים הכלליים. אחרי זה כל השאר הוא רק כניסה לפרטים. אני לא אומר שהתחלתי להשתפך, אבל ללא ספק זרמתי יותר מקודם.

"הוא סובל נוראות. לא אוכל, לא ישן - בגלל אהבתו אלייך. ומה שמחמיר את המצב הוא שלב כואב זה אינו אוזר עוז לספר לך על כך, כי הצדודית שלך מקפיאה את המילים על שפתיו. בדיוק כשהוא עומד לדבר, הוא קולט כהרף עין את הפרופיל שלך, והמילים נוטשות אותו. טיפשי, כמובן, אבל זה המצב."

שמעתי אותה מלעלעת, וראיתי שעיניה מתלחלחות. אישונים מוצפים, אם אתם מעדיפים את הניסוח הזה.

"רוצה ממחטה?"

"לא תודה. אני בסדר."

זה יותר ממה שיכולתי להגיד על עצמי. המאמצים התישו אותי. אני לא יודע אם אתם סובלים מאותה בעיה, אבל דיבורים מסוג מחית-תפוחי-אדמה כאלה גורמים לי תחושת עיקצוצים וכלימה איומה, יחד עם פעולה נמרצת של הנקבוביות.

פעם בבית דודתי אגתה בהרטפורדשר אולצתי לגלם את המלך אדוארד השלישי הנפרד לשלום מהבחורה הזאת שלו, רוזמונד היפה, באיזו מסכת לטובת אגודת 'בנות כמרים במצוקה'. אם אני זוכר נכון, זה היה כרוך בדיאלוג ימי-ביניימי לוהט, מן הזמנים שבהם קראו לילד בשמו, ועד שנשמעה שריקת הסיום, אני מבטיח לכם ששום בת כומר לא הייתה בחצי מן המצוקה שבה נמצאתי אני. נטפתי מים.

התגובה שלי עכשיו הייתה דומה מאוד. היה זה ברטראם נוזלי למדי שהיטה אוזן קשבת לבת-שיחו משהקת פעמיים ומתחילה ללהג.

"אנא, אל תוסיף דבר, מר ווסטר."

לא היה בדעתי, כמובן.

"אני מבינה."

שמחתי לשמוע.

"כן, אני מבינה. יהיה טיפשי להעמיד פנים שאינני יודעת את אשר עם ליבך. חשתי בזה עוד בקאן, כאשר התבוננת בי באלם, ורק עיניך דוברות."

אם הכריש של אנג'לה היה נושך את רגלי לא הייתי מזנק בעווית חזקה יותר. כל-כך התרכזתי בעניינו של גאסי שלא עלה בדעתי שאפשר להבין מדברי משהו אחר. הזיעה שכבר לחלחה את גבותי, הפכה למפלי הניאגרה.

כל גורלי תלה עכשיו במילותיה של אישה. כלומר, לסגת אי-אפשר. אם בחורה חושבת שגבר מציע לה נישואים, ומתוך הבנה כזאת היא רושמת אותו ביומן, הוא לא יכול להסביר לה שהיא מחזיקה בקצה הלא נכון של המקל, ושאין לו כוונה מזערית להציע משהו כזה. הוא פשוט חייב להשאיר את ההימור שלו על השולחן. והמחשבה להיות מאורס לנערה שמדברת בגלוי על פיות שנולדות כשכוכבים מוחטים את אפיהם או מה שזה לא היה, פשוט החרידה אותי.

היא המשיכה לדבר, וככל שהאזנתי אגרופי הלכו והתהדקו ולא אתפלא אם הפרקים הזדקרו לבָנים מן המאמץ. חשבתי שלעולם לא תגיע לעיקר.

"כן, בכל אותם ימים בקאן יכולתי לראות מה אתה מבקש לומר. בחורות תמיד יודעות. ואז עקבת אחרי הנה, ושוב אותו מבט אילם בעיניך כאשר פגשת אותי הערב. ואז התעקשת שאצא איתך לטיול לאור הדמדומים. ועכשיו אתה מגמגם מילים עצורות אלה. לא, זה לא מפתיע אותי. אבל אני מצטערת..."

המילה השפיעה עלי כמו אחד המצילי-חיים של ג'יבס. כאילו הזריקו לתוכי ספל מלא של רוטב בשר,

פלפל חריף וחלמון ביצה - אם כי, כפי שכבר אמרתי, אני משוכנע שאלה לא המרכיבים היחידים. נפתחתי כמו פרח יפהפה המלבלב לאור השמש. הכל בסדר למרות הכל. המלאך השומר שלי לא נרדם במשמרת.

"...אני חוששת שזה בלתי אפשרי."

היא השתתקה.

"בלתי אפשרי," חזרה ואמרה.

הייתי כל-כך עסוק בלהרגיש שניצלתי מהגרדום שלא עניתי לה ברגע הנכון.

"אוה, טוב ויפה," אמרתי בחיפזון.

"אני מצטערת."

"זה בסדר גמור."

"מצטערת יותר מאשר אוכל לבטא."

"אל תחשבי על זה אפילו רגע."

"אנחנו עדיין ידידים?"

"כן, בוודאי."

"אז לא אוסיף דבר. נשמור על מה שנאמר כאן כמו סוד קטן ועדין של שנינו?"

"בהחלט."

"כמו משהו מקסים שמור באזוביון."

"אזוביון, בהחלט."

השתררה שתיקה ארכרכת. היא הביטה בי במין חמלה אלוהית, כאילו הייתי חילזון שבמקרה דרכה עליו בחרטום הנעל הצרפתית שלה, ורציתי לומר לה שהכל בסדר, ושברטראם רחוק מלהרגיש קורבן לייאוש, ובעצם מעולם לא הרגיש עולץ יותר. אבל כמובן, אי-אפשר להגיד דברים כאלה. לכן לא אמרתי כלום ורק עמדתי על מקומי בפנים אמיצות.

"הלוואי ויכולתי," היא לחשה.

"יכולת?" שאלתי, כי תשומת-ליבי נדדה.

"להרגיש כלפיך מה שאתה מרגיש כלפי."

"אה."

"אבל אינני יכולה. אני מצטערת."

"לגמרי אוקיי. אשמת שני הצדדים, בלי ספק."

"כי אני מחבבת אותך, מר... לא, אני חושבת שאני חייבת לקרוא לך ברטי. מותר לי?"

"אה, בהחלט."

"כי אנחנו חברים טובים."

"בטח."

"אני מחבבת אותך, ברטי. ואילו הדברים היו שונים, אני תוהה..."

"אה?"

"אחרי הכל, אנחנו חברים אמיתיים... יש לנו הזיכרון המשותף הזה... יש לך זכות לדעת... אני לא רוצה שתחשוב... החיים הם כזאת תסבוכת, נכון?"

עבור גברים רבים גמגומים מקוטעים אלה היו נשמעים ללא ספק כמו פטפוטים בעלמא, והם היו פוטרים אותם ככאלה, אבל בני ווסטר מהירי מחשבה מן האדם הממוצע, וביכולתם לקרוא בין השורות. פתאום הבנתי מה היא מנסה לפרוק מעל חזה.

"את מתכוונת שיש מישהו אחר?"

היא הנהנה.

"את מאוהבת בבחור אחר?"

היא הנהנה.

"מאורסת?"

הפעם טלטלה את הדלעת לשלילה.

"לא, לא מאורסת."

טוב, לפחות זה. בכל מקרה, מאופן דיבורה נראה לי שגאסי המסכן יכול למחוק את שמו מרשימת המועמדים, ולא ששתי לבשר לו את החדשות הרעות. הכרתי את האיש מקרוב, והייתי משוכנע שזה עלול לגמור אותו.

אתם מבינים, גאסי שונה מכמה מחברי - השם בינגו ליטל למשל קופץ לראש - שכאשר נערה מסרבת להם, הם פשוט אומרים "יופי, שתלך לה!" וממהרים לחפש אחרת. גאסי היה בדיוק הטיפוס שאם ייכשל במקצה הראשון יוותר על כל העסק ויבלה את שארית חייו בגידול טריטונים ופאות לחיים אפורות ארוכות, כמו הברנשים האלה שקוראים עליהם ברומנים, בעלי פנים מיוסרות שמסתגרים מן העולם בבית לבן וגדול שרק קצהו מבצבץ מבעד לעצים.

"אני חוששת שהוא לא מרגיש אלי אותו דבר. לפחות, הוא לא אמר כלום. אתה מבין שאני מספרת לך את כל זה רק כי..."

"אוה, בהחלט."

"מוזר ששאלת אותי אם אני מאמינה באהבה ממבט ראשון," היא אמרה בעיניים עצומות למחצה, "האם היה אוהב שלא אהב ממבט ראשון?[35] " היא דיברה בקול משונה, שהזכיר לי - אני לא יודע למה - את הדודה אגתה בתפקיד המלכה בודיקה,[36] במסכת שכבר הזכרתי. "זה סיפור קטן וטיפשי. התארחתי אצל חברים בכפר, ויצאתי לטייל עם הכלב שלי, ולכלב המסכן נתקע קוץ ברגל. לא ידעתי מה לעשות, ופתאום הגיע האיש הזה..."

אם נחזור לרגע לאותה מסכת, כשציירתי לפניכם את רגשותי באותו אירוע, הצגתי לכם רק את הצד הקודר של התמונה. בעצם היה לסיפור גם סוף-דבר נפלא. אחרי שפשטתי את השריון חמקתי במהירות אל הפאב המקומי, ניגשתי לדלפק וביקשתי מבעל הבית להתחיל למזוג. רגע אחרי זה היה בידי קנקן מהביתית המיוחדת שלהם, והתעלות הנפש של אותה לגימה ראשונה עדיין טרייה בזכרוני. זכר הייסורים שאך התנסיתי בהם היה בדיוק הנופך הדרוש כדי לעשות את הכל מושלם.

ככה זה היה עכשיו. כשהקשבתי לדבריה קלטתי פתאום שהיא בוודאי מתכוונת לגאסי - כלומר, לא ייתכן שהיה גדוד שלם של גברים שהוציאו קוצים מהכלב שלה באותו יום; החיה איננה כרית סיכות - והבנתי שגאסי, שרגע לפני זה נמצא כל-כך נמוך בטבלת ההימורים, ששמו בכלל לא הופיע על הלוח, הוא המנצח הגדול למרות הכל. רעד עבר בגוף ומשפתי נפלט "וואו!" כל-כך חד, שהבאסט קפצה לפחות אינץ' וחצי מהטָרה פירמה.[37]**

"סליחה?" היא אמרה.

נפנפתי יד קלילה.

"שום דבר," אמרתי, "בדיוק נזכרתי שאני צריך לכתוב מכתב דחוף. ברשותך, אחזור עכשיו לבית. הנה מגיע גאסי פינק-נוטל. הוא כבר ידאג לך."

כי עוד אני מדבר, גאסי צץ מאחורי עץ.

הלכתי לי והשארתי אותם לענייניהם. בכל הנוגע לשני אלה, הכל היה מעבר לבסדר גמור. כל מה שהיה על גאסי לעשות זה להרכין ראש ולא ללחוץ.[38] כבר ברגעים אלה, כך חשתי בעת שעשיתי דרכי חזרה לבית, הסוף הטוב נכנס לפעולה. כלומר, אם אתה משאיר נערה וגבר, שכל אחד מהם הודה במילים מפורשות שהיא והוא מאוהבים בו ובה, בסמיכות קרובה בשעת דמדומים, לא נשאר אלא לבדוק את המחיר של כלי הכסף.

יגעתי, מצאתי, דומני שביושר קניתי לי כוסית בחדר העישון.**[39]
ולשם שמתי פעמי.

---

35. על-פי הרו וליאנדר, מחזהו של כריסטופר מרלו (המאה ה-16): "ho ever loved that loved not at first sight"
36. בודיקה היתה מלכה של שבט אנגלי קדום, בשם איקנים. היא הנהיגה אותם למרד נגד הרומאים בשנת 60 לספירה, כבש
לונדון, ואז הובסה והתאבדה.
37. ** Terra firma (לטינית): קרקע מ
38. עצה טובה לשחקן
39. ** על-פי "The Village Blacksmith", שיר של לונגפלו: "ething attempted, something done / Has earned a night's repose"

פרק 11

המרכיבים היו ערוכים יפה על המזנון, ולא נדרש לי יותר מרגע למזוג כאינץ' מן האלכוהולי הגולמי ולהתיז עליו קצת סודה. עם סיום הפעולה התרווחתי בכורסה והרמתי רגליים, גומע מן התערובת בהנאה רוגעת, די דומה ליוליוס קיסר לוגם כוסית באוהל ביום שהביס את הנֶרווים.

מחשבותי נדדו למתרחש ברגעים אלה ממש בגן השלֵו, ורוחי הייתה טובה עלי. אומנם אף לרגע לא התערער בטחוני שאוגוסטוס פינק-נוטל הוא המילה האחרונה של הטבע בסידרת רכי-המוח, חיבבתי את האיש, איחלתי לו כל טוב, ולא הייתי מרגיש מעורב יותר בהצלחת חיזוריו אילו אני, ולא הוא, הייתי תחת השפעת האֶתֶר.

המחשבה שאולי כבר צלחו בקלות את השלב הרשמי של מילות נימוסין, ושקעו בדיון בלתי פורמלי על פרטי ירח הדבש, נעמה לי מאוד.

כמובן, בהתחשב באיזה מין טיפוס היא מדלן באסט - כוכבים וארנבונים וכל השאר - הייתם אולי אומרים שעצב מפוכח הוא הרגש הראוי, אבל בעניינים כאלה איש-איש וטעמו עימו. אומנם כשבן-אדם שעיניו בראשו פוגש את הבאסט, הדחף הראשוני שלו הוא לרוץ למרחק מייל, אבל משום-מה היא מדברת אל משהו במעמקי גאסי, וזהו זה.

הגעתי לנקודה זו בשרעפי כשחריקת הדלת הנפתחת העירה אותי. מישהו נכנס והתחיל לנוע בצעדי פנתר לכיוון המזנון. הורדתי את רגלַי וראיתי שזה טאפי גלוסופ.

מראהו גרם לי נקיפת מצפון רגעית, שכן הוא הזכיר לי שבלהט הדאגה לגאסי הזנחתי קצת את הלקוח השני שלי. זה קורה הרבה כשמנסים להריץ שני תיקים בבת-אחת.

מכל מקום עכשיו כבר יכולתי להסיר את גאסי מראש דאגותי, והייתי מוכן להקדיש את מלוא תשומת-הלב למקרה גלוסופ.

הייתי שבע רצון מן האופן שביצע את המשימה שהטלתי עליו ליד שולחן האוכל. לא דבר של מה בכך, אני מבטיחכם, כי ההאבסה וההשקיה היו מן האיכות הגבוהה ביותר, ומנה אחת במיוחד - כוונתי לנוֹנֶט דֶה פּוּלֶה אַנְיֶיס סוֹרֶל[40] - היה בה כדי לשבור גם נחישות ברזל. אבל הוא צלח את כל אלה במקצועיות של אמן-תענית, והייתי גאה בו.

"אוה, האלו טאפי," אמרתי, "רציתי לדבר איתך."

הוא הסתובב, הכוסית בידו, ונקל היה לראות שההתנזרות מעמידה אותו במבחנים קשים. הוא נראה כמו זאב בערבות רוסיה שרואה את האיכר שלו מטפס על עץ גבוה.

"כן?" הוא אמר בטון די לא נעים, "טוב, אני כאן."

"ובכן?"

"למה אתה מתכוון - ובכן?"

"דווח."

"לדווח מה?"

"אין לך מה לספר לי על אנג'לה?"

"רק שהיא יבלת."

נדאגתי.

"היא עוד לא באה להתגודד סביבך?"

"לא."

"מוזר מאוד."

"למה מוזר?"

"היא ודאי הבחינה בחוסר התיאבון שלך."

הוא זרד בצרידות, כאילו יש לו בעיות בפוליפים של הנשמה.

"חוסר תיאבון! אני מהדהד כמו הגראנד קניון."

"היה חזק, טאפי! חשוב על גאנדי."

"מה עם גאנדי?"

"שנים הוא לא אכל ארוחה הגונה."

"גם אני לא. לפחות אני יכול להישבע שלא. גאנדי, סבתי הצולעת."

הבנתי שמוטב להניח למוטיב גאנדי, וחזרתי אל נקודת ההתחלה.

"היא ודאי מחפשת אותך עכשיו."

"מי, אנג'לה?"

"כן. היא ודאי שמה לב לקורבן העליון שהקרבת."

"אני לא חושב שהיא הבחינה במה שלא יהיה. אני מתערב איתך שזה לא עשה עליה שום רושם."

"די טאפי, זה מורבידי," עודדתי, "אל תראה רק את הצד האפל. היא ודאי ראתה לפחות שדחית את הנונט[41] דה פולה אנייס סורל. זו הייתה דחייה סנסציונית שהזדקרה כמו אגודל כואבת. והסֶפּ א-לה-רוֹסיני..."

זעקה ניחרה נתמלטה משפתיו המעוקלות:

"אולי תפסיק עם זה, ברטי! אתה חושב שאני עשוי משיש? זה היה מספיק גרוע לשבת ולראות את אחת מהארוחות העילאיות של אנטול חולפת ביעף מנה אחר מנה גם בלי שתשיר לה שירים! אל תזכיר לי את הנונט. אני לא יכול לעמוד בזה."

ביקשתי לנחם ולעודד.

"חזק ואמץ, טאפי. תתמקד בפשטידת הבשר והכליות הקרה שבמזווה. כמו שאומר ספר הספרים, בערב ילין בכי ולבוקר רינה."

"כן, לבוקר. ועכשיו תשע וחצי בלילה. ואתה חייב להזכיר את הפשטידה, נכון? בדיוק כשאני מנסה לשכוח ממנה."

הבנתי את כוונתו. שעות יחלפו עד שיוכל לנעוץ בה שיניים. הנחתי לנושא, וישבנו בשקט די הרבה זמן. אז הוא קם והתחיל להסתובב בחדר מודאג כמו אריה בגן-חיות ששמע את הגונג מכריז על הארוחה והוא מקווה שהשומר לא ישכח אותו בחלוקה הכללית. הסטתי מבט בנימוס, אבל שמעתי אותו בועט בכיסאות ודברים אחרים. נקל היה לראות שנפש האיש מיוסרת והלחץ דם שלו גבוה.

הוא שב לכיסאו, וראיתי שהוא מביט בי בהתכוונות. משהו במנהגו רמז לי שברצונו לפרוק משהו מעל החזה.

ולא הייתה טעות בידי. הוא טפח על ברכי ברוב משמעות ואמר:

"ברטי."

"האלו?"

"לספר לך משהו?"

"ודאי, ציפורי הקשיש," אמרתי בלבביות, "בדיוק התחלתי להרגיש שקצת דיאלוג יועיל לתמונה."

"העסק הזה בין אנג'לה וביני."

"כן?"

"השקעתי בזה הרבה מחשבה."

"אה, כן?"

"ניתחתי את המצב ללא רחמים, ודבר אחד ברור כשמש. מישהו לכלך כאן."

"אני לא מבין."

"בסדר. תן לי לסקור את העובדות. עד לזמן שהיא נסעה לקאן אנג'לה אהבה אותי. לא יכלה לעזוב אותי לרגע. הייתי נסיך חלומותיה בכל מובן של הביטוי. אתה מסכים?"

"אין ויכוח."

"ואז, ברגע שהיא חזרה, נפרדנו."

"אמת."

"בגלל כלום."

"מה כלום, לכל הרוחות? היית קצת חסר טאקט לגבי הכריש שלה."

"הייתי כן וגלוי-לב לגבי הכריש שלה. וזאת בדיוק הנקודה. אתה מאמין שאי-הסכמה פעוטה כזאת בנושא כרישים תגרום לנערה להושיט לגבר את הכובע שלו, אם באמת ובתמים ליבה שייך לו?"

"כמובן."

הפליא אותי שהוא לא מבין את זה, אבל טאפי המסכן אף פעם לא היה חזק בדקויות. הוא אחד מהבחורים הגדולים, החזקים, שחקני-הכדורגל האלה, שלוקים בחֶסר ברגישויות היותר מעודנות, כמו ששמעתי את ג'יבס קורא להן. בחור מצוין בבעיטות שטוחות או בלדרוך על פני היריב בנעלי פקקים, אבל לא מצטיין כשהדברים נוגעים למזג הנשי המכוונן בעדינות. הוא פשוט אינו מעלה על דעתו שנערה תבכר לוותר על חיי אושר ובלבד שלא תתכחש לכריש שלה.

"שטויות! זה היה רק תירוץ."

"מה היה רק תירוץ?"

"העסק עם הכריש. היא רצתה להיפטר ממני ותפסה את התירוץ הראשון שהזדמן לה."

"לא, לא."

"אני אומר לך שכן."

"אבל למה לכל הרוחות היא תרצה להיפטר ממך?"

"בדיוק. זאת השאלה ששאלתי את עצמי. והנה התשובה: היא התאהבה במישהו אחר. זה בולט לקילומטרים. אין שום הסבר אחר. היא נוסעת לקאן לגמרי בעדי וחוזרת לגמרי נגדי. מובן מאליו שבחודשיים האלה היא העבירה את חיבתה לאיזה ספחת מתועב שפגשה שם."

"לא, לא."

"אל תגיד כל הזמן לא, לא. בטוח שכן. ואני אגיד לך דבר אחד, וזה רשמי - אם אני אי-פעם אמצא את הנחש החלקלק הנכלולי, מומלץ לו לעשות ללא דיחוי את כל הסידורים הדרושים בבית-המרפא החביב עליו, כי אני הולך להיות קשוח איתו. אם וכאשר אמצא אותו, בדעתי לתפוס אותו בצוואר הבהמה שלו, לנער אותו עד שיעלה קצף ואז להפוך את הפְּנים שלו כלפי חוץ ולהכריח אותו לבלוע את עצמו."

במילים אלה הוא פרץ החוצה בסערה. המתנתי רגע או שניים עד שהדרך תתפנה, ושמתי פעמי לחדר ההסבה. מכבר ידועה נטייתן של הנקבות לקנן בחדרי הסבה אחרי ארוחת הערב, וציפיתי למצוא שם את אנג'לה. היה בכוונתי להחליף איתה מילה.

כמו שציינתי, ייחסתי אמינות נמוכה לתיאוריה של טאפי על טיפוס ערמומי שגנב את לב הנערה בקאן, וראיתי בה לא יותר מרוטב תפוחים לא מאוזן של גבר מתאבל. מובן שהכריש, ושום דבר זולת הכריש, הוא שהקפיא זמנית את לבלוב האהבה. הייתי משוכנע שמילה או שתיים עם הדודנית בנקודה זו יבהירו הכל.

כי לומר את האמת, לא התקבל על דעתי שנערה בעלת אופי מתוק כמו שלה לא תתרשם עד למעמקיה מהמחזה שנגלה לה הערב בזמן הארוחה. אפילו סֶפינגס, רב-המשרתים של הדודה דהליה, אדם קר ושווה-נפש בדרך-כלל, השתנק מרוב תדהמה וכמעט נפל כשטאפי דחה את הנונט דה פולה אנייס סורל, בעוד המשרת מעמדתו ליד תפוחי האדמה לטש עיניים כאילו ראה מקסם שווא. פשוט סירבתי להאמין באפשרות שמעשה כה רב-משמעות יחמוק מעיניה של אנג'לה. ציפיתי למצוא אותה בחדר ההסבה וליבה שותת חופשי,

מוכנה ומזומנה לפיוס מיידי.

מכל מקום, כשנכנסתי לחדר ההסבה, רק עיניה של הדודה דהליה פגשו את עיני. המבט שנתנה בי בעת שריחפתי לתוך שדה הראייה נדמה לי קצת מפוקפק, אבל מאחר שזה עתה הייתי עד לייסוריו של טאפי, ייחסתי אותו לעובדה שגם היא כמותו דילגה על התפריט. אי אפשר לצפות מדודה ריקה לזרוח כמו דודה מלאה.

"אוה, זה אתה?" היא אמרה.

כן, כמובן, זה הייתי אני.

"איפה אנג'לה?" שאלתי.

"הלכה לישון."

"כבר?"

"היא אמרה שיש לה כאב ראש."

"הממ."

זה לא מצא חן בעיני. נערה שרואה את אהובה בנפרד מוחל בדרמטיות על האוכל שלו אינה הולכת למיטה עם כאב ראש, אם האהבה לבלבה שוב בליבה. היא נשארת בסביבה ושולחת אליו מבט מתחטא מתחת לריסים מצועפים, ובאופן כללי משתדלת ליידע אותו שאם יש את נפשו להתכנס סביב לשולחן עגול ולמצוא נוסחת פשרה, היא לגמרי בעד. כן, אני חייב לומר שהללכת לישון הזה קצת הטריד אותי.

"הלכה לישון, אהה?" מלמלתי, שוקל את הדברים.

"בשביל מה אתה צריך אותה?"

"חשבתי שתרצה לצאת לשוטט ולפטפט."

"אתה יוצא לשוטט?" שאלה הדודה דהליה, מפגינה עניין פתאומי, "איפה?"

"פה ושם."

"אז אולי תוכל לעשות משהו למעני."

"רק תגידי."

"זה לא יגזול ממך הרבה זמן. אתה מכיר את השביל שמוביל מעבר לחממה אל גינת המטבח. אם תמשיך בשביל תגיע לבריכה."

"נכון."

"האם תוכל לקחת חבל חזק וללכת לאורך השביל עד שאתה מגיע לבריכה..."

"לבריכה, כן."

"...ולמצוא שם אבן כבדה ויפה - גם לבנה גדולה תתאים."

"אני מבין," אמרתי, למרות שלא, "אבן או לבנה. כן, ואז?"

"ואז," אמרה קרובתי, "בבקשה תקשור כמו ילד טוב את החבל ללבנה ותסובב סביב לצוואר הארור שלך ותקפוץ לתוך הבריכה ותטביע את עצמך. אחרי כמה ימים אבקש שידוגו ויקברו אותך, כי אני בוודאי ארצה לרקוד על הקבר."

גיששתי בערפל סמיך עוד יותר מקודם. ולא רק גיששתי בערפל - גם נפגעתי. אני זוכר שקראתי ספר שבו נערה "נמלטה לפתע מן החדר, פוחדת להישאר מחמת המילים האיומות שינשרו משפתיה, נחושה בדעתה שלא לשהות עוד יום אחד נוסף בבית זה שבו עולבים בה, ואין איש שיבין לליבה."

גם אני הרגשתי ככה.

ואז הזכרתי לעצמי שחייבים להתחשב באישה שיש בתוכה רק חצי כף מרק, וסכרתי את מענה החימה החריף שכבר נח על שפתי.

"על מה את מדברת?" אמרתי בעדינות, "נראה שאת כועסת על ברטראם."

"כועסת!"

"כועסת בעליל. ומה מקור הטינה הבלתי מוסתרת?"

אש פתאומית התלקחה בעיניה וחרכה את שערי.

"מי החמור, מי השוטה, מי האוויל המשריש שהדיח אותי בניגוד לדעתי השקולה, לא לאכול ארוחת ערב? הייתי יכולה לצפות..."

ראיתי שניחשתי נכון מה הגורם למצב-הרוח המוזר.

"זה בסדר, דודה דהליה. אני יודע בדיוק איך את מרגישה. קצת חלולה בפנים, מה? אבל יבוא קץ לייסורים. אילו אני את, הייתי מתגנב למטה אחרי שיושבי הבית פרשו לשנת הלילה, ופושט על המזווה. גונב לאוזני שיש שם פשטידת בשר וכליות טובה ששווה בדיקה. חזקי באמונתך, דודה דהליה," דחקתי בה, "לא יארך הזמן והדוד טום יפתח בחקירות ודרישות נוטפות חיבה ודאגה."

"הוא יתחיל? אתה יודע איפה הוא עכשיו?"

"לא ראיתי אותו."

"הוא בחדר העבודה שלו כובש את פניו בידיו, וממלמל על ציוויליזציה וכורי מצרף."

"אה? למה?"

"כי בזה הרגע נאלצתי לבשר לו בכאב שאנטול הגיש מכתב התפטרות."

אני מודה שהתנודדתי.

"מה?"

"מכתב התפטרות. כתוצאה מהתוכנית המטומטמת שלך. מה ציפית שטבח צרפתי רגיש וחם מזג יעשה אם אתה הולך ואומר לכולם לא לגעת באוכל? נמסר לי שכאשר שתי המנות הראשונות הושבו ריקם אל המטבח, הוא כל-כך נפגע שבכה כמו ילד, וכששאר הארוחה באה בעקבותיהן, הוא הגיע למסקנה שהכל עלבון מכוון ומתוכנן, והחליט להחזיר את כתב המינוי."

"שאני אמות!"

"אתה יכול באמת להגיד 'שאני אמות'! אנטול, מתנת אלוהים למיצי העיכול, נמוג כמו אגל טל על שושנה, והכל בגלל הטמטום שלך. אולי עכשיו אתה מבין למה אני רוצה שתלך ותקפוץ לבריכה. היה עלי לחזות שאיזה אסון זוועתי יתרגש על הבית הזה כמו מכת ברק אם אי-פעם תצליח להשתחל לתוכו ותנסה להיות חכם."

ללא ספק מילים קשות בין דודה לאחיין, אבל לא הייתה בליבי טינה. האמת חייבת להיאמר שמזווית מסוימת אפשר לחשוב שברטראם טעה במידה מסוימת.

"אני מצטער."

"מה מועיל לי שאתה מצטער?"

"פעלתי כפי שחשבתי לנכון."

"בפעם הבאה תפעל כפי שאתה חושב ללא נכון. אולי אז נצא רק בפגיעות גוף."

"הדוד טום לא מעודד מכל זה, את אומרת?"

"הוא נאנק כמו נשמה אבודה, וכל סיכוי שהיה לי אי-פעם להוציא ממנו את הכסף הזה, התנדף."

מישששתי את סנטרי והגיתי. איש אינו מיטיב לדעת ממני מה נוראה תהיה המהלומה עבור הדוד טום אם אנטול יעזוב.

כבר סופר בדברי-ימים אלה, שסחף-ים מוזר זה שהדודה דהליה קשרה את גורלה בגורלו, נראה תמיד כמו פטרודקטיל למוד סבל, והסיבה לכך היא שכל אותן שנים שבהן עשה את המיליונים שלו במזרח הרחוק זרעו הרס במערכת העיכול שלו, והטבח היחיד שמסוגל להכניס אוכל לדוד טום בלי לחולל מתחת לכפתור המותנייה השלישי שלו משהו שנראה כמו שבוע הקשיש במוסקבה, היה אותו אנטול ברוך הכשרונות.

משולל אנטול, כל מה שאפשר לצפות מדוד טום להעניק לאשת ח' הוא מבט עקום. כן ללא ספק, הדברים עלו על דרך חתחתים, ואני חייב להודות שמצאתי את עצמי, רגע לפני הירידה לדפוס, קצת נטול רעיונות קונסטרוקטיביים.

עם זה שמתי מבטחי בכך שמשהו כזה יצוץ במוחי בקרוב ושמרתי על ארשת פנים אמיצה.

"רע," הסכמתי. "רע למדי, בלי שום ספק. מכה נוראה לכולם כאחד. אבל אל דאגה, דודה דהליה, אני כבר אדאג שהכל יבוא על מקומו בשלום."

כבר דנתי בקושי להתנודד כשיושבים, וציינתי שזו משימה שאני, כשלעצמי, אינני מסוגל לבצע. לתדהמתי, הדודה דהליה עשתה את זה עכשיו, ככל הנראה ללא מאמץ. היא הייתה תקועה היטב בתוך כורסה עמוקה, ועם זה התנודדה כמו בכור שטן, ומין מבע של אימה עיווה את פניה.

"אם תעז לנסות עוד אחת מהתוכניות המטורפות שלך..."

ראיתי שאין טעם לפנות אליה בהיגיון, היא לא הייתה במצב-רוח המתאים. הסתפקתי איפוא במחוות יד של השתתפות בצער, ועזבתי את החדר. אם זרקה אחרי עותק מכורך בכריכה נאה של כתבי אלפרד לורד טניסון או לא - אינני יודע. ראיתי אותו מונח על השולחן לצידה, וכשסגרתי את הדלת היה לי הרושם שחפץ קהה מתרסק על הפאנל, אבל הייתי טרוד מכדי להבחין בפרטים.

אני מכה על חטא שלא לקחתי בחשבון את האפקט האפשרי של הימנעות פתאומית מצד רוב החבורה על אדם בעל טמפרמנט פרובנסאלי אימפולסיבי כאנטול. היה עלי לזכור שהגאלים האלה אינם בנויים לזה. נטייתם לצאת מהכלים לנוכח ההתגרות הקלה ביותר היא מן המפורסמות. האיש ללא ספק הכניס את הנשמה לנונט דה פולה, ומראה המנות החוזרות אל המטבח בוודאי חתך כמו להב בבשרו.

בכל אופן, את החלב שנשפך אין להשיב, ואין טעם להתעכב עליו. המטרה שניצבה עכשיו בפני ברטראם הייתה להשיב את הסדר על כנו, ולצורך זה פסעתי על המדשאה שרוי במחשבות, כשלפתע שמעתי גניחה כל-כך אבודה, שחשבתי שהיא ודאי בוקעת מהדוד טום שנמלט מן השבי ובא לגנוח בגן.

אבל כשהבטתי סביב לא הבחנתי בדודים. מבולבל, היה בדעתי לשוב למחשבותי, כאשר שוב נשמע הקול, ובהציצי לתוך הצללים הבחנתי בדמות מטושטשת ישובה על אחד מהספסלים הכפריים האלה שהיו פזורים בנדיבות בשטח הגן, ודמות מטושטשת אחרת עומדת לידה. מבט שני נוקב יותר, והעובדות היו בידי.

הדמויות המטושטשות לפי סדר הופעתן היו גאסי פינק-נוטל וג'יבס. ומה שגאסי עשה, גונח לו במין צורה שכזאת, היה נשגב מבינתי.

כלומר, הוא לבטח לא שר. כשהתקרבתי הוא נתן הדרן, וזאת ללא ספק היתה גניחה. יתר על כן, יכולתי עכשיו לראותו בבירור, וחזותו היתה חבוטה בעליל.

"ערב טוב, אדוני," אמר ג'יבס, "מר פינק-נוטל אינו חש בטוב."

וגם אני לא. גאסי השמיע קולות חלושים מבעבעים, ולא יכולתי עוד לכחש שמשהו חמור מתרחש אצלו. כלומר, אני יודע שנישואים הם עסק כבד למדי, ולעיתים תכופות כשבחור תופס שאבוד לו, מעיו קצת חמרמרים, אבל מעולם לא נתקלתי במאורס טרי שלקח את זה כל-כך קשה כמו גאסי.

הוא הרים מבט. עיניו היו כבויות, וידיו לפתו את העשב.

"להתראות, ברטי," הוא אמר וקם ממקומו.

הבחנתי בטעותו.

"אתה מתכוון 'האלו'?"

"לא, אני מתכוון להתראות. אני הולך."

"הולך לאן?"

"לגן המטבח. להטביע את עצמי."

"אל תהיה חמור."

"אני לא חמור... אני חמור, ג'יבס?"
"זה אולי קצת נמהר, אדוני."
"להטביע את עצמי, אתה מתכוון?"
"כן, אדוני."
"לדעתך, באופן כללי, לא להטביע את עצמי?"
"לא הייתי ממליץ על זה, אדוני."
"בסדר, ג'יבס. אני מקבל את פסיקתך. אחרי הכל, גברת טראוורס לא תשמח למצוא גופה נפוחה צפה בבריכה שלה."
"נכון, אדוני."
"והיא הייתה מאוד חביבה אלי."
"כן, אדוני."
"וגם אתה היית מאוד חביב אלי, ג'יבס."
"תודה, אדוני."
"וגם אתה, ברטי. מאוד חביב. כולם היו מאוד חביבים אלי. מאוד-מאוד חביבים. באמת מאוד חביבים. אין לי שום תלונה. בסדר, אני אלך לטייל במקום זה."
עקבתי אחריו כששירך דרכו לתוך החשכה, ועיני יוצאות מחוריהן.
"ג'יבס," אמרתי - אני מוכן להודות שבסערת רגשותי פעיתי כמו טלה שמבקש להסב את תשומת-ליבה של הכבשה-ההורה - "מה כל זה לעזאזל?"
"מר פינק-נוטל אינו חש בטוב. הוא עבר חוויה קשה."
ניסיתי לחבר תקציר של אירועים קודמים.
"השארתי אותו עם העלמה באסט."
"כן, אדוני."
"ריככתי אותה."
"כן, אדוני."
"הוא ידע בדיוק מה עליו לעשות. אימנתי אותו ביסודיות בכל פרטי הפעולה."
"כן, מר פינק-נוטל דיווח לי."
"ובכן..."
"צר לי לומר, אדוני, שאירעה תקלה קלה."
"אתה מתכוון שמשהו השתבש?"
"כן, אדוני."
זה נשגב מבינתי. הרגשתי כאילו מוחי מתנודד על כיסאו.
"אבל איך משהו יכול היה להשתבש? היא אוהבת אותו, ג'יבס."
"האומנם, אדוני?"
"היא אמרה לי, בלי שום ספק. כל מה שהיה עליו לעשות זה להציע נישואים."
"כן, אדוני."
"והוא לא?"
"לא, אדוני."
"אז על מה לעזאזל הוא דיבר?"
"טריטונים, אדוני."
"טריטונים?"

"כן, אדוני."

"אבל למה הוא דיבר על טריטונים?"

"הוא לא רצה לדבר על טריטונים, אדוני. הבנתי ממר פינק-נוטל שלא היה דבר רחוק יותר ממחשבתו."

פשוט לא תפסתי מה הולך פה.

"אבל אי אפשר להכריח אדם לדבר על טריטונים."

"מר פינק-נוטל נפל קורבן לעווית פתאומית ומצערת של העצבים, אדוני. הוא אומר שכשמצא את עצמו בגפו בחברת הגברת הצעירה, קור רוחו אבד לו. בנסיבות כאלה, גברים נוטים לדבר באקראי ואומרים את הדבר הראשון שעולה במוחם. במקרה של מר פינק-נוטל היה זה הטריטון ודרך הטיפול בו בבריאות ובחולי."

הקשקשים נפלו מעל עיני.[42] גם לי זה קורה לפעמים בשעת משבר. אני זוכר שפעם החזקתי רופא שיניים עם מקדח בסמוך לאחד הניבים התחתונים שלי, ועיכבתי אותו כעשר דקות בסיפור על סקוטי, אירי ויהודי. זה אוטומטי לגמרי. כל פעם שהוא שניסה לקדוח אמרתי "הוטס מון," "בֶּגוֹרָה" ו"אוֹי וֵיי." כאשר אומץ ליבו של מישהו נוטש אותו הוא נוטה ללהג.

יכולתי לשים את עצמי במקומו של גאסי. יכולתי לתאר לעצמי את התמונה. הוא והבאסט לבדם, יחד בדממת הערב. ללא ספק, כמו שיעצתי, הוא כבר נתן את הקטע על השקיעה ונסיכת הפיות וכן הלאה, ואז הגיע לנקודה שבה היה עליו להגיד שהוא רוצה להגיד לה משהו. בשלב זה, אני מניח, היא השפילה את עיניה ואמר "אה, כן?"

אז, אני מניח שהוא אמר שזה דבר בעל חשיבות, ולכך תגובתה הייתה, קרוב לוודאי, משהו בנוסח "באמת?" או "האומנם?" או אולי שאיפת אוויר חטופה. ואז עיניהם נפגשו, כמו עינַי ועיני רופא השיניים, ומשהו לפת פתאום את גאסי בקרקעית הבטן, הכל הסתחרר, והוא שמע את עצמו מתחיל לדבר על טריטונים. אכן, הצלחתי לעקוב אחרי הפסיכולוגיה.

ואף-על-פי-כן כעסתי על גאסי. ברגע שהתברר לו שהוא מדגיש את מוטיב הטריטון יתר על המידה, היה עליו כמובן לרדת מהשידור, אפילו אם משמעות הדבר לשבת ולא להוציא הגה. לא חשוב עד כמה הוא מתרגש, חייבת להיות די בינה בקודקודו להבין שהוא תוקע מקל בגלגלים. שום נערה, אחרי שהובילו אותה להאמין שבחור עומד להערות את ליבו לרגליה בלהט אהבה, לא תשמח לגלות שהנושא נדחה לפתע לטובת סלמנדראיים.

"גרוע, ג'יבס."

"כן, אדוני."

"וכמה זמן נמשך המטרד?"

"זמן בלתי זניח, למיטב הבנתי, אדוני. לדברי מר פינק-נוטל, הוא סיפק לעלמה באסט מידע מלא ומקיף לא רק בנוגע לטריטון המצוי, אלה גם על הזנים המצויץ והמאוצבע. הוא סיפר לה שבעונת הרביה הטריטונים שוכנים במים ומתקיימים על ראשנים, זחלי יתושים וסרטנונים. לאחר מכן הם עושים את דרכם ליבשה וניזונים מחלזונות ותולעים. הוא סיפר שלטריטונים הצעירים יש שלושה זוגות של זימים דמויי נוצה, והוא בדיוק ציין שברוב המינים יש הבדלים מורפולוגיים בין הזוויגים, כאשר הגברת הצעירה קמה ואמרה שהיא חושבת שהיא צריכה ללכת הביתה."

"ואז..."

"היא הלכה, אדוני."

עמדתי, שקוע במחשבות. יותר ויותר התחוור לי עד כמה גאסי הוא טיפוס שקשה במיוחד לעזור לו. נראה היה שהוא סובל מליקוי חמור בליטוש וגימור. במאמץ עליון אתה מתמרן אותו לעמדה שממנה כל שעליו לעשות הוא להסתער קדימה, ובמקום להסתער קדימה הוא הולך לצדדים ומחמיץ לגמרי את המטרה.

"בעיה, ג'יבס."

"כן, אדוני."

בנסיבות שמחות יותר, כמובן, הייתי מבקש מג'יבס לפרוש את נקודת מבטו על הפרשה, אבל אחרי מה שקרה בקשר לזיג שפתי היו חתומות.

"טוב, אני צריך לחשוב על זה."

"כן, אדוני."

"להשחיז קצת את המוח כדי למצוא מוצא."

"כן, אדוני."

" לילה טוב, ג'יבס."

"לילה טוב, אדוני."

הוא ריצד משם והותיר ברטרם ווסטר אפוף הרהורים, ניצב ללא ניע בינות לצללים. חשבתי שממש קשה לדעת מה הכי טוב לעשות.

---

40. nonnettes de poulet Agnes Sorel: תופיני עוף בנוסח אנייס סורל (שהיתה אהובתו הרשמית של המלך שארל הש
במאה ה-15).

41. cèpes à la Rossini: פטריות יער נוסח ר

42. הברית החדשה, מעשה השליחים, ט' 18: "וכרגע נפלו מעל עיניו כמו קשקשים ותיפקחנה פתאום" - מתייחס להתגלו
שאול התרסי (פאולוס) בדרך לדמשק.

פרק 12

אינני יודע אם זה קרה לכם אי-פעם, אבל שמתי לב שאצלי, כשניצבת בפני בעיה מסובכת, שנראית באותו רגע מתעתעת ומתסכלת, הרבה פעמים שנת לילה טובה מביאה את הפיתרון עם שחר.

כך קרה הפעם.

נדמה לי שהאנשים העוסקים בנושאים כאלה אומרים שזה קשור למוח התת-מודע, ובהחלט ייתכן שהם צודקים. לא הייתי מנחש בעצמי שיש לי מוח תת-מודע, אבל אני מניח שבטח יש לי כזה בלא ידיעתי, כי אין ספק שהוא עבד והזיע בתא שלו בעוד ווסטר הגשמי נם את השמונה שעות.

כי ברגע שפקחתי את עיני למחרת ראיתי את האור. אני לא מתכוון באופן מילולי, כי את זה ברור שראיתי. מה שאני מתכוון זה שגיליתי שכל העסק פתור לפרטיו ולדקדוקיו. המוח התת-מ' החביב והטוב סיפק את הסחורה, וראיתי בדיוק איזה צעדים יש לנקוט כדי להציב את פינק-נוטל בשורות הרומֵאוֹאים הפעילים.

אם תקדישו לי רגע מזמנכם היקר, הייתי רוצה לדון באותה שיחה שהוא ואני ניהלנו בגן בערב הקודם. לא בעניין הנוף המרצד, אני לא מתכוון לזה, כי אם בפיסקאות המסכמות של הדיון. תזכרו אולי שכאשר אמר לי שמעולם לא נגע במשקה אלכוהולי נדתי קצת בראשי, כי חששתי שזה עלול להחליש את מעמדו בכל הנוגע להגשת הצעות נישואים.

ואומנם האירועים הוכיחו שהיה בסיס לחששותי.

בשעת מבחן, כששום דבר פרט למיץ תפוזים בתוכו, גאסי היה כישלון חרוץ. הנסיבות דרשו מילות תשוקה מותכת שיפלסו נתיב דרך הבאסט כמו מרצע מלובן בגוש חמאה, ואילו הוא לא הצליח להגות אפילו הברה אחת שיש בה כדי להעלות סומק בלחיי הצניעות. במקום זה נתן הרצאה, אומנם רהוטה אך בנסיבות אלה לא במקומה, על טריטונים.

אי אפשר לכבוש לב נערה רומנטית בטאקטיקות כאלה. מובן מאליו שלפני כל ניסיון לקדם אותו הלאה, יש לגרום לגאסי להתנער מכבלי עכבות העבר ולתדלק. בסיבוב הבא מול הבאסט יש להכניס לזירה פינק-נוטל משופר ושופע ביטחון. רק בדרך זו יוכל המורנינג פוסט לגבות את העשרה שילינג או כמה שזה עבור מודעה בענין מועד הכלולות.

משהגעתי למסקנה זו מצאתי שהשאר פשוט מאוד, ועד שג'יבס הביא את התה כבר התוויתי תוכנית מפורטת. עמדתי להציגה בפניו - למעשה כבר התחלתי ב"תשמע, ג'יבס" המקדים - כאשר טאפי הגיע וקטע את שיחתנו.

הוא נכנס חפוי ראש אל החדר, וליבי נכמר לראות שהשינה לא היטיבה עם מראה השבר כלי האומלל. למעשה אפשר לומר שהוא נראה אפילו יותר אכול עש מקודם. אם תוכלו לשוות בדמיונכם בולדוג שזה עתה נבעט בצלעות והחתול גנב לו את ארוחת הערב, תהיה לפניכם תמונה של הילדברנד גלוסופ שראיתי מולי.

"לכל הרוחות, טאפי, גווייה יקרה," אמרתי בדאגה, "אתה נראה קצת כחול בשוליים."

ג'יבס גלש החוצה בדרכו הצלופחית המנומסת, ואני רמזתי לשרידים לשבת.

"מה קרה?" שאלתי.

הוא הטיל עוגן על המיטה שלי, ולמשך זמן-מה ישב ונבר דומם בכיסוי המיטה.

"ברטי, עברתי בשבעה מדורי גיהינום."

"עברת איפה?"

"בגיהינום."

"בגיהינום? ומה הביא אותך לשם?"

הוא שב והשתתק, ובהה נכחו בעיניים נוגות. עקבתי אחרי מבטו וראיתי שהוא מתבונן בתצלום מוגדל של

דודי טום במדי הבונים החופשיים שניצב על האח. שנים אני מנסה לדבר בהיגיון עם הדודה דהליה על עניין התצלום, ואף הצעתי לה שתי חלופות: א. לשרוף את הדבר הזה; ב. אם היא חייבת לשמור אותו, לשכן אותי בחדר אחר כשאני בא לבקר. אבל היא סירבה. היא אומרת שזה מועיל לי. לדעתה זה מכניס בי משמעת, ומלמד אותי שלחיים יש גם צד אפל ושלא הביאו אותנו לעולם רק למטרות הנאה.

"תסובב את התמונה לקיר אם היא מכאיבה לך, טאפי," אמרתי ברכות.

"אה?"

"התצלום של הדוד טום מנצח על המצעד."

"לא באתי הנה לדבר על תצלומים. באתי לקבל אהדה."

"ותקבל אותה. מה הבעיה? מודאג בקשר לאנג'לה, אני מניח. טוב, אל דאגה. יש לי תוכנית מוצלחת אחרת איך לכתר את החסילונית הצעירה. אני ערב לך שעוד לפני בוא השמש היא תיפול על צווארך."

הוא נבח בקול חד.

"בטח!"

"נו, טאפי!"

"הה?"

"די, טאפי. אני אומר לך שאעשה זאת. בדיוק כשנכנסת התחלתי לתאר את התוכנית שלי לג'יבס. רוצה לשמוע?"

"אני לא רוצה לשמוע על שום תוכנית זוועתית שלך. אין תועלת בתוכניות. היא הלכה והתאהבה בבחור אחר, ועכשיו היא לא סובלת את הפרצוף שלי."

"שטויות."

"זה לא שטויות."

"אני אומר לך, טאפי, כאדם הבקיא בנפש האישה, שהאנג'לה הזאת עדיין אוהבת אותך."

"טוב, זה לא נראה ככה אתמול במזווה."

"הלכת למזווה בלילה?"

"כן."

"ואנג'לה הייתה שם?"

"היא הייתה. וגם הדודה שלך. וגם הדוד."

ראיתי שאני חייב להתעדכן. כל זה היה חדש לי. התארחתי בברינקלי קורט לעיתים די תכופות, ולא היה לי מושג שהמזווה משמש מרכז לחיי חברה. הוא כנראה נעשה דומה יותר למזנון במסלול מירוצים.

"ספר לי את כל הסיפור במילים שלך," אמרתי, "ואל תחסיר פרט, זעיר ככל שיהיה, שכן לעולם אין לדעת כמה משמעותי עשוי להיות פרט טריוויאלי לכאורה."

הוא בחן לרגע את התצלום בעגמומיות גוברת.

"בסדר," אמר, "זה מה שקרה. אתה מכיר את דעתי על אותה פשטידת בשר וכליות."

"אמת."

"ובכן, בסביבות אחת בלילה חשבתי שהבשילה השעה. חמקתי מחדרי וירדתי במדרגות. הפשטידה כאילו קראה לי."

הנהנתי. ידעתי שפשטידות עושות את זה.

"הגעתי למזווה. שלפתי את הפשטידה. הנחתי אותה על השולחן. מצאתי סכין ומזלג. הבאתי מלח, חרדל ופלפל שחור. היו שם כמה תפוחי-אדמה קרים והוספתי אותם. עמדתי להתחיל לאכול כשפתאום שמעתי קול מאחורי, והדודה שלך עמדה בפתח הדלת. בחלוק כחול-צהוב."

"מביך."

"מאוד."

"בטח לא ידעת לאן להסתכל."

"הסתכלתי על אנג'לה."

"היא באה עם הדודה?"

"לא. עם הדוד, כעבור דקה או שתיים. הוא לבש פיג'מה סגולה ונשא אקדח. ראית פעם את הדוד שלך עם פיג'מה סגולה ואקדח?"

"מעולם לא."

"לא החמצת הרבה."

"אמור לי, טאפי," שאלתי, להוט לוודא, "בקשר לאנג'לה, האם הייתה התרככות כלשהי במבטה כשהיא נעצה אותו בך?"

"היא לא נעצה אותו בי. היא נעצה אותו בפשטידה."

"היא אמרה משהו?"

"לא מייד. הראשון שדיבר היה הדוד שלך. הוא אמר לדודה שלך 'חי נפשי, דהליה, מה את עושה כאן?' ולזה היא ענתה 'אם אתה כבר שואל, סהרורי עליז שלי, אז מה אתה עושה כאן?' ודודך אמר שהוא חשב שיש פורצים בבית כי הוא שמע קולות."

הנהנתי שוב. הבנתי את הסיפור. מאז שמצאו את חלון חדר השירותים פתוח בשנה ששיינינג-לייט הודח ממירוץ סֶזארוויץ' הדוד טום פיתח תסביך פורצים. אני עוד זוכר את הרגשתי כשבאתי לבקר בפעם הראשונה אחרי שהתקין סורגים על כל החלונות וניסיתי להוציא את הראש החוצה כדי לשאוף קצת אוויר צח, וכמעט ריסקתי לי את הגולגולת על שבכת ברזל מהסוג שהיה בשימוש בימי-הביניים בבתי-הסוהר היותר שמורים.

"'איזה מין רעשים?' שאלה הדודה שלך. 'רעשים מוזרים,' אמר הדוד. ואנג'לה, האַיָה הקטנה, עם בוהק מתכת מרושע בקולה, אמרה 'בטח שמעת את מר גלוסופ אוכל'. ואז היא באמת נתנה בי מבט. זה היה מבט של פליאה ותיעוב, מהסוג שאישה מאוד רוחנית נותנת באיש שמן שגומע מרק במסעדה, מסוג המבטים שגורמים לבחור להרגיש שיש לו מותניים גודל ארבעים ושש וגלילי בשר עודף גולשים לו סביב הצווארון. ובאותו קול לא נעים היא הוסיפה: 'הייתי צריכה לספר לך, אבא, שמר גלוסופ אוהב לאכול ארוחה דשנה שלוש או ארבע פעמים במשך הלילה. זה מחזיק אותו עד ארוחת הבוקר. יש לו תיאבון מדהים. אתה רואה, הוא כמעט חיסל פשטידת בשר וכליות גדולה'."

הוא אמר מילים אלה בהתרגשות גדולה. עיניו נצצו באור מוזר והוא חבט על המיטה בפראות באגרוף שכמעט נחת על רגלי.

"וזה מה שכואב לי, ברטי. זה מה ששורף אותי. אפילו לא התחלתי את הפשטידה! אבל ככה זה נשים."

"הנקבה האלמותית."

"והיא המשיכה עם ההערות שלה. 'אין לך מושג,' היא אמרה, 'עד כמה מר גלוסופ אוהב אוכל. הוא פשוט חי בשביל זה. הוא אוכל שש או שבע ארוחות ביום, ואז מתחיל שוב אחרי שהוא הולך לישון. אני חושבת שזה די מופלא.' הדודה שלך גילתה עניין, ואמרה שזה מזכיר לה נחש בּוֹאה. אנג'לה שאלה אם היא לא מתכוונת לפיתון, והן התווכחו לאיזה מן השניים הכוונה. הדוד שלך, בינתיים, הסתובב ונופף באקדח שלו עד ששום נפש חיה לא הייתה בטוחה בקירבתו, והפשטידה רבצה לה על השולחן, ואני לא יכול לגעת בה. אתה מתחיל להבין למה עברתי גיהינום."

"לגמרי. זה בטח לא היה נעים."

"בסופו של דבר הדודה שלך ואנג'לה יישבו את הוויכוח ביניהן והחליטו שאנג'לה צדקה ואני מזכיר להן פיתון. קצת אחרי זה כולנו חזרנו לחדרים, ואנג'לה הזהירה אותי בטון אמהי לא לעלות מהר במדרגות. אחרי שבע או שמונה ארוחות מלאות, היא אמרה, גבר עם מבנה כמו שלי צריך להיזהר, מחשש לשבץ. היא אמרה

שאצל כלבים זה אותו דבר. אם הם נעשים מפוטמים מדי, צריך להשגיח שלא ירוצו במעלה המדרגות כי זה גורם להם להתנשף ומזיק ללב שלהם. היא שאלה את דודתך אם היא זוכרת את הספאנייל המנוח אמברוז, והדודה אמרה, 'אמברוז היקר המסכן, אי אפשר היה להרחיק אותו מפח הזבל', ואנג'לה אמרה 'בדיוק, אז בבקשה תיזהר, מר גלוסופ'. ואתה עוד אומר לי שהיא עדיין אוהבת אותי!"

ניסיתי בכל מאודי לעודד.

"קינטורים של ילדוּת, ההז?"

"קינטורים של ילדות, בטח. פשוט נמאסתי עליה. פעם פיסגת חלומותיה, ועכשיו פחות מהעפר מתחת לגלגלי מרכבתה. היא התאהבה בבחור הזה, מי שזה לא יהיה, בקאן, ועכשיו היא לא מסוגלת להסתכל עלי."

הרמתי גבה.

"טאפי היקר, אתה לא מפגין את התבונה הרגילה שלך בעניין הזה של הבחור-של-אנג'לה-בקאן. אם תסלח לי שאומר זאת, יש לך אידֶה-פיקְס."

"מה?"

"אידה-פיקס. אתה יודע. מהדברים האלה שיש לאנשים. כמו מחשבת השווא של הדוד טום שכל מי שמוכרים אפילו קצת למשטרה אורבים בגן וממתינים לשעת כושר לפרוץ הביתה. ככה אתה מדבר על הבחור בקאן. לא היה שום בחור בקאן, ואני אגיד לך למה אני בטוח בזה. במשך החודשיים האלה בריביירה אני ואנג'לה לא נפרדנו לרגע. אם מישהו היה מרחרח סביבה הייתי מאתר אותו מייד."

הוא קפץ. יכולתי לראות שזה עשה עליו רושם.

"אוה, אז אתה אומר לי שכל הזמן הזה בקאן היא הייתה איתך?"

"אני לא חושב שהיא אמרה שתי מילים למישהו אחר, חוץ מכמובן מילות נימוסין ליד השולחן בחדר האוכל או הערה מקרית בקרב ההמון בקזינו."

"אני מבין. אתה אומר שכל דבר מסוג רחיצה משותפת בים וטיולים לאור הירח היא עשתה רק בחברתך?"

"נכון. זו היתה כבר ממש בדיחה במלון."

"בטח נהנית."

"ברור. תמיד הייתי מסור לאנג'לה."

"אה כן?"

"כשהיינו ילדים היא קראה לעצמה האהובה הקטנה שלי."

"היא קראה לך ככה, ההז?"

"בהחלט."

הוא שקע במחשבות, ואילו אני, שמח שהצלחתי להפיס את דעתו בעניין, המשכתי עם התה שלי. ואז נשמע הגונג מחדר האוכל למטה, והוא זינק כמו סוס קרבות לקול תרועת החצוצרה.

"ארוחת בוקר!" הוא קרא, ונעלם באחת, מותיר אותי להרהורי והגיגי. וככל שהרהרתי והגיתי, כך הלך ונראה לי שהכל בסדר. הבנתי שלמרות הסצינה המכאיבה במזווה, טאפי עדיין אוהב את אנג'לה באותו להט ישן.

משמעות הדבר הייתה שיכולתי להסתמך על התוכנית שהזכרתי שתניב את התוצאות הרצויות, ומאחר שנמצאה לי גם הדרך ליישר את ההדור גאסי-באסט, נראה שאין סיבה לדאגה.

בלב מתרונן פניתי איפוא אל ג'יבס שנכנס לפנות את מגש ארוחת הבוקר.

פרק 13

״ג׳יבס,״ אמרתי.

״אדוני?״

״זה עתה שוחחתי עם טאפי הצעיר, ג׳יבס. האם הבחנת במקרה שהבוקר הוא לא נראה חוגג במיוחד?״

[43]״כן, אדוני. דומה שפניו של מר גלוסופ לקו בחוורונם של הרהורי הלב.״

״בדיוק. הוא פגש את בת-דודתי אנג׳לה במזווה אתמול בלילה, והתפתח דיון כואב למדי.״

״צר לי, אדוני.״

״אפילו לא חצי ממה שצר לו. היא מצאה אותו במחיצת פשטידת בשר וכליות, וככל הנראה נעשתה עוקצנית לגבי אנשים מפוטמים שחיים רק בשביל האוכל.״

״מצער מאוד, אדוני.״

״מאוד. למעשה, רבים היו אומרים שהדין ודברים בין שני אלה הרחיק לכת עד שאין עוד דרך לגשר על פני התהום שנפערה ביניהם. נערה שיכולה לפזר הלצות על פיתוני אדם שאוכלים תשע או עשר ארוחות ביום וצריכים להיזהר לא לעלות מהר במדרגות מחשש להתקף לב, היא נערה שהאהבה בליבה מתה. רבים היו אומרים זאת, הלא כן ג׳יבס?״

״אין להכחיש זאת, אדוני.״

״הם היו טועים.״

״כך אתה סבור, אדוני?״

״לחלוטין. אני מכיר את הנקבות. אי אפשר לסמוך על מה שהן אומרות.״

״אתה סבור שאין לקחת את דברי הביקורת של העלמה אנג׳לה אוֹ פֶּיֶה דֶה לָה לֶטְר,[44] אדוני?״

״אה?״

״אנחנו היינו אומרים, באופן מילולי.״

״באופן מילולי. זו בדיוק כוונתי. אתה יודע איך זה נערות. אי-הסכמה שולית, והן מתפוצצות. אבל מתחת לכל זה עדיין מפעם רגש האהבה הישן. אני צודק?״

״בהחלט, אדוני. המשורר סקוט...״

״טוב ויפה, ג׳יבס.״

״בסדר גמור, אדוני.״

״וכדי שהאהבה הישנה תתחיל לפכות שוב דרוש טיפול נכון.״

״בטיפול נכון, אדוני, כוונתך...״

״טיפול מחוכם. קורטוב עבודה נחשית. ידוע לי מה צריך לעשות כדי לטלטל את אנג׳לה חזרה אל השפיות. אתה מעוניין לשמוע?״

״אם תואיל בטובך, אדוני.״

הצתי סיגריה ונתתי בו מבט נוקב מבעד לעשן המיתמר. הוא המתין בסבלנות רוחשת כבוד שאתחיל לשפוע מילות חוכמה. עלי לציין זאת לזכותו של ג׳יבס, שכל עוד אינו בוחש בקדירה ומערים קשיים ומעקשים, כפי שהוא נוטה לעשות, הוא קהל מצוין. אני לא יודע אם הוא ממש מרותק, אבל הוא נראה מרותק, וזה הדבר הגדול.

״נניח שאתה משוטט ביער עד, ג׳יבס, ופוגש פתאום גור טיגריסים.״

״אפשרות בלתי סבירה ביותר, אדוני.״

״לא חשוב. נניח.״

״בסדר גמור, אדוני.״

"ונניח שאתה יורד על הגור הזה, ונניח גם שהאם שומעת שזלזלו בגור שלה. מה לדעתך תהיה תגובתה של האם הזאת? באיזה מצב רוח אתה סבור שהטיגריסית תתקרב אליך?"

"הייתי מצפה לביטוי כלשהו של מורת רוח, אדוני."

"ובצדק. עקב מה שנקרא אינסטינקט אמהי, אמת?"

"אמת, אדוני."

"יפה, ג'יבס. עכשיו נניח שבזמן האחרון חלה התקררות כלשהי ביחסים בין הגור לבין הטיגריסית. בוא נאמר שהם אפילו לא דיברו זה עם זה בימים האחרונים. האם אתה סבור שזה ישנה משהו מהלהט שבו תזנק האחרונה לעזרת הראשון?"

"לא, אדוני."

"בדיוק. והנה התוכנית שלי, ג'יבס. אני הולך לקחת את דודניתי אנג'לה הצידה לפינה מבודדת ולצלות את טאפי כהוגן."

"לצלות, אדוני?"

ללכלך. להבאיש. להשמיץ. להכפיש. אהיה נחרץ ביותר בקשר לזה, ואומר שלדעתי טאפי הוא במהותו יותר חזיר יבלות מאשר בוגר בית-ספר אנגלי עתיר מוניטין. מה יקרה אז? ליבה של אנג'לה ייקרע לגזרים למשמע ההתקפה. הנמרה האמהית שבה תתעורר. בלי קשר לחילוקי הדעות שהיו להם, היא תזכור שטאפי הוא אהוב ליבה האמיתי, ותזנק להגנתו. מכאן ועד לנפילה אל בין זרועותיו וסתימת הגולל על העבר מפריד רק פסע. מה אתה חושב על זה?"

"זה רעיון מחוכם, אדוני."

"הווסטרים מחוכמים, ג'יבס, מחוכמים ביותר."

"כן, אדוני."

"למעשה אינני מדבר ללא בדיקה של הערכות הפרשנים. התיאוריה כבר הועמדה במבחן."

"האומנם, אדוני?"

"כן, על ידי. והיא פועלת. זה היה כשעמדנו על סלע עדן באנטיב בחודש שעבר, וסתם התבוננו במתרחצים המשתעשעים במים. נערה שקצת הכרתי הצביעה לעבר גבר צולל ושאלה אם אני לא חושב שהרגליים שלו הן זוג הכלונסאות המגוחכות ביותר שהונפקו אי-פעם לבן אנוש. אמרתי שכן, ובמשך כשתי דקות דיברתי באופן סאטירי ושנון על התמוכות של הציפור הזה.

"בתום פרק זמן זה חשתי פתאום כאילו נלכדתי בזנב של סופת ציקלון. היא פתחה בדברי ביקורת על הגפיים שלי עצמי, שלדבריה, ודי בצדק, אין בהן כדי לעורר התפעלות, המשיכה בניתוח גינוני הנימוס שלי, עמוד השדרה המוסרי, האינטלקט, המבנה הגופני הכללי ושיטתי באכילת אספרגוס, והכל בחריפות כה רבה, שעד שסיימה הדבר היחיד שהיה אפשר להגיד לזכות ברטראם היה שככל הידוע מעולם לא ביצע מעשה רצח ולא הצית בית-מחסה ליתומים. חקירה נוספת העלתה שהיא מאורסת לבחור עם הרגליים וערב קודם היה להם ויכוח קטן אם הייתה צריכה או לא צריכה להכריז בפתיחה שניים עלה, עם שבעה ביד אבל בלי אס. באותו ערב ראיתי אותם סועדים זה בחברת זה עם כל הסממנים של הנאה הדדית, וניכר בהם שהמחלוקות יושבו ואהבה שבה להאיר בעיניהם. זה מראה לך, ג'יבס."

"כן, אדוני."

"אני צופה לאותן תוצאות בדיוק מבת-דודתי אנג'לה כשאתחיל לצלות את טאפי. עד ארוחת הצהריים האירוסים ישובו על כנם וטבעת היהלומים-ופלטינה תנצנץ כקדם על אצבעה השלישית. או שמא הרביעית?"

"כנראה שלא עד ארוחת הצהריים, אדוני, המשרתת של העלמה אנג'לה דיווחה לי שהעלמה אנג'לה יצאה במכוניתה השכם בבוקר בכוונה לבלות עם חברים בקירבת מקום."

"טוב, בתוך חצי שעה ממתי שהיא תחזור. זה רק קש וגבבה, ג'יבס, בוא לא נטרח לקצץ אותם."

"לא, אדוני."

"הדבר החשוב בכל זה הוא שבכל הנוגע לאנג'לה וטאפי, אפשר לומר בביטחון שבמהרה הכל ישוב להיות יופי-טופי, וזו מחשבה נעימה מאוד, ג'יבס."

"אמת ויציב, אדוני."

"אם יש משהו שמעצבן אותי זה שני לבבות אוהבים שמתנכרים זה לזה."

"אני מאמץ את האמירה, אדוני."

הנחתי את בדל הסיגריה במאפרה והצתי אחרת, כדי לציין שבכך תם פרק א'.

"טוב ויפה, אם כך. עד כאן לגבי החזית המערבית. נפנה עכשיו לחזית המזרחית."

"אדוני?"

"אני מדבר במשלים, ג'יבס. כוונתי היא שאנחנו ניגשים עכשיו לעניין גאסי והעלמה באסט."

"כן, אדוני."

"כאן, ג'יבס, דרושה גישה ישירה יותר. בטיפול במקרה אוגוסטוס פינק-נוטל עלינו לזכור תמיד שעומד לפנינו אפס."

"מימוזה ביישנית יהיה אולי ביטוי אדיב יותר, אדוני."

"לא, ג'יבס, אפס. ועם אפסים יש לנקוט מדיניות תקיפה, כוחנית, וישירה. עם פסיכולוגיה לא תשיג כלום. אם תרשה לי להזכיר לך, בלי לפגוע ברגשותיך, אתה נפלת בפח של נבירת-יתר בפסיכולוגיה בהקשר לפינק-נוטל, והתוצאה הייתה כישלון חרוץ. ניסית לדחוף אותו מעבר לקו בכך שהלבשת אותו בתחפושת מפיסטופלס ושלחת אותו לנשף מסיכות, במחשבה שגרבוני ארגמן יעצימו אותו. מחשבה עקרה."

"הדבר מעולם לא הועמד במבחן הלכה למעשה, אדוני."

"לא. כי הוא לא הגיע לנשף. וזה מחזק את טענתי. אדם שיוצא במונית לנשף מסיכות ולא מגיע לשם הוא ללא ספק אפס מזן בלתי מצוי. עוד לא פגשתי מישהו עד כדי כך מטומטם שלא הצליח להגיע לנשף מסיכות. אתה פגשת, ג'יבס?"

"לא, אדוני."

"אבל שים לב - כי זו הנקודה שברצוני להדגיש מעל לכל: אפילו אם גאסי היה מגיע לנשף, אפילו אם השילוב של גרבוני ארגמן ומשקפי קרן לא היו גורמים לנערה התקף מסוג כלשהו, אפילו אם היא הייתה מתאוששת מן ההלם ואפילו אם היה עולה בידו לרקוד ובאופן כללי להתרועע - גם אז מאמציך היו עקרים, כי תחפושת מפיסטופלס או לא תחפושת מפיסטופלס, אוגוסטוס פינק-נוטל לעולם לא היה אוזר די אומץ לשטוח את בקשתו. התוצאה היחידה מכל זה הייתה שההרצאה על הטריטונים הייתה ניתנת כמה ימים קודם. ולמה, ג'יבס? לומר לך למה?"

"כן, אדוני."

"כי הוא היה יוצא למבצע האבוד מראש של לעשות את זה על מיץ תפוזים."

"אדוני?"

"גאסי מכור למיץ תפוזים. הוא לא שותה שום דבר אחר."

"לא הייתי מודע לזה, אדוני."

"שמעתי את זה מפיו. אם כתוצאה מפגם תורשתי, או מפני שהוא הבטיח לאמו, או שפשוט זה לא טעים לו, גאסי פינק-נוטל מעולם, לאורך כל הקריירה שלו, לא החליק לגרונו אפילו את הג'ין וטוניק הפשוט ביותר. והוא מצפה, האפס הזה מצפה, ג'יבס, השפן המכווץ הפחדני הזה בדמות אדם, חושב שבאמצעים כאלה הוא יכול להציע נישואים. אני פשוט לא יודע אם לצחוק או לבכות."

"האם אתה רואה בהתנזרות משתייה חיסרון אצל ג'נטלמן המבקש להציע נישואים, אדוני?"

השאלה הדהימה אותי.

"לכל הרוחות," אמרתי בהשתוממות, "אתה בטח יודע את זה. תשתמש בשכל שלך, ג'יבס. תחשוב מה כרוך בהצעת נישואים. זה אומר שבחור הגון ובעל כבוד עצמי צריך לשמוע את קולו-הוא אומר דברים שאילו נאמרו על מסך הקולנוע היו גורמים לו לרוץ לקופה ולדרוש את כספו בחזרה. תן לו לנסות את זה על מיץ תפוזים, ומה יקרה? הבושה חותמת את שפתיו, ואם היא לא עושה את זה, היא גורמת לו לאבד את שלוות נפשו ולהתחיל ללהג. גאסי, כמו שראינו, ליהג על טריטונים מצובעים."

"מאוצבעים, אדוני."

"מאוצבעים מצובעים, זה לא חשוב. הוא קשקש והוא הולך לקשקש שוב, אלא אם כן - וכאן עליך לעקוב אחרי בשום לב, ג'יבס - אלא אם יינקטו מייד הצעדים הדרושים בצינורות המתאימים. רק צעדים תקיפים ומיידיים יפשירו אפס נפסד אפרורי רופס כזה. לכן, ג'יבס, בכוונתי להעשיר מחר את מיץ התפוזים שלו בכמות גדולה של ג'ין."

"אדוני?"

צקצקתי בלשון.

"כבר הערתי לך, ג'יבס," אמרתי בנזיפה, "על הדרך שבה אתה מבטא 'ובכן, אדוני' ו'האומנם, אדוני?', ועלי להודיעך שאני מתנגד באותה חריפות גם ל'אדוני?' שלך, חד וחלק. המילה מרמזת שלדעתך טענתי טענה או התוויתי תוכנית כל-כך משונה שהמוח מהדהד לשמעה. בדוגמה הנוכחית אין שום סיבה להגיד 'אדוני?'. התוכנית שהתוויתי לחלוטין מתקבלת על הדעת ובנויה בהיגיון חד כתער, ולא צריכה לעורר שום אדונימים. או שאתה חולק על זה?"

"ובכן, אדוני..."

"ג'יבס!"

"אני מתנצל, אדוני. הביטוי נפלט ממני בלי משים. מה שהיה בכוונתי לומר, מאחר שאתה דוחק בי, הוא שהפעולה שאתה מציע אכן נראית בעיני בלתי-שקולה ."

"בלתי-שקולה? אני מתקשה להבין אותך, ג'יבס."

"היא כרוכה בסיכון מסוים, לדעתי. לא תמיד פשוט לאמוד את ההשפעה של אלכוהול על מי שאינו מורגל בממריץ כגון זה. הייתי עד להשפעתו המעציבה על תוכים."

"תוכים?"

"חשבתי על אירוע מוקדם בחיי, אדוני, לפני שנכנסתי לעבוד בשירותך. עבדתי אז בשירותו של הלורד ברנקסטר המנוח, שהיה לו תוכי שהלורד היה מסור לו מאוד. יום אחד הציפור היה משום-מה ישנוני, והוד מעלתו, בכוונה להשיב לו את מזגו הערני הרגיל, הגיש לו פרוסת עוגה ספוגה בפורט 84'. התוכי קיבל את הפרוסה בהכרת תודה וצרך אותה בהנאה גלויה. מאידך, כמעט תיכף אחר-כך מנהגו נעשה קדחתני בעליל. הוא נשך את הוד מעלתו באגודל ושר קטע מתוך פזמון ספנים, ולבסוף נפל אל תחתית הכלוב ונשאר שם פרק זמן ארוך כשרגליו באוויר בלי יכולת לזוז. אני רק מציין את זה אדוני, כדי..."

שמתי את האצבע על הכשל הלוגי. הבחנתי בו מהרגע הראשון.

"גאסי איננו תוכי."

"לא אדוני, אבל..."

"לדעתי הגיע הזמן שהשאלה הזאת מהו באמת גאסי הצעיר תידון ותתבהר. הוא חושב כנראה שהוא טריטון זכר, ונראה שלדעתך הוא תוכי. האמת היא שהוא סתם אפס שזקוק למלוא-הכוס באופן נואש ודחוף יותר מאשר נזקק לה איש מעולם. תמו הוויכוחים, ג'יבס. ההחלטה סופית. יש רק דרך אחת לטפל במקרה קשה זה, וזו הדרך שתיארתי בפניך."

"בסדר גמור, אדוני."

"טוב ויפה, ג'יבס. אז זה באשר לזה. עכשיו עוד משהו: שמעת אותי אומר שאני עומד להיכנס לפעולה מחר, וללא ספק תהית מדוע אמרתי מחר. מדוע, ג'יבס?"

"כי אתה סבור, אדוני, שלוּ סוף-מעשה המעשה, הן טוב כי ייעשה מהר?"[45]

"בחלקו, ג'יבס, אבל לא לגמרי. הסיבה העיקרית לקביעת תאריך היעד למחר היא שזהו יום חלוקת הפרס בבית-הספר מארקט סנודסברי, ובו, כידוע לך, גאסי יהיה שר הטקס והמנצח על המחולות. אתה מבין בעצמך שבעירבוב המשקה שלו, לא רק שאנחנו מעצימים אותו להציע נישואים לעלמה באסט, אלא גם מכניסים אותו לכושר שיחזיק את הקהל ממארקט סנודסברי בחבלי קסם."

"למעשה, אדוני, תהרוג שתי ציפורים במכה אחת."

"בדיוק. דרך יפה מאוד להציג את זה. וכעת, עוד פרט שולי. במחשבה שנייה, רצוי לדעתי שאתה תמהל את המיץ, ולא אני."

"אדוני?"

"ג'יבס!"

"אני מתנצל, אדוני."

"אומר לך מדוע אני חושב שזו הדרך הטובה ביותר - אתה בעמדה נוחה להגיע אל החומר. שמתי לב שהוא מוגש לגאסי בכל יום בקנקן נפרד. הקנקן יהיה מונח כנראה במטבח או איפשהו מחר לפני ארוחת הצהריים. לא יהיה לך שום קושי להגניב לתוכו כמה אצבעות ג'ין."

"ללא ספק, אדוני, אבל..."

"אל תגיד אבל, ג'יבס."

"חוששני, אדוני..."

"חוששני אדוני גרוע באותה מידה."

"מה שאני מנסה לומר, אדוני, הוא שצר לי, אבל חוששני שעלי להציב נוֹלֶה פְּרוֹסֶקוּוִי[46] חד-משמעי."

"לעשות מה?"

"מונח משפטי, אדוני, שמציין החלטה לא להמשיך בעניין. במילים אחרות, למרות רצוני העז למלא את משאלותיך באופן כללי, אדוני, במקרה זה אני נאלץ בכל הכבוד לסרב לשתף פעולה."

"כוונתך שלא תעשה את זה?"

"בדיוק, אדוני."

התחלתי להבין איך מרגיש גנרל שזה עתה פקד על הגדוד שלו להסתער קדימה, ואומרים לו שהגדוד לא במצב-רוח לזה.

"ג'יבס," אמרתי, "לא ציפיתי לזה ממך."

"לא, אדוני?"

"בהחלט לא. כמובן, מקובל עלי שלחזק את המיץ תפוזים של גאסי זה לא מהחובות הרגילות שעבורן אתה גובה את הקיצבה החודשית, ואם תתעקש על כל אות בחוזה, אני מניח שאין מה לעשות, אבל תרשה לי לציין שזה לא ממש ברוח הפיאודליזם."

"צר לי, אדוני."

"זה בסדר, ג'יבס. בסדר גמור. אני לא כועס. אני רק פגוע."

"בסדר גמור, אדוני."

"טוב ויפה, ג'יבס."

---

43. מתוך המונולוג "להיות או לא להיות" מאת שקספיר, המלט, מערכה שלישית תמונה ראשונה. תרגום שלונסקי: "האודם ד
של עוז ההחלטה / ילקה מחוורונם של הרהורי הלב.

44. au pied de la lettre (צרפתית): ככתבם וכל

45. שקספיר, מקבת, מערכה 1, תמונה 7, תרגום אפרים בר

46. nolle prosequi (לטינית): ביטול הל

פרק 14

חקירה העלתה שהחברים שאנג'לה נסעה לבלות אצלם את היום הם הבעלים של איזה בית מידות בשם סטרֶצ'לי-באד, שמקננים בחור שנקרא אחוזת קינגהאם, מרחק כשמונה מייל לכיוון פֶּרשוֹר. לא הכרתי את הציפורים האלה, אבל היה בהם מן הסתם קסם לא-מבוטל, שכן היא לא התנתקה מהם אלא ברגע האחרון כדי לחזור ולהתלבש לארוחת ערב. לא יכולתי איפוא להתחיל להזיז דברים עד אחרי הקפה. מצאתי אותה בחדר ההסבה וניגשתי מייד להתניע את התהליך.

רגשות שונים בתכלית מאלה שפעמו בחזי עשרים וארבע שעות קודם לכן בעת שפניתי אל הבאסט באותו חדר, פעמו בחזי כעת. כמו שאמרתי לטאפי, תמיד חיבבתי את אנג'לה ואין דבר חביב עלי יותר מאשר לשהות בחברתה.

ממבט עיניה ראיתי שהיא זקוקה נואשות לעידוד ותמיכה.

למען האמת, הייתי המום ממראה השזיפה חסרת-המזל. בקאן היא הייתה נערה אנגלית מחייכת ומאושרת מן הסוג המשובח ביותר, מלאה מרץ ושמחת חיים. עכשיו פניה היו ארוכות וחיוורות, כמו חלוצה מרכזית בהוקי בבית-ספר לבנות, שלא רק חטפה חבטה בשוֹק אלא גם הורחקה בגלל "מקלות".[47] בכל התכנסות משפחתית רגילה התנהגותה הייתה גוררת חקירה ודרישה, אבל אווירת הדכדוך הכללי בברינקלי קורט הגיעה לשיאים כאלה, שהיא אפילו לא זכתה לאיזכור. למען האמת, לא אתפלא אם הדוד טום שרבץ בפינה והמתין לקץ, חשב שהעליזות שלה לא במקום.

נכנסתי לעניינים בלבביותי הרגילה.

"אז מה, אנג'לה, ילדתי היקרה."

"האלו, ברטי יקירי."

"אני שמח שסוף-סוף חזרת. התגעגעתי אלייך."

"באמת, יקירי?"

"באמת. את רוצה אולי לקפוץ החוצה."

"בשמחה."

"יופי. יש לי הרבה מה להגיד לך שאיננו מיועד לאוזן ציבורית."

ברגע זה כנראה היתה לטאפי התכווצות שרירים פתאומית. לפני כן הוא ישב על ידנו בוהה בתקרה, ועכשיו זינק באוויר כמו אלתית על הקרס, והפך שולחן קטן שהיו עליו אגרטל, קערה של פּוֹטפּוּרי, שני כלבי חרסינה, והמרובעים של עומר כיאם בכריכת עור רכה.

דודה דהליה פלטה צעקת צייד מבוהלת, והדוד טום, שלמשמע הקולות חשב כנראה שהציוויליזציה סוף-סוף קורסת, תרם את חלקו ושבר את ספל הקפה שלו.

טאפי אמר שהוא מצטער, הדודה דהליה בגניחת גסיסה אמרה שזה לא חשוב, ואנג'לה הביטה אליו לרגע בהדרת רוממות של נסיכה מן המשטר הישן שאנוסה לחזות במופת של בהמיות לא מרוסנת מצד יצור מאוס במיוחד משולי החברה, והתלוותה אלי בדרך החוצה. עד מהרה הנחתי אותה ואת עצמי על אחד מהספסלים הכפריים בגן, והייתי מוכן להסתער על הנושא שעל הפרק.

אבל לפני כן חשבתי לנכון להחליק את הדברים בקצת פטפוט לא רשמי. לא רצוי לנהוג חיפזון במלאכה עדינה כמו זו שעמדה לפני, ולפיכך במשך זמן-מה שוחחנו על נושאים נייטרליים. היא אמרה שהתעכבה כל-כך הרבה זמן אצל הסטרצ'לי-באדים כי הילדה סטרצ'לי-באד ביקשה ממנה לעזור בסידורים לנשף המשרתים מחר בלילה, תפקיד שלא יכלה לסרב לו, שכן כל צוות המשרתים מברינקלי קורט מוזמן לאירוע. אני אמרתי שאולי הילולה טובה היא בדיוק מה שנחוץ כדי לעודד את אנטול ולהסיח את דעתו ממה שמעיק עליו. לזה היא ענתה שאנטול לא הולך לנשף. הדודה דהליה הפצירה בו, אבל הוא נד בראשו בעצב והמשיך לדבר על

חזרה לפרובאנס, שם מעריכים אותו.

אחרי השקט הכבד שהשתרר בעקבות הצהרה זו, אנג'לה אמרה שהדשא נעשה רטוב מטל והיא חושבת שתיכנס הביתה.

כמובן, זה היה זר למדיניותי.

"לא, אל תעשי את זה. עוד לא הייתה לי הזדמנות לשוחח איתך מאז שהגעת."

"הנעליים שלי ייהרסו."

"הניחי את רגלייך על ברכי."

"בסדר. ואתה יכול לדגדג את הקרסוליים שלי."

"בהחלט."

הדברים התארגנו בהתאם לקווים אלה, ובמשך כמה דקות המשכנו לפטפט באורח בלתי מחייב. ואז השיחה דעכה. השמעתי כמה הבחנות בנידון היבטים שונים בנוף שכללו שלוות דמדומים, כוכבים מציצים, וההבהוב הרך של מי האגם, והיא אמרה כן. משהו רשרש בשיחים לפנינו ואני העליתי השערה שזה סמור, והיא אמרה שיכול להיות. היה ברור שדעתה של הנערה מוסחת, והחלטתי שמוטב לא לבזבז עוד זמן.

"ובכן קשישתי," אמרתי, "שמעתי הכל על המריבה הקטנה שלך. אז פעמוני הכנסייה לא יצלצלו ככלות הכל. מה?"

"לא."

"זה סופי, הה?"

"כן."

"טוב, אם את רוצה לשמוע את דעתי, אנג'לה ילדתי, במזל נחלצת מצרה גדולה. לפלא בעיני איך סבלת את הגלוסופ הזה כל-כך הרבה זמן. אם לשפוט אותו בכלליות, הוא מדורג נמוך מאוד ברשימת היינות והמשקאות החריפים. הייתי מתאר אותו כנפל חברתי. חזיר חסר תרבות. ליבי-ליבי לנערה שתקשור את גורלה עם רפסודאי תעלות כמו טאפי גלוסופ.

ופלטתי צחוק קשה מן הסוג הלעגני.

"תמיד חשבתי שאתם חברים טובים," אמרה אנג'לה.

פלטתי עוד קשה ולעגני, עם אילתורים על הראשון.

"חברים? בשום פנים ואופן. כמובן חייבים להיות מנומסים כשפוגשים מישהו, אבל לומר שאנחנו חברים זה אבסורד. היכרות במועדון, וגם ככזאת שטחית בלבד. והיינו יחד בבית-הספר."

"באיטון?"

"לא, בשם אלוהים, לא היו מקבלים את טאפי לאיטון. לפני זה, בבית-ספר יסודי. למיטב זכרוני הוא היה בריון קטן ומטונף, מכוסה דיו ורפש כללי ומתרחץ ביום חמישי פעם בשבועיים. בקיצור זר גמור, שהכל נמנעו ממנו בשאט נפש."

השתתקתי לרגע. הייתי יותר מקצת מודאג. לא רק בעטיים של ייסורי הנפש שבדיבורים מן הסוג הזה על מישהו שחוץ מהפעמים שבהן הרחיק טבעות ואילץ אותי לצלול לבריכת שחייה בתלבושת ערב, היה תמיד ידיד נפש יקר ומוערך, אלא גם כי נראה שזה לא מוביל לשום מקום. היא נעצה עיניים לתוך השיחים בלי להשמיע צפצוף, ונשאה את הרמיזות וההשמצות בשלוות נפש.

עשיתי ניסיון נוסף:

"'בהמי' פחות או יותר מסכם את זה. אני בספק אם ראיתי ילד יותר בהמי מגלוסופ. תבקשי כל מי שהכיר אותו בימים ההם לתאר את גאסי במילה אחת והמילה תהיה בהמי. וככה גם היום. זה סיפור ישן. הילד הוא אבי הגבר."

היא כאילו לא שמעה.

"הילד," חזרתי, כי לא רציתי שתחמיץ את השורה, "הוא אבי הגבר."

"על מה אתה מדבר?"

"אני מדבר על גלוסופ."

"חשבתי שאמרת משהו על אבא של מישהו."

"אמרתי שהילד הוא אבי הגבר."

"איזה ילד?"

"הילד טאפי."

"אין לו אבא."

"לא אמרתי שיש לו. אמרתי שהוא האבא של הילד, או יותר נכון של הגבר."

"איזה גבר?"

הבנתי שאם לא יינקטו צעדי זהירות, השיחה עלולה לרדת מהפסים.

"מה שאני מנסה לטעון," אמרתי, "זה שהילד גלוסופ הוא אביו של הגבר גלוסופ. במילים אחרות, כל החסרונות המסלידים שגרמו לעמיתיו לעקם את האף כלפי גלוסופ הילד, קיימים בגלוסופ הגבר, וגורמים לו - אני מדבר עכשיו על הגבר גלוסופ - להיות ללעג ולקלס במקומות כמו ה'בטלנים', שם נדרשות אמות-מידה מסוימות מן החברים. תשאלי כל אחד ב'בטלנים' והוא יגיד לך שהיה זה יום שחור למועדון היקר כאשר הבחור הזה גלוסופ איכשהו השתחל אל בין שורותיו. אחד לא אוהב את הפרצוף שלו, אחר היה אולי סובל את הפרצוף שלו אלמלא צורת ההתנהגות שלו, אבל הדעה הכללית היא שהאיש הוא בריון ועלוקה, ושברגע שהראה סימני רצון להיכנס למקום היה צריך לקדם את פניו בנוֹלֶה פְּרוֹסֶקווי נחרץ וכדור שחור."

כאן היה עלי לעצור שוב, גם כדי לשאוף רוח, וגם כדי להתמודד עם העינוי הכמעט פיזי שבאמירת דברים איומים כאלה על טאפי היקר.

"יש בחורים," המשכתי, אונס את עצמי לעוד מן המלאכה הבזויה, "שגם אם הם נראים כאילו ישנו בבגדיהם, יכולים להתקבל די טוב כי הם לבביים ומתוחכמים. יש אחרים שלמרות הביקורת הנוקבת שהם מעוררים כי הם שמנים ובהמיים, מוצאים את עצמם בצד הזכות של הטבלה בגלל חוש ההומור שלהם. אבל הגלוסופ הזה, צר לי לומר, לא נופל באף אחת מקטגוריות אלה. לא רק שהוא נראה כמו הדברים האלה שיוצאים מגזעים חלולים, הוא גם מוכר ברבים כחתיכת לְבֵנָה מטומטמת מהסוג הכי נחות. לא נשמה, לא שיחה, בקיצור, כל נערה שנחפזה להתארס לו והצליחה בשעה האחת-עשרה להתחמק מזה יכולה בצדק לראות עצמה בת מזל."

עצרתי שוב והצצתי באנג'לה כדי לראות אם הטיפול פועל את פעולתו. במשך כל הזמן היא ישבה ללא אומר ונעצה מבט בשיחים, אבל לא יכולתי להאמין שהיא לא תתנפל עלי עכשיו כמו טיגריסית, בהתאם להנחיות. לא תפסתי איך לא עשתה את זה עד עכשיו. חשבתי שקמצוץ ממה שאמרתי, אילו היה נאמר לטיגריסית על הגור שלה, היה בו די כדי לגרום לה, כלומר לטיגריסית, לזנק לתקרה.

וברגע הבא הייתם יכולים להפיל אותי עם קיסם שיניים.

"כן," היא אמרה והנהנה בראשה, "אתה ממש צודק."

"אה?"

"זה בדיוק מה שחשבתי בעצמי."

"מה!"

"לבנה מטומטמת. זה בדיוק איך שתיארתי אותו. לדעתי הוא אחד משִשת החמורים הסתומים ביותר באנגליה."

לא אמרתי דבר. ניסיתי למצוא את עשתונותי, שנזקקו באופן דחוף להחייאה.

כלומר, כל זה בא לי בהפתעה מוחלטת. בעת שהתוויתי את התוכנית השקולה שזה עתה הוצאתי מן

הכוח אל הפועל, האפשרות האחת שלא עלתה בדעתי הייתה שאנג'לה תזדהה עם הרגש שהובע בה. הכנתי את עצמי לפרץ של סערת רגש ותוכחה נקבית דומעת, ושאר תחבולות מהסוג הזה.

אבל הסכמה לבבית שכזאת לא עלתה על דעתי, והיא סיפקה לי מה שהייתם מכנים אולי פסק זמן למחשבה.

היא המשיכה לפתח את הרעיון, מדברת בנימה מתרוננת, כאילו הנושא הוא מהחביבים עליה ביותר. ג'יבס היה מוצא את המילה שאני מחפש. אולי "אקסטטית", אלא אם כן זו מין פריחה על הפנים שצריך למרוח עליה משחה. אבל אם זאת המילה הנכונה, אז זה האופן שבו פיתחה את המוטיב של טאפי המסכן. אם לשפוט לפי צליל קולה, היא הייתה יכולה להיות משורר חצר משתלח בשליט מזרחי, או גאסי פינק-נוטל מתאר אצווה חדשה של טריטונים.

"זה כל-כך נחמד, ברטי, לדבר עם מישהו שבאמת רואה את גלוסופ בעיניים פקוחות. אמא טוענת שהוא בחור טוב, וזה פשוט מגוחך. כל אחד יכול לראות שהוא בלתי נסבל לחלוטין. הוא יהיר ודעתן ומתווכח כל הזמן, אפילו כשהוא יודע היטב שאין לו מושג על מה הוא מדבר, והוא מעשן יותר מדי ואוכל יותר מדי ושותה יותר מדי, ואני לא אוהבת את צבע השיער שלו. לא שיישארו לו שערות בעוד שנה או שנתיים, כי כבר עכשיו הוא די דליל למעלה, ולפני שהוא יידע מה איתו הוא יהיה קירח כמו ביצה, והוא האדם האחרון בעולם שיכול להרשות לעצמו להתקרח. ואני חושבת שזה פשוט מגעיל איך שהוא זולל וסובא כל הזמן. אתה יודע שאתמול באחת בלילה מצאתי אותו במזווה טורף פשטידת בשר וכליות עד שכמעט לא נשאר ממנה כלום? ואתה זוכר איזה ארוחה עצומה אכלנו הערב. ממש מבחיל, הייתי אומרת. אבל אני לא יכולה להישאר כאן כל הלילה ולדבר על גברים שחבל לבזבז עליהם מילה ואפילו אין להם די שכל להבדיל בין כריש לבין דג סנדל. אני נכנסת."

ובאוספה אל כתפיה הדקות את הצעיף שנשאה עמה כנגד טל הערב, היא נעלמה, משאירה אותי לבדי בדממת הלילה.

למען האמת לא לגמרי לבדי, כי רגע אחרי זה נשמעה מהומה בשיחים וטאפי הגיח מביניהם.

---

47. הוקי היה משחק מקובל לבנות. "מקלות" הוא כינוי לעבירה של חבטה ביריב עם המקל, והעונש הוא הרחקה לפרק זמן מ
לפי חומרת העבירה.

פרק 15

סקרתי אותו. החשכה החלה קצת לרדת בינתיים, ולכן הראות לא הייתה משהו, אבל עדיין נשאר די אור כדי לראות אותו בבירור. ומה שראו עיני שיכנע אותי שאהיה יותר רגוע אם ספסל כפרי מוצק יחצוץ בינינו.

קמתי איפוא ממושבי, ובחקותי סגנונה של חוגלה מבוהלת הצבתי עצמי מעברו השני של החפץ הנ"ל. זריזותי הפתאומית נשאה פרי. הוא קפא על עומדו, ובמשך הזמן הדרוש לטיפת זיעה לזלוג מן הגבה אל קצה האף, עמד והביט בי ללא אומר.

"ככה!" הוא אמר לבסוף, וזה בא לי בהפתעה שבחורים אומרים "ככה!" תמיד חשבתי שזה רק מין דבר שקוראים בספרים, כמו "אהוי", או "אייכה", או "עפרא לפוּמֵיה". אבל זה מה שאמר. משונה או לא, "ככה!" הוא אמר, ולאור זה היה עלי להתמודד עם המצב.

היה דרוש אדם פחות ערני מברטראם ווסטר כדי לא להבחין שהבחור היקר קצת מחומם. אינני יודע אם עיניו ממש ירקו אש, אבל הבהק כלשהו בהחלט נראה. באשר לכל השאר - אגרופיו היו קפוצים, אוזניו רטטו, ושרירי הלסת שלו נעו בתנועה קצובה כאילו חטף משהו לארוחת ביניים.

זרדים עיטרו את שערותיו, ובצד ראשו נתלתה חיפושית שגאסי פינק-נוטל היה מוצא בה עניין. אני מכל מקום לא הקדשתי לה אלא תשומת-לב מועטה. עת לחקור חיפושיות ועת לא.

"ככה!" הוא אמר שוב.

אלה שמכירים היטב את ברטראם ווסטר יעידו שהוא תמיד בשיא תושייתו וחדות מחשבתו ברגעי סכנה. מי היה זה שלפני שנים לא כל-כך רבות, כשהחוק הניח עליו את ידו בליל מירוץ הסירות48 והשליך אותו לתחנת המשטרה ברחוב ויין, אימץ לעצמו כהרף עין את זהותו של יוסטוּס ה. פּלימסול, בית הלבּוּרנוּמים, רחוב אלֵין, דַליץ'-מערב, ובכך הציל את שמם של בני ווסטר מהתגולל ברפש ומנע פירסום נרחב מן הסוג הלא נכון? מי היה זה...

אבל אין צורך להרחיב. הרקורד שלי מדבר בעד עצמו. שלוש פעמים נתפסתי בידי החוק, ואף פעם לא נשפטתי על העבירה הנכונה. תשאלו כל אחד ב'בטלנים'.

לכן עכשיו, במצב שהסלים והלך מרגע לרגע, לא איבדתי את קור רוחי ושמרתי על הסאנְג פְּרוּאַ49** שלי. חייכתי חיוך של ידידות וחיבה, בתקווה שהחושך לא יפריע לו להבחין בו, ואמרתי בלבביות:

"האלו, טאפי. אתה כאן?"

הוא אמר שכן, הוא כאן.

"היית כאן הרבה זמן?"

"כן."

"טוב. רציתי לראות אותך."

"הנה אני כאן. צא מאחורי הספסל."

"לא תודה, איש יקר, אני אוהב להישען עליו. זה מקל על עמוד השדרה."

"בתוך שתי שניות בערך," אמר טאפי, "אני הולך לבעוט בעמוד השדרה שלך עד שהוא יצא לך דרך הראש."

זקפתי גבה. לא יעיל במיוחד בהתחשב באפלולית, אבל מתוך הנחה שזה יוסיף לצביון הכללי.

"האם הילדברנד גלוסופ הוא הדובר?" אמרתי.

הוא ענה שכן, והוסיף שאם אני רוצה להיות בטוח כדאי שאתקרב לעברו. הוא גם קרא לי בכינוי מעליב.

זקפתי שוב גבה.

"נו, נו, טאפי, בוא לא ניתן לשיחה הקטנה הזאת להפוך צולפנית. צולפנית היא המילה הנכונה?"

"אני לא יודע," הוא ענה, והתחיל להצטדד מסביב לספסל.

הבנתי שכל מה שאני רוצה לומר חייב להיאמר במהירות. הוא כבר הצטדד כשישה רגל, ואף שבהצטדדות ממוזלת עלה בידי לשמור על הספסל בינינו, לא היה כל ביטחון שמצב דברים משמח זה יימשך.

לפיכך הגעתי לעיקר.

"נדמה לי שאני יודע מה מעיק עליך, טאפי," אמרתי. "אם היית בשיחים בזמן ששוחחתי עם אנג'לה, אני מנחש ששמעת מה שאמרתי עליך."

"אכן."

"אני מבין. טוב, לא ניכנס לצד האתי של זה. יש שהיו קוראים לזה ציתות, ואני מתאר לעצמי שמבקרים קפדנים היו משתאים במידת-מה, כי היו רואים בזה - בלי לפגוע ברגשותיך, טאפי - הם היו רואים בזה התנהגות לא-אנגלית. זה קצת לא-אנגלי, טאפי ידידי, עליך להודות."

"אני סקוטי."

באמת?" אמרתי, "לא ידעתי את זה אף פעם. מוזר איך לא חושדים שמישהו סקוטי אם לא קוראים לו מק-משהו והוא אומר 'אוך איי' ודברים כאלה. אני תוהה," המשכתי, מתוך מחשבה שדיון אקדמי על נושא נייטרלי עשוי להפיג את המתח, "אולי תוכל לפתור לי חידה שמציקה לי מאוד, מה בדיוק אתם מכניסים להאגיס[50] שלכם? הרבה פעמים חשבתי על זה."

מן העובדה שתגובתו היחידה לשאלה הייתה לזנק מעבר לספסל ולנסות לתפוס אותי הסקתי שדעתו אינה נתונה להאגיס.

"בכל מקרה," אמרתי, תוך כדי דילוג על הספסל, "זהו עניין משני. אם נחזור לעיקר, היית בין השיחים ושמעת מה שאמרתי עליך..."

הוא התחיל לנוע סביב הספסל בכיוון צפ'-צפ'-מזרח, ואני הגבתי למהלכיו בתנועה לכיוון דר'-דר'-מערב.

"בטח הופתעת מן הדרך שבה דיברתי."

"בכלל לא."

"מה? שום דבר בהערות שלי לא נשמע לך מוזר?"

"זה בדיוק סוג הדברים שציפיתי מכלב-ציד תחבלן ובוגדני כמוך."

"בחורי היקר," מחיתי, "זה לא מתאים לך. קצת מתקשה בהבנה? הייתי מצפה שתתפוס מייד שזה חלק מפעולה מתוכננת מראש."

"עוד רגע אני תופס אותך," אמר טאפי, מתייצב שוב על רגליו אחרי נסיון מחטף לעבר הצוואר שלי.

דבריו התקבלו על הדעת, ולכן לא הוספתי להתמהמה, אלא פרשתי לפניו את כל העובדות.

דיברתי במהירות תוך כדי תנועה מתמדת, וסיפרתי לו על רגשותי כשקיבלתי את המברק של הדודה דהליה, על איך מיהרתי למקום האסון, על שרעפי במכונית, ועל התוכנית המפורטת שנולדה בעקבותיהם. דיברתי בבהירות וברהיטות, ומשום כך שמעתי אותו בדאגה גוברת אומר - מבעד לשיניים חשוקות, מה שעשה את זה מדאיג עוד יותר - שהוא לא מאמין לאף מילה.

"אבל טאפי," אמרתי, "למה לא? לי הדברים נשמעים אמיתיים לחלוטין. מה הסיבה לספקנות? גלה את אוזני, טאפי."

הוא עצר לשאוף אוויר. אומנם אנג'לה טוענת בארסיות ההיפך, אבל טאפי לא באמת שמן. בחודשי החורף תמצאוהו בועט ללא הרף בכדורגל בצעקות גיל, ולעת קיץ מחבט הטניס לא מש מידו.

אבל בארוחת הערב שזה עתה הסתיימה, אולי מתוך תחושה שאחרי הסצינה המכאיבה במזווה אין עוד רווח בהתנזרות, הוא התיר את הרסן, שיחרר את החגורה אפשר לומר, ואדם מוצק כטאפי נוטה לאבד משהו מגמישותו אחרי שהוא משקיע את עצמו באחת הארוחות של אנטול. בזמן שהצגתי את תוכניותי לעתידו המאושר חלחלה טקסיות מסוימת למסיבת הבמעגל-נחוגה שלנו, עד שבדקות האחרונות נראינו קרוב לוודאי כמו כלב-רוח גדול מהמקובל וארנבת חשמלית קצת יותר רזה מסתחררים במסלול המעגלי להנאת הציבור

הרחב.

זה דלדל במקצת את כוחותיו, ולא למורת רוחי, כי המאמץ התחיל לתת בי את אותותיו ושמחתי להפוגה.

"בחיי שאני לא תופס למה אתה לא מאמין לי," אמרתי, "אתה הרי יודע שאנחנו חברים כבר שנים. אתה חייב לדעת שמחוץ לאותה פעם שגרמת לי לצלול לתוך הבריכה ב'בטלנים', מקרה שכבר מזמן החלטתי להשליך מאחורי גווי, ושהעבר המת יקבור לו את מתיו,[51] אם אתה מבין מה שאני רוצה לומר, חוץ ממקרה בודד זה, תמיד היית בעיני בין המוערכים ביותר. אז מדוע, אם לא מתוך המניעים שזה עתה ציינתי, אשמיץ אותך באוזני אנג'לה? תענה לי על זה. ותיזהר בדבריך."

"למה אתה מתכוון תיזהר בדבריך?"

למען האמת לא ידעתי. זה מה שהשופט אמר לי כשעמדתי לפני הדוכן בתור יוסטוס ה. פלימסול. בזמנו זה הרשים אותי מאוד, והשתמשתי בזה עכשיו כדי להוסיף צבע לשיחה.

"בסדר. אז לא חשוב התיזהר. רק תענה לי על זה: מאיזו סיבה, אם לא מתוך רצון עמוק בטובתך, אני אכפיש אותך בצורה כזאת?"

עווית חזקה טלטלה אותו מן המסד עד הטפחות. החיפושית שבמשך חילופי דברים אלה נצמדה לראשו בתקווה לטוב, נואשה והחליטה לוותר על עמדתה. היא זינקה ונבלעה בתוך הלילה.

"אה," אמרתי, "החיפושית שלך, בטח לא שמת לב, אבל כל הזמן הייתה לך מין חיפושית בצד הראש. עכשיו ניערת אותה."

הוא נחר.

"חיפושיות!"

"לא חיפושיות. רק חיפושית אחת."

"אני אוהב את הסגנון שלך!" צעק טאפי, רועד כמו אחד הטריטונים של גאסי בעונת החיזור, "מדבר לי על חיפושיות בזמן שאתה יודע טוב מאוד שאתה כלב-ציד-תחבלן-בוגדני."

זה כמובן עניין לוויכוח, מדוע כלבי-ציד-תחבלנים-בוגדנים פסולים מלדון בחיפושיות, ואני מעז לומר שעורך-דין טוב היה עושה מזה מטעמים בחקירה נגדית.

אבל הנחתי לזה.

"זו הפעם השנייה שאתה קורא לי ככה," אמרתי בתקיפות, "ואני דורש הסבר. אמרתי לך שפעלתי מן המניעים הטהורים והטובים ביותר כשצליתי אותך בפני אנג'לה. זה הרג אותי לדבר ככה, ורק ידידותנו ארוכת השנים שהיתה לנגד עיני איפשרה לי לעמוד בזה. ועכשיו אתה אומר שאינך מאמין לי וקורא לי בשמות כאלה שאינני בטוח אם אין לי עילה להביא אותך בפני שופט וחבר מושבעים ולתבוע דמי נזיקין כבדים מאוד. עלי להתייעץ כמובן עם עורך-הדין שלי, אבל יפתיע אותי מאוד אם לא ייפתח תיק. תהיה הגיוני, טאפי. תגיד לי איזה סיבה אחרת היתה לי לעשות זאת. רק אחת."

"אני אגיד לך. אתה חושב שאני לא יודע? אתה בעצמך מאוהב באנג'לה."

"מה?"

"והכפשת אותי כדי להרעיל את נפשה נגדי ולסלק אותי סופית מהדרך."

מימי לא שמעתי משהו כל-כך מטורף. כלומר לעזאזל, אני מכיר את אנג'לה מאז שהיא הייתה כזאת קטנה. לא מתאהבים בקרובי משפחה שמכירים מאז שהם כאלה קטנים. חוץ מזה, אין משהו בספר הכללים על זה שאסור לאיש להתחתן עם בת-דודתו? או שמא הכוונה לסבתות?

"טאפי, חמור יקר שלי," צעקתי, "זה שמן בננות מזוקק! השתחרר לך בורג!"

"אה באמת?"

"אני מאוהב באנג'לה! הה-הה!"

"אתה לא יכול לפטור את זה בהה-ההים. היא קראה לך יקירי."

"אני יודע ואני מתנגד לזה. ההרגל הזה של הדור הצ' לפזר יקירים כמו מזון ציפורים הוא בעיני הרגל מגונה. הייתי מכנה אותו מרושל."

"דגדגת לה את הקרסוליים."

"בדרך דודניתית לגמרי. זה לא אומר כלום. אבל לעזאזל, אתה חייב לדעת שבמובן העמוק והאמיתי יותר לא הייתי נוגע באנג'לה במוט אסדות."

"אוה? ולמה לא? לא מספיק טובה בשבילך?"

"לא הבנת אותי," מיהרתי להשיב, "כשאני אומר שלא הייתי נוגע באנג'לה במוט אסדות אני רוצה רק להעביר את המסר שרגשותי אליה הן של הערכה מרוחקת, אם כי לבבית. במילים אחרות, היה סמוך ובטוח שביני ובין השזיפה הצעירה לא היה ולא יהיה לעולם רגש חם וחזק יותר מידידות פשוטה."

"לדעתי אתה גילית לה שאני אהיה במזווה באמצע הלילה, כדי שהיא תמצא אותי שם עם הפשטידה ותרמוס את יוקרתי."

"טאפי היקר! ווסטר?" הייתי המום, "הווסטר יעשה כזאת?"

הוא התנשם בכבדות.

"תקשיב," הוא אמר, "אין טעם שתעמוד שם ותתווכח. אתה לא יכול להימלט מהעובדות. מישהו סחב אותה ממני בקאן. בעצמך סיפרת לי שהיא הייתה איתך כל הזמן בקאן ובקושי ראתה מישהו אחר. התפארת בעניין הרחצה המשותפת בים, והצעדות שלכם לאור ירח..."

"לא התפארתי. רק ציינתי."

"אז עכשיו ברור לך למה ברגע שאני אצליח להזיז אותך מהספסל הזה אני מתכוון לקרוע אותך לגזרים. אני לא מבין בשביל מה כל הספסלים הארורים האלה בגנים," הוא הוסיף בכעס, "הם רק מפריעים."

הוא עצר מדיבורו והסתער קדימה, מחטיא כחוט השערה.

היה זה רגע למחשבה מהירה, ובמקרים כאלה, כמו שציינתי, ברטראם ווסטר במיטבו. לפתע נזכרתי באי-ההבנה הקודמת עם הבאסט, ובהבזק של גאונות ראיתי שיש בה כדי להועיל.

"אתה לגמרי טועה, טאפי," אמרתי תוך דילוג שמאלה. "נכון שהתראיתי הרבה עם אנג'לה, אבל העניינים שלי איתה לאורך כל הדרך היו על בסיס הידידות הטהורה והבריאה ביותר. אני יכול להוכיח את זה. בעת שהותנו בקאן ליבי נשבה על-ידי אחרת."

"מה?"

"נשבה על-ידי אחרת. ליבי. בזמן שהותנו."

זה נגע במיתר הנכון. הוא הפסיק להצטדד ואגרופיו נשמטו לצד גופו.

"באמת?"

"רשמי למדי."

"מי היא?"

"טאפי היקר, האם יאה לנופף בשמה של אישה?!"

"כן, אם מישהו לא רוצה שימלקו את ראשו האדמוני."

הבנתי שזה אכן מקרה מיוחד.

"מדלן באסט," אמרתי.

"מי?"

"מדלן באסט."

הוא נראה המום.

"אתה עומד שם ואומר לי שאתה מאוהב באסון הזה באסט?"

"לא הייתי קורא לה אסון, טאפי. זה לא מכובד."

"לעזאזל מכובד. אני רוצה עובדות. אתה טוען ברצינות שאתה אוהב את השלא-נדע התמהונית הזאת?"

"אני לא מבין למה אתה קורא לה שלא-נדע-תמהונית. קצת יוצאת-דופן בכמה מדעותיה, אולי - לא קל להסכים איתה בעניין של כוכבים וארנבונים - אבל לא שלא-נדע-תמהונית."

"ובכל זאת, אתה דבק בטענה שאתה מאוהב בה?"

"כן."

"קלוש, ווסטר, קלוש מאוד."

ראיתי שיש להוסיף גימור.

"אני מבקש ממך להתייחס לזה בסודיות מוחלטת, גלוסופ, אבל אני יכול לדווח לך שלפני פחות מעשרים וארבע שעות היא השיבה את פני ריקם."

"השיבה את פניך ריקם?"

"בגן זה ממש."

"עשרים וארבע שעות?"

"נגיד עשרים וחמש. אז אתה מבין שלא ייתכן שאני האיש, אם יש כזה, שגנב ממך את אנג'לה בקאן."

כמעט היה בדעתי להוסיף שלא הייתי נוגע באנג'לה במוט אסדות, אבל נזכרתי שאמרתי את זה כבר וזה לא עבר טוב. אז שתקתי.

גילוי הלב הגברי שלי הניב תוצאות טובות. הזיק הרצחני בעיניו של טאפי גווע. עכשיו הוא נראה כמו רוצח שכיר שעוצר לרגע כדי לשקול את העניין מחדש.

"אני מבין," הוא אמר לבסוף. "אם כך בסדר. מצטער שהטרדתי אותך."

"על לא דבר, קשישי," השבתי בנימוס.

ובפעם הראשונה מאז שהשיחים התחילו להגיר גלוסופים, יכול היה ברטראם ווסטר לנשום לרווחה. אני לא אומר שממש יצאתי מאחורי הספסל, אבל הרפיתי את אחיזתי בו, ובמשהו מעין ההקלה שהטיפוסים האלה בברית הישנה ודאי הרגישו אחרי שיצאו מן הכבשן הבוער,[52] אפילו ממששתי זמנית את קופסת הסיגריות. ברגע הבא ניחרור פתאומי גרם לי להוריד ממנה את האצבעות כאילו נשכה אותי. נעצבתי לגלות שחברי הוותיק חזר לטירופו.

"בשביל מה לעזאזל סיפרת לה שבתור ילד הייתי מכוסה בדיו?"

"אבל טאפי היקר..."

"בתור ילד הייתי כמעט כפייתי לגבי ניקיון אישי. יכולת לאכול עלי ארוחת ערב."

"בהחלט, אבל..."

"וכל הסיפורים האלה שאין לי נשמה. אני מלא נשמה. וזה שמסתכלים עלי כמו זר גמור ב'בטלנים'..."

"אבל בחורי היקר, הסברתי לך. כל זה חלק מן התכסיס שלי."

"חלק, הה? טוב, בעתיד תעשה לי טובה ותשאיר אותי מחוץ לתכסיסים הנלוזים שלך."

"איך שאתה רוצה, בחורי."

"בסדר אם כך. מובן."

הוא שקע בשתיקה, עומד בזרועות שלובות ובוהה קדימה, די כמו איש גדול וחזק ברומן, שנערתו זה עתה נפנפה אותו, והוא שוקל לגשת להרי הרוקי ולהיכנס שם בכמה דובים. דכדוכו עורר את אהדתי וביקשתי לשפוע דברי נחמה.

"אני מניח שאתה לא יודע מה פירוש אוֹ פְּיֶה דֶה לָה לֶטְר, טאפי, אבל זה איך שאני חושב שאתה צריך לא להתייחס למה שאנג'לה אומרת."

הוא התעניין.

"על מה לעזאזל אתה מדבר?" הוא שאל.

ראיתי שעלי להסביר את עצמי.

"אל תיקח את כל הקשקוש שלה באופן מילולי מדי, בחורי, אתה יודע איך זה בנות."

"אני יודע," הוא אמר בנחרה נוספת שנבעה היישר מסוליות נעליו, "והלוואי שמעולם לא הייתי פוגש אחת."

"כלומר, ברור שהיא הבחינה בך בין השיחים ופשוט דיברה כדי להכניס לך. זאת אומרת, אתה היית שם, אם אתה עוקב אחרי הפסיכולוגיה, והיא ראתה אותך, ובדרך האימפולסיבית הזאת של בנות היא ניצלה את ההזדמנות לצחוק עליך קצת - להגיד כמה אמיתות פשוטות, אני מתכוון."

"אמיתות פשוטות?"

"אכן."

הוא ניחרר פעם נוספת וגרם לי להרגיש כמו בן מלוכה שמתקבל במטח הצדעה של עשרים ואחד תותחי הצי. מימי לא פגשתי מנחרר מיומן ממנו.

"למה את מתכוון אמיתות פשוטות? אני לא שמן."

"לא, לא."

"ומה לא בסדר בצבע השיער שלי?"

"הכל בסדר, טאפי קשישא. השיער כלומר."

"ואני לא קצת דליל למעלה... למה לעזאזל אתה מגחך?"

"לא מגחך. מחייך קלות. העליתי במוחי תמונה שלך, אם אתה מבין את כוונתי, כמו שאנג'לה רואה אותך. מלא באמצע ודליל למעלה. משעשע למדי."

"אתה חושב שזה משעשע, ההה?"

"בכלל לא."

"מוטב לך שלא."

"בהחלט."

נראה לי שהשיחה שוב מידרדרת. רציתי שהיא תיגמר כבר, וכך היה, כי ברגע הבא משהו הבהב בשלוות הערב בין שיחי הדפנה,[53] וראיתי שזו אנג'לה.

היא נראתה מתוקה ומלאכית, ובידיה נשאה מגש כריכים. נקניק, כמו שהתחוור לי אחר-כך.

"אתה רואה את מר גלוסופ איפשהו, ברטי?" היא אמרה, ועיניה נחו בחולמנות על טאפי. "אני מבקשת שתמסור לו את אלה. אני חוששת שהבחור המסכן רעב. כמעט עשר בלילה, והוא לא טעם פירור מאז ארוחת הערב. פשוט אניח את זה על הספסל."

היא פנתה והלכה לה, ונראה לי שכדאי להצטרף אליה. כלומר, אין עוד מה שיחזיק אותי כאן. צעדנו לעבר הבית, ומאחורינו עלה קול בחשכת הליל, מעין התנפצות של צלחת כריכי נקניק נבעטת בכוח, מלווה בקללות חנוקות של איש חרון.

"כמה שלֵו ודומם הערב," אמרה אנג'לה.

---

48. תחרות שיט שנתית על התמזה, בין קבוצות מקיימברידג' ומאוקספורד, מסורת שנמשכת משנת 9

49. ** sang froid (צרפתית): ד

50. Haggis: נזיד סקוטי מסורתי שכולל איברים פנימיים של כבש או עגל וקמח שיבולת שועל, ומתבשל בתוך קיבת הב

51. וריאציה על השיר "Psalm of Life" מאת לונגפלו: "Trust no future, howe'er pleasant! / Let the dead past bury its dead."

52. לפי הסיפור בספר דניאל פרק ג', על השלושה שהושלכו לכבשן ויצאו ממנו ללא

53. מתוך *Maud; A Monodrama* של המשורר האנגלי בן המאה ה-19, ט

פרק 16

אור שמש הזהיב את חצרות ברינקלי קורט, והאוזן הבחינה בציוץ ציפורים בקיסוס שמעבר לחלון בעת שהתעוררתי למחרת אל בוקר חדש. אבל בנפשו של ברטראם ווסטר לא הזהיב אור שמש תואם, ולא היה ציוץ תשובה בליבו כאשר ישב במיטתו, גומע את התה המחזק. אין להכחיש, ברטראם אשר סקר במחשבתו את אירועי ליל אמש מצא שבחזית טאפי-אנג'לה פחות או יותר נשבר הקפיץ. גם במאמץ על-אנושי לראות את הצד האופטימי, לא יכולתי אלא להרגיש שהקרע בין שתי נשמות גאות אלה הגיע לממדים מרשימים כל-כך, שגישור עליו הוא אפילו מעבר לכוחותי שלי.

אדם חד-הבחנה אני, ומשהו במנהגו של טאפי בעת שבעט בצלחת כריכי הנקניק אמר לי שלא בקלות יסלח וישכח.

בנסיבות אלה הערכתי שלפי שעה מוטב לי להניח לבעייתם, ולהפנות את תשומת-ליבי לעניין גאסי, שהציג תחזית מלבבת יותר.

בחזית גאסי הכל התנהל למישרין. אומנם המצפון המיוסר של ג'יבס בנוגע לחיזוק מיץ התפוזים של הבחור גרם לי טירדה לא מעטה, אבל כדרך בני ווסטר התגברתי על כל המכשולים, ועכשיו היה בחזקתי שפע מן האלכוהולי הנחוץ, נח בתוך בקבוקון בכוננית הבגדים שלי. וידאתי גם שקנקן המיץ, מלא כראוי, יימצא על המדף במזווה של רב-המשרתים בסביבות השעה אחת. סילוקו מהמדף והבאתו בגניבה אל חדרי ואז השבתו מהול במועד הנכון לקראת ארוחת הצהריים אומנם יחייבו זהירות מרבית, אך בשום אופן אינם משימה תובענית.

במעט מהלך הרוח של מי שמכין הפתעה לילד שהתנהג למופת והוא ראוי לפרס סיימתי לשתות את התה והתכרבלתי לעוד מעט תנומה, שעשויה להיות בדיוק הדבר הנחוץ כאשר אתגר גברי ניצב לפנינו ועל המוח להיות מחודד ונכון לקראתו.

כשירדתי במדרגות כעבור שעה לערך, נוכחתי עד מה צדקתי בתוכניתי לתיגבורו של גאסי. פגשתי בו על המדשאה, ודי היה במבט חטוף כדי להיווכח שמעולם לא נזקק מישהו לממריץ יותר מגאסי. כל הטבע חייך, כפי שכבר ציינתי, אבל לא אוגוסטוס פינק-נוטל. הוא פסע במעגלים, ממלמל משהו על כך שאין בדעתו לגזול הרבה מזמננו, אבל בהזדמנות חגיגית זו הוא חש מחויב לשאת כמה מילים.

"אה, גאסי," אמרתי, ועצרתי אותו כשעמד להתחיל סיבוב חדש, "בוקר נהדר, האין זאת?"

גם אלמלא ידעתי, יכולתי להסיק מן הלהט שבו קילל את הבוקר הנהדר שרוחו אינה טובה עליו. קיבלתי עלי להשיב את השושנים ללחייו.

"יש לי חדשות טובות בשבילך, גאסי."

הוא נשא עיניים בהתעניינות פתאומית.

"בית-הספר של מארקט סנודסברי נשרף?"

"זה לא ידוע לי."

"פרצה מגפת חזרת? המקום סגור בגלל חצבת?"

"לא, לא."

"אז למה אתה מתכוון ביש לך חדשות טובות?"

ניסיתי להרגיע.

"אל תיקח את זה כל-כך קשה, גאסי. למה לדאוג בגלל דבר ממש מצחיק כמו חלוקת פרסים בבית-ספר?"

"ממש מצחיק, אהה? אתה מבין שאני מזיע כבר ימים ולא הצלחתי לחשוב על שום דבר להגיד, חוץ מזה שאין בדעתי לגזול הרבה מזמנכם. בטח שלא אגזול הרבה מזמנכם. מה לעזאזל אני אומר, ברטי? מה אומרים כשמחלקים פרסים?"

הרהרתי. פעם, בבית-הספר התיכון, זכיתי בפרס על ידיעת כתבי הקודש, ולכן הייתי אמור להיות בעל ידע פנימי. אבל הזיכרון בגד בי.

ואז הבליח משהו מבין הערפילים.

"אתה אומר שלא לַקלים המרוץ."[54]

"למה?"

"זה טוב. זה בדרך-כלל זוכה לתשואות."

"אני מתכוון למה לא לקלים המרוץ?"

"כאן התקלת אותי. החכמים אומרים שהוא לא."

"אבל מה זה אומר?"

"אני מנחש שזה נועד לנחם את אלה שלא זכו בפרס."

"מה זה עוזר לי? אני לא מודאג בגללם. אני מודאג מאלה שכן זכו, הממזרים הקטנים שיעלו אל הבמה. תאר לך שהם יעשו לי פרצופים."

"מה פתאום?"

"איך אתה יודע שלא? זה בוודאי הדבר הראשון שיעלה בדעתם. ואפילו אם לא - ברטי, להגיד לך משהו?"

"מה?"

"אני שוקל ברצינות להשתמש בטיפ שלך ולשתות קצת."

חייכתי. 'מה הוא יודע?' סיכם בערך את מה שחשבתי.

"אוה, אתה תהיה בסדר," אמרתי.

הוא שוב נעשה קדחתני.

"איך אתה יודע שאני אהיה בסדר? אני בטח אשכח את כל השורות שלי."

"טוש!"

"או שייפול לי איזה פרס."

"טוט!"

"או משהו. אני מרגיש את זה בעצמות. אני בטוח כמו שאני עומד כאן, שהערב יקרה משהו שיגרום לכולם למות מצחוק בגללי. אני כבר שומע אותם. כמו צבוֹעים... ברטי?"

"האלו?"

"אתה זוכר את הבית-ספר שהלכנו אליו לפני איטון?"

"איזו שאלה. שם זכיתי בפרס על ידיעת כתבי הקודש."

"עזוב את הפרס שלך על כתבי הקודש. אני לא מדבר על הפרס על כתבי הקודש. אתה זוכר את תקרית בּוֹשֶר?"

בהחלט זכרתי. אחד מרגעי השיא שלי בנעורי.

"מייג'ור-ג'נרל סר וילפרד בּוֹשֶר הגיע לחלק פרסים בבית-הספר," המשיך גאסי בקול חדגוני, "נשמט לו ספר מהיד. הוא התכופף להרים אותו, ואז נקרעו אחורי מכנסיו."

"איך שאגנו!"

פני גאסי התעוותו.

"נכון, חזירים קטנים שכמונו. במקום לשבת בשקט ולהפגין אהדה כראוי לקצין עטור תהילה ברגע מביך במיוחד, צרחנו ויללנו בשמחה. ואני בראש כולם. זה מה שיקרה לי היום בערב, ברטי. זה העונש על כך שצחקתי למייג'ור-ג'נרל סר וילפרד בושר."

"לא, לא, גאסי, בחורי. לא ייקרעו לך המכנסיים."

"איך אתה יודע שלא? המכנסיים נקרעו לרבים וטובים ממני. לג'נרל בושר היה עיטור גבורה, ועבר של שירות מצוין בחזית הצפון-מערבית בהודו, ובכל זאת נקרעו לו המכנסיים. אני אהיה ללעג ולקלס. זה ברור. ולמרות שאתה יודע היטב מה צפוי לי, אתה בא ומקשקש לי על חדשות טובות. איזה חדשות יכולות להיות טובות חוץ מזה שפרצה מגיפת אבעבועות שחורות וכל תלמידי בית-הספר במארקט סנודסברי מרותקים למיטות עם שלחופיות."

הגיע הרגע לדבר. הנחתי ידי בעדינות על כתפו. הוא הסיט אותה. הנחתי אותה שוב. הוא הסיט אותה שוב. ניסיתי להניח אותה בשלישית, והוא זז הצידה ושאל קצת ברוגז אם אני חתיכת פיזיותרפיסט. יחסו העמיד במבחן את סבלנותי, אבל חייבים לנהוג באורך רוח. אמרתי בליבי שהגאסי שאראה אחרי ארוחת הצהריים יהיה גאסי שונה בתכלית.

"כשאמרתי שיש לי חדשות טובות, התכוונתי למדלן באסט."

זוהר הקדחת בעיניו גווע, ותחתיו התפשט עצב אינסופי.

"אתה לא יכול להביא לי חדשות טובות עליה. חיסלתי את עצמי לגמרי בעניין הזה."

"בכלל לא. אני משוכנע שאם תעשה עוד ניסיון, הכל יהיה בסדר."

סיפרתי לו בקצרה על חילופי הדברים ביני ובין הבאסט בלילה הקודם.

"אז כל מה שעליך לעשות הוא להכריז על סיבוב נוסף, ולא תוכל שלא לזכות בהצבעה. אתה איש חלומותיה."

הוא נד בראשו.

"לא."

"מה?"

"אין טעם."

"למה אתה מתכוון?"

"אין טעם לנסות."

"אבל אני אומר לך, היא אמרה לי את זה במפורש..."

"זה לא משנה. היא אולי אהבה אותי פעם. ההצגה שלי אמש חיסלה את זה."

"ברור שלא."

"ברור שכן. היא בזה לי."

"אפילו לא טיפה. היא יודעת שפשוט קיבלת רגליים קרות."

"ויהיו לי שוב רגליים קרות. אין תועלת, ברטי. אין לי תקווה. זה הסוף. הגורל ברא אותי מין טיפוס שלא יכול לעשות בו לאווז."

"אין כאן שאלה של לעשות בו לאווז. זה בכלל לא העניין. זו רק שאלה של..."

"אני יודע, אני יודע. אבל זה אבוד. אני לא יכול לעשות את זה. כל העסק מבוטל. אני לא מתכונן להסתכן בחזרה על הפיאסקו של ליל אמש. אתה מדבר בקלילות על עוד סיבוב, אבל אתה לא מבין מה זה אומר. אתה לא עברת את החוויה של להתחיל לבקש מן הנערה שאתה אוהב להתחתן איתך ופתאום לגלות שאתה מדבר על זימים חיצוניים מאוצבעים של טריטונים צעירים. זה לא דבר שאפשר לעבור פעמיים. לא, אני מקבל עלי את דין הגורל. הכל נגמר. ועכשיו, ברטי, תסתלק מפה כמו ילד טוב. אני רוצה לחבר את הנאום שלי, ואני לא יכול להכין את הנאום כשאתה מסתובב לי פה. אם אתה חושב להיתקע פה לפחות תן לי כמה סיפורים. כלבי השאול הקטנים בטח מצפים לאיזה סיפור או שניים."

"אתה מכיר את ההוא על..."

"לא, עזוב. אני לא רוצה גסויות מחדר העישון ב'בטלנים'. אני צריך משהו נקי. משהו שיעזור להם בעתיד. לא שאיכפת לי מהעתיד שלהם, חוץ מזה שאני מקווה שהם כולם ייחנקו."

"שמעתי סיפור לא מזמן. אני לא בדיוק זוכר אותו, אבל זה היה על בחור שנחר והפריע לשכנים, וזה נגמר ב'השקדים שלו עלו להם על העצבים'."[55]

הוא נפנף אותי בליאות.

"אתה מצפה שאני אשלב את זה בנאום שאשא לפני קהל של בנים שלכל אחד מהם בטח יש שקדים נפוחים? הם יזנקו אל הבמה, לכל הרוחות. רד ממני ברטי, תתחפף. זה כל מה שאני מבקש ממך... גבירותי ורבותי," לאט גאסי אל ליבו, "אינני רוצה לגזול הרבה מזמנכם באירוע חגיגי זה..."

היה זה ווסטר מהורהר שפנה ללכת משם והשאיר את גאסי לנפשו. יותר מאי-פעם טפחתי לעצמי על השכם בשל אותו שכל ישר שהתברכתי בו, שבזכותו הכל היה מוכן ולא נותר אלא ללחוץ על הכפתור ולהתחיל את התהליך בהתראה של רגע.

עד עכשיו, אתם מבינים, עדיין פיעמה בי מעין תקווה שברגע שאספר לו על מצבה המנטאלי של הבאסט, הטבע יעשה את שלו וידרבן אותו לרמה כזאת שלא יידרשו ממריצים מלאכותיים. כי כמובן, איש אינו רוצה להתרוצץ בבתי כפר עם קנקנים של מיץ תפוזים, אלא אם כן זה נחוץ בתכלית.

כעת נוכחתי שהתוכנית חייבת לצאת אל הפועל. ההעדר המוחלט של עזוז, להט, ורוח נחושה שהאיש הפגין במהלך חילופי דברים אלה שיכנע אותי מעבר לכל ספק שיש לנקוט אמצעים תקיפים. לכן ברגע שעזבתי אותו ניגשתי למזווה, המתנתי עד שרב-המשרתים יסתלק למקום אחר, והשתלטתי על הקנקן החיוני.

דקות ספורות לאחר מכן הייתי בחדרי, והדבר הראשון שראיתי היה ג'יבס מטפל בזוג מכנסיים.

הוא הביט בקנקן במבט שראיתי בו - בטעות, כפי שהתברר - רמז לנזיפה. אזרתי מעט את כוחותי. לא היה בדעתי לסבול שטויות מהאיש.

"כן, ג'יבס?"

"אדוני?"

"יש לך פרצוף של מישהו שעומד להעיר משהו, ג'יבס."

"אוה, לא, אדוני. אני רואה שנמצא ברשותך מיץ התפוזים של מר פינק-נוטל. רציתי רק לציין שלדעתי לא יהיה זה נבון להוסיף לו אלכוהול."

"זאת הערה, ג'יבס, ולזה בדיוק..."

"כי כבר טיפלתי בעניין, אדוני."

"מה?"

"כן, אדוני. החלטתי למרות הכל למלא את מבוקשך."

הבטתי בו בפליאה. זה נגע לליבי עד מאוד. והאם לא כך היה מרגיש כל אדם שמסתובב בתחושה שהרוח הפיאודלית הטובה פסה מן העולם ופתאום מגלה שזה לא ככה?

"ג'יבס," אמרתי, "זה נוגע לליבי."

"תודה, אדוני."

"זה נוגע לליבי וגורם לי נחת."

"תודה רבה לך, אדוני."

"אבל מה גרם למהפך הלבבות?"

"הזדמן לי לפגוש את מר פינק-נוטל בגינה, אדוני, בזמן שהיית במיטתך, וניהלנו שיחה קצרה."

"ויצאתי משם בהרגשה שהוא זקוק לממריץ?"

"בהחלט, אדוני. גישתו נראתה לי תבוסתנית."

הנהנתי.

"אני הרגשתי אותו דבר. 'תבוסתני' מסכם את זה יפה. אמרת לו שגישתו נראית לך תבוסתנית?"

"כן, אדוני."

"וזה לא עזר?"

"לא, אדוני."

"טוב ויפה, אם כך, ג'יבס. עלינו לפעול. כמה ג'ין שמת בקנקן?"

"כוסית נדיבה, אדוני."

"האם זאת המנה הנורמלית לתבוסתן בוגר, לדעתך?"

"דומני שדי בכך, אדוני."

"תמהני. אל לנו לסכן אונייה בעבור זפת בפרוטה. אני חושב שאוסיף אונקייה."

"איני ממליץ על כך, אדוני. במקרה של התוכי של לורד ברנקסטר..."

"אתה שוב עושה אותה טעות, ג'יבס, וחושב שגאסי הוא תוכי. תתגבר על זה. אני אוסיף את האונקייה."

"בסדר גמור, אדוני."

"ודרך אגב, ג'יבס, מר פינק-נוטל מחפש בשוק סיפורים משעשעים ולא גסים לשימוש בנאום שלו. אתה מכיר כאלה?"

"אני מכיר סיפור על שני אירים, אדוני."

"פט ומייק? "

"כן, אדוני."

"שהלכו ברחוב ברודוויי?"

"כן, אדוני."

"בדיוק מה שאנחנו צריכים. יש לך עוד?"

"לא, אדוני."

"טוב, כל טיפה עוזרת. כדאי שתלך לספר לו."

"בסדר גמור, אדוני."

הוא יצא מן החדר, ואני הטיתי את הבקבוק ומזגתי לתוך הקנקן קורטוב נדיב מתכולתו. אך סיימתי לעשות כן והנה הגיע לאוזני קול צעדים מבחוץ. הספקתי רק לתחוב את הקנקן מאחורי התמונה של הדוד טום על האח לפני שהדלת נפתחה וגאסי נכנס פנימה מכרכר כמו סוס קרקס.

"נו, ברטי," הוא אמר, "נו מה, נו מה, נו מה, ושוב נו מה. איזה עולם יפה זה, ברטי. אחד היפים שפגשתי מעודי."

חשוך מילים נעצתי בו מבט. אנו הווסטרים מהירים כבזק, ומייד הבחנתי שמשהו קרה.

כלומר, סיפרתי לכם איך הוא הסתובב במעגלים, תיעדתי את חילופי המילים בינינו על הדשא, ואם הצגתי את המחזה בשמץ כישרון, התמונה של פינק-נוטל שנשתמרה בזכרונכם אמורה להיות של שבר כלי עצבני, ברכיו פקות, זימיו ירוקים, מושך בקדחתנות בחפתי מעילו, אחוז אימה שאין לה שם, או במילה אחת - תבוסתני. בקיצור, בשיחתנו גאסי הפגין את כל הסממנים של אדם מחוק עד העצם.

גאסי שעמד עתה לפני היה שונה לבלי הכר. ביטחון עצמי נשפך מכל נקבובית של עורו. פניו היו סמוקות, עיניו נצצו במשובה, שפתיו פסוקות בחיוך טרזני, וכשטפח על גבי בכף יד חברית לפני שהיה סיפק בידי לקפוץ הצידה, היה נדמה לי שפרד בעט בי.

"ובכן, ברטי," הוא המשיך, מתרונן כעפרוני נטול דאגות, "תשמח לשמוע שצדקת. התיאוריה שלך נבחנה והוכחה כנכונה. אני מרגיש כתרנגול-קרבות."

מוחי חדל להתנודד. הבנתי הכל.

"שתית משהו?"

"שתיתי. שמעתי בעצתך. לא טעים. כמו תרופה. ועוד שורף בגרון, ומצמיא כמו שד. הורג אותי איך מישהו בולע את זה בתענוג, כמוך. אבל אני האחרון שאכחיש שהוא כיוונן את המערכת. אני יכול לנשוך

טיגריס."

"מה שתית?"

"וויסקי. כלומר זו הייתה התווית על הבקבוק, ואין לי סיבה לחשוד שאישה כמו דודתך - בריטית כחולת-דם אמיתית - תטעה בזדון את הציבור. אם היא שמה תווית 'וויסקי' על הבקבוקים, אז לדעתי אנחנו יודעים איפה אנחנו עומדים."

"וויסקי וסודה, אהה? לא יכולת לעשות טוב יותר."

"סודה?" חכך גאסי בדעתו, "ידעתי ששכחתי משהו."

"לא הוספת סודה?"

"זה לא עלה בדעתי. פשוט קפצתי לחדר האוכל ושתיתי ישר מן הבקבוק."

"כמה?"

"בערך עשר לגימות. אולי שתים-עשרה. או ארבע-עשרה. נגיד שש-עשרה גמיעות ממוצעות. אלוהים, אני צמא."

הוא ניגש למיתקן הרחצה ושתה לרוויה מכד המים. מאחורי גבו העפתי מבט חשאי לעבר התמונה של הדוד טום. בפעם הראשונה מאז שנכנסה לחיי שמחתי על מימדיה הגדולים. הסודות היו צפונים היטב מאחוריה. אם גאסי היה רואה את קנקן מיץ התפוזים, ללא ספק היה מסתער עליו.

"טוב, אני שמח שאתה מרגיש מחוזק," אמרתי.

הוא נע בתנועה נמרצת מעמדת הרחצה וניסה לטפוח שוב על גבי. נסיונו סוכל בגלל עבודת רגליים מהירה מצידי, והוא מעד על המיטה והתיישב עליה.

"מחוזק? אמרתי לך שאני יכול לנשוך טיגריס?"

"אמרת."

"אז תעשה את זה שני טיגריסים. אני יכול לכרסם דלת פלדה. איזה חמור אני, בטח חשבת שם בגן. עכשיו אני מבין שצחקת עלי אל תוך השרוול."

"לא, לא."

"כן," התעקש גאסי, "השרוול הזה ממש," הוא אמר וכיוון אליו אצבע, "ואני לא מאשים אותך. אני לא מבין למה עשיתי כל-כך הרבה רעש בגלל מטלה מטומטמת כמו חלוקת פרסים בבית-ספר קטן ומסכן בכפר. אתה מבין את זה, ברטי?"

"לא."

"בדיוק. גם אני לא מבין. אין קל מזה. אני פשוט עולה על הבמה, מרעיף כמה מילות חסד, מושיט את הפרסים לכמה ממזרים קטנים, וקופץ למטה, נערץ בפי כל. שום רמז למכנסיים קרועים מראש ועד גמר. כלומר, למה שיקָרעו לבן-אדם המכנסיים. אני לא מבין. אתה מבין את זה?"

"לא."

"גם אני לא מבין. אני הולך להיות להיט. אני יודע בדיוק איזה חומר אני צריך - חומר פשוט, גברי, אופטימי, ישר מן המותן. המותן הזאת," אמר גאסי וטפח עליה. "אין לי מושג למה הייתי כל-כך עצבני הבוקר. אני לא יכול להעלות בדעתי משהו יותר פשוט מלחלק כמה ספרים עלובים לחבורה של זבי חוטם, ובכל זאת, מאיזה סיבה שאני לא מבין, הרגשתי קצת עצבני, אבל עכשיו אני מרגיש מצוין, ברטי - מצוין, מצוין, מצוין, ואני אומר את זה לך כידיד ותיק, כי זה מה שאתה, קשישי, אחרי ככלות הכל - ידיד ותיק. אני לא חושב שאי-פעם פגשתי ידיד יותר ידיד ותיק. כמה זמן אנחנו ידידים ותיקים, ברטי?"

"אוה, שנים על שנים."

"תתאר לעצמך! למרות שכמובן היה זמן שהיית ידיד חדש... האלו, הגונג לארוחת צהריים. בוא נלך, ידיד ותיק."

והוא קפץ מן המיטה כמו פרעוש קרקסים, ופנה אל הדלת.

הלכתי בעקבותיו די מהורהר. מה שקרה היה, כמובן, כמו שאומרים, קצת יותר מדי טוב. כלומר, רציתי פינק-נוטל נמרץ - למעשה כל מטרת התוכנית הייתה פינק-נוטל נמרץ - אבל עכשיו מצאתי את עצמי תוהה אם פינק-נוטל שגלש כעת על המעקה אינו נמרץ מדי. הוא בהחלט נראה לי כמו אדם שעלול להשליך לחם סביבו בארוחת צהריים.

אבל למרבה המזל, אווירת הדכדוך ששררה מסביב לשולחן האוכל פעלה עליו פעולה מרסנת. היה דרוש מישהו הרבה יותר שתוי ממנו כדי להשתובב בהתכנסות כזאת. סיפרתי לבאסט שיש לבבות כואבים בברינקלי קורט, ועכשיו נראה שבקרוב יהיו גם בטנים כואבות. דווח לי שאנטול פרש למיטתו בהתקף של מרה שחורה, והארוחה שלפנינו הוכנה על-ידי הנערה העוזרת במטבח - מספיק בקושי בדירוג של כל מי שאי-פעם אחזו מחבת.

זה, בנוסף לצרותיהם האחרות, השרה על החבורה שקט כללי - דממה חמורת סבר, כמו שאומרים, או הדרת קדרות דוממת - שאפילו גאסי לא העז להפר. מלבד ניסיון כושל מצידו לתת קולו בשיר, שום דבר מביך לא ציין את האירוע, ועד מהרה קמנו, עם הוראות מדודה דהליה ללבוש בגדי חג ולהיות במארקט סנודסברי לא יאוחר מ-3.30. זה הותיר לי די זמן לעשן סיגריה או שתיים בביתן ליד האגם, וכך עשיתי, ושבתי לחדרי בסביבות השעה שלוש.

ג׳יבס היה עסוק בעבודתו, מעביר הברשה אחרונה על הצילינדר שלי, וכמעט התחלתי לעדכן אותו בהתפתחויות בעניין גאסי, כשהוא הקדים אותי וציין שזה האחרון סיים זה עתה ביקור ידידותי בחדר השינה של ווסטר.

״מצאתי את מר פינק-נוטל יושב כאן כשבאתי להכין לך את הבגדים, אדוני.״

״באמת, ג׳יבס? גאסי היה כאן?״

״כן, אדוני. הוא עזב לפני דקות ספורות. הוא נוסע לבית-הספר עם מר ומרת טראוורס במכונית הגדולה.״

״נתת לו את הסיפור על שני האירים?״

״כן, אדוני. הוא צחק מכל הלב.״

״יופי. היו לך עוד תרומות בשבילו?״

״נטלתי חירות להציע שאולי כדאי לציין בפני הג׳נטלמנים הצעירים שהשכלה איננה מילוי אלא מיצוי. לורד ברנקסטר המנוח היה מכור להענקת פרסים בבתי-ספר, והרבה להשתמש במימרה זו.״

״איך הוא הגיב לזה?״

״הוא צחק מכל הלב, אדוני.״

״זה בוודאי הפתיע אותך. העליצות הבלתי מסויגת הזאת, אני מתכוון.״

״כן, אדוני.״

״לא חשבת שזה מוזר אצל מי שהיה בין התבוסתנים המובילים בפעם האחרונה שראית אותו?״

״כן, אדוני.״

״יש לזה הסבר פשוט, ג׳יבס. מאז שראית אותו בפעם האחרונה, גאסי עשה סיבוב שתייה. הוא שיכור כמו ינשוף.״

״האומנם, אדוני?״

״לגמרי. עצביו לא עמדו במעמסה, והוא התגנב לחדר האוכל והתחיל לבלוע את החומר כמו שואב אבק. וויסקי זה מה שהוא שם היום ברדיאטור. נדמה לי שהוא צרך את חלק הארי של הבקבוק. באלוהים, ג׳יבס, איזה מזל שהוא לא גילה את המיץ תפוזים, מה?״

״בהחלט, אדוני.״

הסתכלתי בקנקן. התמונה של הדוד טום צנחה על שבכת האח, והקנקן ניצב גלוי לעין במקום שגאסי לא

יכול היה להחמיץ. למרבה המזל הוא היה ריק.

"עשית מעשה נבון ביותר, אם יורשה לי לומר, אדוני, שנפטרת ממיץ התפוזים."

בהיתי באיש.

"מה? זה לא אתה?"

"לא, אדוני."

"ג'יבס, בוא נבהיר את העניין. לא אתה שפכת את המ"ת?"

"לא אדוני. כשנכנסתי לחדר ומצאתי את הקנקן ריק, הנחתי שאתה עשית זאת."

התבוננו איש ברעהו אחוזי חלחלה. שני מוחות ומחשבה אחת.

"אני חושש מאוד, אדוני..."

"גם אני, ג'יבס."

"זה כמעט ודאי..."

"ודאי למדי. שקול את העובדות. סנן את הראיות. הקנקן עמד על האח גלוי לעין כל. גאסי התלונן על צמא. מצאת אותו כאן צוחק מקרב לב. אני חושש שאין אלא ספק קטן, ג'יבס, שכל תכולת הקנקן מונחת ברגע זה מעל המטען הקודם בתוך קרביו המשולהבים של האיש. מדאיג, ג'יבס."

"מדאיג מאוד, אדוני."

"עלינו להתמודד עם המצב ולהישאר רגועים בכל מחיר. אתה הכנסת לקנקן הזה - נניח כוס של החומר הנכון?"

"כן, אדוני, כוס מלאה."

"ואני הוספתי בערך אותה כמות."

"כן, אדוני."

ובתוך שני-ריטוטי-זנב-ברווז גאסי עומד להעניק את הפרסים בבית-הספר של מארקט סנודסברי בפני הסלתה והשמנה המחוזית, כשהימה הזאת גועשת בקרבו?"

"כן, אדוני."

"נראה לי, ג'יבס, שהטקס היום יהיה גדוש עניין."

"כן, אדוני."

"ומה לדעתך יהיה היבול?"

"אני מתקשה להסתכן בהשערות, אדוני."

"כוונתך שהדמיון מסתחרר?"

"כן, אדוני."

בחנתי את דמיוני. ג'יבס צדק. הוא הסתחרר.

---

54. קהלת ט'

55. משחק מילים: s his adenoids that adenoid them

פרק 17

"ויחד עם זה, ג'יבס," אמרתי במוללי הגה תפוס שרעפים, "אין רע בלי טוב."

כעשרים דקות חלפו. אספתי את הבחור ההגון ליד הדלת הקדמית, ועכשיו נהגתי בדו-מושבית אל עבר העיירה הציורית מארקט סנודסברי. מאז שנפרדנו - הוא פנה לקיטון שלו לקחת את כובעו, ואני נשארתי בחדרי להשלים את תלבושתי הייצוגית - הקדשתי מחשבה לעניין.

את המסקנות ביקשתי להציג עכשיו לפניו.

"גם אם התחזית קודרת, ג'יבס, גם אם חשרת עבים כהה מחשיכה את השמים, עין חדה יכולה בדרך-כלל להבחין בציפור הכחולה. זה שגאסי עומד בתוך עשר דקות מעכשיו לחלק פרסים במצב של שכרות מתקדמת זה ללא ספק עניין רע, אבל אל לנו לשכוח שלדברים כאלה יש שני צדדים."

"אתה רומז, אדוני..."

"בדיוק. אני חושב על כהונתו כמחזר. כל זה ללא ספק הכשיר אותו להפליא להציע נישואים. אהיה מופתע מאוד אם זה לא הפך אותו למין איש מערות. ראית פעם סרטים של ג'יימס קאגני?"[56]

"כן, אדוני."

"משהו בכיוון הזה."

שמעתי אותו מכחכח וזרקתי בו מבט צידי. פניו לבשו את הארשת האינפורמטיבית שלו.

"אם כך לא שמעת, אדוני?"

"אה?"

"לא שמעת שנקבעה חתונה בין מר פינק-נוטל לבין העלמה באסט והיא תיערך בקרוב?"

"מה?"

"כן, אדוני."

"מתי זה קרה?"

"מעט אחרי שמר פינק-נוטל יצא את חדרך, אדוני."

"בעידן הפוסט-מיץ-תפוזים?"

"כן, אדוני."

"אבל אתה בטוח בעובדות? איך נודע לך?"

"המקור שלי הוא מר פינק-נוטל עצמו, אדוני. הוא היה להוט לספר לי. הסיפור היה מעט מבולבל, אבל לא התקשיתי להבין את עיקרי הדברים. הוא הקדים את דבריו באומרו שזה עולם נפלא, צחק מכל לב, ואמר שהוא מאורס באופן רשמי."

"בלי פרטים?"

"לא, אדוני."

"אבל אפשר לקלוט את התמונה."

"כן, אדוני."

"כלומר, הדמיון לא מסתחרר."

"לא, אדוני."

ואכן הוא לא הסתחרר. הבנתי בדיוק מה קרה. תכניסו מנה נדיבה של אלכוהול באדם שנוהג להתנזר, והוא נהיה כוח מחץ. הוא לא עומד סתם ופוכר אצבעות ומגמגם - הוא פועל. לא היה לי ספק שגאסי ניגש לבאסט ולפת אותה כמו סבל שמעמיס שק פחמים. אפשר לשער את ההשפעה של פעולה כזאת על נערה בעלת נפש רומנטית.

"נו, מה אתה יודע, ג'יבס."

"כן, אדוני."

"אלה חדשות נפלאות."

"כן, אדוני."

"אתה רואה כמה צדקתי."

"כן, אדוני."

"זה בטח היה שיעור מאלף בשבילך, לראות אותי מטפל במקרה."

"כן, אדוני."

"השיטה הפשוטה, הישירה, פועלת תמיד."

"כן, אדוני."

"בעוד שהשיטות המתוחכמות נכשלות."

"כן, אדוני."

"טוב ויפה, ג'יבס."

הגענו לשער הראשי של בית-הספר במארקט סנודסברי. החניתי את המכונית ונכנסתי, שבע רצון עד מאוד. אמת, בעיית טאפי-אנג'לה עדיין לא באה על פתרונה, והחמש-מאות פאונד של הדודה דהליה היו רחוקים מתמיד, אבל צרותיו של גאסי היקר היו מאחורינו, והמחשבה על כך חיממה את הלב.

בית-הספר במארקט סנודסברי, כך הבנתי, נבנה בסביבות 1416, וכמו שקורה במוסדות רבים כדוגמתו, באולם הגדול שבו נערכו חגיגות אחר-הצהריים, עמד לא מעט מעיפוש הדורות. היה זה היום החם ביותר של הקיץ, ולמרות שמישהו פתח קצת חלון או שניים, רבצה במקום אווירה שאין לטעות בה.

באולם זה אכלו נערי מארקט סנודסברי את ארוחותיהם מדי יום ביומו במשך חמש מאות שנה, והריח עמד בחלל. האוויר היה כבד ועמוס, אם אתם מבינים את כוונתי, בניחוחות של אנגליה הצעירה[57] ותבשילי בשר וגזר.

דודה דהליה, שישבה עם להק של נכבדים מקומיים בשורה השנייה, הבחינה בי כשנכנסתי ונופפה לי להצטרף אליה, אבל הייתי מנוסה מכדי להיענות להזמנה. השתחלתי בין העומדים מאחור, ונשענתי על בחור שעל-פי הארומה היה סוחר במיני תבואה או משהו כזה. תמצית האסטרטגיה באירועים כאלה היא להימצא סמוך ככל האפשר לדלת.

האולם קושט בעליזות בדגלים ונייר צבעוני, והעיניים לא שבעו ממראה הציבור הרבגוני של בנים, הורים, וכל מיני, הראשונים רצים בפנים בוהקות וצווארוני איטון, והאחרונים עם דגש על משי שחור אצל הנקבות ומקטורנים לוחצים למראה אצל הזכרים. במהרה נשמעו מחיאות כפיים - "ספוראדיות", כפי שג'יבס תיאר זאת אחר-כך - וגאסי הובל על-ידי בחור מזוקן בגלימה למושב באמצע הבמה.

אני מתוודה שכשראיתי אותו עוברה במוחי המחשבה שרק בחסדי האל לא ברטראם ווסטר הוא הצועד שם, ורעד חלף בגווי. כל זה הזכיר לי בחיוניות רבה את הפעם ההיא שנאמתי בבית-הספר לבנות.

אם מסתכלים על זה בעין אובייקטיבית אפשר אולי לומר שמבחינת האימה והסכנה אין מקום להשוואה בין קהל כמעט אנושי כמו זה לבין אספסוף של ילדות קטנות בזנבות סוס, ואני מודה שיש אמת בטענה. יחד עם זאת, החיזיון גרם לי להרגיש כמו איש שרואה את חברו הטוב צונח בתוך חבית ממפלי הניאגרה, והמחשבה על האיום שנחלצתי ממנו בעור שיני גרמה לכל להתערפל לרגע ולצוף לנגד עיני.

כשהתאוששתי ויכולתי שוב לראות, קלטתי שגאסי יושב עכשיו, ידיו על ברכיו, ומרפקיו בזווית ישרה, כמו מינסטרל כושי שעומד לשאול את מר בּוֹנס למה התרנגולת חצתה את הכביש.[58] הוא בהה נכחו בחיוך כל-כך מקובע ומשופע חלוקי-נחל שהייתי בטוח שכל אחד מהנוכחים מבחין ששם יושב אדם שהמיץ מתנפץ אל אחורי שיניו הקדמיות.

למעשה ראיתי את הדודה דהליה, שהשתתפה בזמנה במשתאות ציד רבים ואין שני לה באבחנת

התסמינים, מתחלחלת ונותנת בגאסי מבט ארוך ובוחן. היא בדיוק אמרה משהו לדוד טום שלשמאלה, כשהבחור המזוקן פסע אל קדמת הבמה והתחיל לשאת נאום. מן העובדה שהוא דיבר כאילו יש לו תפוח-אדמה לוהט בפיו ולא התקבל בקריאות בוז מן המושבים שמסביב לזירה, הסקתי שהוא מנהל בית-הספר.

עם עלייתו על הדוכן נחת רפיון מיוזע על הקהל. אני אישית התכרבלתי לצד סוחר התבואה והנחתי לתשומת-ליבי לשוטט. הנאום היה על דברים שהתרחשו בבית-הספר בסמסטר האחרון, וחלק זה של חלוקת פרסים תמיד נכשל בציד אוזנו של הזר. כלומר, אתם יודעים איך זה. מספרים לכם שג'. ב. ברוסטֶר זכה במילגה ללימודים קלאסיים במרכז לטכנולוגיה מתקדמת בקיימברידג', וזה מסוג הסיפורים שאם אינכם מכירים את הטיפוס אתם לא מבינים מה מצחיק בהם. אותו דבר גם לגבי ג. באלֶט שקיבל את המילגה על שם ליידי ג'יין וויקס בקולג' ברמינגהם ללימודי וטרינריה.

לאמיתו של דבר, אני וסוחר התבואה, שנראה לי די סחוט, כאילו עבר עליו בוקר קשה בעסקי התבואה, התחלנו לנמנם קלות, כשלפתע התחממו העניינים, וגאסי נכנס לתמונה בפעם הראשונה.

"היום," אמר הבחור המזוקן, "אנו שמחים לקבל את פני אורחנו, מר פיץ-מוטל..."

בתחילת הנאום גאסי שקע לתוך מעין חלום בהקיץ בפה פעור. בערך באמצע הדרך כבר ניכרו בו סימנים קלושים של חיים, ובדקות האחרונות הוא ניסה לשלב רגל על רגל, ומשנכשל ניסה שוב ונכשל שוב. אבל רק כעת הפגין ערנות אמיתית. הוא התנער בכיסאו.

"פינק-נוטל," הוא אמר ופקח את עיניו.

"פיץ-נוטל."

"פינק-נוטל."

"אתקן - פינק-נוטל."

"ברור שתתקן, טמבל," אמר גאסי בלבביות, "בסדר, תמשיך עם זה."

הוא עצם את עיניו, והתחיל שוב לנסות לשלב רגל על רגל.

ראיתי שהמחלוקת הקטנה הזאת גרמה אי-נעימות לבחור המזוקן. הוא עמד לרגע ממשש את החזית ביד מהססת, אבל מנהלי בתי-הספר האלה מיוצרים מחומר קשיח. החולשה חלפה, והוא התאושש יפה והמשיך.

"אנחנו שמחים, כמו שאמרתי, לקבל את פני האורח שלנו, מר פינק-נוטל, שהסכים ברוב טובו לחלק את הפרסים. תפקיד זה, כפי שידוע לכם, היה שמור לחבר חֶבר הנאמנים הפעיל והאהוב שלנו, הכומר ויליאם פלוֹמֶר, ואין לי ספק שכולנו מצטערים על כך שמחלתו מנעה ממנו ברגע האחרון להיות נוכח כאן. אבל אם יורשה לי לשאול מטאפורה - אם יורשה לי להשתמש במטאפורה פשוטה שמוכרת לכולכם - שכר המשחק יצא בהפסד הנרות."

הוא השתתק וזרח לכל עבר כדי להמחיש שזו הלצה. יכולתי לומר לו שאין למה לחכות. אפילו לא אדווה. סוחר התבואה נשען עלי ומלמל "מה-או-אומֶיר?" אבל לא יותר מזה.

אף פעם לא נעים לחכות לַצחוק ולגלות שהקטע לא עבר טוב. הבחור המזוקן היה נבוך בעליל. מכל מקום, אני חושב שהיה צולח את זה אלמלא גאסי, שלרוע המזל התעורר שוב.

"במילים אחרות, למרות העדרו של מר פלומר, נמצא איתנו כעת מר פינק-נוטל. אני בטוח שאין צורך להציגו בפניכם, כי אני מעז לומר ששמו מוכר לכולנו."

"לא לך," אמר גאסי.

ואז תפסתי למה ג'יבס התכוון כשתיאר אותו כצוחק מכל לב. "מכל לב" היה בהחלט המוֹ ז'וּסְט.[59] זה נשמע כמו התפוצצות גז.

"לא נראה שאתה מכיר אותו כל-כך טוב, מה?" אמר גאסי. וכנראה שהמילה "מה" הזכירה לו את המילה "מכיר" כי הוא חזר עליה שש-עשרה פעמים בהטעמה הולכת ומודגשת.

"מכיר, מכיר, מכיר," הוא סיכם. "קדימה. רוץ הלאה."

אבל לבחור המזוקן כבר לא נשארה תחמושת. הוא עמד מובס, ובמבט בוחן ראיתי שהוא על פרשת דרכים. יכולתי לנחש מה מתחולל במוחו בבהירות כאילו לחש באוזני. הוא רצה כמובן לשבת ולגמור עם זה, אבל לשם כך היה עליו או לחלוץ את הפקק מגאסי, או לחלופין להתייחס לנאום של גאסי כאילו כבר נישא ולפנות ישר לחלוקת הפרסים.

זו בעיה נפתלת מכדי להכריע בה בהתרעה של רגע. קראתי לא מזמן בעיתון על האנשים האלה שמנסים לבקע את האטום, והקטע הוא שאין להם מושג קלוש מה יקרה אם הם יצליחו. יכול להיות שזה יהיה בסדר, ויכול להיות שלא. הבן-אדם ללא ספק ירגיש מגוחך אם אחרי שביקע את האטום יגלה שהבית שלו עולה באש והוא עצמו מפוזר לחתיכות.

כך היה עם הבחור המזוקן. אינני יודע אם הוא היה מעודכן בעובדות הפנימיות של מקרה גאסי, אבל כעת כבר ידע בבירור שהוא נכנס למשהו לוהט למדי. תרגילי החימום של גאסי הדגימו את דרכו המיוחדת לבצע דברים. בקריאות הביניים שלו היה די להמחיש לחדי התפיסה, שבנשף הגדול של העונה יושב על הבמה בחור שאם יעודדו אותו לשאת דברים הוא עשוי להיסחף בצורה שתהווה ציון דרך היסטורי.

מצד שני, תכבלו אותו ותשימו עליו לבד ירוק, ומה יצא מזה? הטקס יסתיים חצי שעה מוקדם מדי.

כמו שאמרתי, הייתה זו בעיה סבוכה, ואינני יודע לאיזו מסקנה היה מגיע אילו נאלץ להתמודד איתה בכוחות עצמו. אני מנחש שהיה משחק על בטוח. מכל מקום הדבר יצא משליטתו, כי ברגע זה גאסי, אחרי שמתח את זרועותיו ופיהק, הדליק שוב את חיוך חלוקי הנחל שלו ונעמד בקצה הבמה.

"נאום," הוא אמר בחביבות.

אז תקע את האגודלים בבתי השחי של המותנייה, והמתין עד שמחיאות הכפיים יגוועו.

זה לקח קצת זמן, מפני שתשואות החן של הקהל היו נלהבות ביותר. לא לעיתים קרובות פוגשים נערי בית-הספר במארקט סנודסברי אדם כל-כך נחוש מצח שמכנה את מנהל בית-ספרם טמבל, והם הפגינו את הערכתם באופן נחרץ. גאסי היה אולי שיכור כלוט, אבל במה שנוגע לרוב הנוכחים, הוא ניצב בפיסגת העולם.

"ילדים," אמר גאסי, "כלומר גבירותי ורבותי ונערים. לא אגזול הרבה מזמנכם, אבל אני חושב שבהזדמנות זאת עלי להרגיש מחויב לומר כמה מילים חגיגיות. גבירותי - נערים וגבירותי ורבותי - כולנו הקשבנו בעניין להערותיו של חברנו כאן ששכח להתגלח הבוקר - אינני יודע את שמו, אבל גם הוא לא יודע את שמי - פינק-מוטל, מגוחך לגמרי - וזה מאזן קצת את הדברים בינינו - כולנו מצטערים מאוד שהכומר איך-שלא-קוראים-לו הולך למות בגלל השקדים הנפוחים שלו, אבל אחרי הכל, אנחנו בני חלוף וכל הבשר חציר וכל זה, אבל זה לא מה שרציתי לומר. מה שרציתי לומר הוא - ואני אומר זאת בביטחון - ללא חשש סתירה - אני אומר בקצרה שאני שמח להיות באירוע חגיגי זה ואני שמח להעניק את הפרסים, שהם הספרים הנאים שאתם רואים מונחים על השולחן. כמו ששקספיר אמר, שפעי בינה במעיין נובע, תבונה באבן[60] או להיפך בעצם, וזה הכל בקליפת אגוז."

זה התקדם יפה, ולא הופתעתי. לא את הכל ממש הבנתי, אבל היה ברור שזה חומר בשל, ונדהמתי שהטיפול הצליח לחולל שינוי כזה בלבנה כבולת לשון כמו גאסי.

זה רק מוכיח מה שכל חבר פרלמנט יגיד לכם, שאם רוצים נואם אמיתי, כוסית מקדימה היא חיונית. אין סיכוי להלהיב את הקהל בלי להיות קצת שתוי.

"רבותי," אמר גאסי, "כלומר גבירותי ורבותי וכמובן נערים, איזה עולם נפלא זה. מלא אושר מכל עבר. הרשו לי לספר סיפור קטן. שני אירים, פט ומייק, הלכו לאורך רחוב ברודוויי, ואחר מהם אמר לשני 'תשמע, לא תמיד לקלים המרוץ', והשני ענה 'אמן, חינוך הוא מיצוי ולא מילוי'."

עלי לומר שזה נשמע לי הסיפור הכי עלוב ששמעתי בחיי, והופתעתי שג'יבס מצא אותו ראוי להיכנס לנאום. חקרתי אותו אחר-כך, והוא אמר שגאסי שינה את העלילה במידה ניכרת, והייתי אומר שזה מסביר

את זה.

מכל מקום, זה היה סיפור המעשה כפי שסופר על-ידי גאסי, וכשאני אומר שהוא התקבל בצחוק רם, תבינו את מידת האהדה שהייתה לו בקרב הציבור. ייתכן שאיזה טיפוס מזוקן או מישהו על הבמה, וקבוצה קטנה בקהל בשורה השנייה, קיוו שהוא יסיים את דבריו וישוב לכיסא, אבל ההמונים באופן כללי היה בעדו.

מחיאות כפיים פרצו ונשמע קול: "הידד! הידד!"

"כן," אמר גאסי, "זה עולם יפה. השמים כחולים, הציפורים שרות, אופטימיות שורה בכל. ולמה לא, נערים, גבירותי ורבותי? אני מאושר, אתם מאושרים, כולנו מאושרים, אפילו האירי הקמצן ביותר שהולך ברחוב ברודוויי, אם כי כמו שאמרתי, היו שניים, פט ומייק, אחד ממלא והשני ממצה. הייתי מבקש מכם נערים, על חשבון זמני, לקרוא שלוש קריאות עידוד לעולם יפה זה. כולם ביחד."

לאחר שהאבק שקע והטיח חדל לנשור מן התקרה, הוא המשיך בדבריו.

"אנשים שאומרים שזה לא עולם יפה לא יודעים מה הם מדברים. היום בנסיעה הנה להענקת הפרסים היפים, נאלצתי למורת רוחי לנזוף במארחי בגלל דיבורים כאלה. טום טראוורס הקשיש. אתם יכולים לראות אותו יושב שם בשורה השנייה ליד הגברת הגדולה בשמלת בז'."

הוא הצביע, ובערך מאה מארקט-סנודסברים שהיטו את צוואריהם לעבר הכיוון יכלו לראות את הדוד טום מסמיק.

"נזפתי כהוגן בדג המסכן. הוא הביע דעה שהעולם במצב אומלל. אני אמרתי 'אל תדבר שטויות, טום טראוורס הקשיש'; 'אינני נוהג לדבר שטויות,' הוא ענה; 'אז בתור מתחיל,' אמרתי, 'אתה עושה את זה מצוין.' ואני חושב שתסכימו איתי, נערים, גבירות ואדונים, שעניתי כסיל כאיוולתו."

הקהל כנראה הסכים. דבריו זכו להצלחה אדירה. הקול שקרא "הידד הידד" קרא "הידד הידד" בשנית, וסוחר התבואה שלי היכה במרץ בריצפה עם מקל הליכה גדול.

"ובכן, נערים," המשיך גאסי, מיישר את בגדיו ומגחך בצורה נוראית, "זה סוף סמסטר הקיץ ורבים מכם ללא ספק עוזבים את בית-הספר. אינני מאשים אתכם, כי מחניק כאן כל-כך שאפשר לחתוך את האוויר בסכין. אתם יוצאים אל העולם הגדול. בקרוב אולי תצעדו ברחוב ברודוויי. אני רוצה לבקש מכם, שלא משנה כמה תסבלו משקדים נפוחים, תעשו כל מאמץ לא להיות פסימיים ולדבר שטויות כמו טום טראוורס. שם בשורה השנייה. הבחור עם פרצוף של אגוז-מלך."

הוא עצר כדי לאפשר למעוניינים לרענן את זכרונם במבט נוסף לעבר הדוד טום, ומצאתי שאני מהרהר, קצת מבולבל. התרועעות רבת שנים עם חברים ב'בטלנים' עשתה אותי מומחה לא קטן להשפעה על הפרט שיש ללגימת יותר ממעיין השכינה החכלילי,[61] אבל מעולם לא ראיתי מישהו מגיב כמו גאסי.

הייתה בו רעננות נמרצת שלא נתקלתי בה אצל איש לפניו, אפילו לא אצל בַּרמי פּוֹתרינגֵי-פִּיפְּס במסיבת ראש השנה.

כאשר דנתי בזה אחר-כך עם ג'יבס, הוא אמר שזה קשור לעכבות, אם קלטתי נכון את המילה, והדיכוי של מה שאני חושב שהוא כינה "אגו". מה שהוא התכוון, לדעתי, זה שבגלל העובדה שגאסי השלים חמש שנים רצופות של התבודדות בלתי מופרעת במחיצת טריטונים, כל המוזרות שחייבת הייתה להתפתח בו באותן חמש שנים והייתה אצורה עד אז, פרצה אל פני השטח בגוש אחד - או אם אתם מעדיפים ניסוח אחר - כמו נחשול גאות.

ייתכן שיש בזה משהו, ג'יבס בדרך-כלל יודע.

בכל אופן, איך שלא יהיה, שמחתי מאוד שהייתי מספיק נבון לא לשבת בשורה השנייה. אולי זה לא הולם את יוקרת הווסטרים להסתופף בחברת הפרולטריון העומד, אבל לפחות הייתי מחוץ לטווח הסכנה. גאסי היה עכשיו כל-כך מלא עד קצה האף, שנראה לי שאילו היה קולט אותי, הוא היה מתחיל לנקוט נימה אישית אפילו כלפי חברים ותיקים מימי בית-הספר.

"אם יש משהו בעולם שאני לא סובל," המשיך גאסי, "זה פסימיזם. תהיו אופטימיים נערים, כולכם יודעים את ההבדל בין אופטימי לפסימי. אופטימי הוא אדם - טוב, קחו לדוגמה את המקרה של שני האירים שהולכים ברחוב ברודוויי. אחד אופטימיסט והשני פסימיסט, בדיוק כמו שאחד נקרא פט והשני מייק... היי, האלו ברטי, לא ידעתי שאתה כאן."

מאוחר מדי ניסיתי להשתופף ארצה מאחורי הסוחר, רק כדי לגלות שהוא כבר לא שם. אולי פגישה שפתאום נזכר בה, אולי הבטחה לאישתו שיחזור הביתה לארוחת ערב, הוא התנדף בזמן שתשומת-ליבי הייתה במקום אחר והשאיר אותי חשוף בשטח.

ביני ובין גאסי, שהצביע עלי עכשיו בצורה מכוערת, לא היה אלא ים של פרצופים מפיקי עניין.

"הנה לכם," שאג גאסי, ממשיך בנושא שעל הפרק, "דוגמה למה שאני מתכוון. נערים וגבירותי ורבותי, הביטו בדבר הזה שעומד שם מאחור - מקטורן בוקר, מכנסיים כמקובל, עניבה אפורה וציפורן בדש המעיל - אי אפשר להחמיץ אותו. זהו ברטי ווסטר, פסימיסט בזוי מכל מי שנשך אי-פעם טיגריס. אני אומר לכם שאני לא סובל את האיש. ולמה אני לא סובל אותו? כי, נערים וגבירותי ורבותי, הוא פסימיסט. הגישה שלו תבוסתנית. כשסיפרתי לו שאני עומד לנאום בפניכם הערב, הוא ניסה להניא אותי. ואתם יודעים למה הוא ניסה להניא אותי? כי הוא אמר שהמכנסיים שלי ייקרעו מאחור."

קריאות ההידד שהתקבל בהם היו החזקות ביותר עד כה. כל מה שקשור לקרע באחורי המכנסיים חודר ישר לתוך הלבבות התמימים של תלמידי בית-הספר במארקט סנודסברי. שניים בשורה שלפני נהיו סגולים, ובחור קטן עם נמשים שישב לידם ביקש ממני חתימה.

"הייתי רוצה לספר לכם סיפור על ברטי ווסטר."

בן ווסטר יכול לשאת הרבה, אבל לא רפש שמטיחים בשמו במקום ציבורי. נשאתי חרש רגליים, והייתי בעיצומה של התחמקות חשאית דרך הדלת, כשתפסתי שהבחור המזוקן החליט לבסוף לשים קץ לנאום.

מדוע לא עשה זאת קודם, נשגב מבינתי. מהופנט, אני מניח. וכמובן, כשבחור נישא על כנפי ההצלחה, כמו גאסי, לא קל לבלום אותו. מכל מקום התחזית של אנקדוטה נוספת מפי גאסי היטתה כנראה את הכף. הוא התרומם ממושבו, די כמו שאני התרוממתי מן הספסל בתחילת אותה סצינה מכאיבה עם טאפי לאור הדמדומים, הסתער על השולחן, חטף ספר והתנפל על הנואם.

הוא נגע בזרועו של גאסי, וגאסי, שפנה במהירות וראה בחור גדול עם זקן עומד לחבוט בו בספר, זינק לאחור בתנועה של הגנה עצמית.

"אולי הגיע הזמן להמשיך, מר פינק-נוטל, כדאי שאנחנו..."

"אוה אה," אמר גאסי, קולט את העניין. הוא נרגע. "הפרסים, אה? כמובן, כן. טוב ויפה. כן, אולי כדאי שנתחיל להזיז קצת את העניינים. מה זה?"

"איות והכתבה - פ. ק. פֶּרוויס," הכריז הבחור המזוקן.

"איות והכתבה - פ. ק. פרוויס," חזר אחריו גאסי כמו כרוז במכירה פומבית, "קדימה, פ. ק. פרוויס."

מאחר שנשמעה שריקת הסיום של הנאום, נראה לי שאין עוד צורך בנסיגה האסטרטגית שתיכננתי. לא היה לי שום חשק לוותר על האירוע אלא בלית ברירה. כלומר, אמרתי לג'יבס שהנשף יהיה מלא עניין, ואכן כך היה. היה בשיטות של גאסי קסם שריתק אותי, ומאחר שככל הנראה הסכנה של רמיזות לגופו של אדם ירדה מהפרק, ביכרתי שלא להחמיץ את המופע. החלטתי איפוא להישאר, ובמהרה נשמעו חריקות מוזיקליות ומר פ. ק. פרויס עלה על הבמה.

אלוף האיות והכתבה התנשא לגובה מטר ושלושים בתוך נעליו המצייצות, עם פנים ורודים ושיער בהיר. גאסי ליטף את שערו. הבחור מצא חן בעיניו מייד.

"אתה פ. ק. פרוויס?"

"אדוני, כן אדוני."

"זה עולם יפה, פ. ק. פרוויס."

"אדוני, כן אדוני."

"אה, גם אתה הבחנת בזה. אתה נשוי במקרה?"

"אדוני, לא אדוני."

"תתחתן, פ. ק. פרוויס," אמר גאסי בכובד ראש, "חיים רק פעם אחת... טוב, הנה לך הספר. נראה לי די עלוב לפי הכריכה, אבל מה שלא יהיה, זה המצב."

פ. ק. פרוויס הצטייץ מן הבמה מלווה במחיאות כפיים ספוראדיות, אבל אי אפשר היה שלא להבחין שאחרי הספוראדיות השתרר שקט די מתוח. היה ברור שגאסי הכניס צלילים שטרם נשמעו כמותם לחוגים הסכולסטיים של מארקט סנודסברי. הורים החליפו ביניהם מבטים, הבחור המזוקן נראה כמו מי ששתה את כוס המרורים עד תומה, ואילו בהתנהגותה של הדודה דהליה ניכר שספקותיה האחרונים תמו והיא חרצה את פסק הדין. ראיתי אותה לוחשת משהו לבאסט שישבה לימינה, ובאסט הנהנה בעצב ונראתה כמו פיה שעומדת להזיל דמעה ולהוסיף עוד כוכב לשביל החלב.

אחרי עזיבתו של פ. ק. פרוויס, גאסי נסחף לתוך מין חלום בהקיץ ועמד בפה פעור וידיים בכיסים, כשלפתע הבחין בילד שמן באברקיים שעומד ליד מרפקו, וזינק בפראות.

"האלו!" אמר, מבוהל בעליל, "מי אתה?"

"זהו ר. ו. סמֶתרסט," אמר הבחור המזוקן.

"מה הוא עושה כאן?" שאל גאסי בחשד.

"אתה מעניק לו את פרס הציור, מר פינק-נוטל."

זה נשמע לגאסי הסבר הגיוני ופניו התבהרו.

"גם זה נכון," הוא אמר, "טוב, הנה לך, חוצפן. אתה הולך?" הוא אמר, כי נראה שהילד עומד לסגת.

"אדוני, כן אדוני."

"חכה, ר. ו. סמירתרסט. לא כל-כך מהר. לפני שאתה הולך, יש לי שאלה שברצוני לשאול אותך."

אבל מטרתו של הבחור המזוקן עכשיו הייתה להחיש את התהליך. הוא דחק בר. ו. סמתרסט אל מחוץ לבמה כמו משליכן בפאב שזורק החוצה בצער לקוח ותיק ומכובד, והכריז על ג'. ג'. סימונס. זה האחרון קם מכיסאו והתקדם אל הבמה, ושערו בנפשכם את התרגשותי כאשר הוכרז שהנושא שבו דרך כוכבו היה בקיאות בכתבי הקודש. אחד משלנו.

ג'. ג'. סימונס היה דרדק לא נעים למראה וקופצני, שמרביתו שיניים קדמיות ומשקפיים, אבל מחאתי לו כף מקרב לב. אנחנו, כרישי הבקיאות בתנ"ך מסורים זה לזה.

לדאבוני ראיתי שגאסי אינו מחבב אותו. לא היה במבט שנתן בג'. ג'. סימונס שום דבר מהלבביות שציינה את שיחתו עם פ. ק. פרוויס, או במידה פחותה יותר עם ר. ו. סמתרסט. הוא היה קר ומרוחק.

"ובכן, ג'. ג'. סימונס."

"אדוני, כן אדוני."

"למה אתה מתכוון - אדוני כן אדוני? איזה מין שטות זו? אז זכית בפרס על בקיאות בכתבי הקודש, מה?"

"אדוני, כן אדוני."

"כן," אמר גאסי, "אתה נראה מסוג הקרציות שיזכו. אבל," הוא אמר, עוצר וסוקר את הבחור בחדות, "איך נדע שכל זה כשר? הבה נבחן אותך ג'. ג'. סימונס. מה היה שמו של מה-שמו הבחור שהוליד את איך-קוראים-לו? אתה יכול לענות לי, סימונס?"

"אדוני, לא אדוני."

גאסי הסתובב לעבר הבחור המזוקן.

"חשוד," הוא אמר, "חשוד מאוד. הבחור משולל בקיאות בכתבי הקודש."

המזוקן העביר יד על מצחו.

"אני מבטיח לך, מר פינק-נוטל, שנקטנו משנה זהירות כדי להבטיח תחרות הוגנת, וסימונס עלה על כל מתחריו בהפרש גדול."

"טוב, אם אתה אומר ככה," אמר גאסי בפקפוק, "בסדר, ג'. ג'. סימונס, קח את הפרס שלך."

"אדוני, תודה אדוני."

"אבל הרשה לי לומר לך שאין מה להתפאר בגלל זכייה בפרס על בקיאות בכתבי הקודש. ברטי ווסטר..."

אני לא זוכר מתי הוכיתי בהלם יותר גרוע. פעלתי בהנחה שאחרי שנאומו נבלם, הטפרים של גאסי הושבו לנדנם, כמו שאומרים. כפיפת הראש והתגנבות לעבר הדלת היו בשבילי עניין של רגע.

"ברטי ווסטר זכה בפרס על בקיאות בכתבי הקודש בבית-הספר היסודי שהלכנו אליו שנינו, ואתם כבר מכירים אותו. ברטי רימה, כמובן. הוא הצליח לגנוב את הפרס על בקיאות בכתבי הקודש מעל ראשיהם של טובים ממנו בשיטות הרמייה השפלות ביותר שנחזו אי-פעם, אפילו בבית-ספר שבו דברים כאלה היו מעשה של יום-יום. אם כיסיו של האיש הזה בעת שנכנס לחדר הבחינה לא היו מלאים עד להתפקע ברשימות שמותיהם של מלכי יהודה..."

יותר לא שמעתי. רגע אחרי זה הייתי תחת שמי אלוהים, מפמפם ברגל קדחתנית את המתנע האוטומטי של המכונית.

המנוע רעם, המצמד השתלב, לחצתי על הדוושה ונמלטתי משם.

הגנגליונים עדיין רטטו כשנכנסתי לחנייה באורוות ברינקלי קורט, והיה זה ברטראם מזועזע קשות שדידה למעלה אל חדרו להחליף את בגדיו למשהו מרווח יותר. לבשתי חלוק-בית וישבתי קצת על המיטה. כנראה נרדמתי, כי הדבר הבא שאני זוכר הוא את ג'יבס לצידי.

התיישבתי.

"התה שלי, ג'יבס?"

"לא אדוני. זה כמעט זמן לארוחת ערב."

הערפילים התחילו להתבהר.

"כנראה נרדמתי."

"כן, אדוני."

"הטבע תבע את התשלום מן הגוף היגע."

"כן, אדוני."

"ועכשיו כמעט שעת ארוחת הערב, אתה אומר? בסדר. אין לי מצב-רוח לארוחה, אבל אני מניח שכדאי שאתלבש."

"זה לא נחוץ, אדוני. החבורה לא תתלבש הערב. ארוחה קרה נשלחה לחדר-האוכל."

"למה זה?"

"זו בקשתה של מרת טראוורס כדי להקל על צוות העובדים שמוזמן הלילה לנשף אצל פרסיוול סטרצ'לי-באד."

"כמובן, כן. נזכרתי. דודניתי אנג'לה סיפרה לי. אז זה הלילה, מהי? אתה הולך, ג'יבס?"

"לא אדוני. אינני להוט אחר צורת בידור זו של מחוזות הכפר, אדוני."

"אני מבין אותך. הילולות האיכרים האלה כולן אותו דבר. פסנתר, כינור אחד, וריצפה כמו נייר זכוכית. אנטול הולך? אנג'לה רמזה לי שלא."

"העלמה אנג'לה צודקת, אדוני. מיסייה אנטול שוכב במיטה."

"ממזרים חמומי מוח, הצרפתים האלה."

"כן, אדוני."

השתררה שתיקה.

"ובכן, ג'יבס," אמרתי, "זה היה חתיכת אחר-צהריים, מה?"

"כן, אדוני."

"אני לא זוכר אחר-צהריים יותר גדוש אירועים. ועוד עזבתי לפני הסוף."

"כן, אדוני. הבחנתי בפרישתך."

"אי-אפשר להאשים אותי על הנסיגה."

"לא, אדוני. מר פינק-נוטל ללא ספק נעשה אישי עד כדי להביך."

"זה נמשך עוד הרבה אחרי שהלכתי?"

"לא אדוני. הטקס הסתיים כעבור זמן קצר. ההערות של מר פינק-נוטל בקשר למאסטר ג'. ג'. סימונס שמו סוף מוקדם לדברים."

"אבל הוא סיים את דבריו על ג'. ג'. סימונס."

"רק זמנית, אדוני. הוא חזר אליהם מייד אחרי עזיבתך. אם אני זוכר נכון, אדוני, הוא הצהיר שאין לו אמון בבוּנָה פידֶס של מאסטר סימונס. הוא המשיך לשלח התקפות מילוליות חריפות בג'נטלמן הצעיר, וטען שלא ייתכן שהוא זכה בפרס על בקיאות בכתבי הקודש בלי לרמות בקנה מידה מרשים ובאופן שיטתי. הוא הרחיק לכת עוד יותר ורמז שמאסטר סימונס קרוב לוודאי מוכר היטב למשטרה."

"אלוהים, ג'יבס!"

"כן, אדוני. מילים אלה עוררו התרגשות לא קטנה. אפשר להגדיר את תגובות הקהל כמעורבות. הסטודנטים הצעירים נראו שבעי רצון ומחאו כפיים בהתלהבות, אבל אמו של מאסטר סימונס קמה ממושבה ופנתה אל מר פינק-נוטל בלשון של מחאה חריפה."

"האם גאסי נרתע? האם נסוג מעמדתו?"

"לא, אדוני. הוא אמר שעכשיו הוא מבין הכל, ורמז לקשר לא נאות בין אמו של מאסטר סימונס לבין המנהל, מאשים את האחרון בכך שבישל את הציונים, כפי שהוא ניסח זאת, כדי לשאת חן בעיני הראשונה."

"אתה צוחק!"

"לא, אדוני."

"באלוהים, ג'יבס! ואז..."

"הם שרו את ההימנון הלאומי, אדוני."

"לא יכול להיות."

"כן, אדוני."

"ברגע כזה?"

"כן, אדוני."

"טוב, אתה היית שם ואתה יודע, כמובן, אבל אני חושב שהדבר האחרון שגאסי והאישה הזאת היו צריכים לעשות בנסיבות אלה זה להתחיל לשיר דואטים."

"לא הבנת אותי אדוני. כל הקהל שר. המנהל פנה לאורגניסט וביקש ממנו משהו בלחש, ואז נשמע ההימנון הלאומי, והטקס בא אל סיומו."

"אני מבין. ולא מוקדם מדי."

"כן אדוני. התנהגותה של מרת סימונס נעשתה ללא ספק מאיימת."

שקלתי את הדברים. מה ששמעתי היה כמובן מעורר רחמים ואימה, שלא לומר פלצות ודכדוך, ואחטא לאמת אם אומר שהייתי מרוצה. מצד שני כל זה היה מאחורינו. נראה לי שאין טעם בקינה על העבר ועלינו להפנות מבטנו לעבר העתיד הזוהר. כלומר, גאסי אולי שבר את השיא הקודם של ווסטרשר באידיוטיות,

וללא ספק איבד כל סיכוי להפוך ליקיר מארקט סנודסברי, אבל אין להתעלם מן העובדה שהוא הציע נישואים למדלן באסט והיא הסכימה.

הצגתי את זה לפני ג׳יבס.

"תצוגה מפחידה," אמרתי, "וייתכן מאוד שהיא תהדהד בין דפי ההיסטוריה. אבל אסור לשכוח, ג׳יבס, שגם אם בשכונה חושבים שגאסי הוא המפלץ הגרוע ביותר בעולם, הוא בסדר מכל הבחינות האחרות."

"לא, אדוני."

לא קלטתי את זה.

"כשאתה אומר 'לא, אדוני' האם כוונתך ל'כן, אדוני'."

"לא, אדוני, כוונתי ל'לא, אדוני'."

"הוא לא בסדר בכל המובנים האחרים?"

"לא, אדוני."

"אבל הוא מאורס."

"כבר לא, אדוני. העלמה באסט ביטלה את האירוסים."

"אתה לא מתכוון ברצינות."

"כן, אדוני."

אני תוהה אם הבחנתם במשהו די יוצא דופן ברשומות אלה. כוונתי לעובדה שבזמן זה או אחר כמעט לכל מי שמוזכר בהן הייתה הזדמנות לכבוש פנים בידיו או בידיה. כבר יצא לי להיות מעורב בכמה פרשיות דביקות למדי בזמני, אבל מעודי, לא לפני כן ולא אחרי כן, לא נתקלתי בציבור כה גדול של מכורים לכבישת-פנים.

הדוד טום עשה את זה, אם זכור לכם, וגאסי, וטאפי, וכך קרוב לוודאי עשה גם אנטול, אם כי אין לי מידע מדויק, ולא אופתע לשמוע שהבאסט עשתה את זה. גם אין לי ספק שהדודה דהליה הייתה עושה זאת אלמלא חששה לפרוע את תסרוקתה המוקפדת.

ובכן, מה שאני מנסה לומר הוא שבצומת זה בזמן גם אני עשיתי זאת. מעלה הורמו הידיים, מטה הורכן הראש, ובתוך שנייה כבשתי פני בלהט שלא נפל מזה של הטובים שבהם.

במשך זמן-מה ישבתי ועיסיתי את האגוז קוקוס, תוהה מה יהיה הצעד הבא, כשמשהו הלם בדלת כמו משלוח של טון פחמים.

"אפשר שזהו מר פינק-נוטל עצמו, אדוני," אמר ג׳יבס.

האינטואיציה שלו, מכל מקום, הטעתה אותו. לא היה זה גאסי אלא טאפי. הוא נכנס ונעמד נושם באסתמטיות, והיה גלוי לעין שהוא נרעש עד למעמקיו.

---

56. שחקן קולנוע אמריקאי (1986-1899) שנודע בתפקידי הברנש הקשוח שגילם בסרטי גנגס

57. Young England - קבוצה של אריסטוקרטים צעירים בשנות הארבעים של המאה ה-19 שהטיפו לחזרה ל"תור זהב חברה כפרית פטרנליסטית.

58. סגנון של מופעי בידור שראשיתו באמצע המאה ה-19, ובמרכזו שחקנים בעלי פנים מושחרות בתפקיד הכושים. חל המופע היה חילופי בדיחות בין הדמויות, שאחת מהן היא מר בונס.

59. mot juste (צרפתית): המילה המד

60. שקספיר, כטוב בעיניכם, מערכה ב׳, תמונה א׳ (תרגום אברהם

61. מתוך "Ode to a Nightingale", שירו של ג׳ון קיטס (המאה ה-19): "blushful Hippocrene

פרק 18

בחנתי אותו בקפידה. מראהו לא מצא חן בעיני. לא שבדרך-כלל מצא חן בעיני במיוחד, כי הטבע בתכננו את הבחור היקר הזה הכניס לסת תחתונה הרבה מעל הדרוש ועשה את העיניים קצת יותר מדי עזות ונוקבות למי שאיננו מכונן-אימפריות או שוטר-תנועה. אבל באותו רגע, בנוסף לצרימות אלה בחוש האסתטי, היה בגלוסופ משהו מזרה אימים, ומצאתי עצמי מייחל שג'יבס לא יהיה תמיד כל-כך טאקטי. כלומר, זה יפה מאוד לגלוש מן השטח כמו צלופח לתוך הבוץ כשאורח בא אל המעסיק שלך, אבל יש רגעים - ועכשיו נראה לי שעומד להיות אחד מהם - שהטאקט האמיתי הוא להישאר בכוננות להושטת עזרה במקרה של קטטה המונית.

כי ג'יבס כבר לא היה איתנו. לא ראיתי אותו הולך, לא שמעתי אותו הולך, אבל הוא הלך. ככל שהעין קלטה, לא נראה איש בסביבה מלבד טאפי. והתנהגותו של טאפי, כמו שציינתי, עוררה אי-נוחות. הוא נראה לי בדיוק כמו אדם שהגיע כדי לפתוח מחדש את נושא דגדוג הקרסוליים של אנג'לה.

ברם משפט הפתיחה שלו בישר שלחינם דאגתי. היה זה משפט בעל אופי שוחר שלום, ושמעתי אותו מתוך הקלה עצומה.

"ברטי," הוא אמר, "אני חייב לך התנצלות. באתי כדי להתנצל."

למשמע מילים אלה, שאכן לא כללו התייחסות לקרסוליים מדוגדגים, רווחתי הייתה גדולה, אבל לא השתוותה לגודל פתיעתי. חודשים חלפו מאז אותה אפיזודה מכאיבה ב'בטלנים', וכל הזמן הזה טאפי לא הראה שום סימן למוסר כליות וחרטה. למעשה, דווח לי ממקורות פרטיים שהוא נהג לחזור על הסיפור פעמים רבות בארוחות ערב והתוועדויות אחרות, ובכל פעם היה מתגלגל מצחוק כמו אידיוט.

לכן התקשיתי להבין מה גרם לו להכות על חטא במועד מאוחר שכזה. ככל הנראה האני האחר, הטוב יותר שלו, דחק בו במרפק, אבל למה?

בכל אופן, ככה זה היה.

"בחורי היקר," אמרתי, אבירי עד הזימים, "אל תזכיר את זה יותר."

"למה אתה מתכוון באל תזכיר את זה? הרגע הזכרתי."

"אני מתכוון אל תזכיר את זה יותר. אל תחשוב בכלל על העניין. כולנו משתטים מפעם לפעם ועושים דברים שברגעים שקולים יותר אנחנו מתחרטים עליהם. אין ספק שהיית קצת שיכור באותו זמן."

"על מה לעזאזל נדמה לך שאתה מדבר?"

לא אהבתי את הטון שלו. בוטה.

"תקן אותי אם אני טועה," אמרתי בנוקשות מסוימת, "אבל הנחתי שאתה מתנצל על התנהגותך המחפירה באותו לילה ב'בטלנים', כשהרחקת את הטבעת האחרונה וגרמת לי לצלול לתוך ב' השחייה בבגדי ערב."

"טמבל! זה בכלל לא זה."

"אז מה כן?"

"העניין עם באסט."

"איזה עניין עם באסט?"

"ברטי," אמר טאפי, "כשסיפרת לי אתמול שאתה מאוהב במדלן באסט, העמדתי פנים שאני מאמין לך, אבל למעשה לא האמנתי. זה נשמע יותר מדי פנטסטי. אבל מאז חקרתי קצת, והעובדות מתיישבות עם הצהרתך. עכשיו באתי להתנצל שהטלתי בך ספק."

"חקרת?"

"שאלתי אותה אם הצעת לה נישואין, והיא אמרה שכן."

"טאפי! אתה לא!"

"אני כן."

"אין לך שום גינונים, שום עידון?"

"לא."

"אוה? טוב ויפה, כמובן, אבל לדעתי צריך שיהיו."

"לעזאזל עידון. רציתי להיות בטוח שלא אתה גנבת לי את אנג'לה. עכשיו אני בטוח."

כל עוד היה בטוח בזה, לא כל-כך היה איכפת לי שהוא נטול עידון.

"טוב," אמרתי, "זה בסדר. רק אל תשכח את זה."

"גיליתי מי זה היה."

"מה?"

הוא ניצב רגע מהורהר, עיניו לוחשות באש עמומה, הלסת בולטת כמו הצד האחורי של הראש של ג'יבס.

"ברטי," הוא אמר, "אתה זוכר שנשבעתי לך מה אעשה לבחור שגנב ממני את אנג'לה?"

"ככל שזכור לי תיכננת להפוך אותו מבפנים החוצה..."

"ולגרום לו לבלוע את עצמו. אמת. התוכנית עדיין בתוקף."

"אבל טאפי, אני חוזר ומבטיח לך, כעד ראייה חד עין, שאף אחד לא גנב לך את אנג'לה בזמן שהותנו בקאן."

"לא. זה קרה אחרי שהיא חזרה."

"מה?"

"אל תגיד כל הזמן מה. מה ששמעת."

"אבל היא לא הייתה עם אף אחד מאז שחזרה."

"אה, לא? ומה עם הבחור של הטריטונים?"

"גאסי?"

"בדיוק. הנחש פינק-נוטל."

זה נשמע לי קשקוש מוחלט.

"אבל גאסי אוהב את הבאסט."

"אתם לא יכולים כולכם לאהוב את היבלת באסט. מדהים שבכלל מישהו יכול. אני אומר לך שהוא אוהב את אנג'לה. והיא אוהבת אותו."

"אבל אנג'לה נפנפה אותך לפני שגאסי הגיע הנה."

"לא, היא לא. זה היה כמה שעות אחר-כך."

"הוא לא היה יכול להתאהב בה תוך כמה שעות."

"למה לא? אני התאהבתי בה תוך כמה דקות. הערצתי את המפגע-הסביבתי-המעפעף מהרגע שנפגשנו."

"אבל לעזאזל..."

"אל תתווכח, ברטי. העובדות כולן מתועדות. היא אוהבת את המנוול מגפף הלטאות."

"אבסורד, חביבי, ממש אבסורד."

"אוה?" הוא נעץ את עקביו בשטיח - דבר שקראתי עליו רבות אבל אף פעם לא ראיתי אותו מתבצע הלכה למעשה, "אז אולי תסביר לי איך פתאום היא מאורסת לו?"

יכולתם להפיל אותי בנוצה.

"מאורסת לו?"

"היא אמרה לי את זה בעצמה."

"היא מתחה אותך."

"היא לא מתחה. קצת אחרי סיום החגיגה בבית-הספר במארקט סנודסברי הוא ביקש ממנה להתחתן

איתו, ומסתבר שהיא אמרה טוב-ויפה בלי לגמגם."

"חייבת להיות כאן טעות."

"הייתה. הטעות של הנחש פינק-נוטל, ואני בטוח שעכשיו זה ברור לו. אני מחפש אותו מאז חמש וחצי."

"מחפש אותו?"

"בכל מקום. אני רוצה לתלוש לו את הראש."

"כן. אני מבין."

"לא ראית אותו במקרה?"

"לא."

"טוב, אם תראה אותו תיפרד ממנו מהר ותדאג להזמין חבצלות... אוה, ג'יבס."

"אדוני?"

לא שמעתי את הדלת נפתחת, אבל האיש שוב היה איתנו. אני אישית מאמין, אני חושב שכבר ציינתי את זה פעם, שג'יבס לא צריך לפתוח דלתות. הוא כמו הברנשים האלה בהודו שמפזרים את הגוף האסטראלי שלהם לכל עבר - אני מתכוון לאלה שנעלמים באוויר בבומביי, ואז מחברים את החלקים וצצים אחרי שתי דקות בכלכותה. רק תיאוריה מסוג זה יש בה כדי להסביר את העובדה שרגע אחד הוא איננו וברגע הבא ישנו. הוא פשוט מרחף מנקודה א' לנקודה ב' כמו מין גז.

"ראית את מר פינק-נוטל, ג'יבס?"

"לא, אדוני."

"אני הולך לרצוח אותו."

"בסדר גמור, אדוני."

טאפי יצא, טורק את הדלת אחריו, ואני עידכנתי את ג'יבס.

"ג'יבס," אמרתי, "אתה יודע מה? מר פינק-נוטל מאורס לבת-דודתי אנג'לה."

"האומנם?"

"מה אתה אומר על זה? אתה תופס את הפסיכולוגיה? זה נראה לך סביר? לפני שעות ספורות הוא היה מאורס לעלמה באסט."

"ג'נטלמנים שננטשים על-ידי גברת צעירה נוטים פעמים רבות לקשור את עצמם ללא שהות לאחרת, אדוני. זה נקרא התרסה."

התחלתי לקלוט.

"אני מבין. הפגנת נגד."

"כן אדוני."

"משהו כמו טוב ויפה, איך שאת רוצה, אם את לא מעוניינת, יש הרבה שכן מעוניינות."

"בדיוק, אדוני. בן-דודי ג'ורג'..."

"עזוב את בן-דודך ג'ורג', ג'יבס."

"בסדר גמור, אדוני."

"תשמור אותו לערבי החורף, בסדר?"

"כרצונך, אדוני."

"ובכל מקרה, אני מתערב שבן-דודך ג'ורג' איננו רכיכה-מעוכה-שלא-מסוגלת-לעשות-בו-לאווז כמו גאסי. זה מה שמדהים אותי, ג'יבס - שדווקא גאסי יפגין התרסה מאסיבית כזאת."

"אל תשכח, אדוני, שמר פינק-נוטל נמצא במצב מוחי משולהב משהו."

"זה נכון. קצת בהילוך גבוה, מסתבר."

"בדיוק, אדוני."

"טוב, אומר לך דבר אחד - הוא יהיה במצב מוחי פי אלף יותר משולהב אם טאפי יתפוס אותו... מה השעה?"

"בדיוק שמונה, אדוני."

"אז טאפי מחפש אותו כבר שעתיים וחצי. עלינו להציל את הממזר האומלל, ג'יבס."

"כן, אדוני."

"חיי אדם הם חיי אדם, נכון?"

"נכון ביותר, אדוני."

"הדבר הראשון הוא למצוא אותו. אחר-כך נוכל לדון בתוכניות ותחבולות. צא לדרך, ג'יבס, וסרוק את הסביבה."

"אין צורך, אדוני. אם תסתכל מאחוריך תראה את מר פינק-נוטל יוצא מתחת למיטה שלך."

ובאלוהים, הוא צדק לגמרי.

גאסי בצבץ כמתואר מתחת למיטה. הוא היה מכוסה מוך ונראה כמו צב שמציץ לרגע לשאוף אוויר.

"גאסי!" אמרתי.

"ג'יבס," אמר גאסי.

"אדוני?" אמר ג'יבס.

"הדלת נעולה, ג'יבס?"

"לא אדוני, אבל אטפל בכך מייד."

גאסי התיישב על המיטה, ולרגע חשבתי שהוא נכנס למצב של כבישת-פנים, אבל הוא רק ניער עכביש מת ממצחו.

"נעלת את הדלת, ג'יבס?"

"כן, אדוני."

"כי אף פעם אי אפשר לדעת מה הגלוסופ האיום הזה יכניס לעצמו לראש אם הוא י..."

המילה "יחזור" קפאה על שפתיו. הוא לא התקדם מעבר לי־ַח, כאשר ידית הדלת התחילה לקרקש ולהסתובב. גאסי קפץ מהמיטה ורגע קט עמד, נראה בדיוק כמו התמונה שיש לדודתי אגתה בחדר האוכל שלה - "האייל במיצר" של לנדסיר, ואז הסתער לעבר הארון וצלל לתוכו לפני שניתן היה בכלל להבחין שהוא מתחיל לזוז. ראיתי אנשים שמאחרים לרכבת של תשע ורבע מזדרזים פחות.

זרקתי מבט בג'יבס. הוא התיר לגבה הימנית שלו לרצד קלות, שהוא הדבר הקרוב ביותר אצל ג'יבס להסגרת רגשות.

"האלו?" פעיתי.

"תן לי להיכנס, מנוול!" השיב קולו של טאפי מבחוץ, "מי נעל את הדלת?"

שוב באתי בדברים עם ג'יבס בלשון הגבות. הוא זקף אחת, אני זקפתי אחת. הוא זקף את האחרת ואני זקפתי את האחרת. שנינו זקפנו את שתיהן. לבסוף מוצו דרכי הפעולה, פתחתי את השערים לרווחה וטאפי התפרץ פנימה.

" מה עכשיו?" אמרתי, בנונשלנטיות ככל שעלה בידי.

"למה הדלת הייתה נעולה?" דרש טאפי לדעת.

הייתי עכשיו בכושר זקיפת גבות טוב למדי, והטעמתי אותו ממנו.

"האם אין לי זכות למעט פרטיות, גלוסופ?" אמרתי בקרירות, "הוריתי לג'יבס לנעול את הדלת כי עמדתי להתפשט."

"יופי של סיפור!" אמר טאפי, ואני לא בטוח שהוא לא הוסיף "ממש!" "אל תספר לי שאתה חושש שטיולים מאורגנים יגיעו הנה כדי לראות אותך בתחתונים. נעלת את הדלת כי אתה מסתיר כאן את הנחש

פינק-נוטל. חשדתי בזה ברגע שעזבתי, והחלטתי לחזור כדי לוודא. אני הולך לערוך חיפוש בחדר הזה מן המסד עד הטפחות. אני מנחש שהוא בתוך הארון הזה... מה יש בארון הזה?"

"רק בגדים," עשיתי עוד ניסיון בנונשלנטיות, למרות שאני בספק אם הוא צלח, "המלתחה הרגילה של ג'נטלמן אנגלי שמתארח בבית בכפר."

"אתה משקר!"

לא הייתי משקר אילו חיכה רגע לפני שדיבר, כי בעוד המילים על שפתיו, גאסי הופיע מתוך הארון. ציינתי כבר את המהירות שבה נכנס פנימה. היא הייתה כאין וכאפס בהשוואה למהירות שבה יצא ממנו. הסתחררה מין מערבולת מעורפלת והוא נעלם מן העין.

אני חושב שטאפי הופתע. למעשה אני משוכנע. למרות הצהרתו רבת הביטחון שהארון מכיל פינק-נוטלים, הוא הופתע בעליל לראות את האיש מזנק מולו בצורה כזאת. הוא נשנק בקול חד ונרתע אחורה חמישה רגל בערך. מכל מקום, כעבור רגע התנער והתחיל לדלוק אחריו במסדרון. הייתה חסרה רק הדודה דהליה שתשעט בעקבותיהם ותקרא "יויקס!" או מה שלא נהוג לצעוק בהזדמנויות כאלה, כדי להשלים את הדמיון למרדף לוהט במועדון הציד קוורן.

צנחתי לתוך כיסא סמוך. אינני אדם שממהר לומר נואש, אבל עכשיו הדברים נעשו מסובכים מדי אפילו עבור ברטראם.

"ג'יבס," אמרתי, "זה קצת כבד."

"כן, אדוני."

"הראש ממש מתנודד."

"כן, אדוני."

"אני מעדיף שתשאיר אותי לבדי, ג'יבס. עלי להקדיש מחשבה מאומצת ביותר למצב שנוצר."

"בסדר גמור, אדוני."

הדלת נסגרה. הצתתי סיגריה והתחלתי להגות.

פרק 19

אני מניח שרוב הבחורים במצבי היו מהרהרים במשך כל הערב ולא מגיעים לתוצאות, אבל לנו בני ווסטר הכישרון העל-טבעי לתפוס את השור בקרניו. לא יותר מעשר דקות מן הרגע שהתחלתי להרהר, ידעתי מה צריך לעשות.

הבנתי שמה שנחוץ כדי ליישר את ההדורים זו שיחה נוקבת עם אנג'לה. היא זו שגרמה לכל הצרות כאשר כמו כבשה אמרה "כן" במקום "לא" לגאסי האחוז תערובת של משקאות ושילהוב מוחי כשהוא הציע לה התחברות. אין ספק, יש לנזוף בה ולהורות לה להחזיר אותו למדף. כעבור רבע שעה איתרתי אותה מתאווררת בביתן ליד האגם והושבתי את עצמי לצידה.

"אנג'לה," אמרתי - ואם קולי נשמע תקיף, קולו של מי לא היה נשמע תקיף? - "אלה שטויות במיץ."

היא נראתה מתנערת מחלום בהקיץ והביטה בי במבט שואל.

"סליחה, ברטי, לא שמעתי. איזה שטויות דיברת?"

"אני לא דיברתי שטויות."

"אוה, סליחה, חשבתי שזה מה שאמרת."

"האם זה סביר שאבוא עד לכאן במטרה לדבר שטויות?"

"סביר מאוד."

ראיתי שעדיף לסגת ולתקוף את הנושא מזווית אחרת.

"נפגשתי עכשיו עם טאפי."

"אוה?"

"וגאסי פינק-נוטל."

"אוה, כן?"

"מסתבר שהלכת ושידכת את עצמך אליו."

"אכן."

"טוב, זה מה שהתכוונתי כשאמרתי שאלה שטויות במיץ. לא מתקבל על הדעת שאת אוהבת טיפוס כמו גאסי."

"למה לא?"

"פשוט לא."

כלומר, מובן שזה לא מתקבל על הדעת. אף אחד לא יכול לאהוב תמהוני כמו גאסי אלא אם הוא עצמו תמהוני כמו הבאסט. אפשרות לא קיימת במשחק הזה. בחור מצוין, כמובן, בהרבה מובנים - מנומס, ידידותי, ובדיוק האדם לייעץ לך מה לעשות עד שהרופא מגיע אם הטריטון שלך לא בקו הבריאות - אבל בהחלט לא החומר למארש של מנדלסון. אין ספק בליבי שאפשר להעיף לבֵנים ללא הרף באזורים צפופי האוכלוסין ביותר של אנגליה בלי לסכן את שלומה של רווקה אחת שמסוגלת להפוך למרת אוגוסטוס פינק-נוטל ללא הרדמה.

הצגתי את זה באוזניה, והיא נאלצה להודות שיש צדק בדברי.

"טוב, אז אולי אני לא."

"אז למה," המשכתי בלהט, "הלכת והתארסת לך איתו, סתומה שכמותך?"

"חשבתי שזה יהיה משעשע."

"משעשע?"

"וזה באמת היה. נהניתי מאוד. היית צריך לראות את הפרצוף של טאפי כשסיפרתי לו."

אור בהיר נגה עלי פתאום.

"אהה! התרסה!"

"מה?"

"התארסת לגאסי רק כדי להחזיר לטאפי."

"נכון."

"ובכן, זה מה שניסיתי להגיד. זאת התרסה."

"אולי אפשר לקרוא לזה ככה."

"ואני אומר לך איך עוד קוראים לזה - תכסיס שפל למדי. אני מתפלא עלייך, גברת צעירה."

"אני לא מבינה למה."

כיווצתי שפתיים כדי חצי אינץ'. "בהיותך אישה גם לא תביני. אתן, המין העדין, מעוללות את הדברים הנעווים ביותר ללא נקיפת לב. אתן מתגאות בזה. תראי את יעל אשת חבר."

"איפה בכלל שמעת על יעל אשת חבר?"

"אולי לא ידוע לך שפעם זכיתי בפרס בבית-הספר על בקיאות בכתבי הקודש."

"אה כן, נזכרתי, אוגוסטוס הזכיר את זה בנאום שלו."

"אמת," מיהרתי לומר, כי לא היה לי רצון שיזכירו לי את הנאום, "כמו שאמרתי, תראי את יעל אשת חבר. תקעה יתד באגוז-קוקוס של אורח בזמן שישן, ואז הלכה ונפנפה בזה כמו מדריכת צופים. אין תמה שאומרים 'אוה נשים, נשים!'"

"מי אומר?"

"הבחורים שאומרים את זה. אוף, איזה מין! אבל את כמובן לא מתכוונת להמשיך עם זה."

"להמשיך עם מה?"

"עם הקשקוש הזה שאת מאורסת לגאסי."

"דווקא כן."

"רק כדי שטאפי ייראה מגוחך?"

"אתה חושב שהוא נראה מגוחך?"

"כן."

"וטוב שכך."

הרגשתי שאין כאן ממש פריצת דרך. כשזכיתי בפרס על בקיאות בכתבי הקודש היה עלי ללמוד את העובדות על אתונו של בלעם. אני לא ממש זוכר אותן, אבל נשאר בי מין רושם כללי של משהו שתוקע עקבים באדמה, מושך אוזניים אחורה ומסרב בכל תוקף לשתף פעולה. נראה לי שזה מה שאנג'לה עשתה עכשיו. היא ואתונו של בלעם, אם להתבטא כך, היו אחיות מבטן. יש ביטוי כזה - קְשות-משהו - לא, זה ברח לי. אבל אני מתכוון שהתברר שזה מה שהיא, האנג'לה הזאת.

"פרגית פותה," אמרתי.

היא הוורידה.

"אני לא פרגית פותה."

את כן. ויותר מזה - את גם יודעת את זה."

"אני לא יודעת שום דבר כזה."

"תראי אותך, הורסת את החיים של טאפי, הורסת את החיים של גאסי, והכל למען נקמה זולה."

"טוב, זה לא עניינך."

לכך הגבתי מייד:

"לא ענייני כשאני רואה שתי נשמות שהלכו איתי לבית-הספר מתרסקות? הא! חוץ מזה, את יודעת שאת משוגעת על טאפי."

"אני לא!"

"באמת? אם היה לי פאונד על כל פעם שראיתי אותך מביטה בו בעיניים מוצפות אהבה..."

היא נעצה בי מבט בלתי מוצף אהבה.

"אלוהים, תסתלק ולך תבשל לעצמך את הראש, ברטי!"

שאפתי אוויר. "זה," עניתי בהדרת כבוד, "בדיוק מה שאני הולך לעשות, להסתלק ולהתבשל. כלומר, אעזוב אותך עכשיו. אני את דברי אמרתי."

"יופי."

"אבל תרשי לי להגיד."

"אני לא."

"טוב מאוד," אמרתי בקרירות, "אם כך, טינקֶרטי-טונק."

והתכוונתי ברשעות.

"מצוברח" ו"מתוסכל" היו בערך שני התארים שהייתם בוחרים כדי לתאר אותי כשעזבתי את הביתן. אין טעם להכחיש שציפיתי לתוצאות טובות יותר משיחה קטנה זו. הופתעתי מאנג'לה. מוזר איך אף פעם לא קולטים שכל נערה היא מופת של רשעות עד שמשהו משתבש בחיי האהבה שלה. דודנית זאת ואנוכי התראינו למכביר מאז שאני לבשתי חליפת מלחים ולה היו חסרות שיניים קדמיות, ויחד עם זה רק עכשיו התחלתי לרדת אל מעמקי סתריה. תמיד חשבתי אותה לפוחחת צעירה ועליזה, פשוטה וטובת לב, מן הסוג שאפשר פחות או יותר להיות בטוחים שלא תפגע בזבוב. והנה כעת היא צוחקת צחוק זדוני - לפחות נדמה לי ששמעתי צחוק זדוני - כמו משהו קר ומחוספס מתוך סרט מתוחכם, וכמעט יורקת לכפות ידיה מרוב נחישות להוריד את שֵיבתו של טאפי ביגון שאולה.

אמרתי בעבר, ואומר זאת שוב - בחורות הן משונות. קיפלינג הקשיש מעולם לא אמר דבר נכון יותר מהקטע הזה שבכל המינים הנקבות קטלניות מהזכרים.[62]

לאור הנסיבות נראה לי שנותר רק דבר אחד לעשות, והוא ללכת לחדר-האוכל ולבדוק את הארוחה הקרה שג'יבס דיבר עליה. חשתי צורך דחוף בהזנה, כי הפגישה האחרונה החלישה את כוחי. אין להתכחש לעובדה שכל העיסוק הזה ברגשות חשופים מערער את חיוניותו של בחור ומעורר בו חשק לנגיסה הגונה בבקר ובהאם.

שמתי איפוא את פעמי לחדר-האוכל, וברגע שחציתי את המפתן קלטתי את הדודה דהליה ליד המזנון, מיטיבה את ליבה באלתית במיונז.

המראה גרם לי לפלוט "אוה, אה" מהיר, כי הייתי קצת נבוך. אם זכור לכם, בפעם האחרונה שקרובתי זו ואני עסקנו בטֶט-אָ-טֶט היא התוותה תוכנית להטביע אותי בבריכה שבגן המטבח, ולא הייתי לגמרי בטוח מה מעמדי הנוכחי אצלה.

רווח לי כשראיתי אותה במצב-רוח עליז. היא לא הייתה יכולה לנופף מולי את המזלג שלה בלבביות רבה יותר.

"האלו, ברטי, חמור שכמוך," בירכה אותי בידידות, "תיארתי לעצמי שלא תהיה רחוק מדי מן האוכל. תטעם מן האלתית. היא מצוינת."

"אנטול?" חקרתי.

"לא. הוא עדיין במיטה. אבל עוזרת המטבח עלתה על משהו טוב. כנראה הבינה פתאום שהיא לא מסעידה חבורת עיטים במדבר סהרה, והפיקה משהו די ראוי למאכל אדם. יש משהו בנערה הזאת אחרי הכל, ואני מקווה שהיא תבלה יפה בנשף."

נטלתי מעט מן האלתית ושקענו בשיחה נעימה, מפטפטים על נשף המשרתים בסטרצ'לי-באד, ומעלים השערות איך נראה רב-המשרתים סֶפִּינְגְס כשהוא רוקד רומבה.

רק אחרי שניקינו את הצלחת הראשונה וניגשנו לשנייה עלה נושא גאסי. בהתחשב במה שקרה במארקט סנודסברי אחר הצהריים, הייתם מצפים מהדודה דהליה לגעת בנושא מוקדם יותר, וכאשר נגעה בו, יכולתי לראות שטרם נודע לה על אירוסי אנג'לה.

"תשמע, ברטי," היא אמרה, לועסת סלט פירות ומהגגת "הספינק-בוטל הזה."

"נוטל."

"בוטל," התעקשה דודתי, "אחרי התצוגה היום אחר הצהריים, בוטל ושום דבר חוץ מבוטל, כך תמיד אחשוב עליו. בכל אופן, מה שרציתי לומר זה שאם תראה אותו, תמסור לו בבקשה שהוא גרם לאישה זקנה אושר גדול. מעולם, פרט לאותה פעם שהכומר דרך על שרוך הנעל שלו והתגלגל במדרגות מדוכן המטיף, לא היו לי רגעים נפלאים יותר מהרגע שבוטל היקר התחיל לנזוף בטום מעל הבימה. למען האמת חשבתי שכל ההופעה הייתה בטוב טעם."

לא יכולתי אלא למחות.

"ההערות האלה עלי..."

"את אלה אהבתי במקום שני. חשבתי שהן היו בסדר גמור. זה נכון שרימית אז כשקיבלת את הפרס על בקיאות בכתבי הקודש?"

"מובן שלא. נצחוני היה תוצאה של שקידה מאומצת ומתמדת."

"ומה עם הפסימיזם ששמענו עליו? אתה פסימיסט, ברטי?"

יכולתי לומר לה שמה שמתרחש בבית הזה עושה אותי כזה במהירות אבל אמרתי שלא, אני לא.

"יפה. לעולם אל תראה שחורות. הכל לטובה בטוב מכל העולמות האפשריים. שביל ארוך הוא שאין ממנו פנייה. השעה החשוכה ביותר היא תמיד רגע לפני עלות השחר. התאזר בסבלנות והכל יבוא על מקומו בשלום. גם אם הימים אפורים השמש לבסוף תזרח... תטעם מן הסלט."

שמעתי בעצתה, אבל כשערמתי על הכף מחשבותי נדדו למחוזות אחרים. הייתי מבולבל. אולי העובדה שלאחרונה התרועעתי עם כל-כך הרבה לבבות שחוחים, היא שגרמה לעליצות זו שלה להיראות מוזרה, אבל אין ספק שמצאתי שהיא מוזרה.

"חשבתי שתהיי קצת מרוגזת," אמרתי.

"מרוגזת?"

"על התמרונים של גאסי על הדוכן אחר הצהריים. אני מתוודה שדי ציפיתי לרגל רוקעת ומצח זועף."

"שטויות. מה יש להתרגז? כל העניין הוא בשבילי מחמאה גדולה. אני גאה בכך שמרתף המשקאות שלי יכול להנפיק קובעת מלכותית כזאת. זה מחזיר לי את האמונה בוויסקי של אחרי המלחמה. וחוץ מזה כלום לא יכול להרגיז אותי עכשיו. אני כמו ילדה מוחאת כפיים ומפזזת לאור השמש, כי למרות שנדרש ממני מאמץ רב, השמש התחילה לבסוף להפציע מבין העננים. צלצל בפעמוני שמחה גדולים, ברטי, אנטול חזר בו מהתפטרותו."

"מה? ברכות חמות מקרב לב."

"תודה. כן, מאז שחזרתי הנה הערב עבדתי עליו בחריצות כמו בונֶה, ולבסוף, אחרי שנשבע שלעולם לא [64]ייאות, הוא ניאות.[63] הוא נשאר, השבח לאל, וכרגע נראה לי שאלוהים בשמים והכל בסדר עם..."**

היא עצרה. הדלת נפתחה ורב-המשרתים חבר אלינו.

"האלו, ספינגס," אמרה הדודה דהליה, "חשבתי שהלכת."

"טרם, גבירתי."

"טוב, אני מאחלת לך בילוי נעים."

"תודה, גבירתי."

"רצית משהו?"

”כן, גבירתי. זה בקשר למיסייה אנטול. האם על-פי הוראתך, גבירתי, מר פינק-נוטל עושה פרצופים למיסייה אנטול מבעד לחלון הגג?”

---

62. “The Female of the Species”, שיר של רודיארד קיפלינג. כל בית מסתיים בשורה: ”כי הנקבות שבחיות קט מהזכרים.”

63. מתוך הפואמה דון ז׳ואן מאת לורד ביירון: “ving he would ne′er consent, he consented”

64. ** על-פי השיר המפורסם מאוד מתוך המחזה *Pippa Passes* מאת רוברט בראונינג: “in His heaven - All′s right with the world!”

פרק 20

השתרר אחד מהשקטים הארוכים האלה, הרֶה משמעות מכנים אותו בדרך-כלל, אם אינני טועה. הדודה הביטה ברב-המשרתים, רב-המשרתים הביט בדודה, אני הבטתי בשניהם. דממה מקפיאת דם אפפה את החדר כמו אלונטית של שמן פשתן. בדיוק נגסתי חתיכת תפוח בסלט הפירות שלי והקול נשמע כמו קארנרה[65] קופץ ממגדל אייפל לתוך ארגז מלפפונים.

הדודה דהליה נאחזה במזנון ודיברה בקול נמוך וצרוד:

"פרצופים?"

"כן, גבירתי."

"מבעד לצוהר הגג?"

"כן, גבירתי."

"אתה מתכוון שהוא יושב על הגג?"

"כן, גבירתי. מיסייה אנטול מאוד מוטרד."

קרוב לוודאי שהמלה "מוטרד" היא שהקפיצה את הדודה דהליה, כי מנסיון העבר למדה לדעת מה קורה כשאנטול מוטרד. מאז ומתמיד הכרתי אותה כאישה נמרצת, אבל מעולם לא חשדתי שטמונה בה יכולת לפרץ מהירות מרשים כמו זה שהפגינה כעת. בעוצרה רק כדי לפרוק ביטוי ציורי משדות הציד מעל ליבה, היא פרצה מן החדר לעבר המדרגות לפני שיכולתי לבלוע פיסה של - נדמה לי - בננה.

כמו ברגע שקיבלתי את המברק שלה על אודות אנג'לה וטאפי, חשתי עכשיו שמקומי לצידה. הנחתי את הצלחת ונחפזתי בעקבותיה, ספינגס מקרטע בעקבותינו.

אמרתי שמקומי לצידה, אבל לא היה זה דבר של מה בכך להגיע לשם, כי הדודה התקדמה בקצב מסחרר. עד הישורת הראשונה כבר הובילה בהפרש של חצי תריסר אורכים, ועדיין צברה עלי יתרון כשפנתה בסיבוב אל גרם המדרגות הבא. בקומה השנייה, מכל מקום, המירוץ החל לתת בה את אותותיו, הקצב שלה הואט, והיא נחלשה והתחילה לחרחר. בישורת האחרונה כבר רצנו ראש אל ראש, ולחדרו של אנטול נכנסנו כמעט צמודים.

התוצאות:

1. הדודה דהליה.
2. ברטראם
3. ספינגס

ניצחון בהפרש של חצי ראש. חצי קומה בין מקום שני לשלישי.

הדבר הראשון שראו עיני בכניסה לחדר היה אנטול. רב-מג זה של אש הכיריים הוא גוץ עגלגל עם שפם אדיר מימדים מסוג מסננת-מרק, שמציג בדרך-כלל את תמונת מצבו הנפשי של בעליו. כאשר הכל שפיר קצות השפם נוטים מעלה כמו שפם של רס"ר, וכשהנשמה מיוסרת הקצוות שמוטים ארצה.

השפם היה שמוט בזווית מבשרת רעות, ואם נותר פקפוק כלשהו באשר להרגשתו, הרי שהתנהגותו הסירה כל ספק. הוא עמד ליד המיטה בפיג'מה ורודה ונופף אגרופים לעבר הצוהר. מבעד לזכוכית בהה גאסי כלפי מטה, עיניו בולטות ופיו פעור, דומה דמיון כה מושלם לדג נדיר באקוריום, שהוא עורר דחף מיידי להגיש לו ביצי נמלים.

אני מודה שבין הטבח הראשי והאורח לוטש העיניים, אהדתי היתה נתונה כולה לראשון. לדעתי היתה לו הצדקה מלאה לנופף בכל האגרופים שהוא רוצה.

כלומר, תשקלו את זה - הוא שוכב לו במיטה, חושב לתומו מחשבות מהסוג שטבחים צרפתים חושבים כשהם שוכבים במיטה, ולפתע מופיעות מולו פנים מפחידות. יש בזה לזעזע את הפלגמטיים ביותר בינינו. אני יודע שהייתי מתרגז מאוד אילו שכבתי במיטה וגאסי היה מופיע מולי פתאום. ידוע לכל שחדר-השינה של אדם הוא מבצרו, ויש לאדם כל זכות שבעולם להביט בעין עוינת על גַרגוֹיל שמציץ לו בחלון ובוהה בו ככה.

עוד אני מהרהר, והדודה דהליה בדרכה המעשית הגיעה ישר לעיקר:

"מה זה?"

אנטול עשה מין תרגיל שודי, שמתחיל בבסיס עמוד השדרה, ממשיך בשכמות ומסתיים בעורף.

ואז הוא פתח פיו.

במהלך שיחות שהיו לי עם איש מופלא זה מצאתי שהאנגלית שלו רהוטה, אבל ניכרות בה השפעות של מקורות שונים. אם זכור לכם, הוא היה עם מרת בינגו-ליטל משך זמן מסוים לפני שהגיע לברינקלי, וללא ספק קלט הרבה מבינגו. לפני כן עבד כמה שנים אצל משפחה אמריקאית בניס ושמע תורה מפי הנהג שלהם, פלוני מֶלוני מברוקלין. בגלל ההשפעות השונות של בינגו ומֶלוני, לשונו הייתה כאמור רהוטה אך מעורבת במקצת.

הוא אמר בערך ככה:

"הוֹט דוֹג! את שואלת אותי מה זה? תשימי קצת לב. אני כבר במיטה, אבל אני לא יושן כל-כך טוב, ועד מהרה אני מתעורר ולמעלה אני מסתכל, ויש אחד יושב שם ועושה פרצופים נגדי דרך החלון הדפוק. האם זה עניין יפה? האם זה נוח? אם את חושבת שאני אוהב זה, את מאוד טועה בעצמך. אני כל-כך מעוצבן כמו תרנגולת רטובה. ולמה לא? אני מישהו, לא? זה חדר-שינה, מה-מה, לא בית של איזה קופים. אז בשביל למה הדפוק יושב בחלון שלי קוּל כמו כמה מלפפונים ועושה לי פרצופים?"

"בהחלט," אמרתי. הגיוני לגמרי, לדעתי.

הוא זרק עוד מבט בגאסי ועשה תרגיל 2 - התרגיל שתופסים את השפם, מושכים ומתחילים לצוד זבובים.

"חכה רגע. לא גמרתי. אני אומר אני רואה את הטיפוס הזה בחלון שלי, עושה כמה פרצופים. אבל אז מה? האם הוא מסתלק כשאני צועק צעקה ועוזב אותי לשלווה? בחלום הלילה. הוא נשאר שם תקוע, לא שם שום דבר, ויושב ומסתכל אותי כמו חתול ששומר על ברווז. הוא עושה פרצופים נגדי ועוד פעם עושה פרצופים נגדי, וכמה שאני מצווה שהוא צריך ללכת לכל הרוחות, הוא עוד יותר לא הולך לכל הרוחות. הוא צועק משהו אלי, ואני שואל מה מבוקשו, אבל הוא לא מסביר. או, לא, זה אף פעם. הוא רק מזיז ראש! איזה טיפשות ארורה! זה מצחיק בשבילי? את חושב אני אוהב זה? אני לא שבע רצון מכאלה שטויות. אני חושב שהטמבל המסכן משוגע. זֶ'ה מֶה פיש דֶה סֶה טיפּ אַנפֶקט. סֶט אידיוֹ דֶה פֶּר קוֹם סָה לְ'וואזוֹ... אלֶה-וו-זַן, לוּפיֶה...[66] תגידי למשוגע לעוף משם. הוא מטורף."

עלי לומר שלטעמי הוא הציג טיעונים כבדי משקל, וברור שגם הדודה דהליה חשבה כך. היא הניחה יד רועדת על כתפו, "אני אדבר איתו, מיסייה אנטול, אני אדבר איתו," אמרה, ולא יכולתי להאמין שקול השופרות שלה יכול לשקוע לרחישה מוחלטת שכזאת, יותר כמו יונה הומייה קוראת לבחיר ליבה, "הכל בסדר."

היא אמרה את הדבר הלא נכון, כי הוא עשה את תרגיל מס' 3.

"הכל בסדר? נוֹם ד'אן נוֹם![67]** לעזאזל את אומרת הכל בסדר! מה עוזר להביא דיבורים כאלה? חכי חצי רגע. לא עדיין כל-כך מהר, קשישתי. זה בשום פנים לא בסדר. תראי זה עוד פעם שוב. זה לגמרי מנה אחרת של דגים. נכון, אני יכול לבלוע כמה עוקצים עם הדבש, אבל אני לא חושב זה נעים כשמישהו עושה ציפור בחלון שלי. זה דבר נחמד, לא. אני בן-אדם רציני. אני לא רוצה כל מיני ציפורים בחלון שלי. אני אוהב עפרונים בחלון שלי יותר גרוע מכל אחד. אם כזה בלגן הגיע, אני לא נתקע יותר בבית הזה עוד.

אני מתחפף."

מילים מעוררות אימה, עלי להודות, ולא התפלאתי שלמשמען נפלטה מפיה של הדודה דהליה צעקה הדומה ליללתו של האחראי על כלבי הציד למראה שועל ירוי. אנטול התחיל שוב לנופף באגרופיו לעבר גאסי, וכעת הצטרפה אליו גם הדודה דהליה. ספינגס שהתנשף בכבוד ברקע לא ממש נופף אגרופים, אבל נתן בגאסי מבטים חמורים. למתבונן חד-התפיסה היה ברור שבהופעתו זו דרך צוהר הגג, פינק-נוטל עשה טעות, ולא היה יכול להיות פחות רצוי אפילו בביתו של ג'. ג'. סימונס.

"לך משם, משוגע מטורלל!" צעקה הדודה דהליה, בקולה המצטלצל שפעם גרם לחברי מועדון קוורן העצבניים להחליק מהמשוורות ולעוף מהאוכפים.

תשובתו של גאסי הייתה להניע את גבותיו. הצלחתי לקרוא את המסר שהוא ניסה להעביר.

"אני חושב שהוא רוצה להגיד," אמרתי - ברטראם השקול והטוב, תמיד יוצק שמן על ההדורים - "שאם הוא יעשה את זה הוא ייפול לצד הבית וישבור את המפרקת."

"ולמה לא?" אמרה הדודה דהליה.

הבנתי את ההיגיון בדבריה, כמובן, אבל עלה בדעתי פיתרון נקי יותר. צוהר זה היה החלון היחיד בבית שהדוד טום לא חישק בסורגים. כנראה חשב שאם לפורץ יש אומץ לטפס עד לשם, הוא ראוי למה שיזמן לו הגורל.

"אם תפתחי את החלון, הוא יוכל לקפוץ פנימה."

הרעיון התקבל.

"ספינגס, איך פותחים את החלון?"

"עם מוט, גבירתי."

"אז תביא מוט. תביא שני מוטות. עשרה."

במהרה גאסי היה בינינו, נראה כמו אחד האנשים האלה שקוראים עליהם בעיתון, מבויש ביותר ממצבו.

עלי לציין שהתנהגותה של הדודה דהליה לא סייעה לו להשיב לעצמו איזון נפשי. מן החיבה שהייתה בקולה בעת שדנו במעשיו של השוטה האומלל על צלחת סלט פירות, לא נשאר זכר. לכן לא הופתעתי שהדיבר פחות או יותר ניטל מפיו של פינק-נוטל. הדודה דהליה, בדרך-כלל ציפור טובת מזג לא פחות מכל מי שדירבן אי פעם להקה של כלבי ציד, לא נותנת לרגשי הזעם שלה להתפרץ לעיתים קרובות, אבל כשהיא עושה כן, אנשים חזקים מטפסים על עצים וממוטטים אותם אחריהם.

"ובכן?" היא אמרה.

בתשובה לזה כל מה שגאסי הפיק היה מין שיהוק-גיהוק.

"ובכן?"

פניה של הדודה דהליה הזדעפו עוד יותר. הציד, אם עוסקים בו שנים רבות, מעניק בדרך-כלל גוון עמוק לפניו של הפציינט, וחבריה הטובים ביותר לא יכחישו שגם בזמנים כתיקונם קלסתרה של קרובה זו נוטה לגוון של רסק תות שדה, אבל מעולם לא ראיתי אותו עמוק כל-כך. היא נראתה כמו עגבניה שנאבקת לביטוי עצמי.

"ובכן?"

גאסי אזר את כל כוחותיו. לרגע נראה כאילו משהו עומד לצאת, אבל בסופו של דבר לא הייתה זו אלא עוד גניחת גסיסה.

"אוה, קח אותו מכאן, ברטי, ושים לו קרח על הראש," אמרה הדודה דהליה, מוותרת על כל העניין. היא נפנתה לטפל במטלה הכבירה של הרגעת אנטול, שניהל כעת שיחה ממולמלת בינו לבין עצמו, באורח קדחתני משהו.

ככל הנראה חש שלא עולה בידו לתאר את המצב באנגלו-אמריקאית בינגו-מלונית, והוא חזר לשפת

אבותיו. מילים כמו מָרמיטון-דֶה-דוֹמֶנז', פִּינִיוּף, בּוּרלוּבֶּרלוּ ורוּסטיסֶר[68] נשפכו ממנו כמו עטלפים מתוך האסם. לצערי לא הבנתי אותן. אומנם הזעתי מעט על צרפתית בזמן שהותי בקאן, אך עדיין אני פחות או יותר בשלב של אֶסקֶה-ווּזֶבֶּה.[69]** וחבל, כי המילים נשמעו מצוין.

סייעתי לגאסי במורד המדרגות. בהיותי שקול יותר מדודה דהליה, כבר ניחשתי את הדחפים והמניעים הסמויים שהובילו אותו אל הגג. במקום שהיא ראתה בריון חסר רסן עוסק במהתלות שיכורים, אני זיהיתי אייל נצוד.

"טאפי בעקבותיך?" שאלתי בדאגה.

מה שקוראים כמדומה צמרמורת אחזה בכל גופו.

"הוא כמעט תפס אותי בקומה האחרונה ואז זינקתי דרך חלון המעבר והלכתי על מין קורה."

"זה בלבל אותו, מה?"

"כן. אבל גיליתי שאני תקוע. הגג משופע בכל הכיוונים. לא יכולתי לחזור אחורה. הייתי חייב לזחול הלאה לאורך הקורה. ואז מצאתי את עצמי מסתכל דרך צוהר הגג. מי הבחור הזה?"

"זה אנטול, השף של הדודה דהליה."

"צרפתי?"

"עד העצם."

"זה מסביר למה לא הצלחתי להסביר לו. איזה חמורים הצרפתים האלה. הם לא תופסים את הדברים הפשוטים ביותר. היית חושב שאם מישהו רואה בחור בצוהר הגג הוא יבין שהבחור רוצה להיכנס פנימה. אבל לא, הוא סתם עמד שם."

"מנופף כמה אגרופים."

"כן, אידיוט מטומטם. אבל, הנה אני כאן."

"הנה אתה, כן, בינתיים."

"אה?"

"חשבתי שטאפי בטח אורב באיזה פינה."

הוא ניתר כמו טלה באביב.

"מה אני אעשה?"

שקלתי את זה.

"תתגנב חזרה לחדר שלך ותחסום את הדלת. זה מה שגבר צריך לעשות."

"ואם הוא אורב לי שם?"

"במקרה כזה, לך למקום אחר."

אבל כשהגענו לחדר התברר שטאפי שורץ בחלק אחר של הבית, אם בכלל. גאסי טס פנימה ושמעתי את המפתח מסתובב במנעול. הרגשתי שאין לי מה לעשות באזור וחזרתי לחדר-האוכל לעוד סלט פירות ומחשבה שקטה. בקושי הספקתי למלא את צלחתי כשהדלת נפתחה והדודה דהליה נכנסה. היא שקעה באפס כוח לתוך כיסא.

"תן לי משהו לשתות, ברטי."

"מאיזה סוג?"

"לא חשוב, רק שיהיה חזק."

פנו אל ברטראם ווסטר מזווית זו ותמצאו אותו במיטבו. כלב סן ברנארד העושה מלאכתו נאמנה על הרי האלפים לא היה יכול למלא את תפקידו במסירות רבה יותר. מילאתי את מצוותה, ובמשך זמן-מה לא נשמע דבר פרט לקולות הגמיעה של דודה משיבה את רוחה.

"צקי את זה פנימה, דודה דהליה," אמרתי באהדה, "דברים כאלה מוצצים את הכוחות, אמת? זה בטח

לא היה קל," המשכתי, מורח לעצמי אנשובי על טוסט, "נדמה לי שהכל די רגוע עכשיו."

היא נתנה בי מבט מהסוג המשתהה, מצחה מקומט במאמץ מחשבתי.

"אטילה," היא אמרה לבסוף, "זה האיש. אטילה ההוני."

"אה?"

"ניסיתי להיזכר את מי אתה מזכיר לי. ההוא שהלך וזרע פורענות וחורבן, והרס בתים שהיו קודם מאושרים ושלווים. אטילה הוא האיש," אמרה, גומעת מן המשקה. "זה מדהים. כשמסתכלים עליך אפשר לחשוב שאתה סתם אידיוט ידידותי מן השורה - זקוק לאישפוז אולי, אבל די לא מזיק. ואז מסתבר שאתה פורענות גרועה מן המוות השחור. אני אומרת לך, ברטי, כשאני חושבת עליך עולים במוחי כל אימי החיים וצערם בכזאת חבטה כאילו נכנסתי בעמוד חשמל."

כואב ומופתע, היה בדעתי להשיב לה, אבל מה שהנחתי שהוא ממרח אנשובי היה בעצם עיסה דביקה, שנכרכה סביב הלשון והחניקה את יכולת ההתבטאות. ובעוד אני מנסה לנקות את מיתרי הקול לקראת פעולה, היא המשיכה.

"האם אתה תופס מה התחלת כששלחת הנה את ספינק-בוטל? בעניין השקייתו לשוכרה והפיכת טקס חלוקת הפרס בבית-הספר במארקט סנודסברי לקומדיה קולנועית, לא אומר דבר, כי למען האמת נהניתי מן האירוע, אבל ללעוג לאנטול דרך צוהר הגג אחרי כל המאמצים הכבירים שהופעלו כדי שיחזור בו מהתפטרותו, ולהסעיר אותו עד שהוא לא מוכן לשמוע על להישאר אחרי מחר..."

הממרח נכנע לבסוף, ויכולתי לדבר.

"מה?"

"כן, אנטול הולך מחר, ואני מניחה שטום המסכן יסבול מבעיות עיכול עד סוף ימיו. וזה לא הכל. בדיוק ראיתי את אנג'לה והיא אמרה לי שהתארסה לבוטל הזה."

"באופן זמני, כן," נאלצתי להודות.

"מה זמני. היא ללא ספק התארסה לו ומדברת במין שלוות נפש מרושעת על להתחתן באוקטובר. אז זה המצב. אם איוב היה נכנס עכשיו לחדר, היינו יכולים לגלגל סיפורים עד השעות הקטנות של הלילה. לא שהוא ברמה שלי."

"היה לו שחין."

"נו, אז מה זה כבר שחין?"

"מאוד כואב, הבנתי."

"שטויות, הייתי לוקחת את כל השחין שבשוק בתמורה לצרות שלי. אתה לא מבין מה קרה? איבדתי את הטוב בטבחי אנגליה. בעלי, נפש אומללה, ימות קרוב לוודאי מחולי מעיים, ובתי היחידה, שחלמתי על עתיד נפלא בשבילה, מאורסת לשיכור מצודד לטאות. ואתה מדבר לי על שחין!"

תיקנתי נקודה קטנה: "אני בכלל לא מדבר על שחין. ציינתי רק שלאיוב היה, זה הכל. כן אני מסכים איתך, דודה דהליה, שכרגע הדברים לא נראים שמחים וצוהלים במיוחד, אבל אל תיפול רוחך. לעיתים רחוקות ווסטר אובד עצות ליותר מרגע אחד."

"אז צפויה לנו עוד אחת מהתוכניות שלך בקרוב?"

"בכל רגע."

היא נאנחה בייאוש.

"מזה חששתי. טוב, זה מה שהיה חסר לנו. אני לא רואה איך אפשר לשבש את הדברים יותר ממה שהם, אבל אתה ללא ספק תצליח. תושייתך וגאונותך ימצאו דרך. תמשיך, ברטי, כן, תמשיך. כבר לא איכפת לי כלום. אפשר שאפילו אמצא איזה עניין קלוש בלראות לאיזה תהומות עמוקים תדרדר את הבית הזה. לך על זה, בחורי... מה זה הדבר הזה שאתה אוכל?"

"אני לא יודע להגדיר את זה. מין ממרח. יותר כמו דבק בטעם של תמצית בקר."

"תן לי," אמרה הדודה דהליה בקהות.

"תיזהרי כשאת לועסת," יעצתי לה, "זה דָבֵק יותר מֵאח... כן ג'יבס?"

האיש התגשם על השטיח, בלי להשמיע איוושה, כרגיל.

"פתק בשבילך, אדוני."

"פתק בשבילי, ג'יבס?"

"פתק בשבילך, אדוני."

"ממי, ג'יבס?"

"מהעלמה באסט, אדוני."

"מהעלמה באסט, ג'יבס?"

"מהעלמה באסט, אדוני."

בנקודה זו הדודה דהליה, שנגסה במה-שלא-יהיה על טוסט הניחה אותו, והתחננה בפנינו - קצת בקוצר-רוח לדעתי - להפסיק למען השם את הדו-שיח הוודווילי הזה, כי יש לה מספיק צרות בלי שנעשה חיקויים של צמד המאק'ים. תמיד שמח לרצות, שלחתי את ג'יבס במנוד ראש, והוא הבהב לרגע ונעלם. יש הרבה רוחות רפאים פחות חמקמקות ממנו.

"אבל מה הנקבה רוצה ממני, לכל הרוחות?" מלמלתי, ממשש את המעטפה.

"למה שלא תפתח את הדבר הזה ותראה?"

"רעיון מצוין," אמרתי ועשיתי.

"ואם יש לך עניין בתנועותי," המשיכה הדודה דהליה בדרכה אל הדלת, "אני מתכוונת ללכת לחדרי, לעשות קצת נשימות יוגה עמוקות ולנסות לשכוח."

"יפה," אמרתי פזור דעת, מרפרף על דף מס' 1, ואז כשהפכתי אותו פרצה מפי יללה חדה שהזניקה את הדודה דהליה כמו מוסטנג מבוהל.

"אל תעשה את זה!" היא זעקה רועדת בכול אבריה.

"אבל לעזאזל..."

"איזה חולירע אתה, אומלל שכמוך," היא גנחה, "לפני שנים כשעוד היית בעריסה, השאירו אותך לבד פעם וכמעט בלעת את המוצץ ונהיית סגול, ואני, חמורה שכמותי, הלכתי והצלתי אותך. תן לי להגיד לך, ברטי הצעיר, שתהיה במצב קשה מאוד אם אי-פעם תבלע שוב את המוצץ כשאין איש מלבדי בסביבה."

"אבל לעזאזל!" צעקתי, "את יודעת מה קרה? מדלן באסט אומרת שהיא הולכת להתחתן איתי!"

"אני מאחלת לכם כל טוב," אמרה שארת הבשר ויצאה את החדר, נראית כמו דמות בסיפור של אדגר אלן פו.

---

65. פרימו קארנרה (Primo Carnera), אלוף העולם באגרוף במשקל כבד, 3

66. Je me fiche de ce type infect. C'est idiot de faire comme ca l'oiseau...Allez-vous-en, louffier (צרפתית
לא שם על הטיפוס המסריח הזה. זה אידיוטי לעשות ככה ציפור... 'סתלק, שוליית מלצרים.

67. ** Nom d'un nom d'un nom (צרפתית): לאלף אלפי עזא

68. marmiton de Domange, pignouf, burluberlu, roustisseur (צרפתית): שוטף כלים, פרחח, מטורלל,

69. ** Est ce que vous avez (צרפתית): "האם יש לכם/

פרק 21

בהחלט ייתכן שגם אני לא נראיתי מאוד שונה מדמות בסיפור של אדגר אלן פו. ודאי תבינו שפיסת החדשות שזה עתה דיווחתי עליה הרעידה בי את אמות הסיפים. אם הבאסט מאמינה שליבו של הווסטר שייך לה זה מכבר והוא רק יושב ומחכה שתקטוף אותו, ואף החליטה לקבל את ההצעה, לא נותרה ברירה בידי, כאדם בעל גאווה ורגישות, אלא להצטרף למשחק. אין זה מן הדברים שאפשר לפטור בנוֹלֶה פְּרוֹסֶקווי. אם כך, כל הראיות הצביעו על העובדה שיום הדין הגיע, ויתר על כן, בכוונתו להישאר.

יחד עם זה, אף שאין טעם להעמיד פנים ששלטתי במצב בדיוק במידה שייחלתי לעצמי, עדיין לא נואשתי מלמצוא פיתרון. איש פחות ממני אילו נלכד בפח יקוש זה, היה קרוב לוודאי משליך את המגבת מייד וחדל להיאבק. אבל זה העניין עם בני ווסטר - איננו פחותים.

בתור התחלה קראתי שוב את הפתק. לא שפיעמה בי תקווה כלשהי שעיון מעמיק יאפשר לי הבנה אחרת של תוכן האיגרת, אבל הפעולה עזרה לי להעביר את הזמן בעוד המוח עושה תרגילי חימום. ואז, כדי לסייע לחשיבה, עשיתי עוד סיבוב סלט פירות, וכתוספת אכלתי פרוסה של עוגת ספוג. רק אז, כשפניתי אל הגבינה, התחיל המנגנון לפעול. הבנתי מה לעשות.

לשאלה שהציקה לי - כלומר, "האם ברטראם יתגבר?" - יכולתי לענות כעת בבטחה: "בהחלט."

הסוד הגדול במקרים כאלה של תרגיל מלוכלך בצומת הוא לא לאבד את הראש, לשמור על קור רוח, ולנסות למצוא את מנהיגי הכנופיה. מצאו את המנהיגים, ותדעו איפה אתם עומדים.

ברור שראש הכנופיה במקרה זה הייתה הבאסט. היא שהתחילה את ההסתבכות בהשליכה את גאסי, ולכן לפני שמתחילים לפעול להרגעת הרוחות, יש לגרום לה לשקול שוב את צעדיה ולחזור בה. זה ישיב את אנג'לה אל המחזור, יגרום לטאפי להתקרר קצת, ואפשר יהיה להתקדם הלאה.

אי לכך החלטתי שמייד אחרי עוד קצת גבינה אצא לחפש את הבאסט ואומר לה דבר דבור על אופניו.

אבל ברגע זה היא הגיעה. יכולתי לצפות לבואה, שכן הלבבות אולי דואבים, אבל אם הם שומעים על תקרובת קרה בחדר האוכל, לבטח יצוצו במוקדם או במאוחר.

משנכנסה לחדר עיניה נחו על האלתית במיונז, וללא ספק הייתה מתבייתת עליה כמו דבורה ומתחילה לאכול, אלמלא בהתרגשותי למראה שמטתי כוס מהוויסקי המשובח שבעזרתו ביקשתי להשקיט את עצבי. הרעש גרם לה להסתובב, ולרגע השתררה אי-נעימות. סומק קל עלה בלחיים והעיניים בלטו קמעה.

"אוה!" היא אמרה.

תמיד מצאתי שברגעים כאלה קצת עבודת במה עוזרת להפיג את המבוכה. מצאו משהו להעסיק בו את ידיכם, וחצי הקרב כבר מאחוריכם. חטפתי צלחת ומיהרתי לקראתה.

"מעט אלתית?"

"תודה."

"עם טיפת סלט?"

"בבקשה."

"ולשתות? נקבי בשם הרעל."

"אולי קצת מיץ תפוזים."

היא בלעה. לא את המיץ תפוזים, כוונתי, כי זה טרם הוגש לה, אלא אוויר, בגלל האסוציאציות הרגישות שמילים אלה עוררו. כמו שמזכירים ספגטי לאלמנה של נגן עוגב-רחוב איטלקי. פניה האדימו עוד יותר, היא נראתה מיוסרת, והרגשתי שהמדיניות של הגבלת השיח לנושאים נייטרליים כמו אלתית במיונז כבר איננה הולמת את הנסיבות.

גם היא הרגישה כך, כי בו ברגע שאמרתי "אֶה" כהקדמה לנושא שעל הפרק, פתחה גם היא ואמרה

"אֶה", וצמד האֶהים התנגשו במעופם.

"אני מצטערת."

"אני מבקש את סליחתך."

"התחלתָ להגיד..."

התחלתְ להגיד..."

"לא בבקשה תמשיך."

"טוב ויפה, אם כך."

יישרתי את עניבתי, כפי שאני נוהג לעשות בחברת בנות, ואמרתי:

"בנוגע לפנייתך מתאריך קודם..."

היא הסמיקה שוב, ונטלה מלוא-מזלג עמוס למדי מהאלתית.

"קיבלת את הודעתי?"

"כן, קיבלתי את ההודעה."

"נתתי לג'יבס שייתן לך."

"כן, הוא נתן לי. ככה קיבלתי אותה."

שוב השתרר שקט. היה ברור שהיא נרתעת מלדבר גלויות, ולכן נאלצתי נגד רצוני לעשות זאת בעצמי. כלומר, מישהו היה צריך לעשות את זה. די טיפשי, זכר ונקבה במצבנו עומדים ואוכלים זה מול זה אלתית וגבינה בלי לדבר.

"כן, קיבלתי את ההודעה."

"אני מבינה. קיבלת."

"כן, קיבלתי. בדיוק קראתי אותה. ומה שדי רציתי לשאול אותך, אם ניפגש במקרה, היה... טוב, אז מה עם זה?"

"מה עם זה?"

"זה מה שאני אומר: מה עם זה?"

"אבל זה היה די ברור."

"אוה, בהחלט. לגמרי ברור. מנוסח להפליא ובכלל. אבל... כלומר... טוב, אני רוצה להגיד, מאוד נרגש מהכבוד וכן הלאה - אבל... טוב, לעזאזל!"

היא חיסלה את האלתית והניחה את הצלחת.

"סלט פירות?"

"לא, תודה."

"חתיכת פשטידה?"

"לא, תודה."

"קצת חומר דביק על טוסט?"

"לא, תודה."

היא לקחה מקלון גבינה. אני גיליתי ביצה קרה שנעלמה מעיני קודם. ואז אמרתי "אני מתכוון לומר", בדיוק ברגע שהיא אמרה "אני חושבת שאני יודעת", ושוב הייתה התנגשות אווירית.

"אני מתנצלת."

"סליחה."

"תמשיך."

"לא, תמשיכי את."

הרחקתי בנימוס את הביצה הקרה, כדי לציין שהבמה שלה, והיא התחילה שוב:

"אני חושבת שאני יודעת מה אתה מנסה לומר. אתה מופתע."

"כן."

"אתה חושב על..."

"בדיוק."

"מר פינק-נוטל."

"הוא האיש."

"אתה חושב שקשה להבין את מה שעשיתי."

"בהחלט."

"אני לא מתפלאת."

"אני כן."

"ועם זאת, זה פשוט מאוד."

היא לקחה עוד מקלון גבינה. מקלוני גבינה היו חביבים עליה, מסתבר.

"זה די פשוט, באמת. אני רוצה לגרום לך אושר."

"מחשבה יפה מאוד."

"בכוונתי להקדיש את שארית חיי כדי לעשותך מאושר."

"מאוד ידידותי מצידך."

"זה המעט שאני יכולה לעשות. אבל - מותר לי להיות כנה אתך, ברטי?"

"בוודאי."

"אם כך עלי לומר לך זאת. אני מחבבת אותך. אני אנשא לך. אני אעשה ככל יכולתי להיות לך רעיה טובה. אבל רגשותי אליך לעולם לא יוכלו לשוות ללהט התשוקה שהייתה בי כלפי אוגוסטוס."

"בדיוק זו הנקודה שרציתי להעלות. יש כאן מכשלה, כמו שאומרים. למה לא לזרוק את כל הרעיון של להשתדך אלי? בואי נוותר עליו לגמרי. כלומר, אם את אוהבת את גאסי..."

"כבר לא."

"נו, באמת."

"לא. מה שקרה היום אחר הצהריים הרג את אהבתי. משיחות של כיעור הכתימו דבר יופי, ולעולם לא אשוב להרגיש כלפיו מה שהרגשתי קודם."

הבנתי את כוונתה, כמובן. גאסי זרק את הלב שלו לרגליה. היא הרימה את הלב, ותיכף אחרי זה גילתה שכל הזמן בעצם הוא היה רווי עד הגבות. ההלם ודאי נורא. אף אישה לא רוצה לחשוב שבחור חייב להיות שיכור לחלוטין לפני שיהיה מסוגל לבקש ממנה להתחתן איתו. זה פוגע בגאווה.

יחד עם זה הבעתי הסתייגות.

"אבל האם שקלת," אמרתי, "שאולי נוצר אצלך רושם מוטעה מהופעתו של גאסי אחר הצהריים? אני מודה אומנם שהנסיבות מצביעות על הסבר אפל יותר, אבל מה פוסל את ההנחה שהוא פשוט קיבל מכת שמש? בחורים מקבלים מכת שמש, את יודעת, במיוחד במזג-אוויר חם."

היא הביטה בי, וראיתי שהיא שוב מפגינה קצת מהמראה המוכר של אישונים מוצפים.

"מתאים לך לומר זאת, ברטי. אני מכבדת אותך משום כך."

"אוה, לא."

"כן. יש בך נשמה נפלאה, אבירית."

"אפילו לא טיפה."

"כן, יש בך. אתה מזכיר לי את סיראנו."

"מי?"

"סיראנוֹ דֶה בֶּרזֶ'ראק."

"הבחור עם האף?"

"כן."

אני לא יכול להגיד ששמחתי במיוחד למשמע ההערה. נגעתי בחשאי בחרטומי. הוא אולי קצת בולט, אבל לעזאזל, הוא לא בליגה של סיראנו. חששתי שהדבר הבא שהנערה הזאת עומדת לעשות הוא להשוות אותי לג'ימי (החרטום) דוראנטֶה.

"הוא היה מאוהב, אבל חיזר למען אוהב אחר."

"אה, אני מבין את הכוונה."

"אני מחבבת אותך משום כך, ברטי. זה היה יפה מצידך - יפה ונעלה. אבל אין טעם. יש דברים שהורגים אהבה. לעולם לא אשכח את אוגוסטוס, אבל אהבתי אליו מתה. אהיה לך לאישה."

מילא, צריך להיות מנומסים.

"טוב ויפה," אמרתי, "רוב תודות."

הדיאלוג גווע שוב, ואנחנו עמדנו ואכלנו מקלוני גבינה וביצים קרות בהתאמה, ושתקנו. אי-ודאות שררה בקשר לצעד הבא שיש לנקוט.

למרבה המזל, לפני שהמבוכה הספיקה לשרור עוד יותר, אנג'לה נכנסה לחדר, וזה פיזר את הישיבה. הבאסט הכריזה על אירוסינו, ואנג'לה נשקה לה ואמרה שהיא שמקווה שהיא תהיה מאוד, מאוד, מאושרת, והבאסט נישקה אותה ואמרה שהיא מקווה שהיא תהיה מאוד, מאוד, מאושרת עם גאסי, ואנג'לה אמרה שהיא בטוחה בכך, כי אוגוסטוס הוא כזה חומד, והבאסט נישקה אותה שוב, ואנג'לה נישקה אותה שוב, ובקיצור, הכל נעשה כל-כך עניין לנקבות ששמחתי לשאת רגליים.

הייתי שמח לעשות כך בכל מקרה, כמובן, שכן אם היה אי-פעם רגע שבו ברטראם נדרש למחשבה עמוקה, זה היה הרגע. אפילו באותו מקרה לפני כמה שנים, כשהתארסתי בשוגג לבת-דודתו הזוועתית של טאפי, אוֹנוֹריה, לא הייתה בי תחושה כה עזה שאני שקוע עד המותן בנזיד ירקות ועומד להתבעבע לתוכו בלי להשאיר זכר. יצאתי אל הגן, מעשן סיגריה מיוסרת, והברזל בא עמוק בנפשי.[70] שקעתי במעין טראנס, וניסיתי לצייר לעצמי איך ייראו חיי עם הבאסט בשטח עד יומי האחרון, ובו בזמן, אם אתם מבינים, ניסיתי לא לדמיין איך זה יהיה, כשלפתע נתקלתי בעוצמה במשהו שהיה יכול להיות עץ, אבל למעשה היה ג'יבס.

"אני מתנצל, אדוני," הוא אמר, "היה עלי לסור הצידה."

לא עניתי. עמדתי שם והבטתי בו בשקט. שכן מראהו פתח בפני קו מחשבה חדש.

הג'יבס הזה, חשבתי. כבר גיבשתי את הדעה שהוא איבד את האחיזה שלו וכבר איננו הכוח שהיה בעבר, אבל, שאלתי את עצמי, הייתכן שטעות בידי? אם אדרבן אותו לתור אחר דרכים, האם לא יוכל לגלות נתיב שיאפשר לי לחמוק בבטחה בלא להותיר אחרי רגשות טינה? מצאתי עצמי עונה לשאלות אלה שכן, האפשרות קיימת, והוא יכול.

אחרי הכל, צידו האחורי של ראשו היה עדיין תפוח, ובעיניו עדיין הבליח אותו נצנוץ של חוכמה.

שתבינו, אחרי מה שעבר בינינו בעניין הזיג הלבן עם כפתורי הנחושת, לא היה בדעתי להיכנע למרותו. התכוונתי, כמובן, רק להתייעץ איתו, ובזוכרי כמה מהישגיו הקודמים - מקרה סיפרלי, האפיזודה של דודתי אגתה והכלב מקינטוש, והפרשה של הדוד ג'ורג' והמלצרית בניס הם רק כמה מהדוגמאות שקפצו לראש - חשתי שמוצדק לפחות לתת לו הזדמנות להיחלץ לעזרת אדונו הצעיר בשעת צרה.

אבל לפני שהמשכתי, מצאתי לנכון להבהיר דבר מסוים מעבר לכל צל של ספק.

"ג'יבס," אמרתי, "מילה איתך."

"אדוני?"

"אני קצת בצרה, ג'יבס."

"אני מצטער לשמוע, אדוני. אני יכול לעזור במשהו?"

"ייתכן שאתה יכול, אם לא איבדת את האחיזה. אמור לי בכנות, ג'יבס, אתה במצב טוב מבחינה מנטאלית?"

"כן, אדוני."

"עדיין אוכל הרבה דגים?"

"כן, אדוני."

"אז אולי זה יהיה בסדר. אבל רק דבר אחד לפני שאני מתחיל. בעבר כשעלה בידך לחלץ אותי או אחד מרעי מקושי מסוים, נטית לנצל את הכרת התודה שלי לתועלתך האישית. הגרביים הסגולים ההם, לשם דוגמה. גם מכנסי הגולף התפוחים והקרסוליות בסגנון איטון. אתה בוחר בערמומיות את הרגע הנכון, פונה אלי כשאני חלש מהחילוץ, וגורם לי להיפטר מהם. מה שאני רוצה לומר הוא שגם אם תצליח במקרה הנוכחי, בשום פנים ואופן אינני מוכן לקבל שום שטויות מהסוג הזה בנוגע לזיג הלבן שלי."

"בסדר גמור, אדוני."

"אתה לא תבוא אלי אחרי שכל זה יסתיים ותדרוש ממני להיפטר ממנו?"

"בהחלט לא, אדוני."

"אם כך על בסיס הבנות אלה, אמשיך. ג'יבס, אני מאורס."

"אני מאחל לך רוב אושר, אדוני."

"אל תהיה חמור. אני מאורס לעלמה באסט."

"האומנם, אדוני? לא ידעתי ש..."

"גם אני לא. זה בא לי בהפתעה גמורה. מכל מקום, זה המצב. ההודעה הייתה בפתק שהבאת לי."

"מוזר, אדוני."

"מה מוזר?"

"מוזר, אדוני, שתוכן המכתב הוא כפי שתיארת. כשהעלמה באסט נתנה לי אותו היא נראתה לי רחוקה מלהיות במצב-רוח מרומם."

"היא רחוקה מלהיות במצב-רוח מרומם. אתה הרי לא מתאר לך שהיא באמת רוצה להתחתן איתי? פפוי, ג'יבס! אתה לא רואה שזו פשוט עוד אחת מההתרסות האלה שהופכות את ברינקלי במהירות לגיהינום עלי אדמות לאדם ולבהמה? שילכו לכל הרוחות ההתרסות האלה, לדעתי."

"כן, אדוני."

"אז מה צריך לעשות?"

"אתה סבור שלמרות מה שקרה, העלמה באסט עדיין מחבבת את מר פינק-נוטל, אדוני?"

"היא משוגעת עליו."

"במקרה כזה, אדוני, לבטח התוכנית הטובה ביותר היא להביא לפיוס ביניהם."

"איך? אתה רואה, אתה עומד בשקט ופוכר אצבעות בחוסר אונים."

"לא אדוני. אם פכרתי אצבעות היה זה רק כדי לסייע לחשיבה."

"אז תמשיך לפכור."

"זה לא נחוץ, אדוני."

"אתה לא רוצה להגיד לי שכבר עלית על משהו."

"כן, אדוני."

"אני המום, ג'יבס. בוא נשמע."

"האמצעי שעלה במחשבתי הוא זה שכבר העליתי בפניך, אדוני."

"מתי העלית בפני אמצעי?"

"אם תיזכר בערב שבאנו לכאן, אדוני, שאלת אותי באדיבות אם יש לי תוכנית שתכליתה להביא לפיוס בין העלמה אנג'לה לבין מר גלוסופ, ואני העזתי להציע..."

"בשם אלוהים! לא העניין הישן של פעמון החירום!"

"בדיוק, אדוני."

"אתה עדיין מתעקש על זה?"

"כן, אדוני."

תבינו עד כמה הזדעזעתי מהמכה האיומה שניחתה עלי אם אומר לכם שבמקום לדחות על הסף את ההצעה ב"צצצ!" פסקני או משהו כזה, מצאתי את עצמי שוקל שמא יש בה משהו למרות הכל.

בפעם הראשונה שג'יבס העלה לדיון את תוכנית פעמון החירום שלו, הגבתי עליה במהירות רבה ובנחרצות. "גרוע" היה התואר שהשתמשתי בו כדי להביע את דעתי, ואולי גם תזכרו שנעצבתי אל ליבי, כי ראיתי ברעיון הוכחה ניצחת להתפוררותו של מה שהיה פעם מוח מצוין. אבל עכשיו משום-מה נראה לי שגלומות בתוכנית אפשרויות כלשהן. לאמיתו של דבר, הגעתי כבר לשלב שהייתי מוכן לנסות כל רעיון, אידיוטי ככל שיהיה.

"רק תחזור על החוכמה ההיא, ג'יבס," אמרתי מהורהר. "אני זוכר שחשבתי שזה מטומטם, אבל יכול להיות שהחמצתי אי-אלו דקויות."

"ביקורתך באותו זמן, אדוני, הייתה שהתוכנית נפתלת מדי, אבל אינני סבור שהיא אכן כזאת. כפי שאני רואה את הדברים, אדוני, כשיושבי הבית ישמעו את פעמון החירום הם יניחו שפרצה דליקה."

הנהנתי. אפשר היה לעקוב אחרי חוט המחשבה.

"כן, זה נשמע הגיוני."

"ואז מר גלוסופ יחוש להציל את העלמה אנג'לה, ומר פינק-נוטל ימלא אותו תפקיד עבור העלמה באסט."

"האם זה מבוסס על פסיכולוגיה?"

"כן, אדוני. אולי תזכור שהייתה זו מהנחות היסוד של שרלוק הולמס, הבלש הבדיוני של סר ארתור קונן דויל המנוח, שאמר שבזמן אזעקת שריפה, הדחף המיידי של כל אחד הוא להציל את הדברים היקרים לליבו ביותר."

"נדמה לי שיש סכנה ממשית שנראה את טאפי יוצא מן הבית עם פשטידת בשר וכליות, אבל תמשיך, ג'יבס, תמשיך. אתה חושב שזה יפתור את כל הבעיות?"

"היחסים בין שני זוגות צעירים אלה לא יוכלו להישאר קרירים אחרי התרחשות כזאת, אדוני."

"אולי אתה צודק. אבל לעזאזל, אם נצלצל בפעמון החירום באשמורת הלילה, האם לא נגרום התקפי בהלה לחצי מצוות העובדים? אחת מהמשרתות - ג'יין אני חושב - גם ככה מקפצת כמו עז כל פעם שאני נתקל בה מעבר לפינה."

"נערה נוירוטית, אדוני, אני מסכים. הבחנתי בה. אבל אם נפעל בזריזות נוכל למנוע מקרים כאלה. כל הצוות, פרט למר אנטול, יהיה בנשף באחוזת קינגהאם הלילה."

"כמובן. זה רק מראה לך לאיזה מצב זה דרדר אותי. עוד מעט הייתי שוכח איך קוראים לי. טוב, אם כך, בוא רק ננסה לצייר לעצמנו את התמונה. הפעמון מצלצל בּוֹנג. גאסי ממהר לחטוף את הבאסט... רגע. למה שהיא לא פשוט תרד במדרגות?"

"אתה מתעלם מן ההשפעה של אזעקה פתאומית על המזג הנשי, אדוני."

"זה נכון."

"הדחף הראשוני של העלמה באסט, סביר להניח, אדוני, יהיה לקפוץ מחלון חדרה."

"אבל זה גרוע אפילו יותר. אנחנו לא רוצים שהיא תשתרע כמו מחית על המדשאה. החיסרון בתוכניתך

זו, ג'יבס, הוא שהיא תפזר בגן גוויות מרוטשות."

"לא, אדוני. זכור לך ודאי שהפחד של מר טראוורס מפני פורצים הביא אותו להתקין סורגים על כל החלונות."

"כמובן, ג'יבס, כן. טוב, זה נשמע בסדר," אמרתי, אם כי עדיין בפקפוק מסוים. "בהחלט ייתכן שזה עשוי להצליח. אבל יש לי הרגשה שאיפשהו משהו ישתבש. מכל מקום, אני לא במצב למצוא פגם אפילו בסיכוי של אחד למאה. אני מוכן לאמץ את מדיניותך. אם כי, כמו שאמרתי, ג'יבס, יש לי הסתייגויות. באיזה שעה אתה מציע שנצלצל בפעמון?"

"לא לפני חצות, אדוני."

"זה אומר קצת אחרי חצות."

"כן, אדוני."

"טוב ויפה אם כך. בחצות וחצי בדיוק אני עושה בונג."

"טוב מאוד, אדוני."

---

70. על סמך הפסוק "ברזל באה נפשו", תהילים, ק"ה.

פרק 22

אינני יודע למה, אבל משהו באזורי הכפר האלה אחרי רדת החשיכה תמיד משפיע עלי מוזר. בלונדון אני מסוגל להסתובב בחוץ כל הלילה ללא מורא ולחזור הביתה עם החלב, אבל שימו אותי בגן של אחוזה כפרית אחרי שבני הבית עלו על משכבם והמקום סגור ומסוגר, ומין תחושה של עור ברווז אופפת אותי. רוח הלילה מרעיד את הצמרות, זרדים מתנפצים, רחש עולה מן השיחים, ולפני שאני יודע איפה אני, אומץ ליבי מתפוגג ואני מצפה שבכל רגע תתגנב מאחורי גבי רוח הרפאים המקומית ותשמיע קולות נכאים.

כל העסק מאוד לא נעים, ואם אתם סבורים שהמחשבה שבקרוב אני עומד לצלצל בפעמון החירום רב-העוצמה ביותר באנגליה ולחולל תבהלת "כולם לברזים!" בבית האפל והשקט שיפרה משהו - אתם טועים.

הכרתי היטב את פעמון החירום של ברינקלי קורט. הוא מקים רעש אימים. הדוד טום לא רק אינו מחבב פורצים, הוא גם תמיד היה נגד הרעיון להתבשל תוך כדי שינה, ולכן כשקנה את המקום דאג שפעמון האש יהיה מהסוג שעשוי אומנם לגרום לך התקף לב, אבל בשום אופן לא תטעה לחשוב שעפרוני מנומנם פוטט על הקיסוס. בילדותי, כשביליתי בברינקלי בזמן החופשה, נהגו לקיים אימוני אש אחרי שעת סגירת הפאבים, ורבים הלילות שהפעמון הקפיץ אותי מהנטולת-חלומות כאילו היה זה השופר האחרון.

אני מודה שזיכרון זה של כוח הפעמון בפעולה עצר אותי, ובאותו לילה בחצות ושלושים עמדתי לרגע נסמך על קיר הבקתה שבה שכן. מראה החבל על הקיר המסויד לבן והמחשבה על התהפוכה מקפיאת הדם שעמדה לנפץ את שלוות הלילה העמיקו את התחושה המוזרה שעליה דיברתי קודם.

יתר על כן, משהיה בידי סיפק להרהר בעניין, קטן עוד יותר אמוני בתוכנית של ג'יבס.

ג'יבס הניח כהנחה ודאית שלנוכח גורל מזוויע רק מחשבה אחת תהיה במוחם של גאסי וטאפי, והיא להציל את הבאסט ואת אנג'לה.

אני לעומתו הטלתי ספק בתחזית הוורודה.

כלומר, אני יודע איך בחורים מושפעים מסכנה של גורל נורא. פרדי ויגדון, אחת הציפורים האביריות ביותר ב'בטלנים', סיפר לי שפעם הייתה אזעקת אש במלון ליד הים שבו התאכסן, ובמקום לחוש להצלת נשים, הוא התגלגל במדרגות החירום תוך עשר שניות מבעיטת הפתיחה, ובמחשבתו רק דבר אחד - שלומו הטוב של פ. ויגדון.

בכל הנוגע לרעיון של לעשות משהו לטובת הרכות והענוגות, המשיך ואמר לי, הוא היה מוכן לעמוד למטה ולתפוס אותן בשמיכות, אבל לא יותר.

מדוע אם כן יהיה זה אחרת אצל אוגוסטוס פינק-נוטל והילדברנד גלוסופ?

כאלה היו מחשבותי כשעמדתי שם והחבל בידי, ואני מאמין שכבר הייתי מבטל את העניין, אלמלא עלתה במוחי לפתע תמונתה של באסט שומעת את הפעמון בפעם הראשונה. כשהדבר נחווה כהתנסות חדשה, קרוב לוודאי שהוא יבהיל אותה עד צאת הנשמה, וכה מענגת הייתה המחשבה שלא השתהיתי עוד, אלא תפסתי בחבל, ייצבתי רגליים, ומשכתי.

ובכן, כמו שאמרתי, לא ציפיתי שהפעמון יתעדן במידה ניכרת במשך הזמן, ואכן זה לא קרה. בפעם האחרונה ששמעתי אותו הייתי בחדרי בצד השני של הבניין, וגם ככה הוא תלש אותי ממיטתי כאילו משהו התפוצץ מתחתי. ובעומדי עכשיו סמוך אליו קלטתי את מלוא העוצמה והמשמעות של הדבר. בחיים שלי לא שמעתי משהו דומה לזה.

בדרך-כלל אינני מתנגד לקצת רעש. קֶטסמיט פּוֹטֶר-פֶּרבּרייט הביא צופר משטרה ל'בטלנים' לילה אחד והפעיל אותו מאחורי הכיסא שלי, ואני רק נשענתי לאחור ועצמתי עיניים בחיוך של עונג, כמו מישהו בתא באופרה. אותו דבר קרה גם כשבנה של הדודה אגתה, תוֹס הצעיר, קירב גפרור לחבילת זיקוקים של יום גאי פוֹקס[71] כדי לראות מה יקרה.

אבל פעמון החירום של ברינקלי קורט היה יותר מדי אפילו בשבילי. משכתי כחצי תריסר פעמים, ואז, כשהרגשתי שזה מספיק, נחפזתי למדשאת החזית לבדוק איזה תוצאות ממשיות הושגו.

ברינקלי קורט הייתה במיטבה. במבט חטוף ראיתי שאנחנו בהרכב מלא. העין המשוטטת אנה ואנה קלטה כאן את הדוד טום בחלוק סגול, שם את הדודה דהליה בכחול-צהוב. היא נפלה גם על אנטול, טאפי, גאסי, אנג'לה, הבאסט וג'יבס, לפי סדר הופעתם, איש לא נפקד.

אבל - וזה מה שגרם לי צביטת דאגה - לא הבחנתי בפעולות הצלה שמתנהלות בשטח.

קיוויתי, כמובן, לראות את טאפי גוהר בדאגה על אנג'לה בפינה אחת, וגאסי מנופף מגבת רטובה מול פני הבאסט בפינה אחרת. תחת זאת, הבאסט ניצבה בתוך קבוצה שכללה את הדודה דהליה והדוד טום, ועסקה כמדומה בלהראות לאנטול את הצד היפה של החיים, ואילו אנג'לה נשענה על שעון השמש בהבעה מעוצבנת, וגאסי ישב על הדשא ושפשף שוק חבולה. טאפי פסע באותו זמן הלוך ושוב על השביל, לגמרי לבדו.

תמונה מטרידה, תודו. בתנועת יד רודנית למדי זימנתי אלי את ג'יבס.

"ובכן, ג'יבס?"

"אדוני?"

הבטתי בו בחומרה. 'אדוני?', בחיי.

"אין טעם להגיד 'אדוני?' ג'יבס. הבט סביב. במו עיניך אתה נוכח שהתוכנית שלך נכשלה כישלון חרוץ."

"אין ספק שלמראית עין העניינים לא התארגנו בדיוק כפי שצפינו, אדוני."

"צפינו?"

"כפי שאני צפיתי, אדוני."

"זה יותר מדויק. לא אמרתי לך שזה יהיה כישלון?"

"זכור לי שהיית ספקני, אדוני."

"ספקני זה לא המילה הנכונה, ג'יבס. מההתחלה לא היה לי שמץ אמון בתוכנית. כשהעלית אותה לראשונה אמרתי לך שהיא זבל, וצדקתי. אני לא מאשים אותך, ג'יבס. זו לא אשמתך שיש לך נקע במוח. אבל מעכשיו - סלח לי אם אפגע ברגשותיך, ג'יבס - אדע לא להתיר לך לנהל משהו פרט לבעיות הפשוטות והאלמנטריות ביותר. עדיף להיות כנים בדברים כאלה, אתה לא חושב? הכי מתחשב זה להיות כן וישיר."

"בהחלט, אדוני."

"אני מתכוון, אזמל מנתחים, מה?"

"בדיוק, אדוני."

"אני חושב..."

"אם תסלח לי שאני קוטע אותך, אדוני, נדמה לי שמרת טראוורס מנסה למשוך את תשומת-ליבך."

ברגע זה נשמע "הוי!" מצטלצל שיכול לנבוע רק משארת הבשר המדוברת, ואישר שהשקפתו נכונה.

"גש הנה רגע, אטילה, אם לא איכפת לך," הרעים הקול המוכר - ובמצבים מסוימים אהוב - ואני ניגשתי.

לא הרגשתי ממש רגוע. בפעם הראשונה התגנבה לליבי ההכרה שלא הכנתי סיפור טוב כדי להסביר את צלצול פעמון החירום בשעה זאת של הלילה, וכבר ראיתי את הדודה דהליה מתבטאת מכל הלב גם על התגרויות פחותות מזאת.

אבל היא לא הפגינה שום סימני אלימות. יותר מין שלווה קפואה, אם אתם מבינים את הכוונה. אפשר היה לראות שזוהי אישה למודת סבל."ובכן, ברטי היקר," אמרה, "אז הנה כולנו כאן."

"בהחלט," אמרתי בזהירות.

"איש לא נפקד, אמת?"

"אני חושב שלא."

״מצוין. כל-כך בריא יותר לנשום אוויר צח בצורה כזאת מלהתעפש במיטה. בדיוק נרדמתי כשעשית את תרגיל צלצול הפעמון שלך. שכן זה היית אתה, ילדי המתוק, שצלצל בפעמון, הלא כן?״

״כן, אני צלצלתי בפעמון.״

״יש סיבה מיוחדת, או סתם חשק?״

״חשבתי שפרצה דליקה.״

״מה נטע בך את הרושם, יקירי?״

״חשבתי שראיתי להבות.״

״איפה, יקירי? ספר לדודה דהליה.״

״באחד החלונות.״

״אני מבינה. אז גררת את כולנו מהמיטות והפחדת אותנו עד מוות כי חשבת שאתה רואה דברים.״

כאן השמיע הדוד טום קול של מעין פקק נשלף מבקבוק, ואנטול, שהשפם שלו הגיע לשיאי שפל חדשים, מלמל משהו על ״כמה קופים״, וגם, אם אינני טועה, ״רוגומיֶה״,[72] מה שזה לא יהיה.

״אני מודה שטעיתי. אני מתנצל.״

״אל תתנצל, ברווזון. אתה לא רואה שכולנו שמחים בחלקנו? מה עשית פה בחוץ, בכל מקרה?״

״סתם טיילתי.״

״אני מבינה. ואתה מבקש להמשיך בטיולך?״

״לא, אני חושב שאכנס עכשיו.״

״רעיון טוב. כי גם בדעתי להיכנס, ואני לא חושבת שהייתי יכולה להירדם בידיעה שאתה מסתובב בחוץ, קורא דרור לדמיון שלך. עוד תחשוב שאתה רואה פיל ורוד על אדן חלון הטרקלין ותתחיל לזרוק עליו לבנים... טוב, בוא טום, הבידור כפי הנראה הסתיים... אבל רגע. מלך הטריטונים מבקש להחליף איתנו מילה... כן מר פינק-נוטל?״

גאסי שהצטרף לחבורה הקטנה נראה נסער בגלל משהו.

״תשמעו!״

״דבר, אוגוסטוס.״

״תשמעו, מה נעשה?״

״אדבר בשם עצמי - בכוונתי לחזור למיטה,״ אמרה הדודה.

״אבל הדלת נעולה.״

״איזה דלת?״

״הדלת הראשית. מישהו נעל אותה.״

״אז אני אפתח אותה.״

״היא לא נפתחת.״

״אז אני אנסה דלת אחרת.״

״אבל כל הדלתות נעולות.״

״מה? מי נעל אותן?״

״אני לא יודע.״

הצעתי תיאוריה: ״הרוח?״

עיניה של הדודה דהליה פגשו את עיני.

״אל תמתח את סבלנותי יותר מדי,״ התחננה, ״לא עכשיו, אוצרי.״ ובאמת, בעודי מדבר שמתי לב שהאוויר דווקא מאוד שקט הלילה.

הדוד טום אמר שנצטרך להיכנס דרך החלון. הדודה דהליה נאנחה קצת.

"איך? האם לויד-ג'ורג יכול היה לעשות זאת, האם וינסטון יכול היה לעשות זאת, האם בולדווין יכול היה לעשות זאת? לא, לא מאז שהתקנת את הסורגים שלך."

"טוב, טוב. שאלוהים יעזור לי, צלצלי אם כך בפעמון."

"בפעמון החירום?"

"בפעמון הדלת."

"ואיך זה יועיל? הבית ריק. המשרתים כולם בקינגהאם."

"אבל, בשם כל השדים, אנחנו לא יכולים לבלות פה כל הלילה."

"לא? רק תראה אותנו. אין שום דבר - לגמרי שום דבר - שדיירי הבית הזה אינם יכולים לעשות כשאטילה פועל בשטח. ספינגס ככל הנראה לקח אתו את המפתח לדלת האחורית. עלינו פשוט לשעשע את עצמנו עד שיחזור."

טאפי העלה הצעה:

"למה שלא ניקח את אחת המכוניות וניסע לקינגהאם להביא את המפתח מספינגס?"

זה התקבל מצוין. אין ספקות בעניין זה. בפעם הראשונה האיר חיוך את פניה האפורות של הדודה דהליה. הדוד טום נהם בהסכמה. אנטול אמר משהו בפרובנסאלית שנשמע כמו מילות הערכה. והיה נדמה לי שהבחנתי בהתרככות קלה על פרצופה של אנג'לה.

"רעיון מעולה ביותר," אמרה הדודה דהליה, "אחד הכי טובים. קפוץ מייד למוסך."

אחרי לכתו של טאפי הושמעו דברים מאוד מחמיאים על תבונתו ותושייתו, עם נטייה להשוואות עוקצניות בינו לבין ברטראם. אבל הניסיון הקשה לא ארך זמן רב, כי לא חלפו חמש דקות והוא חזר אלינו.

טאפי נראה מודאג.

"תשמעו, זה מבוטל."

"למה?"

"המוסך נעול."

"פתח אותו."

"אין לי מפתח."

"אם כך תצעק ותעיר את ווטרברי."

"מי זה ווטרברי?"

"עוזר הנהג, הוא ישן מעל המוסך."

"אבל הוא הלך לנשף בקינגהאם."

זו היה הקש האחרון. עד לרגע זה הצליחה הדודה דהליה לשמור על קור רוח, אבל עכשיו נפרץ הסכר. השנים נשרו ממנה, ושוב היא הייתה דהליה ווסטר מימי הדהרה וקריאות היויקס - הנערה הנלהבת שלוחת הרסן שפעמים כה רבות נעמדה על משוורותיה כדי להטיח עלבונות באנשים שהסיטו את כלבי הציד מטרפם.

"מארה על ראש הנהגים הרוקדים! בשביל מה לכל הרוחות נהג צריך לרקוד? מלכתחילה לא בטחתי באיש הזה. מראש חשדתי בו שהוא רקדן. טוב, זה הסוף, אנחנו נהיה פה בחוץ עד ארוחת הבוקר. אני מאוד אתפלא אם המשרתים הארורים האלה יגיעו לפני שמונה. לא תצליחו לקרוע את ספינגס מנשף עד שתזרקו אותו משם. אני מכירה אותו. הג'ז יעלה לו לראש והוא יעמוד וימחא כפיים וידרוש הדרנים עד שיהיו לו יבלות בידיים. קללה על המשרתים הרוקדים! מה קרה לברינקלי קורט? זה בית כפר אנגלי מכובד או בית-ספר קומוניסטי למחול? כבר יותר טוב לגור באמצע הבלט הרוסי. טוב, בסדר. אם מוכרחים להישאר בחוץ, אז מוכרחים. כולנו נקפא למוות, מלבד" - כאן הפנתה אלי מבט לא מהכי ידידותיים - "מלבד אטילה היקר, שכמו שאתם רואים לבוש היטב. נשלים עם הרעיון של קפיאה למוות כמו התינוקות ביער,[73] ועל שפתינו רק משאלה אחרונה אחת - שרענו הטוב אטילה יכסה את גוויותינו בעלים. הוא ודאי יצלצל גם בפעמון החירום

שלו לאות כבוד. וכי מה עוד נבקש, אישי הטוב?"

היא עצרה והביטה בג'יבס. בחלק האחרון של נאומה הוא עמד בצד ביראת כבוד וניסה לצוד את עיני הדוברת.

"אם יורשה לי להעלות הצעה, גבירתי."

אני לא אומר שבמהלך היכרותנו הממושכת תמיד הייתה לי דעה חיובית על ג'יבס. יש באישיותו צדדים שגרמו לא אחת ליחסים קרירים בינינו. הוא מסוג הווכחנים שאם אתה טוען לו במשהו הוא משיב לך במה-שמו. לעיתים תכופות דרכי פעולתו פוגעניות, וכבר קרה שהוא התייחס אלי כ"זניח מנטאלית". יותר מפעם, כמו שהראיתי, הוטלה עלי החובה הבלתי נעימה לרסן את נטייתו להתייחס אל אדונו הצעיר כמו אל צמית או פקיד זוטר.

אלה חסרונות כבדי משקל.

אבל דבר אחד טענתי תמיד לזכותו - המגנטיות שלו. יש בו משהו מהפנט ומרגיע. למיטב ידיעתי, הוא מעולם לא נתקל בקרנף שועט, אבל אם זה יקרה, אין לי ספק שכאשר עיני החיה ייתקלו בעיניו, היא תעצור בחריקה, תתגלגל הצידה ותגרגר עם רגליים באוויר.

מכל מקום, זה הרגיע את הדודה דהליה, הדבר הקרוב ביותר לקרנף שועט, תוך פחות מחמש שניות. הוא רק עמד ביראת כבוד, ולמרות שלא מדדתי זמן - שעון-העצר לא היה איתי - אני מעריך שזה לא לקח יותר משלוש שניות ורבע עד שהיא עברה שינוי מדהים לטובה. היא נמסה לנגד עינינו.

"ג'יבס! יש לך אולי רעיון?"

"כן, גבירתי."

" כמו תמיד המוח הדגול שלך נכנס לפעולה בשעת צרה?"

"כן, גבירתי."

"ג'יבס," אמרה הדודה דהליה בקול רועד, "אני מצטערת שדיברתי בגסות. איבדתי עשתונות. יכולתי להניח שלא באת סתם כדי לגלגל שיחה. ספר לי את הרעיון הזה שלך, ג'יבס. הצטרף לקבוצת ההוגים הקטנה שלנו ונשמע מה בפיך. תרגיש בנוח, ג'יבס, ותשמיע לנו את הבשורה. אתה יכול לחלץ אותנו מן הבוץ?"

"כן, גבירתי, אם אחד הג'נטלמנים ייאות לנסוע באופניים."

"אופניים?"

"יש אופניים בסככת הגנן שבגינת המטבח, גבירתי. אם אחד הג'נטלמנים ייאות לנסוע לאחוזת קינגהאם ולהביא משם את מפתח הדלת האחורית ממר ספינגס."

"מעולה, ג'יבס!"

"תודה, גבירתי."

"נפלא!"

"תודה, גבירתי."

"אטילה!" אמרה הדודה דהליה, פונה אלי ומדברת בקול שקט.

ציפיתי לזה. מהרגע שהמילים הנמהרות יצאו משפתי הבחור, הייתה לי תחושה שייעשה מאמץ נחוש לבחור בי כשעיר לעזאזל. אזרתי את מותני להתנגד ולהכשיל.

ובעודי מתכונן לגייס את כל רהיטות הדיבור שלי כדי לטעון שאינני יודע לרכוב על אופניים ובשום אופן לא אוכל ללמוד בזמן הקצר העומד לרשותי, האיש קטם אותי באיבי.

"כן, גבירתי, מר ווסטר יבצע את המטלה באופן מעולה. הוא רוכב אופניים מומחה. פעמים רבות התגאה באוזני על הנצחונות שנחל על הגלגלים."

זה לא נכון. אני לא עשיתי דבר כזה. זה פשוט מפלצתי איך אנשים מעוותים דברים שאמרתי. רק ציינתי פעם בפניו - כלאחר יד, רק כדי להוסיף פרט של מידע כשיום אחד צפינו במרוץ ששת הימים בניו-יורק -

שבגיל ארבע-עשרה, בזמן שביליתי את חופשתי אצל מין כומר שהיה אמור ללמד אותי לטינית, ניצחתי ברמה של נערי מקהלה ביום ספורט בבית-הספר המקומי.

דבר שונה לחלוטין מלהתגאות בנצחונות על גלגלים.

כלומר, הוא איש העולם הגדול, הוא חייב לדעת שהרמה ביום ספורט בבית-ספר מקומי היא אף פעם לא מהכי גבוהות. אם אינני טועה, גם ציינתי בפניו במפורש שבאירוע הנ"ל קיבלתי יתרון של חצי הקפה, ושווילי פנטינג, חביב הקהל שהיה אמור לנצח בקלות, אולץ לפרוש מן המירוץ כי גנב את האופניים של אחיו הגדול בלי לשאול את האח הגדול, והאח הגדול הגיע בדיוק עם יריית הזינוק ולקח לו אותם, וכך הפך אותו לכישלון מראש שנמחק מהלוח. אבל מדרך דיבורו הייתם מתרשמים שאני אחד הבחורים האלה במיזעים והמון מדליות שמצולמים בעיתונים אחרי שרכבו מהייד-פארק קורנר לגלאזגו בשלוש שניות מתחת לשעה, או מה שזה לא יהיה.

וכאילו לא היה בכך די, טאפי הרגיש חובה להוסיף שמן למדורה.

"זה נכון," הוא אמר, "ברטי היה תמיד רוכב מצטיין. באוקספורד הוא נהג להתפשט בחגיגות הניצחון במירוץ הסירות ולרכוב מסביב לקמפוס ולשיר שירים היתוליים. הוא גם רכב ממש מהר."

"אז הוא יכול לרכוב ממש מהר עכשיו," אמרה הדודה דהליה מתעוררת לחיים. "מבחינתי הוא לא יכול לרכוב מהר מדי. הוא יכול גם לשיר שירים היתוליים אם מתחשק לו... ואם אתה מבקש לפשוט את בגדיך ברטי, טלה שלי, בחפץ לב, עשה זאת. אבל לבוש או עירום, שירים היתוליים או לא, צא כבר לדרך."

הצלחתי לדבר:

"אבל לא רכבתי שנים."

"אז הגיע הזמן שתתחיל שוב."

"בטח שכחתי איך רוכבים."

"זה יחזור אליך מייד אחרי ניסיון אחד או שניים. ניסוי וטעייה. הדרך היחידה."

"אבל זה רחוק עד קינגהאם."

"אז כדאי שתזדרז."

"אבל..."

"ברטי, יקירי."

"אבל, לעזאזל..."

"ברטי, יקירי."

"אבל לעזאזל..."

"ברטי, מחמל ליבי."

וכך סוכמו העניינים. עד מהרה מצאתי עצמי פוסע קדורנית בחשיכה, ג'יבס לצידי, ודודה דהליה צועקת לי לנסות ולדמיין את עצמי כַשליח שמביא בשורות טובות מגֶנט לאֶקס.74 פעם ראשונה שמעתי על הבחור.

"אם כך, ג'יבס," אמרתי כשהגענו לביתן, וקולי היה מר וצונן, "זה מה שהשיגו התוכניות הגדולות שלך! טאפי, אנג'לה, גאסי והבאסט לא מדברים זה עם זה, ולי מחכה רכיבה של שמונה מייל..."

"תשעה כמדומני, אדוני."

"...רכיבה של תשעה מייל, ועוד תשעה בדרך חזרה."

"אני מצטער, אדוני."

"אין טעם לומר שאתה מצטער. איפה מפרק העצמות המתועבת?"

"אני אביא אותו, אדוני."

וכך עשה. הבטתי בחפץ בפנים חמוצות.

"איפה הפנס?"

"אני חושש שאין פנס, אדוני."

"אין פנס?"

"לא, אדוני."

"אבל בלי פנס אני אהפוך לחתיכת פגר. מה אם אני אתקל במשהו."

השתתקתי ונתתי בו מבט מקפיא.

"אתה מחייך, ג'יבס. המחשבה משעשעת אותך?"

"אני מבקש את סליחתך, אדוני. נזכרתי בסיפור שדודי סיריל נהג לספר לי בילדותי. סיפור קטן ומגוחך, אדוני, אבל אני מתוודה שהוא תמיד משעשע אותי. לדברי דודי סיריל, שני אנשים בשם ניקולס וג'קסון יצאו לרכיבה מברייטון על אופניים-לשניים, ולרוע מזלם התנגשו במשאית של מבשלת שיכר. כשהגיעה משלחת החילוץ לזירת התאונה התברר שהשניים נזרקו בעוצמה כה גדולה שלא היה אפשר להבדיל ביניהם. גם חדי העין לא יכלו להבחין איזה חלק היה ניקולס ואיזה חלק היה ג'קסון, לכן אספו את מה שיכלו וקראו לזה ניקסון. בילדותי צחקתי מאוד מן הסיפור, אדוני."

הייתי צריך להמתין רגע כדי להשיב לעצמי שליטה ברגשותי.

"זה הצחיק אותך, אה?"

"כן, אדוני."

"אתה חשבת שזה מצחיק?"

"כן, אדוני."

"אלוהים, איזה משפחה! בפעם הבאה שתפגוש את דוד סיריל, ג'יבס, תמסור לו בשמי שההומור שלו חולני."

"הוא מת, אדוני."

"תודה לאל... טוב, תן לי את המכונה הארורה."

"טוב מאוד, אדוני."

"יש אוויר בצמיגים?"

"כן, אדוני."

"הברגים מחוזקים, הבלמים תקינים, הזיזים בגיר הדיפרנציאלי שלמים?"

"כן, אדוני."

"טוב ויפה, ג'יבס."

בסיפור של טאפי על הרכיבה בעירום מסביב לרחבה המרכזית בקולג', היה, אינני מכחיש, גרעין מסוים של אמת. אבל למרות שהעובדות כפי שתיאר אותן היו נכונות, הוא לא סיפר את כל הפרטים. מה שהוא שכח לציין זה שתמיד הייתי משומן כהלכה באותם אירועים. במצב כזה הבן-אדם מסוגל לבצע משימות שברגעים שקולים יותר ההיגיון שלו מתקומם נגדן.

בהמרצת המיץ גברים נודעו אפילו ברכיבה על תנינים.

כשהתחלתי עכשיו לרכוב אל העולם הרחב, הייתי פיכח עד קיפאון, וכישורי הישנים נטשו אותי משום כך כליל. מצאתי את עצמי מתנודד קשות, וכל הסיפורים ששמעתי על תאונות אופניים מחרידות הציפו את מוחי, ובראשם האנקדוטה המשעשעת של סיריל דודו של ג'יבס על ניקולס וג'קסון.

בעודני מדווש בחשכה חשבתי על זה שאני לא מבין אנשים כמו דודו של ג'יבס, סיריל. מה לכל הרוחות הצחיק אותו באסון שככל הנראה הביא לחיסולם הסופי של שני בני אנוש - או מכל מקום, חצי מהאחד וחצי מהאחר. בעיני הייתה זו אחת הטרגדיות המזעזעות ביותר שהובאו לתשומת-ליבי מעולם, ובלי ספק הייתי מוסיף להגות בה עוד זמן-מה, אלמלא הסיט את תשומת-ליבי הצורך לזגזג בחדות כדי לחמוק מחזיר על אם הדרך.

לרגע זה היה ממש כמו ניקולס וג'קסון, אבל למרבה המזל, זיג מהיר מצידי בצירוף זג זריז מצד החזיר, איפשרו לי לצלוח את המשוכה, ואני המשכתי לרכוב שלם בגופי, אבל בלב מפרפר כמו ציפור לכודה.

ההיחלצות בעור השיניים רופפה לגמרי את עצבי. העובדה שהחזיר היה על אם הדרך בלילה המחישה לי את טבעה המסוכן של המטלה. זה גרם לי לחשוב על כל הדברים האחרים שיכולים לקרות לאדם שרוכב ללא פנס אחרי רדת החשכה.

במיוחד נזכרתי בהערה של אחד מידידי, שבאזורים כפריים מסוימים התיישים רגילים לתעות לאורך הדרכים ככל שמתיר להם החבל, ויוצרים מלכודות סבוכות מאין כמותן. הוא סיפר על מקרה של חבר שלו שאופניו הסתבכו בשרשראות של עיזים והוא נגרר לאורך שבעה מייל - כמו בסקי בשווייץ - ומאז לא חזר להיות אותו האיש. או זה שנתקל בפיל שנשכח על-ידי קרקס נודד.

עם מחשבות אלה בראשי, נראה לי שחוץ מהתקפת כרישים, למעשה אין שום אסון של כותרת ראשית שלא עלול ליפול על ראשו של בחור ברגע שהוא מתיר ליקיריו לגבור על שיקול-דעתו הטוב ולדחוף אותו אל מרחבי הלא-נודע על אופניים. אינני בוש להודות שאחרי שהבאתי הכל בחשבון, האימה הייתה ניכרת.

ברם, בכל מה שקשור לעיזים ופילים, עלי לציין שהדברים הסתדרו הרבה יותר טוב מהצפוי.

למרבה הפלא, לא פגשתי אף אחד מהם. יחד עם זה, בכל מובן אחר המצב לא יכול היה להיות גרוע יותר. לבד מהמאמץ הבלתי פוסק ללטוש עיניים כדי לזהות פילים, הטרידו אותי כל הזמן כלבים נובחים, ופעם אחת הוכיתי בהלם כשסטיתי לקרוא תמרור דרכים וראיתי שיושב עליו ינשוף שנראה בדיוק כמו דודתי אגתה. הייתי כל-כך רצוץ בשלב זה, שלרגע חשבתי שזו אכן הדודה אגתה בעצמה. רק בכוח ההיגיון הבנתי שטיפוס על תמרורי דרכים וישיבה עליהם זרים לה, והצלחתי לשנס מותניים ולהתגבר על החולשה.

בקיצור, אחרי כל ההפרעות המנטאליות והייסורים הפיזיים בחלקים התפוחים, בשוקיים ובקרסולים, ברטראם ווסטר שבסופו של דבר קרס על מפתן הדלת באחוזת קינגהאם היה ברטראם שונה בתכלית מן הטרזן העירוני השאנן מרחוב בונד ופיקדילי.

גם בלי להיות מצוי בעובדות אפשר היה לראות מייד שאחוזת קינגהאם לא קימצה באמצעים הלילה. האורות זהרו בחלונות, מוזיקה ריחפה באוויר, וכשהתקרבתי קלטה האוזן חריקת נעלי רבי-משרתים, שוערים, נהגים, מלצריות, משרתות, נערות מטבח, ואין לי ספק, טבחים, מפזזים. אני מניח שאי אפשר לסכם את זה טוב יותר מאשר לומר שקול חוגגים עלה מן החשיכה.[75]

ההילולה נערכה באחד החדרים בקומת הקרקע שבה חלונות צרפתיים פתוחים אל החניה, ואל חלונות צרפתיים אלה שמתי עכשיו פעמי. התזמורת ניגנה מוזיקה מבעבעת, ובהזדמנויות משמחות יותר אני משער שרגלי היו מתחילות לפזז לקצב המנגינה, אבל לפני ניצבה מלאכה נכבדת יותר מלעמוד ולכרכר לבדי על שבילי חצץ.

רציתי את המפתח לדלת האחורית ורציתי אותו מייד.

כשסקרתי את החבורה שבפנים, התקשיתי בתחילה לאתר את ספינגס. מכל מקום, במהרה הוא צף לתוך שדה הראייה, כשהוא מבצע התפתלויות איומות באמצע הרחבה. אמרתי "היי ספינגס!" כמה פעמים, אבל דעתו הייתה נתונה לעיסוקו הנוכחי מכדי להסיחה, ורק כשסחרחרת הרוקדים הביאה אותו אל מרחק נגיעה מאצבעי, יכולתי להסב את תשומת-ליבו באמצעות מדקרה בצלעות התחתונות. המכה הלא צפויה גרמה לו למעוד על רגלי בת זוגו, והוא הסתובב בפנים זועפות. מכל מקום כשזיהה את ברטראם, נמוגה קרירותו, והתחלפה בתדהמה.

"מר ווסטר!"

לא הייתי במצב-רוח לחילופי ברכות.

"פחות מר ווסטר ויותר מפתח הדלת האחורית," אמרתי בקיצור, "תן לי את המפתח לדלת האחורית, ספינגס."

הוא לא תפס את העניין.

"המפתח לדלת האחורית, אדוני?"

"בדיוק. המפתח לדלת האחורית של ברינקלי קורט."

"אבל הוא בברינקלי, אדוני."

צקצקתי בלשון בקוצר רוח.

"אל תתבדח, רב-משרתים קשיש," אמרתי, "לא רכבתי תשעה מייל על אופניים כדי להקשיב לך מנסה להתחכם. הם נמצאים בכיס המכנסיים שלך."

"לא, אדוני. השארתי אותם למר ג'יבס."

"אתה מה??"

"כן, אדוני. לפני שבאתי הנה. מר ג'יבס אמר שהוא רוצה לשוטט קצת בגן לפני שהוא הולך לישון. הוא היה אמור להשאיר את המפתח על אדן החלון במטבח."

בהיתי באיש באלם. עיניו היו צלולות וידיו יציבות. דמותו לא העידה על רב-משרתים ששתה יותר מדי.

"אתה רוצה לומר שכל הזמן המפתח היה אצל ג'יבס?"

"כן, אדוני."

יותר לא יכולתי לומר. הרגשות הציפו אותי וחנקו את גרוני. הלכתי לאיבוד, אבל דבר אחד היה ברור - מסיבה כלשהי, שאינני מעלה אותה בדעתי אבל ללא ספק ארד לפִשרה ברגע שאדחוף את מכונת-התפירה-מן-הגיהינום דרך תשעת המיילים של שבילי כפר נידחים ואגיע כדי מרחק חבטה ממנו, ג'יבס עשה תרגיל מלוכלך. הוא ידע שביכולתו לפתור את המשבר מייד, ובכל זאת השאיר את הדודה דהליה והאחרים מקננים על המדשאה אַן-דֶזַבִּיֶיה,[76] וגרוע מזה, עמד מנגד והביט בשאננות באדונו הצעיר יוצא למסע אופניים מיותר בתכלית של שמונה-עשר מייל.

התקשיתי להאמין שג'יבס מסוגל לדבר כזה. דודו סיריל בעל חוש ההומור המעוות, כן, עליו אפשר להאמין שהוא מסוגל לזה, אבל ג'יבס...

עליתי על האוכף, מחניק זעקת ייסורים שהתמלטה מבין השפתיים בעת שהגוף החבול נגע במושב הנוקשה, ויצאתי למסע חזרה הביתה.

---

71. 5 בנובמבר, יום של מדורות וזיקוקים שנחוג לזכר כשלון נסיונה של חבורת קושרים קתולים להצית את בית הפר
ב-1603 אחרי מות המלכה אליזבת.

72. Rogommier (צרפתית, מילת סלנג): ש

73. בלדה עתיקה על ילד וילדה בני שלוש ושנתיים, שאביהם העשיר מת ודודם הרשע גירש אותם ליער, שם מתו מקור
ואדום החזה מפזר עלים על גופותיהם.

74. שיר של רוברט בראונינג, "...w They Brought the Good News from Ghent to Aix"

75. מתוך "The Eve of Waterloo", שיר מאת לורד ביירון: "...ere was a sound of revelry by night"

76. en déshabillé (צרפתית): ללא ב

פרק 23

ג'יבס אמר לי פעם - אינני זוכר איך הנושא עלה - אולי פשוט זרק את ההבחנה לחלל האוויר כמו שנהג לעשות מדי פעם, כדי שאתפוס או אשליך אותה כרצוני - שאש התופת לא תשווה לזעמה של אישה דחויה.[77] עד הלילה סברתי שיש בכך הרבה מן האמת. אני עצמי מעולם לא דחיתי אישה, אבל פּוֹנגוֹ טוויסלטון דחה פעם את דודתו כשבשום אופן לא הסכים לפגוש את בנה ג'ראלד בתחנת פדינגטון כדי להביא לו את תיק האוכל וללוות אותו לבית-הספר בווטרלו, פרשה שמעולם לא הגיעה לסיומה. נכתבו איגרות, סיפר לי פונגו, שצריך לראותן כדי להאמין, ונשלחו גם שני מברקים חריפים וגלויה בוטה עם תמונה של האנדרטה למלחמת לִיטְל-צ'ילבֶּרִי.[78]**

עד הלילה לא פקפקתי בתקפותה של הבחנה זאת - נשים דחויות בראש, וכל היתר השד יודע איפה. ככה זה נראה לי תמיד.

אבל הלילה שיניתי את השקפתי. אם רצונכם לדעת מה באמת יכולה התופת להפיק מבחינת חמת זעם, חפשו את האיש שנשלח במרמה למסע אופניים ארוך ומיותר בחושך, בלי פנס.

שימו לב למילה "מיותר". זה מה שבאמת תקע את הברזל לנפשי. כלומר, אילו היה צורך להזעיק רופא כדי להציל ילד חולה אסכרה, או לגשת לפאב המקומי להביא אספקה במקרה שהמרתף התרוקן, איש לא היה קופץ אל הכידון בלב חפץ יותר ממני. ממש לוֹחינבָר הצעיר,[79] אבל לעבור את ליל המסה רק כדי להשביע את חוש ההומור החולני של המשרת האישי שלך, זה יותר מדי, והייתי ממש מעוצבן.

מה שאני רוצה לומר זה שההשגחה העליונה הפורשת כנפיים על אנשים טובים דאגה אומנם שאשלים את המסע ללא פגע פרט לחלקים התפוחים, ואף הסירה מדרכי את כל התיישים, פילים, ואפילו ינשופים שנראים כמו דודתי אגתה, אבל היה זה ברטראם סר וזעף שהשליך לבסוף עוגן על מפתן הדלת הקדמית בברינקלי קורט. וכאשר ראיתי דמות כהה יוצאת לקראתי על האכסדרה, התכוננתי להסיר את השסתום מעל הרתיחה במוחי.

"ג'יבס!" אמרתי.

"ברטי."

הקול שדיבר נשמע כמו דבשה נוטפת, והגם שלא זיהיתי אותו מייד כקולה של הבאסט, יכולתי לנחש שמקורו אינו האיש שאיתו ביקשתי להתעמת, כי הדמות שלפני לבשה חצאית טוויד וקראה לי בשמי הפרטי. ג'יבס, אף שעמוד השדרה המוסרי שלו מוטל בספק, לעולם לא יסתובב בחצאית ויקרא לי ברטי.

האדם האחרון עלי אדמות שרציתי לפגוש אחרי ערב ארוך על האוכף, אבל זיכיתי אותה ב"מה נש'!" מנומס.

השתררה שתיקה שבמהלכה עיסיתי את השוקיים. כוונתי לשלי, כמובן.

"אז נכנסתם?" אמרתי, רומז לשינוי בתלבושת.

"אוה, כן. כרבע שעה אחרי שהלכת ג'יבס הלך לחפש את המפתח בבית, ומצא אותו על אדן החלון במטבח."

"הא!"

"מה?"

"כלום."

"חשבתי שאמרת משהו."

"לא, כלום."

והמשכתי לעשות את זה. כי בצומת זה, כמו שקרה פעמים רבות כאשר נערה זו ואני נמצאנו בכפיפה אחת, השיחה נקטעה באיבה. משבי הלילה לאטו חרש, אבל לא הבאסט. הציפורים פטפטו, אבל לא נשמע

ציוץ מברטראם. מדהים איך עצם נוכחותה של הבאסט מחק את הדיבור משפתי - ונוכחותי את הדיבור משפתיה. חיי הנישואים שלנו התחילו להסתמן כמו עשרים שנה במנזר שתקנים.

"ראית את ג'יבס איפשהו?" שאלתי לבסוף.

"כן, בחדר-האוכל."

"חדר-האוכל?"

"מגיש כיבוד. הם אוכלים בייקון וביצים ושותים שמפניה... מה אמרת?"

אני לא אמרתי כלום - רק השמעתי נחרת בוז. היה משהו במחשבה על האנשים האלה - שחוגגים בשאננות בשעה שככל הידוע להם תיישים גוררים אותי במשעולים כפריים, או פילים לועסים את בשרי - שננעץ בי כמו חץ מורעל. זה מסוג הדברים שקוראים בספרים על הימים שלפני המהפכה הצרפתית - האצולה המתנשאת זוללת וסובאת בטירותיה ברגל גאיונה, בעוד שהאומללים בחוץ סובלים מצוקות נוראות.

קולה של הבאסט קטע הרהורים מרירים אלה.

"ברטי."

"האלו!"

שתיקה.

"האלו!" אמרתי שוב.

אין תגובה. כל העסק היה די כמו שיחות הטלפון האלה שאתה יושב בצד האחד של החוט ואומר "האלו! האלו!" - לא מודע לכך שהצד השני הלך בינתיים לאכול משהו.

בכל מקרה, לבסוף היא צפה שוב אל פני השטח:

"ברטי, יש לי משהו להגיד לך."

"מה?"

"יש לי משהו להגיד לך."

"אני יודע. אמרתי 'מה?' "

"אוה, חשבתי שלא שמעת מה אמרתי."

"כן, שמעתי מה אמרת, אבל לא מה שאת עומדת להגיד."

"אה, אני מבינה."

"טוב ויפה."

אז זה יושב. יחד עם זה, במקום להמשיך היא שוב נטלה פסק זמן, ורק עמדה ממוללת אצבעות ומזיזה את החצץ ברגליה.

כאשר דיברה לבסוף היה בכך כדי לקדם את השיחה בענק:

"ברטי, אתה קורא את טניסון?"

"לא אם זה תלוי בי."

"אתה כל-כך מזכיר לי את אבירי השולחן העגול ב'אידיליות המלך'."

כמובן שמעתי עליהם - לנסלוט, גאלאהד וכל החבורה, אבל לא ראיתי מאיפה נובע הדמיון. נראה לי שהיא חושבת על איזה בחורים אחרים.

"למה את מתכוונת?"

"יש לך נשמה אצילית. אתה כל-כך רחב לב, כל-כך לא אנוכי, כל-כך אבירי. תמיד היית כזה בעיני - אתה אחד מאותם אבירים אמיתיים בודדים שעדיין אפשר לפגוש."

ובכן, ממש קשה לדעת מה לענות כשמישהו שופך את השמן הטוב בכמות כזאת. מלמלתי "אה, כן?" או משהו כזה, ועיסיתי את חלקי התפוחים במבוכה. שוב נשתרר שקט, מופרע רק בילילה קטנה שנפלטה כשעיסיתי קצת יותר מדי חזק.

"ברטי."

"האלו?"

שמעתי אותה מלעלעת קצת.

"ברטי, האם תהיה אבירי עכשיו?"

"בוודאי. בחפץ לב. למה הכוונה?"

אני עומדת להעמיד אותך במבחן קשה. אני עומדת לבחון אותך כפי שמעטים נבחנו קודם. אני עומדת..."

לא אהבתי את הצליל של זה.

"טוב," אמרתי בהסתייגות, "אני תמיד שמח להשביע רצון, את יודעת, אבל כרגע חזרתי מחתיכת רכיבת אופניים וכל הגוף כואב לי, במיוחד ב--- כמו שאומרים, הכל קצת כואב ונוקשה. אם צריך להביא משהו מלמעלה..."

"לא, לא, אתה לא מבין."

"אני לא, באמת לא."

"אוה. זה כל-כך קשה... איך להגיד את זה? אתה לא מנחש?"

"לא. בחיי שלא."

"ברטי - תן לי ללכת."

"אבל לא החזקתי אותך."

"שחרר אותי."

"שח..."

ופתאום הבנתי. התשישות כנראה גרמה לי לאיטיות בתפיסה.

"מה?"

מעדתי, והדוושה השמאלית הזדקרה וננעצה לי בשוק, אבל כה גדולה הייתה התרוממות הנפש שלא השמעתי ציוץ.

"לשחרר אותך?"

"כן."

לא רציתי שום אי-הבנה בנקודה זו.

"את מתכוונת לבטל הכל? את הולכת להשתדך לגאסי?"

"רק אם תפגין גדלות נפש ותיתן את הסכמתך."

"אוה, הפגן אפגין."

"נתתי לך את הבטחתי."

"לעזאזל הבטחות."

"אז אתה באמת..."

"בהחלט."

"אוה, ברטי!"

היא נעה כמו שתיל צעיר ברוח. זה שתילים צעירים שנעים ברוח, אני חושב.

"אביר אמת, אציל מושלם!" שמעתי אותה לוחשת, ומכיוון שאחרי זה לא נותר הרבה להגיד, ביקשתי 80

את סליחתה בתואנה שאני לאה וסחוף דרכים וברצוני ללכת ולהחליף בגדים."

"חזרי אל גאסי," אמרתי, "ואמרי לו שהכל בסדר."

היא פלטה שיהוק, עשתה מין קפיצה ונישקה אותי במצח. לא נעים, כמובן, אבל כמו שאנטול היה אומר, אני יכול לבלוע כמה עוקצים עם הדבש. רגע אחרי זה היא הלכה לעבר חדר האוכל, ואני זרקתי את

האופניים לשיחים, ועליתי במדרגות.

מיותר להתעכב על תיאור הרגשתי. אתם יכולים לדמיין אותה בעצמכם. אם מדברים על בחורים שהחבל כרוך סביב צווארם והתליין עומד לשמוט את השרפרף, ומישהו מגיע בדהרה רכוב על סוס שפיו מעלה קצף ומנופף בצו ביטול גזר הדין - זה לא זה. לא מתקרב אפילו. אינני יודע על דרך טובה יותר לתאר את הרגשתי מלומר שכאשר חציתי את חדר הכניסה נמלאתי הכרת טובה כל-כך עמוקה כלפי כל הברואים שמצאתי עצמי חושב מחשבות טובות אפילו על ג'יבס.

התחלתי לעלות במדרגות כשפתאום נשמע "היי!" מאחורי וגרם לי להסתובב. טאפי עמד בכניסה. ככל הנראה ירד למרתף לצורך הבאת תיגבור, כי הוא נשא כמה בקבוקים תחת זרועותיו.

"האלו, ברטי," הוא אמר, "חזרת?" הוא נראה משועשע. "אתה נראה כמו הספינה הטרופה הֶספֶּרוס.[81]** עבר עליך מכבש או משהו?"

בכל הזדמנות אחרת אני מניח שהייתי מתקשה להבליג על קינטורים מסוג זה, אבל כזה היה מצב-רוחי המרומם שהנחתי לדברים, וסיפרתי לו על החדשות הטובות.

"טאפי, בחורי היקר, הבאסט הולכת להתחתן עם גאסי פינק-נוטל."

"צרה צרורה לשניהם, מה?"

"אתה לא מבין? אתה לא תופס מה שזה אומר? זה אומר שאנג'לה שוב בשוק. אתה רק צריך לשחק נכון את הקלפים..."

הוא ניפח לחיים בהבעת משובה. עכשיו ראיתי שהוא ורדרד. למעשה הבחנתי במשהו כזה ברגע שפגשתי אותו, אבל ייחסתי את זה לממריצים אלכוהוליים.

"אלוהים, אתה ממש לא מעודכן, ברטי. אבל זה הגיוני כמובן, אם רכבת על אופניים חצי מהלילה. אנג'לה ואני השלמנו כבר לפני כמה שעות."

"מה?"

"ברור. זה היה סתם ויכוח קטן. במקרים כאלה דרושה רק קצת התפשרות, קצת היגיון בריא משני הצדדים. שוחחנו בינינו על הכל. היא לקחה חזרה את הסנטר הכפול. אני ויתרתי לה על הכריש. קל ופשוט ונגמר בתוך כמה דקות."

"אבל..."

"מצטער, ברטי. אני לא יכול להתעכב ולפטפט איתך כל הלילה. יש חינגה רצינית בחדר-האוכל, והם מחכים לאספקה."

צעקה פתאומית שבקעה מן החדר האמור חיזקה את דבריו. זיהיתי - מי לא היה מזהה - את קולה של הדודה דהליה:

"גלוסופ!"

"האלו!"

"תזדרז עם החומר!"

"אני מגיע."

"אז תגיע, יוֹיקס!"

"טַליהוֹ, מגיע בדילוג! הדודה שלך," אמר טאפי, "קצת יוצאת מגדרה. אני לא מכיר את הפרטים, אבל כנראה שאנטול חזר בו מהודעת הפרישה והסכים להישאר, והדוד שלך נתן לה המחאה עבור העיתון שלה. לא קלטתי הכל אבל היא במצב-רוח מעולה. נתראה אחר-כך. חייב לרוץ."

אז לומר שברטראם עכשיו היה מבולבל יהיה לומר את האמת העירומה. לא הבנתי כלום. עזבתי את ברינקלי קורט עיי חורבות, עם לבבות שותתים דם בכל אשר תביט, ואני חוזר למצוא גן-עדן עלי אדמות. לא הבנתי את זה.

התרחצתי כשדעתי פזורה. ברווז הגומי היה עדיין בקערית הסבון, אבל הייתי טרוד במחשבות מכדי להקדיש לו תשומת-לב. עדיין בערפל, חזרתי לחדרי. ג׳יבס היה שם, וההוכחה למצבי היא שמילותי הראשונות אליו לא היו של תוכחה ונזיפה אלא של תהייה:

"תגיד, ג׳יבס!"

"ערב טוב, אדוני. דווח לי שחזרת. אני מקווה שנהנית מהרכיבה."

בכל מצב אחר בדיחה כזאת הייתה מעוררת את השד בברטראם ווסטר, אבל כמעט שלא הבחנתי בה. היה עלי לרדת לשורש המסתורין.

"אבל תגיד, ג׳יבס, מה?"

"אדוני?"

"מה כל זה?"

"אתה מרמז, אדוני..."

"מובן שאני מרמז. אתה יודע על מה אני מדבר. מה התרחש פה כשלא הייתי? המקום פשוט מפוצץ בסופים טובים."

"כן, אדוני. אני שמח לומר שמאמצי נשאו פרי."

"לְמה אתה מתכוון מאמציך? אתה לא מנסה לרמוז שיש לזה קשר לתוכנית האווילית שלך עם הפעמון?"

"כן, אדוני."

"אל תהיה חמור, ג׳יבס. היא נכשלה."

"לא לגמרי, אדוני. אני חושש, אדוני, שלא הייתי לגמרי גלוי-לב בנוגע לצלצול הפעמון. לא באמת צפיתי שפעולה זו לבדה תביא לתוצאות הרצויות. זה היה אמור רק לשמש רקע למה שאפשר לתאר כעסק הרציני של הערב."

"אתה מקשקש, ג׳יבס."

"לא, אדוני. היה חיוני שהגברות והאדונים ייצאו אל מחוץ לבית, ושאוכל להבטיח שיישארו שם ככל שיידרש."

"למה אתה מתכוון?"

"תוכניתי הייתה מבוססת על פסיכולוגיה, אדוני."

"איך?"

"עובדה ידועה היא, אדוני, שאין דבר שמאחד בצורה יותר מוצלחת אנשים שנפלה ביניהם מחלוקת יותר מסלידתם המשותפת מאדם מסוים כלשהו. במשפחתי, אם מותר לי להעלות דוגמה ביתית, הייתה אקסיומה מקובלת שבמקרה של סכסוך משפחתי כל מה שנחוץ זה להזמין את הדודה אֲני לביקור כדי ליישר את ההדורים בין בני הבית. הטינה ההדדית שהדודה אני עוררה גרמה לניצים להשלים כמעט מייד. בזוכרי זאת עלה בדעתי שאם אתה, אדוני, תהיה אחראי לכך שהגברות והאדונים ייאלצו לבלות את הלילה בגן, כולם יפתחו כלפיך סלידה עמוקה, ובמוקדם או מאוחר רגש משותף זה יאחד ביניהם."

הייתי אומר משהו, אבל הוא המשיך:

"וכך אכן קרה. הכל, כפי שאתה רואה אדוני, בא על מקומו בשלום. אחרי יציאתך על האופניים, הקבוצות המתנכרות עסקו בלב כה חפץ בהשמצתך, שהקרח, אם להתבטא כך, נשבר, ולא ארך הזמן עד שמר גלוסופ פסע בינות לעצים עם העלמה אנג׳לה, מספר לה אנקדוטות על הקריירה שלך באוניברסיטה, והיא מצידה סיפרה לו על ילדותך, ומר פינק-נוטל רכן על שעון השמש וריתק את העלמה באסט בסיפורים על ימי בית-הספר שלך. מרת טראוורס בינתיים סיפרה למיסייה אנטול..."

הצלחתי לדבר.

"אוה?" אמרתי, "אני מבין. ועכשיו אני מניח שכתוצאה מהפסיכולוגיה המטומטמת שלך הדודה דהליה

כועסת עלי עד כדי כך שיחלפו שנים לפני שאעז להראות כאן שוב את פרצופי - שנים, ג׳יבס, שבהן לילה אחרי לילה אנטול יבשל את ארוחות הערב שלו...״

״לא, אדוני. כדי למנוע היתכנות כזאת הצעתי שתיסע על האופניים לאחוזת קינגהאם. כשהודעתי לאדונים ולגבירות שמצאתי את המפתח, והתברר לכולם שיצאת לרכיבה ארוכה לחינם, טינתם נמוגה מייד, והתחלפה בקורת רוח משועשעת. הרוחות היו מבודחות.״

״מבודחות, אה?״

״כן, אדוני. אני חושש שיהיה עליך לספוג כמות מסוימת של עקיצות ברוח טובה, אבל שום דבר מעבר לזה. הכל נסלח, אדוני, אם יורשה לי לומר כך.״

״אוה?״

״כן, אדוני״

הרהרתי מעט.

״כנראה באמת סידרת את העניינים.״

״כן, אדוני.״

״טאפי ואנג׳לה שוב מאורסים. גם גאסי והבאסט. הדוד טום השתעל קצת כסף לבודואר הגברת. ואנטול נשאר.״

״כן, אדוני.״

״אני מניח שאפשר לומר שסוף טוב הכל טוב.״

״מאוד הולם, אדוני.״

הרהרתי שוב.

״בכל זאת, השיטות שלך די גסות, ג׳יבס.״

״אי אפשר להכין חביתה בלי לשבור ביצים, אדוני.״

קפצתי.

״חביתה! אתה חושב שתוכל להשיג לי אחת?״

״בהחלט, אדוני.״

״עם חצי בקבוק של משהו?״

״בוודאי, אדוני.״

״עשה זאת, ג׳יבס, ובכל המהירות.״

עליתי על יצועי ושקעתי בין הכסתות. עלי להודות שחמת זעמי שככה מעט. גופי דאב לאורך ולרוחב, במיוחד בתווך, אבל כנגד זה ניצבה העובדה שכבר לא הייתי מאורס למדלן באסט. אדם מוכן לשאת ייסורים עבור מטרה נאצלת. בחנתי את המצב מכל זווית, וראיתי שג׳יבס אכן היטיב לעשות.

במאור פנים בירכתי אותו כשחזר עם הנחוצים.

מראהו לא התיישב עם המאור הזה. הוא נראה בעיני קצת קודר, וחקרתי בעניין בצורה עדינה:

״משהו מטריד אותך, ג׳יבס?״

״כן, אדוני. היה עלי לציין זאת קודם, אבל בגלל מאורעות הערב הדבר חמק מזכרוני. אני חושש שהייתי רשלני, אדוני.״

״כן, ג׳יבס?״ אמרתי, לועס בנחת.

״בנוגע לזיג הלבן שלך, אדוני.״

פחד חסר שם אחז בי, וגרם לי לבלוע את החביתה ולהקדים קנה לוושט.

״צר לי, אדוני. בזמן שגיהצתי הערב את הזיג, מחשבותי נדדו והשארתי עליו את המכשיר החם. אני חושש שלא תוכל ללבוש אותו שוב.״

אחת מאותן שתיקות הרות משמעות מילאה את החדר.

"אני מתנצל מעומק הלב, אדוני."

אני מודה שלרגע שב אלי אותו זעם נאצל שלי, מכווץ את השרירים ומתחיל לחרחר דרך האף, אבל כמו שאומרים בריביירה - אַ קוּאה סֶרט׳יל.[82] לא היה עוד רווח בחמת ז׳.

אנו בני ווסטר אמונים על חשיקת שיניים.

הנהנתי בעצב והעמסתי עוד קצת חביתה.

"טוב ויפה, ג׳יבס."

"בסדר גמור, אדוני."

---

77. מתוך המחזה הכלה המתאבלת מאת וויליאם קונגרב (William Congreve, *Mourning Bride*), סוף מערכה של
"Hell hath no fury like a woman scorned"

78. ** גם האנדרטה וגם המלחמה הן המצאה גמורה של וודה

79. "Lochinvar" - בלדה של סר וולטר סקוט, שהיא חלק מהפואמה האפית *mion*

80. על-פי סיפורי קנטרברי לצ׳וסר (תרגום ש. זנדבנק): "erray parfit gentil knyght

81. ** "The Wreck of the Hesperus", שיר של לונגפלו על רב-חובל שיוצא למסע הרה אסון על ספינתו, ולוקח עימו ר
בתו היפה.

82. à quoi sert-il (צרפתית): מה זה